

NOREGS OFFISIELLE STATISTIKK XII 46

JORDBRUKSSTATISTIKK 1959

Agricultural Statistics 1959

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1961

Noregs offisielle statistikk, rekke XII

Norway's Official Statistics, series XII

Rekkje XII

Prenta 1960

- Nr. 10 Norges postverk 1959 *Statistique postale*
— 11 Ulykkestrygden for industriarbeidere m. v. 1952–1954 *Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers industriels etc.*
— 12 Meieribruk i Noreg 1958 *Norway's dairy industry*
— 13 Norges handel 1958 I *Foreign trade of Norway I*
— 14 Ulykkestrygden for sjømenn 1954–1956 Ulykkestrygden for fiskere 1954–1956 *Accident insurance for seamen Accident insurance for fishermen*
— 15 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1957 *Medical statistical report*
— 16 Kriminalstatistikk 1958 *Criminal statistics*
— 17 Norges fiskerier 1958 *Fishery statistics of Norway*
— 18 Skattestatistikk 1956 og 1957 *Tax statistics*
— 19 Kreditmarkedstatistikk 1958 *Credit market statistics*
— 20 Veterinærvesenet 1956 *Service vétérinaire*
— 21 Skogbrukstellingen i Norge 1. september 1957 II *Oversikt Census of forestry II General survey*
— 22 Kommunevalgene og ordførervalgene 1959 *Elections in the rural and town municipalities*
— 23 Folkemengdens bevegelse 1958 *Vital statistics and migration statistics*
— 24 Statistisk årbok 1960 *Statistical yearbook of Norway*
— 25 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1958 *Medical statistical report*
— 26 Alkoholstatistikk 1959 *Alcohol statistics*
— 27 Norges handel 1958 II *Foreign trade of Norway II*
— 28 Norges jernbaner 1958–59 *Chemins de fer norvégiens*
— 29 Norges bergverksdrift 1959 *Norway's mining industry*
— 30 Elektrisitetsstatistikk 1958 *Electricity statistics*
— 31 Norges industri 1958 *Industrial production statistics*

Rekkje XII

Prenta 1961

- Nr. 32 Økonomisk utsyn over året 1960 *Economic survey*
— 33 Ulykkestrygden for industriarbeidere m. v. 1955–1956 *Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers industriels etc.*
— 34 Samferdselsstatistikk 1960 *Transport and communication statistics*
— 35 Norges handel 1959 I *Foreign trade of Norway I*
— 36 Telegrafverket 1959–60 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*
— 37 Meieribruk i Noreg 1959 *Norway's dairy industry*
— 38 Skattestatistikk 1958 *Tax statistics*
— 39 Sinnssykehuseses virksomhet 1958 *Hospitals for mental disease*
— 40 Jordbrukssteljinga i Noreg 20. juni 1959 I Areal, husdyrhald m. m. *Census of agriculture I Land area, livestock etc.*
— 41 Forsikringsselskaper 1959 *Sociétés d'assurances*
— 42 Norges kommunale finanser 1957–58 og 1958–59 *Municipal finances*
— 43 Norges postverk 1960 *Statistique postale*
— 44 Veterinærvesenet 1957 *Service vétérinaire*
— 45 Kreditmarkedstatistikk 1959 *Credit market statistics*
— 46 Jordbruksstatistikk 1959 *Agricultural statistics*

NOREGS OFFISIELLE STATISTIKK XII 46

JORDBRUKSSTATISTIKK 1959

Agricultural Statistics 1959

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1961

Utkomi før:

Representativ landbrukstelling 1923 VII nr. 117.

Landbruksareal og husdyrhold 1924 VII nr. 153, 1925 VII nr. 183, 1926 VIII nr. 28, 1927 VIII nr. 39, 1928 VIII nr. 77, 1930 VIII nr. 140, 1931 VIII nr. 166, 1932 VIII nr. 194, 1933 IX nr. 16, 1934 IX nr. 43, 1935 IX nr. 71, 1936 IX nr. 96.

Jorbruksstatistikk 1937 IX nr. 132, 1938 IX nr. 159, 1939–1944 X nr. 99, 1945 X nr. 117, 1946 X nr. 148, 1947 X nr. 161, 1948 X nr. 195, 1949 XI nr. 44, 1950 XI nr. 69, 1951 XI nr. 108, 1952 XI nr. 127, 1953 XI nr. 176, 1954 XI nr. 202, 1955 XI nr. 235, 1956 XI nr. 276, 1957 XI nr. 308, 1958 XI nr. 341.

Jordbrukstellingen i Norge 1949:

Første hefte. Arealet, husdyrholdet m. v. XI nr. 40.

Annet » Eiendomsforholdene, arbeidsstyrken m. v. XI nr. 71.

Tredje » De naturlige jordbruksområder XI nr. 87.

Fjerde » Oversikt XI nr. 103.

Også i 1907, 1917, 1929 og 1939 var det serskilde jordbrukstellingar. Oppgåver over husdyrhald, utsæde m. m. vart henta inn saman med folketeljingane i 1835, 1845, 1855, 1865, 1875, 1890 og 1900. Ein viser også til Beretninger om amternes økonomiske tilstand (1827–1920).

Av statistiske publikasjonar som gjeld jordbruket, kan ein elles nemna meieristatistikken (årleg frå 1925) og veterinærstatistikken (årleg frå 1889) og av serskilde etterrøknader:

Husdyrbruket. Produksjon 1927/28 VIII nr. 98.

» 1946/47 XI » 24.

Svineholdet 3. april 1934 og 1933 IX nr. 38.

Pelsdyrtellingen 1. september 1934 IX » 65.

» » 1936 IX » 115.

» » 1946 X » 151.

Beitetellingen 1935 IX nr. 110.

Bureising med statsstøtte 1921–1936 X nr. 1.

Gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld 1932/33 IX nr. 18.

Bondenes bruttoformue og gjeld 1940, 1944 og 1946 X nr. 183.

Føreord

20. juni 1959 vart det haldi ei fullstendig jordbrukssteljing for heile landet. Teljinga femna alle jordbruk, hagebruk og husdyrhald, også pelsdyrgardar, utan omsyn til storleiken av bruket. Såleis vart og husdyrhald utan jordbruk og bustader (tomtebruk) med hagebruksvokstrar tekne med. Både bygder og byar var med i teljinga.

Ved tidlegare jordbrukssteljingar var oppgåvene for byane mindre detaljerte enn for bygdene. Det er difor oppgåvene for bygdene som mest er nyttta i statistikken frå Byrået. I 1949 var likevel Aker og Jeløy, som då høyarde til Oslo og Moss, tekne med som bygder. Det samme gjeld og for utvalsteljingane i 1950–1958, som byggjer på den fullstendige teljinga i 1949.

For 1959 har ein nyttta oppgåvene både for bygdene og byane i statistikken. Utanom dei tidlegare herad Aker og Jeløy er og Skåre by-område i 1959, og dei er no rekna saman med byane.

Brotet frå tidlegare rekkjer vert i dei fleste høve minst om ein nyttar rikstala for 1959. Der skilnaden er sers stor, nemner ein det i utgreiinga.

Jordbrukssteljinga 1959 vil verta handsama nærrare i særskilde publikasjonar. Dette heftet har difor med berre nokre hovudresultat frå teljinga i 1959 jamførde med 1949, og eit oversyn over tidlegare teljingar og utvalsteljingane i 1950–1958.

Det er elles teki med oppgåver over avling og husdyrproduksjon og eit oversyn over dei økonomiske tilhøva i jordbruket, løner, prisar, driftsresultat m. v. Statistikken over eigedomsmøsetnaden er og med. Denne var før prenta i Statistiske meldinger.

I dette heftet har ein og med resultata frå utvalsteljinga i 1958 over eigedomstilhøve og brukarskifte. Skjema for desse oppgåvene er prenta i Jordbruksstatistikk 1958.

Konsulent Alfred Gustafson har stått for arbeidet med manuskriptet.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo 10. mars 1961.

Signy Arctander

Arne L. Aaseth

Preface

On June 20, 1959, a complete census of agriculture was taken for the whole country. The census covered agriculture, horticulture and livestock production, including fur farms. All holdings were included irrespective of size except purely ornamental gardens.

In previous censuses statistics for urban areas were compiled in less detail than for rural districts. For this reason figures quoted on agriculture by this Bureau usually referred to rural districts only. The definition of «rural districts» employed in the period 1949–1958 did not completely follow the administrative divisions in order to retain comparability with previous years.

For 1959 the main figures refer to both urban and rural districts and the administrative divisions have been used as definition for both.

The differences between the 1959 figures and data for previous years, due to differences in scope, are in most cases not significant for the country as a whole. Exceptions are particularly mentioned in the text.

The results of the census 1959 will be published separately. This publication contains a comparison of the main results with those of the census for 1949 and a review of previous censuses and the surveys for the years 1950–1958.

In addition information on yield of crops and livestock production and a survey of economic conditions in agriculture, i.e. wages, prices, operating results etc., have been included, together with statistics of real estate transactions. The last mentioned statistics have previously been published in the Monthly Bulletin of Statistics.

The results of the sample survey in 1958 on ownership and transfers of ownership and tenure are also included in this volume. The questionnaire used for this survey was reproduced in Agricultural Statistics 1958.

This publication has been prepared under the supervision of Mr. A. Gustafson.

Central Bureau of Statistics, Oslo, March 10, 1961.

Signy Arctander

Arne L. Aaseth

Innhold

	Side
Oversyn.	
Samla areal i landet	7
Talet på bruk	8
Jord- og hagebruk	10
Jordbruksarealet	10
Nydyrkning	13
Hagebruket	15
Avlingane	15
Husdyrhaldet	22
Talet på husdyr	22
Husdyrprodukta	26
Driftsmiddel	32
Maskinar og reiskapar	32
Kunstgjødsel og kraftfør m. v.	35
Lønene i jordbruk og skogbruk	37
Prisar på landbruksprodukt og produksjonsmiddel m. m.	41
Jordskifte.....	53
Prisar på faste eigedomar	53
Eigedomstilhøve og brukarskifte m. v. i jordbruket.	57
 Tabellar.	
I. Landarealet etter bruken	92
II. Bruka etter jordbruksarealet. Jordbrukstellinga 20. juni 1959	92
III. Talet på frukttrær og bærbuskar. » » » »	93
IV. Areal og plantedyrking under glas. » » » »	93
V. Arealet i dekar. » » » »	94
VI. Talet på husdyr. » » » »	96
VII. Maskinar og reiskapar. » » » »	98
VIII. Åkerarealet 1949–1959. Dekar	100
IX. Talet på husdyr 1949–1959	106
X. Avlinga i jordbruket	110
XI. Avlinga i hagebruket	114
XII. Fjøskontrollen	116
XIII. Lønene i jordbruk og skogbruk	117
XIV. Sal av faste eigedomar	118
XV. Meddelprisar pr. skyldmark	119
XVI. Bruk i alt etter eigedomstilhøve og jordbruksareal. Sjølveigde bruk, slektsbruk og ikke slektsbruk, etter overtakingsår	120
XVII. Sjølveigde bruk etter brukaren (eigaren) si borgarlege stode, giftarmålstilhøve og alder ved overtakinga	122
XVIII. Sjølveigde bruk etter førre eigars slektskapstilhøve, alder ved siste brukarskifte og kå. Om barn eller annan slektning skal taka over bruket	124
XIX. Jordskifte	126

Contents

	Page
General survey.	
Land utilization	7
Number of holdings	8
Agriculture and horticulture.....	10
Agricultural area	10
New cultivation	13
Horticulture	15
Production	15
Livestock	22
Number of domestic animals	22
Production	26
Means of production	32
Machinery and equipment	32
Fertilizers and feeds etc.	35
Wages in agriculture and forestry	37
Prices of agricultural products, means of production etc.	41
Redistribution of intermixed holdings.....	53
Prices of real estate	53
Farm tenure and transfers etc. in agriculture	57

Tables.

	Census of agriculture June 20, 1959	92
I. Area by use		92
II. Number of holdings.		92
III. Fruit trees and small fruit.	» » »	93
IV. Cultivation under glass.	» » »	93
V. Area in decares.	» » »	94
VI. Number of livestock.	» » »	96
VII. Machinery and equipment.	» » »	98
VIII. Arable land area 1949-1959		100
IX. Number of livestock 1949-1959		106
X. Agricultural crops 1959		110
XI. Horticultural crops 1959		114
XII. Milk accounts associations		116
XIII. Wages in agriculture and forestry		117
XIV. Sale of real estate		118
XV. Average value per "Skyldmark" (unit for previous land taxation)		119
XVI. Holdings reported according to tenure and size. Freeholds, family transfers and non family transfers, according to year of transfer		120
XVII. Freeholds according to farmer's (owner's) civil and marital status, and age at transfer		122
XVIII. Freeholds according to previous owner's relationship, age at transfer and retirement provision (kår). Future family transfers		124
XIX. Redistribution of intermixed holdings		126

Oversyn

Samla areal i landet.

Etter Skogbrukssteljinga 1957, Jordbrukssteljinga 1959 og Landsskogtakseringen (1933) har ein sett opp følgjande oversyn over arealet i landet, i km² og prosent:

	Areal i km ²	Prosent
1. Fulldyrka jord	8 393,34	2,6
2. Natureng og overflatedyrka jord	1 908,32	0,6
3. I alt jordbruksareal	10 301,66	3,2
4. Produktiv skog (lauvskog over barskoggrensa er med)	70 257,55	21,7
5. Hagemark og utslätter	7 501,66	2,3
6. Myr under skoggrensa	21 128,67	6,5
7. Anna areal under skoggrensa	47 191,60	14,5
8. I alt under skoggrensa	156 381,14	48,2
9. Areal over skoggrensa	152 367,50	47,1
10. Landareal i alt	308 748,64	95,3
Ferskvatn	15 277,44	4,7
Totalareal	324 026,08	100,0

Dei definisjonane som ligg til grunn for desse nemningane er:

1. Som fulldyrka jord reknar ein all åker og hage, eng og kulturbeite på full-dyrka jord. Med fulldyrka meiner ein jord som har vori pløgt eller oppbroti til vanleg plogdjupn.
2. Natureng og overflatedyrka jord gjeld slåtteng og kulturbeite som ikkje er fulldyrka. Ein tek ikkje med utslätter, hamnehagar og anna udyrka beite i utmark.

3. Jordbruksarealet er frå 1959 rekna som summen av fulldyrka jord og natureng og overflatedyrka jord. Dette femnar noko meir enn det ein før kalla innmark, av di fulldyrka eller overflatedyrka areal er med, jamvel om det ligg utanom innmarka. Men jordbruksarealet femnar ikkje heilt det ein før kalla jordbruksareal, av di utslättene ikkje er med.

4. Skogbrukssteljinga 1957 sette same minstekrav til kva som kunne rekna som produktiv skog, som Landsskogtakseringen nytta ved revisjonstakseringane. Tala framfor gjeld skogeigedomar med minst 25 dekar produktiv skog og/eller skogreisingsareal.

5. Hagemark og utslätter er tatt frå eldre utrekningar utførde av Landsskogtakseringen (1933).

6. Det same gjeld og arealet av myr under skoggrensa.

7. Som anna areal er rekna ein rest, som femnar areal til byggjegrunn, vegar, jarnvegar o. l. og uproduktiv mark (impediment).

9. Areal over skoggrensa er utrekna av Landsskogtakseringen, men er seinare retta i Byrået.

10. Landareal, ferskvatn og samla areal gjeld berre sjølve Noreg. Svalbard er såleis halden utanom.

Det arealet som vart tald ved jordbrukssteljinga, femnar ikkje all skog og alt anna areal, men berre dei areala som driftsmessig høyrer saman med bruken. Jordbruksarealet er det sagt meir om seinare.

Tabell I bak i boka gjev eit oversyn over landarealet i dei einskilde fylka.

Talet på bruk.

Det som blir nytta som ei driftseining er ved jordbrukssteljingane rekna som eitt bruk, utan omsyn til om brukaren eig eller leiger jorda.

Alle bruk som dyrkar vanlege jordbruks- og andre nyttevokstrar eller har husdyr utan jord, blir rekna med. Bruk med reine prydhagar eller naturtomter er såleis ikkje tekne med. Ved teljinga i 1959 vart for fyrste gong byane rekna med på same måten som bygdene. Skiljet mellom by og bygd er ikkje det same som før. By-liknande tettbygde strok veks opp i landkommunane, samstundes som grenseregulering har ført store jordbruksbygder innom bygrensene. Talet på jordbruk som var med i jordbrukssteljingane var:

	Bygder	Byar	I alt
1907	246 634		
1917	259 198		
1929	298 360		
1939	328 181		
1949	332 191	112 934	345 125
1959	377 277	55 482	432 759

1 Gjeld berre dei tidlegare herad Aker og Jeløy, no innlema i Oslo og Moss.

Attåt dette var det med 4 383 einingar utan jordbruksareal i 1949 og 1 161 i 1959.

Som mål på storleiken på bruken nytta ein før 1939 innmarksarealet og frå 1939 jordbruksarealet. Grunnlaget har såleis ikkje vori heilt det same ved alle teljingane, samstundes som dei eldre arealoppgåvene var meir usikre. Dette gjer at ein må vera varsam med jamføring av brukstalet etter storleik. Med slikt etterhald gjev tabell 1 eit oversyn over bruksstrukturen, etter jordbrukssteljingane frå 1907. I tabell 2 er brukstalet i 1959 ført opp serskilt for byar og bygder, og tala for bygdene i 1949 og 1959 er jamførde.

Tabell 1. Talet på bruk med jordbruksareal.¹

År	Inntil 5 dekar	5,1–20 dekar	20,1–50 dekar	50,1–200 dekar	200,1– 500 dekar	500,1– 1000 dekar	Over 1000 dekar	I alt
1907	116 514		63 987	57 986	7 533	561	53	246 634
1917	133 836		67 665	51 508	5 794	364	31	259 198
1929	89 810	75 990	74 662	52 730	4 844	292	32	298 360
1939	113 803	66 522	78 237	63 795	5 432	351	41	328 181
1949 ²	131 684	70 008	80 122	58 123	4 809	342	37	345 125
1959 ³	234 444	60 303	75 527	57 200	4 870	372	43	432 759

¹ 1907, 1917 og 1929 med innmarksareal.

² Aker og Jeløy medrekna.

³ Bygder og byar.

Tabell 2. Talet på bruk etter jordbruksareal.

	Bygdene			Byane 1959	Riket 1959
	19491	1959	Prosentvis brigde 1949–1959		
Kl. 0. Utan jordbruksareal	4 383	1 067	— 75,7	94	1 161
» 1. Inntil 2 dekar jordbruksareal ..	91 745	151 302	+ 64,9	52 201	203 503
» 2. 2,1– 5 dekar jordbruksareal ..	27 500	28 880	+ 5,0	2 061	30 941
» 3. 5,1– 10 » »	23 480	19 168	— 18,4	246	19 414
» 4. 10,1– 20 » »	46 370	40 610	— 12,4	279	40 889
» 5. 20,1– 35 » »	48 916	43 493	— 11,1	225	43 718
» 6. 35,1– 50 » »	31 089	31 665	+ 1,9	144	31 809
» 7. 50,1– 75 » »	29 045	28 659	— 1,3	110	28 769
» 8. 75,1– 100 » »	13 402	13 292	— 0,8	65	13 357
» 9. 100,1– 200 » »	15 511	14 975	— 3,5	99	15 074
» 10. 200,1– 500 » »	4 760	4 826	+ 1,4	44	4 870
» 11. 500,1–1000 » »	337	365	+ 8,3	7	372
» 12. Over 1000 » »	36	42	+ 16,7	1	43
I alt	336 574	378 344	+ 12,4	55 576	433 920
Av desse:					
Med inntil 5 dekar jordbruksareal ..	123 628	181 249	+ 46,6	54 356	235 605
Med over 5 dekar jordbruksareal ..	212 946	197 095	— 7,4	1 220	198 315

¹ Utan Aker og Jeløy.

Desse tala syner ein auke frå 1949 til 1959 på nær 58 000 bruk med inntil 5 dekar, og ein nedgang på nær 16 000 bruk med meir enn 5 dekar. Av desse fall 10 000 på bruksklassa 5,1–20 dekar, 5 000 på 20,1–50 dekar og 1 000 på 50,1–100 dekar, medan det var ein auke på 100 bruk med meir enn 200 dekar jordbruksareal.

Den store auken i samla brukstal kjem såleis frå nyskiping av bruk inntil 5 dekar, for det meste reine villa- og bustadbruk med inntil 2 dekar. Attåt dette kjem oppgåvane for byane, der brukstalet og har auka, men ein er utan oppgåver for beinveges jamføring.

Tabell 3. Brigde i talet på bruk i bygdene frå 1949 til 1959.

	Talet på bruk		Prosent	
	Inntil 5 dekar	Over 5 dekar	Inntil 5 dekar	Over 5 dekar
Østfold.....	+ 6 178	— 846	+ 53,0	— 10,8
Akershus	+ 8 798	— 1 364	+ 49,9	— 14,5
Hedmark	+ 4 002	— 1 768	+ 46,7	— 9,3
Oppland	+ 3 648	— 809	+ 42,1	— 5,1
Buskerud	+ 3 578	— 949	+ 38,6	— 9,7
Vestfold	+ 5 029	— 954	+ 44,6	— 14,7
Telemark	+ 3 579	— 831	+ 47,4	— 9,6
Aust-Agder	+ 1 735	— 846	+ 44,1	— 13,9
Vest-Agder	+ 1 917	— 1 619	+ 51,1	— 18,3
Rogaland	+ 4 084	— 782	+ 55,7	— 6,4
Hordaland	+ 2 596	— 1 199	+ 28,6	— 7,4
Sogn og Fjordane	+ 1 216	— 369	+ 50,8	— 3,2
Møre og Romsdal	+ 4 237	— 538	+ 76,3	— 3,4
Sør-Trøndelag	+ 4 483	— 656	+ 81,6	— 5,1
Nord-Trøndelag	+ 2 223	— 547	+ 51,7	— 4,9
Nordland	+ 1 410	— 1 479	+ 34,8	— 6,4
Troms	— 220	— 152	— 13,7	— 1,2
Finnmark	— 873	— 143	— 57,5	— 2,9
Bygdene i alt.....	+ 57 620	— 15 851	+ 46,6	— 7,4

Tabell 3 syner brigda frå 1949 til 1959 fylkesvis for bygdene, og tabell II bak i boka gjev samla brukstal (bygder og byar) fylkesvis etter storleik i 1959.

Auken i talet på bruk inntil 5 dekar har vori mellom 30 og 80 prosent i dei ymse fylke, unnatekne Troms og Finnmark, som har hatt nedgang. Nedgangen i bruk over 5 dekar var etter måten størst i fylka kring Oslofjorden og i Agder, med 11–18 prosent. Elles var nedgangen for det meste 3–10 prosent, men berre 1–3 prosent i Troms og Finnmark.

Jord- og hagebruk.

Jordbruksarealet.

Tabell 4 gjev eit oversyn over jordbruksarealet og bruken av det i åra 1900–1959.

Tabell 4. Innmark og jordbruksareal. 1900–1959. Km².

	1900	1907	1917	1929	1939	1949 ¹	1959 ²
Kveite	50,36	49,94	86,64	119,52	412,13	308,28	92,56
Rug	129,95	149,80	107,91	74,13	31,76	9,90	10,83
Bygg	394,60	358,60	473,97	534,58	467,74	399,56	1 409,30
Havre	970,00	1 060,26	1 028,77	966,08	870,25	758,50	647,04
Blandkorn	75,84	61,50	83,53	55,31	48,94	38,98	20,26
Erter til mogning	29,07	41,59	21,25	11,29	5,92	4,87	1,69
I alt korn og erter	1 649,82	1 721,69	1 802,07	1 760,91	1 836,74	1 520,09	2 181,68
Grønfør	87,94	135,91	64,95	145,58	125,07	163,61	114,11
Poteter	364,69	409,15	457,98	463,07	506,93	582,41	552,48
Rotvokstrar	18,69	79,69	74,54	170,73	225,43	154,38	151,81
Gronsaker	203,86	210,91	8,90	20,90	52,79	43,01	54,48
Annan åker og hage			152,31	165,57	198,71	237,51	424,21
I alt åker og hage	2 325,00	2 557,35	2 560,75	2 726,76	2 945,67	2 701,01	3 478,77
Eng på fulldyrka jord	4 475,00	4 316,26	4 436,93	5 027,62	5 296,36	5 422,26	4 914,57
I alt fulldyrka jord	6 800,00	6 873,61	6 997,68	7 754,38	8 242,03	8 123,27	8 393,34
Natureng på innmark	3 080,00	2 995,98	2 825,79	2 209,80	2 171,88	1 953,90	1 908,32
Sæterlykkjer og utslätter	(1 111,00)	(1 103,00)	747,57	378,46	..
I alt { Innmark	9 880,00	9 869,59	9 823,47	9 964,18	10 413,91	10 077,17	..
Jordbruksareal	11 161,48	10 455,63	10 301,66
Av dette: Til beite	647,00	626,70	471,60	585,60	903,60	1 414,10	1 561,91

¹ Bygdene, med Aker og Jeløy.

² Bygder og byar.

Dei eldste arealoppgåvene byggjer på oppgåver over utsæde m. v. Beinveges arealoppgåver vart innhenta fyrste gongen i 1907.

Arealoppgåvene er etter kvart blitt sikrare enn før, då mange bruk no er oppmælte. På einskilde bruk kan det likevel vera noko uklåre grenser mellom jordbruksareal og anna areal, og der enga lenge har legi upløgd, er det heller ikkje alltid klår grense mellom fulldyrka jord og natureng.

Sidan 1900 har det etter måten vori små brigde i samla innmarksareal og jordbruksareal, og etter kvart har ein stor del av innmarka vorti fulldyrka. Etter 1900 har det fulldyrka arealet auka med om lag 1,6 mill. dekar. Det er nydyrka om lag 2,5 mill. dekar i denne tida. Noko av skilnaden kan truleg koma av at dei eldste arealoppgåvene var noko usikre, men det er klårt at

store areal fulldyrka jord etter kvart har vorti nytta til andre føremål enn jordbruk. Ein kan såleis nemna byggjegrunn for hus, vegar, jarnvegar m. v. Til dessa har ein ikkje oppgåve over areala til dette. Der jorda er nytta til bustadbygg, er ofte noko av arealet framleis i bruk til hagevokstrar.

Samstundes som det fulldyrka arealet har auka, har areal open åker og hage variert mykje mellom dei teljingsåra som er nemnde i tabellen. Det var 3,3 mill. dekar åker og hage i tvangsdyrkingsåret 1918. Arealet gjekk attende til 2,5 mill. i 1925. Det auka til over 3 mill. under siste krigen, og var 3,4 mill. dekar i 1942, men gjekk attende til 2,7 mill. i 1947. Etter 1949 har åkerarealet auka kvart år, serleg på grunn av auken i korndyrkinga. Samstundes med auken i åkerarealet, har engarealet gått attende. Slåttenga har og minka, av di meir eng er nytta til kulturbete.

Tabell 5. Bruken av arealet. Dekar.

	Bygdene			Byane	Riket
	19491	1959	Prosentvis brigde 1949–1959	1959	1959
Kveite	304 782	90 951	— 70,2	1 604	92 555
Rug	9 733	10 428	+ 7,1	403	10 831
Bygg	398 711	1 398 841	+ 250,8	10 462	1 409 303
Havre	753 376	642 440	— 14,7	4 603	647 043
Blandkorn	38 942	20 211	— 48,1	52	20 263
Erter til mogning	4 767	1 625	— 65,9	60	1 685
Korn og erter i alt	1 510 311	2 164 496	+ 43,3	17 184	2 181 680
Grønfôr	163 087	113 725	— 30,3	384	114 109
Poteter	579 767	548 859	— 5,3	3 619	552 478
Fôrnepe	47 440	35 321	— 25,5	61	35 382
Kålrot	71 353	80 946	+ 13,4	568	81 514
Fôrbete	23 685	13 667	— 42,3	132	13 799
Fôrmergkål	11 131	20 924	+ 88,0	190	21 114
Grønsaker på friland	41 486	52 034	+ 25,4	2 451	54 485
Jordbær	9 473	8 566	— 9,6	140	8 706
Bringebær	4 959	3 974	— 19,9	418	4 392
Andre vokstrar på åker og i hage	172 139	275 822	+ 60,2	40 269	316 091
Brakk	37 618	93 376	+ 148,2	1 647	95 023
Åker og hage i alt	2 672 449	3 411 710	+ 27,7	67 063	3 478 773
Eng til slått:					
Fulldyrka	4 845 414	4 280 083	— 11,7	22 942	4 303 025
Natureng og overflatedyrka	1 096 476	760 920	— 30,6	2 576	763 496
Sæterlykkjer ²	153 034
Utslætter ³	224 834
Kulturbete:					
Fulldyrka	554 081	556 076	+ 0,4	4 710	560 786
Natureng og overflatedyrka	854 151	996 481	+ 16,7	4 638	1 001 119
Eng som ligg unytta:					
Fulldyrka	50 075	..	678	50 753
Natureng og overflatedyrka	142 146	..	1 563	143 709
Jordbruksareal i alt	10 400 439	10 197 491	— 2,0	104 170	10 301 661
Av dette:					
Fulldyrka	8 071 944	8 297 944	+ 2,8	95 393	8 393 337
Skikka for drift med 4-hjuls traktor	7 507 023	..	48 669	7 555 692

¹ Utan Åker og Jeløy.

² I 1959 er sæterlykkjer rekna med under dei kulturar som dei blir nytta til.

³ Ikkje med i jordbruksarealet 1959.

Tabell 6. Åker- og hagearealet i bygdene i 1959 i høve til 1949. 1949 = 100.

	Korn og erter	Poteter	Rot- vokstrar	Annan åker og hage	Åker og hage i alt
Østfold	160,3	81,0	83,6	139,3	142,3
Akershus	148,6	80,1	100,2	129,5	134,1
Hedmark	162,0	93,7	88,8	110,0	137,7
Oppland	128,3	98,8	98,4	108,3	118,7
Buskerud	149,7	79,1	93,2	147,1	136,3
Vestfold	166,9	91,9	90,5	148,5	144,6
Telemark	135,0	83,3	82,9	150,7	122,8
Aust-Agder	76,9	86,0	129,6	115,0	96,6
Vest-Agder	66,1	80,6	165,0	119,7	89,5
Rogaland	123,3	97,9	126,9	149,8	119,7
Hordaland	43,1	84,2	154,7	126,0	100,9
Sogn og Fjordane	27,0	99,5	161,6	132,6	102,3
Møre og Romsdal	98,1	101,1	140,4	143,5	113,1
Sør-Trøndelag	119,9	110,4	83,9	118,9	115,7
Nord-Trøndelag	141,0	126,8	74,1	114,2	130,7
Nordland	102,3	99,6	52,6	101,3	99,1
Troms	31,8	96,0	101,9	96,6	94,7
Finnmark	200,0	100,8	159,3	159,3	142,4
Bygdene i alt	143,3	94,7	98,2	127,7	127,7

Tabell 5 gjev areala i 1959 serskild for bygder og byar, slik at jamføring med oppgåvene for bygdene i 1949 blir best mogeleg.

Tabell 6 gjev åkerarealet for bygdene fylkesvis i 1959 jamførde med bygdene i 1949.

For bygdene under eitt var kornareala i 1959 43 prosent større enn i 1949. Auken fell serleg på Austlandet, Rogaland og Trøndelag. Av kornslaga er det bygget som har auka, medan dei andre kornslaga under eitt har minka. Potetareala var 5 prosent mindre i 1959 enn i 1949. Det var etter måten stor auke for potet i Trøndelag, men elles små brigde eller nedgang frå 1949. Areala til rotvokstrar og førmergkål gjekk noko attende. Det var auke for kålrot og førmergkål, men nedgang for fôrnepe og forbete. Grønsakarealet var større i 1959 enn i 1949, medan det var nytta mindre areal til jordbær og bringebær.

Areal åker og hage i alt auka med 28 prosent frå 1949 til 1959. Det var auke i alle fylke, unntakne Agderfylka, Nordland og Troms. Eng til slått på full-dyrka jord gjekk attende med 12 prosent, og eng til slått på natureng og overflatedyrka jord med 31 prosent. Areala til kulturbete auka, serleg på natureng og overflatedyrka jord.

Samla jordbruksareal i bygdene var 2 prosent mindre enn i 1949. Dette svarar om lag til arealet av utslåtter i 1949, men etter oppgåver for 1958 var utslåtter då lite nytta. Omfram denne nedgangen var 190 000 dekar, eller 1,9 prosent av jordbruksarealet i 1959 på dei talde brukta, gjevi opp som unyttta eng. Nedlagde bruk der heile arealet låg unytta, var ikkje med i teljinga.

I 1959 var det og spurt om kor mykje av jordbruksarealet som var skikka for drift med 4-hjuls traktor. I alt var vel 7,5 mill. dekar eller 74 prosent av arealet oppgjevi som skikka for traktordrift.

Jordbruksteljinga gjev og oppgåver over produktivt skogareal som brukarane åtte innan kommunen. Det var i alt 36 600 km² slik skog i 1959, om lag det same som teljinga i 1949 synte. Skog til bruk der eigaren bortpakta jordvegen,

men dreiv skogen sjølv, er ikkje medrekna. Det same gjeld og for skog i sameige.

Skogbruksteljinga i 1957 synter at eigarar av jordbruk med skog hadde 44 565 km² produktivt skogareal, medan samla skogareal i landet var 70 258 km². Dette er nærmere omtala i Skogbrukstellingen i Norge 1. september 1957, NOS XII 6 og XII 21.

Jordbrukssteljinga hadde vidare oppgåver over 29 327 km² anna areal som høyrd til bruken. Av dette var 2 842 km² oppgjevi som skikka til fulldyrking og 743 km² til overflededyrkning. Det er om lag det same som vart gjevi opp i 1949. Attåt dette kjem dyrkingsfelt som ikkje høyrrer direkte til dei talde brukena.

Tabell V bak i boka gjev arealtala for 1959 i dei einskilde fylka (bygder og byar).

Tabell 7. Bruken av arealet 1949–1959. 1000 dekar.

År	Korn og erter	Grøn-før	Poteter	Rot-vokstrar	Grøn-saker	Annan åker og hage	Åker og hage i alt	Eng til slått ¹	Kultur-beite
1949 ²	1 520	164	582	154	43	238	2 701	5 962	1 414
1950	1 568	124	590	166	48	222	2 718	5 904	1 465
1951	1 614	130	585	166	53	235	2 783	5 756	1 564
1952	1 689	119	580	164	62	243	2 857	5 707	1 542
1953	1 744	109	562	173	64	255	2 907	5 673	1 559
1954	1 871	106	545	166	49	276	3 013	5 533	1 585
1955	1 913	112	561	156	60	294	3 096	5 392	1 633
1956	1 993	109	581	156	65	286	3 190	5 318	1 616
1957	2 126	119	552	152	59	278	3 286	5 231	1 622
1958	2 120	118	534	158	56	317	3 303	5 190	1 651
1959 ³	2 182	114	553	152	55	423	3 479	5 067	1 562

¹ Sæterlykkjer og utslætter 1949–1958 ikkje rekna med.

² 1949–1958: Bygdene, med Åker og Jeløy.

³ Bygder og byar.

Tabell 7 syner utviklinga for kvart år frå 1949 til 1959, og sume av desse tala er gjevne for dei einskilde fylka i tabell VIII bak i boka.

Som nemnt er ikkje tala for 1959, bygder og byar i alt, heilt ut jamførbare med tala for 1949–1958. Dei store endringane i bruksstrukturen har og i visse høve ført til større brigde i oppgåvene frå 1958 til 1959 enn det i røynda har vori dette eine året. Såleis har den store auken i «annan åker og hage» gjort seg gjeldande over fleire år. For jordbruksvokstrane elles fell oppgåvene fram til 1958 etter måten bra saman med resultata frå teljinga i 1959. Det var liten auke i areala av korn, poteter og rotvokstrar frå 1958 til 1959, og framleis nedgang i engareala. For vokstrar som er lite dyrka, vil oppgåvene for dei einskilde fylka etter utvalsteljingane 1950 til 1958, sjølv sagt vera noko usikre.

Nydyrkning.

Sidan før hundrearsskiftet har det vori stønad til dyrking av jord. Stønadsreglane har skift gjennom tidene. Det var mykje nydyrkning i 1920- og 1930-åra, men mindre i åra 1940–1950.

Etter at tilskotsvilkåra vart brigda i 1952, har nydyrkninga auka mykje att. I tida frå 1893 til 1958 vart det nydyrka om lag 2,5 mill. dekar med statsstønad (tilskot og lån).

Det er og gjevi stønad til grøfting av dyrka jord, og i dei seinare åra har det vori mykje overflatedyrking med stønad, der slik dyrking var meir tenleg enn fulldyrking.

Tabell 8 gjev eit oversyn over areal dyrka og grøfta med stønad frå 1921. Tabell 9 syner tala for kvart fylke dei siste åra.

Tabell 8. Dyrking og grøfting med tilskot og lån 1921–1959.

	Fulldyrka	Overflatedyrka	Grøfting av tidlegare dyrka jord
	Dekar	Dekar	Dekar
1921–1928	464 490	6 060	186 544
1929–1938	794 326	3 580	440 735
1939–1948	345 469	96 401	221 621
1949–1958	529 453	272 403	534 468
1949	32 732	19 403	17 915
1950	34 831	27 597	19 626
1951	30 823	26 637	15 217
1952	33 043	26 055	19 280
1953	47 732	30 148	47 976
1954	56 212	29 816	64 400
1955	60 911	28 187	90 376
1956	73 784	28 492	93 108
1957	77 992	28 986	76 410
1958	81 393	27 082	90 160
1959	100 131	25 727	91 610

Tabell 9. Dyrking og grøfting med tilskot og lån. Fylkesvis.

	Fulldyrka		Overflatedyrka		Grøfting av tidlegare dyrka jord	
	1949–58	1959	1949–58	1959	1949–58	1959
	Dekar	Dekar	Dekar	Dekar	Dekar	Dekar
Østfold.....	4 291	546	785	21	121 680	10 898
Akershus	11 259	3 998	631	49	50 986	11 644
Hedmark	80 870	12 272	5 685	397	72 559	10 456
Oppland	56 473	14 817	17 402	1 218	32 957	5 853
Buskerud	10 637	2 429	7 335	637	20 439	4 950
Vestfold	4 956	1 047	750	27	76 912	10 937
Telemark	7 746	1 398	10 859	264	17 500	5 037
Aust-Agder	5 029	985	2 848	145	9 294	1 973
Vest-Agder	9 747	1 165	10 729	503	6 474	642
Rogaland	22 812	3 442	39 148	2 681	12 532	1 819
Hordaland	17 157	2 753	31 435	3 643	6 050	981
Sogn og Fjordane...	18 856	3 196	38 137	3 308	3 173	586
Møre og Romsdal ..	35 176	6 745	28 492	2 169	13 196	2 706
Sør-Trøndelag	34 554	7 080	17 077	1 515	20 909	5 264
Nord-Trøndelag ...	44 295	10 867	11 967	1 375	37 599	9 844
Nordland	67 363	11 260	28 034	3 983	19 929	5 757
Troms	54 819	7 736	19 262	3 305	7 746	1 328
Finnmark	43 413	8 395	1 827	487	4 533	935
I alt	529 453	100 131	272 403	25 727	534 468	91 610

Av dei 500 000 dekar som vart fulldyrka 1949–1958, var om lag halvparten dyrka nordafjells, ein femtepart på Vestlandet og ein fjerdepart i Hedmark-Oppland.

Åv overflatedyrkinga fell om lag halvparten på Vestlandet, og ein fjerdepart er dyrka nordafjells. Det er elles mykje overflatedyrking i Oppland. Av grøfta areal fell 3/4 på Austlandet og 1/10 på Trøndelag.

Det vert og gjevi stønad til søkkings- og uttappingsarbeid, og frå 1. juli 1959 til attlegg av opne grøfter. Sjå elles bolken om statsstønad side 51.

Hagebruket.

Tabell 10 syner utviklinga i hagebruket frå 1929 til 1959 etter jordbruks-teljingane. Oppgåvene over frukttre og bærbuskar gjeld for alle åra både bygder og byar, men for areala av jordbær, bringebær og grønsaker på friland gjeld det same som er nemnt før, at alle byane er med berre i 1959.

Frå 1949 til 1959 har talet på frukttre auka med 33 prosent og talet på bærbuskar med 30 prosent. Auken var serleg stor for solbær. Både jordbær- og bringebærareala gjekk attende, men grønsakareala på friland auka med ca. 25 prosent.

Samla areal under glas auka med vel 30 prosent. Serleg stor auke var det for veksthus med varmeanlegg. Grønsakdyrkinga under glas har auka, men relativt størst auke var det for prydvokstrar for snitt. Oppgåver frå planteskulane syner at det der vart nytta mindre areal enn i 1949 til frukttre, men det var stor auke i arealet til prydvokstrar.

Tabell III bak i boka syner talet på frukttre og bærbuskar i dei einskilde fylke i 1959, og tabell IV gjev eit oversyn over plantedyrking under glas. Denne tabellen gjeld bruk med meir enn 50 m² areal under glas.

Avlingane.

Ved utgangen av kvar månad i tida mai-september vert det sendt ut meldingar frå landbruksdirektøren om veksttilhøve og avlingsvoner for jordbruks- og hagebruksvokstrane. Ved utgangen av september vert det gjort ei førebels utrekning av avlingsmengd. I sume år med sein haust har ein gjort dette ved utgangen av oktober. Byrået reknar seinare ut dei endelige avlingsmengdene for jordbruksvokstrane etter oppgåver frå jordstyra, og for hagebruks-vokstrane etter oppgåver frå fylkesgartnarane.

A. Jordbruket.

Tabell 11 gjev eit oversyn over avlingane i 1939 og 1949–1959, og tabell 12 gjev meir detaljerte oppgåver for 1959. Tabell X bak i boka viser avlinga i 1959 i dei einskilde fylke.

Tabell 10. Hagebruket i 1929, 1939, 1949 og 1959. Talet på tre og buskar, og areal i dekar.

	1929	1939	1949	1959
Eple, sumar-			Talet på tre:	
» haust-	..	846 859	900 578	714 778
» vinter-	..	1 035 802	1 449 955	2 466 439
Eple i alt	1 181 398	1 882 661	2 350 533	3 181 217
Pære	278 943	402 486	360 049	457 588
Plome	533 939	939 106	743 151	1 046 751
Kirsebær, sot og sur	519 011	543 854	367 088	386 331
Frukttre i alt	2 513 291	3 768 107	3 820 821	5 071 887
Rips	1 992 240	1 890 151	1 670 180	1 826 309
Stikkelsbær	1 283 185	1 221 928	954 093	1 169 513
Solbær	1 393 587	1 317 159	1 371 075	2 185 785
Bærbuskar i alt	4 669 012	4 429 238	3 995 348	5 181 607
Jordbær	5 591	7 095	9 512	8 706
Bringebær	4 538	4 693	5 079	4 392
Blomkål	4 362	5 430
Sumar- og haustkvitkål	3 333	4 468
Vinterkvitkål	6 715	9 774
Annan kål	910	822
Kål i alt	12 414	14 122	15 320	20 494
Gulrot	7 848	10 627	9 028	12 804
Bønner	..	1 425	743	840
Hageerter	..	2 053	1 836	1 982
Purre	..	583	617	892
Selleri	..	713	504	591
Persillerot	..	522	170	1 ..
Raudbeter	..	1 ..	1 ..	818
Matlauk	..	1 ..	1 702	1 688
Rabarbra	..	701	527	266
Agurkar på friland	..	855	1 620	2 044
Tomatar på friland	..	427	504	67
Andre grønsaker på friland	..	1 466	618	851
Ymse grønsaker (kjøkenhagar)	..	19 293	9 824	11 148
Grønsaker i alt på friland	..	² 52 787	² 43 013	54 485
Agurkar under glas	45,0	66,0	104,8	163,1
Tomatar under glas	129,0	254,0	359,1	684,8
Andre grønsaker under glas	..	94,0	164,8	205,4
Grønsaker i alt under glas	..	414,0	628,7	1 053,3
Areal i alt under glas	385,0	857,0	1 538,0	2 032,0
Av dette med oppgåve over drifta	1 318,3	2 008,9

¹ Rekna med under andre grønsaker.² Bygdene, med Aker og Jeløy.

Tabell 11. Avlinga i jordbruket. 1939–1959. 1000 tonn.

År	Kveite	Rug	Bygg	Havre	Korn og erter i alt ¹	Grønför	Poteter	Rotvokstrar	Høy i alt	Halm	Føreiningar i alt ²
1939	77,8	6,2	103,5	200,8	402	59	807	829	2 863	570	1 936
1949	67,0	2,1	86,1	163,3	329	83	1 099	647	3 060	443	1 977
1950	66,2	2,5	98,9	179,8	358	65	1 116	724	3 205	515	2 084
1951	40,1	1,2	122,5	170,2	344	68	1 015	661	2 741	523	1 860
1952	39,6	1,1	147,9	161,2	358	60	1 187	675	2 962	516	1 999
1953	38,9	1,4	206,5	179,1	433	58	1 249	913	3 155	574	2 201
1954	41,2	1,5	223,8	160,6	433	58	1 130	737	3 114	609	2 150
1955	31,8	1,3	209,5	114,0	362	50	981	597	2 444	402	1 718
1956	55,9	2,5	297,4	182,3	545	60	1 392	724	2 859	667	2 230
1957	30,0	1,3	315,6	135,7	487	66	1 010	677	3 062	623	2 163
1958	16,8	1,0	340,1	127,2	489	62	1 202	744	2 752	584	2 081
1959	19,9	2,3	304,4	117,5	448	57	1 071	673	2 753	408	1 959

¹ Blandkorn og erter til mogning rekna med.² Millionar f.e.

Tabell 12. Avlinga av jordbruksvokstrar i 1959.

	Areal i 1959 Dekar	Avling i 1959		Prosent av eit medelsår	Kvalitet
		Kg pr. dekar	Tonn		
Kveite	92 555	215	19 864	81	4,4
Rug	10 831	214	2 316	81	4,6
Bygg	1 409 303	216	304 357	79	4,3
Havre	647 043	182	117 458	70	4,3
Blandkorn	20 263	170	3 444	65	4,6
Erter (til mogning)	1 685	205	346	88	..
Korn og erter i alt	2 181 680	205	447 785	76	4,3
Poteter	552 478	1 938	1 070 641	83	4,0
Førnepe	35 382	4 766	168 626	94	4,0
Kålrot	81 514	3 983	324 687	79	4,2
Fôrbete	13 799	5 565	76 797	100	4,4
Fôrmergkål	21 114	4 893	103 302	86	4,5
Grønför (tort)	114 109	497	56 744	88	4,0
Høy frå eng på fulldyrka jord	4 303 025	574	2 471 830	97	4,3
Høy frå natureng og overflatedyrka eng	763 496	368	280 961	98	4,0
Halm	2 181 680	187	408 190	65	4,2
I alt 1000 føreiningar			1 959 328	87	..

Ved omrekninga til føreiningar har ein rekna: 1 f.e. = 1 kg kveite, rug, bygg og erter, 1,2 kg havre, 1,1 kg blandkorn, 4,5 kg poteter, 9 kg kålrot, fôrbete og fôrmergkål, 12 kg førnepe, 2,5 kg høy, 4,1 kg halm og 2,5 kg tort grønför. Desse omrekningsfaktorane er nyttta for alle år, utan omsyn til kvaliteten av avlinga. Beita er ikkje med i den avlingsmengda som tabellen syner. I 1949 vart det rekna med om lag 850 mill. føreiningar frå beite. Ein reknar med at talet har minka til om lag 750 mill. i dei seinaste åra.

Når ein skal döma om prosenttala i høve til medelsåret, må ein vera merksam på at nemninga «medelsår» gjeld den avlingsmengd ein reknar med å få i eit vanleg godt år, når det ikkje er noko serleg som skiplar avlingsvognene. Det er berre høyet som gjennom ei lengre årrekke kjem opp i om lag 100 prosent av medelsårsavling. For åkervokstrane ligg medelsprosentane for åra etter 1900 mellom 88 og 92, og for samla avling på 95 prosent.

Vinteren 1958–59 var for det meste mild. Ei tid var det mykje snø på Sørlandet og Austlandet, men elles var det etter måten lite snø. Det vart tidleg vår dei fleste stader i landet, i Trøndelag og Nord-Noreg 2–4 veker tidlegare enn vanleg. Våronna vart stort sett unnagjord i lagleg vær, men vart noko seinka av regn på Jæren og i Agder, og av snovêr i dei nordlegaste fylka. Eng og beiter overvintra stort sett godt, og frukttre og bærbuskar like eins.

Sumaren 1959 var uvanleg varm og turr over Austlandet og i Agder. Det var sers lite regn i juni, og oftast berre lokale skurer i juli. Varmen heldt fram til sist i august. Det vart då kaldt vær og nattefrost sume stader. Turkevêret gjorde mykje skade på årvoksteren. Mange stader måtte ein køyra vatn til folk og fe, og jorda vart hard og lite lagleg for haustployinga.

Elles i landet var det meir normal nedbør og svalt vær. Vestlandet og Trøndelag fekk etter måten lite regn i august, men i september var det uvanleg mykje regn nordafjells og i nordlege luter av Vestlandet. Nord-Noreg hadde den våtaste og kaldaste sumaren i manns minne.

Desse værtihøva førde til at avlingane skifta mykje i dei einskilde landslutanane. Austlandet og mykje av Agder fekk sers små avlingar både på åker og eng, men dei var av god kvalitet og vart hausta under gode værtihøve. Fra Rogaland og nordetter teikna det til eit sers godt år. Det vart store avlingar på slåtteng og beite, men åkervokstrane vart mykje skadde under haustinga.

Samla avling (utanom beita) er utrekna til 1 959 millionar føreiningar i 1959, mot 2 081 mill. i 1958. Samla avling i 1959 var 87 prosent av eit medelsår, mot 92 prosent året før.

Kornet tok tidleg skade av turken, og mogninga vart ujamn. Det var tidleg skurdonn og godt bergingsvær på Austlandet, men i Trøndelag vart skurdonna mykje seinka.

Samla avling av korn og erter var 448 000 tonn i 1959 mot 489 000 tonn året før. Gjennomsnittsavling pr. dekar var 205 kg eller 76 prosent av eit medelsår, mot 231 kg og 87 prosent året før. Kveite, rug og bygg gav om lag 80 prosent av eit medelsår i 1959, men havren berre 70 prosent. Austlandet fekk 60–85 prosent av medelsårsavl av korn, medan Vestlandet og Trøndelag fekk om lag 100 prosent.

Potetavlinga var i alt 1 071 600 tonn, mot 1 202 000 tonn året før. Avling pr. dekar var 1 938 kg eller 83 prosent av eit medelsår, mot 2 249 kg og 98 prosent i 1958. Prosenttala låg mellom 55 og 85 for fylka på Austlandet og var om lag 100 på Vestlandet og 110 i Trøndelag.

Rotvokstrar og fôrmergkål gav ei samla avling på 673 000 tonn mot 744 000 tonn året før.

Samla høyavling vart 2 753 000 tonn i 1959, om lag som året før. Høyavlinga er rekna ut for heile arealet av eng til slått, og femnar såleis og om eng der slåtten er lagd i silo. Avlinga gjeld så å seia berre fyrste gongs slått. Hå som er nytta til silo eller beite, er ikkje rekna med i høyavlinga.

Som gjennomsnitt for landet gav eng på dyrka jord 574 kg pr. dekar eller 97 prosent av eit medelsår, mot 554 kg og 94 prosent året før. Austlandet fekk 75–80 prosent av eit medelsår, Vestlandet ikring 105 og Trøndelag og Nord-Noreg ikring 110 prosent av eit medelsår.

Naturenga gav som gjennomsnitt for landet 368 kg. Det var 98 prosent av eit medelsår.

Kvaliteten av høyet var svært god over Austlandet og stort sett bra elles i Sør-Noreg, men i Nord-Noreg vart mykje høy skadd av regn i bergingstida.

Utover sumaren var voksteren på eng og beite uvanleg därleg i turkestroka, men elles var det stort sett gode tilhøve for beita i 1959.

Tabell 13. Avling pr. dekar.

	Kveite	Rug	Bygg	Havre	Bland-korn	Poteter	För-nepe	Kål-rot	Høy frå		F.e. pr. dekar hausta areal	
									eng på full-dyrka jord	natur- eng ¹		
a.												
									Avling i kg pr. dekar.			
1925–29	171	173	187	187	197	1 777	3 985	3 509	422	222	177	
1930–34	167	177	189	186	191	1 800	3 920	3 652	417	230	182	
1935–39	202	194	206	219	224	1 736	3 920	3 561	459	226	200	
1940–44	167	174	182	177	199	1 709	3 759	3 282	398	217	184	
1945–49	199	190	218	209	229	1 879	3 765	3 202	494	275	218	
1950–54	199	211	237	226	243	1 995	4 471	4 296	564	313	246	
1955–59	216	226	233	215	224	2 032	4 397	4 220	555	343	248	
1955	174	197	207	167	193	1 748	4 139	3 498	473	291	209	
1956	269	270	274	275	288	2 395	4 237	4 683	563	343	271	
1957	213	230	233	224	239	1 830	4 466	4 314	611	374	262	
1958	211	221	234	225	231	2 249	4 375	4 623	554	340	254	
1959	215	214	216	182	170	1 938	4 766	3 983	574	368	243	
b.												
									Avling i prosent av medelsår.			
1900–50	91	91	91	90	92	91	88	.	97		95	
1950–54	89	93	94	94	95	90	93	94	103	98	98	
1955–59	86	90	87	83	84	88	89	88	95	95	91	
1955	73	83	80	67	71	77	84	74	81	83	79	
1956	108	111	103	108	108	104	86	99	98	96	101	
1957	85	95	87	86	88	80	90	91	106	104	96	
1958	83	86	88	86	87	98	89	96	94	93	92	
1959	81	81	79	70	65	83	94	79	97	98	87	
c.												
									Utrekna medelsårsavl i kg pr. dekar.			
1925	180	195	203	201	206	1 900	4 191	—	409	233	180	
1939	215	209	231	234	243	2 078	4 619	4 347	481	241	216	
1949	227	217	247	239	269	2 204	4 695	4 459	526	305	239	
1955	237	242	259	249	274	2 278	4 911	4 761	583	353	266	
1956	248	250	267	253	267	2 303	4 918	4 720	575	357	269	
1957	251	250	269	260	272	2 298	4 991	4 747	578	361	272	
1958	252	255	267	261	267	2 295	4 936	4 825	591	366	275	
1959	267	263	273	260	264	2 343	5 082	5 031	594	374	278	

¹ Sæterlykkjer og utslätter 1939–1958 ikkje rekna med.

Tabell 13 gjev eit oversyn over avlingane pr. dekar og i prosent av medelsåret og utrekna medelsårsavling pr. dekar. Utviklinga i dyrkingsteknikk m. v. har etter kvart ført til større avlingar av dei ymse vokstrane. Difor har og kravet til eit medelsår auka. Brigde i bruken av areala har og verka i same lei når det gjeld samla avling pr. dekar hausta areal. Medelsårsavlen har auka frå 180 f. e. i 1925 til 278 f. e. i 1959. Som før nemnt, ligg medelsårsavlen på noko høgre nivå enn gjennomsnittsavlinga for ei årrekke, men gjev eit godt bilet av utviklinga, av di medelsåret er lite påverka av dei årlege brigde i vokstertilhøve og avling.

B. Hagebruket.

Tabell 14 gjev eit oversyn over avlingane i hagebruket, og tabell 15 syner avlinga av dei einskilde vokstrane i 1959.

Tabell 14. Avlinga i hagebruket. Tonn.

År	Frukt	Bær	Grønsaker ¹	År	Frukt	Bær	Grønsaker ¹
1933	47 725	16 112	57 892	1947	42 042	18 400	90 941
1934	24 636	17 494	73 451	1948	59 141	21 831	164 498
1935	49 161	20 192	54 979	1949	24 749	20 280	76 745
1936	32 574	19 403	70 234	1950 ²	87 086	26 269	105 822
1937	38 034	20 616	72 199	1951	62 581	24 266	93 167
1938	26 408	19 104	74 202	1952	69 138	25 008	98 914
1939	61 969	19 676	73 803	1953	46 691	26 578	148 819
1940	35 020	18 464	87 779	1954	95 581	27 766	105 686
1941	43 894	18 975	125 881	1955	67 428	22 496	109 825
1942	28 439	17 891	106 460	1956	94 913	28 381	144 644
1943	24 938	20 212	135 380	1957	64 711	29 940	134 015
1944	24 621	19 150	124 290	1958	96 040	27 832	127 469
1945	19 559	20 093	122 346	1959	98 121	28 984	120 424
1946	56 033	21 160	75 826				

¹ Hovudkulturar på friland og under glas.

² Grunnlaget for utrekninga revidert i 1950.

I hagebruket vart det og stort sett lite skade om vinteren, men nokre stader vart frukttre skadde av markmus og jordrotte.

Fruktblomminga var uvanleg rik, men noko ujamn for pære og sein vinterfrukt. I vokstertida var det mykje åtak av bladlus, rognebærmøll og andre skadeinsekt. I turkestroka var det og mykje kartfall. Det var lite skurv på eple.

Samla fruktavl vart utrekna til 98 100 tonn. Dette er noko meir enn året før, som også var eit godt fruktår.

Epla vart jamt over store, godt utvikla og godt farga og gav noko over medelsårs avl. Det vart 14 500 tonn sumareple og 50 200 tonn vintereple, i alt 64 700 tonn, mot 68 700 tonn året før. Hausteleple, som før 1959 vart rekna med under «sumar- og hausteleple», er frå 1959 rekna med som tidlege vintereple. Dette gjeld t. d. sortar som James Grieve.

Pærerne utvikla seg og godt utetter hausten, men fruktsetjinga var ujamn og til dels lita. Samla avl vart 8 500 tonn i 1959, mot 10 600 tonn året før. Det var særslit pærer på Austlandet og i Agder.

Plomene slo godt til over nesten heile landet, og avlinga vart 20 200 tonn, mot 12 100 tonn året før. Kirsebæra gav 4 700 tonn, eller det same som i 1958.

Hagebæra gav i alt 29 000 tonn i 1959, noko meir enn året før.

Det var åtak på grønsakovstrane av kålfuge, gulrotfluge og andre skadeinsekt. I turkestroka vart vokteren til dels sett attende, men der det vart vatna, hjelpte det mykje på avlingsmengda.

Tabell 15. Avlinga i hagebruket 1959.

	Talet på einingar 1959	Avling i 1959		Prosent av medelsår
		Kg pr. eining	Tonn	
Sumareple ¹	714 778 tre	20,3	14 518	102
Vintereple	2 466 439 »	20,3	50 174	102
Eple i alt	3 181 217 tre	20,3	64 692	102
Pærer	457 588 »	18,7	8 551	85
Plomer	1 046 751 »	19,3	20 177	121
Kirsebær og morellar	386 331 »	12,2	4 701	101
Frukt i alt	5 071 887 tre		98 121	
Rips	1 826 309 buskar	6,2	11 343	104
Stikkelsbær	1 169 513 »	4,3	5 032	108
Solbær	2 185 785 »	2,9	6 283	96
Jordbær	8 706 dekar	515	4 483	103
Bringebær	4 392 »	420	1 843	93
Hagebær i alt			28 984	
Kål	20 494 »	2 892	59 266	90
Gulrot	12 804 »	2 960	37 892	106
Bønner	840 »	587	493	90
Hageerter	1 982 »	633	1 255	97
Purre	892 »	2 531	2 259	101
Selleri	591 »	1 342	793	89
Raudbeter	818 »	1 917	1 569	96
Matlauk	1 688 »	2 033	3 432	102
Rabarbra	266 »	3 975	1 058	99
Agurkar på friland	2 044 »	509	1 041	102
Tomatar på friland	67 »	1 090	73	109
Grønsaker i alt på friland	42 486 dekar		109 131	
Agurkar under glas	163 138 m ²	15,6	2 551	104
Tomatar under glas	684 821 »	12,8	8 742	106
Grønsaker i alt under glas	847 959 m ²		11 293	
Grønsaker i alt ²			120 424	

¹ Hausteples, som før 1959 vart rekna med under «sumar- og hausteples», er frå 1959 rekna som tidlege vintereple.

² Småkulturar og kjøkenhagar er ikkje rekna med.

Hovudkulturane av grønsaker på friland gav i alt ei avling på 109 100 tonn. Av dette var 59 200 tonn kål, 37 900 tonn gulrot og 12 000 tonn andre grønsaker. Gulrot gav serleg god avling i 1959.

Av grønsaker dyrka under glas gav tomatar 8 700 tonn og agurkar 2 550 tonn. Samla avl av hovudkulturane vart 120 000 tonn i 1959 mot 127 000 tonn året før. Attåt dette kjem avl frå andre kulturar som salat, persille m. v., og avl frå små areal som ikkje er spesifiserte, t. d. «kjøkenhagar.» Dette kom opp i 12 000 dekar på friland og 200 dekar under glas, av eit samla areal på 55 500 dekar i alt på friland og under glas.

Tabell XI bak i boka syner avlingane fylkesvis i 1959.

Husdyrhaldet.

Talet på husdyr.

Tabell 16. Talet på husdyr 1900–1959.

	Hestar	Storfe		Sauer	Geiter	Svin	Vaksne høns
		i alt	Kyr				
1900	166 152	1 006 554	..	1 397 883	283 367	236 386	1 586 277
1907	163 621	1 087 918	723 325	1 390 421	295 767	307 165	1 411 101
1917	202 365	1 149 526	743 441	1 294 906	238 641	237 921	1 883 718
1929	177 169	1 224 182	755 135	1 533 015	323 677	289 039	2 929 440
1939	203 931	1 455 016	864 336	1 743 802	248 916	361 953	3 422 368
1949	198 266	1 224 133	769 251	1 735 623	146 594	418 840	3 710 906
1950	190 514	1 236 600	766 268	1 811 748	130 045	422 156	3 911 996
1951	183 828	1 230 532	754 591	1 928 948	118 828	386 120	3 320 489
1952	175 356	1 151 830	711 447	1 986 726	115 417	418 435	3 197 045
1953	167 748	1 150 035	696 536	1 985 284	119 092	379 035	3 384 750
1954	158 676	1 180 894	679 326	1 952 016	122 693	405 804	3 562 480
1955	150 342	1 171 280	658 154	1 921 897	115 557	464 004	3 482 101
1956	142 247	1 111 812	639 639	1 825 908	110 378	506 597	3 954 212
1957	133 015	1 103 218	629 817	1 820 865	109 918	459 270	3 837 475
1958 ¹	125 782	1 116 211	622 178	1 809 544	106 014	423 032	3 476 616
1959 ²	116 815	1 104 482	597 476	1 806 036	100 894	475 063	3 039 164

¹ Inntil 1958: Bygdene, med Aker og Jeløy.

² Bygder og byar.

Tabell 16 syner talet på husdyr etter dei fullstendige jordbrukssteljingane i 1900–1959, og utviklinga årleg etter utvalsteljingar i 1950–1958. Som nemnt i samband med arealoppgåvene gjeld tala for 1959 både bygdene og byane, men for åra før berre bygdene. I 1949 var det i bydistrikta utanom Aker og Jeløy (som var rekna med til bygdene) 1 900 hestar, 3 000 storfe, 1 500 sauher, 130 geiter, 3 200 svin og 30 000 høns. Desse er såleis ikkje med i tabell 16. Husdyrhald i tettbygde strok har elles minka mykje.

Tabell 16 syner at hestehaldet har skifta mykje. Det var eit sterkt oppsving ikring 1917. Etter ein nedgangsbolk fram til 1930, auka det att til ikring 1946. Samla tal på hest var høgst i 1946 med 238 000. Seinare har hestehaldet gått attende kvart år, og talet var snautt 200 000 i 1949, og berre 117 000 i 1959. Av dette var det mykje vaksen og eldre hest, og lite unghest. Hestehaldet kjem difor framleis til å gå ned.

Storfehaldet auka stort sett fram til 1939, men gjekk sidan noko attende. Frå 1949 til 1959 har talet minka frå 1,2 millionar til 1,1 mill. storfe i alt. Talet på ungdyr har i desse åra heller auka, medan talet på kyr har gått ned med vel 22 prosent.

Talet på sau auka fram til 1952, då det var nær 2 millionar. Seinare var det noko nedgang, men det var likevel meir sau i 1959 enn i 1949. Talet på lam har etter måten auka mykje. Pr. 100 vaksne sauher var det berre om lag 60 lam i 1907 og 1917, om lag 90 i 1939 og 1949, medan det var 110 lam pr. 100 vaksne sauher i 1959.

Geitehaldet auka til ut i 1930-åra, men har seinare stort sett gått attende. Det var snautt 150 000 geiter i 1949 og vel 100 000 i 1959. Det vert no slakta etter måten meir kje enn før, og nedgangen i talet på vaksne geiter er ikkje så stor som talet på geit og kje i alt pr. 20. juni syner.

Svinehaldet har skifta meir og fortare enn talet på dei dyreslaga som er

nemnde framfor. I 1934 var det meir enn 500 000 svin, medan det i 1945 var mindre enn 200 000. Etter 1949 har talet skifta mellom 380 000 og nærmere 500 000.

Talet på høns var i midten av 1920-åra komi opp i 3 millionar. Fram til 1959 har det skifta mellom 3 og 4 millionar — unntake i åra 1940–1947. Talet på kjklingar har auka, då kravet til høg yting har ført til større årleg tillegg av kjklingar. I 1929 var det 54 kjklingar pr. 100 vaksne høns, i 1939 var det 66 og i 1949 82, men tillegget var sers stort det året. I 1959 var det 76 kjklingar pr. 100 vaksne høns. Berre hønekjklingar vart talde det året.

Tabell 17. Talet på husdyr.

	Bygdene			Byane 1959	Riket 1959
	1949	1959	Prosentvis brigde 1949–1959		
Hestar i alt	197 476	115 939	— 41,3	876	116 815
Under 1 år (føl)	8 201	2 947	— 64,1	10	2 957
1 og 2 år	9 928	3 758	— 62,1	26	3 784
3 » 4 »	24 906	4 068	— 83,7	31	4 099
5–16 år	134 275	68 715	— 48,8	530	69 245
17 år og meir	20 166	36 451	+ 80,8	279	36 730
Storfe i alt	1 220 389	1 099 118	— 9,9	5 364	1 104 482
Spekalvar	268 949	20 445	+ 19,9	126	20 571
Kalvar 1 mnd.–1 år	301 970	301 970		1 227	303 197
Oksar { 1–2 år	34 986	42 753	+ 22,2	265	43 018
over 2 år	5 743	3 307	— 42,4	23	3 330
Kviger (ikkje hatt kalv)	143 788	136 145	— 5,3	745	136 890
Kyr (hatt kalv)	766 923	594 498	— 22,5	2 978	597 476
Sauer i alt	1 735 408	1 801 292	+ 3,8	4 744	1 806 036
Under 1 år (lam)	843 511	942 913	+ 11,8	2 314	945 227
Over 1 år	891 897	858 379	— 3,8	2 430	860 809
Geiter i alt	146 577	100 884	— 31,2	10	100 894
Under 1 år (kje)	41 803	25 158	— 39,8	4	25 162
Over 1 år	104 774	75 726	— 27,7	6	75 732
Svin i alt	412 709	467 135	+ 13,2	7 928	475 063
Under 6 mndr. ¹	247 131	386 083	+ 13,9	7 039	393 122
slaktesvin	108 200	18 795		458	19 253
Over 6 mndr. ¹ { alsrånar	2 238	2 631	+ 17,6	22	2 653
alspurker	55 140	59 626	+ 8,1	409	60 035
Kaninar over 6 mndr.	3 865	15 279	+ 295,3	988	16 267
Vaksne høns	3 694 409	3 006 999	— 18,6	32 165	3 039 164
Kjklingar	3 020 703	2 254 447	— 2..	18 166	2 272 613
Vaksne ender, gjæser, kalkunar	18 943	15 616	— 17,6	363	15 979
Bikuber	40 457	42 839	+ 5,9	1 511	44 350
Sølv- og platinarev	119 226	2 590	— 97,8	11	2 601
Blårev	84 011	71 372	— 15,0	39	71 411
Mink i alt	70 212	783 833	+ 1 016,4	13 561	797 394
Under 1 år (ungar)	48 965	592 104	+ 1 109,2	10 288	602 392
Over 1 år (vaksne)	21 247	191 729	+ 802,4	3 273	195 002

¹ 4 mndr. i 1949.

² Berre hønekjklingar i 1959.

Tabell 17 syner dyretalet meir detaljert etter aldersgrupper i 1959, serskilt for bygder og byar, slik at jamføringa med bygdene i 1959 blir best mogeleg. Tabell 18 syner dyretalet i bygdene fylkesvis for 1959 i høve til 1949.

Tabell VI bak i boka viser dyretalet fylkesvis i 1959 (bygder og byar). Tabell IX gjev eit oversyn over fylkestala for kvart år fra 1949 til 1959. Der dyretalet er lite, er tala usikre i åra mellom 1949 og 1959. I nokon mon har strukturendringane verka også på desse tala, slik at skilnaden frå 1958 til 1959 i sume høve kan vera usikker. Byoppgåvane gjør og at tala for 1959 i denne tabellen ikkje heilt er jamførbare med åra før.

Tabell 18. Husdyrhaldet i bygdene i 1959 utrekna som relativtal i høve til 1949. 1949 = 100.

	Hestar	Storfe		Sauer	Geiter	Svin	Vaksne høns
		i alt	Kyr				
Østfold	48,2	78,9	69,4	28,9	33,3	117,9	96,7
Akershus.....	52,6	75,8	66,7	59,0	41,3	101,1	95,1
Hedmark	56,5	74,6	65,0	77,2	68,3	106,1	91,7
Oppland	62,1	85,3	72,6	95,0	69,5	106,3	72,8
Buskerud	56,0	67,2	59,4	136,5	55,2	74,7	85,1
Vestfold	43,8	75,7	61,2	68,3	19,0	120,1	75,8
Telemark	57,0	71,7	63,7	105,3	76,2	78,6	73,1
Aust-Agder	66,6	75,9	65,5	124,7	15,7	92,9	60,1
Vest-Agder	67,3	86,1	76,7	101,0	33,7	134,2	71,0
Rogaland	61,0	128,4	99,9	115,2	59,1	204,8	74,5
Hordaland	67,0	90,9	78,1	104,2	50,8	97,8	85,9
Sogn og Fjordane	68,0	97,5	86,4	110,9	68,7	97,4	97,1
Møre og Romsdal	55,5	103,8	85,7	92,5	111,4	87,7	78,6
Sør-Trøndelag	65,3	103,6	88,6	98,3	24,9	83,0	64,7
Nord-Trøndelag	53,9	107,6	88,7	82,2	60,4	140,6	77,6
Nordland	61,5	87,9	79,8	104,3	67,0	83,3	90,1
Troms	62,0	86,1	83,7	120,5	118,1	76,8	136,7
Finnmark	58,2	80,9	85,3	140,9	22,7	29,6	136,3
Bygdene i alt	58,7	90,1	77,5	103,8	68,8	113,2	81,4

Fra 1949 til 1959 gjekk hestetalet ned i alle fylka. Talet på storfe i alt og på kyr gjekk mest ned på Austlandet og i Agder. Sauetalet auka mest i Buskerud, Telemark, Agder, på Vestlandet og i Nord-Noreg. Talet på geiter auka berre i Møre og Romsdal og i Troms, men gjekk mykje attende i fylka elles. Svinehaldet auka mykje i Rogaland og elles i mange austlands-fylke, i Vest-Agder og Nord-Trøndelag. Talet på høns var mindre i 1959 enn i 1949 i dei fleste fylke. Tabell 17 syner elles at det var stor auke i talet på kaninar frå 1949 til 1959, og noko auke for bikuber, medan talet på ender, gjæser og kalkunlar var mindre i 1959 enn i 1949.

Teljinga i 1959 syner og dei store endringane i pelsdyrnæringa sidan 1949. Talet på sølvrev og platinarev gjekk ned frå 120 000 til 2 600, talet på blårev gjekk og noko ned, frå 84 000 til 71 000, medan talet på mink auka frå 70 000 til nærare 800 000.

Tabell 19 gjev eit oversyn over talet på pelsdyr etter tidlegare teljingar og overslag. Desse tala kan ikkje jamførast med oppgåvane frå jordbruks-teljingane.

Tabell 19. Talet på pelsdyr.

	Sølvrev	Blårev	Platinarev	Mink
1939	493 000	29 000	5 000	26 000
1946	217 000	107 000	13 000	39 000
1949	124 000	88 000	10 000	85 000
1950	130 000	73 000	6 500	87 000
1951	129 000	85 000	4 900	145 000
1952	102 000	65 000	3 000	210 000
1953	56 000	38 000	3 000	270 000
1954	29 000	50 000	1 400	360 000
1955	24 000	80 000	1 000	500 000
1956	14 000	51 000	600	715 000
1957	5 500	38 000	350	780 000
1958	3 500	52 000	150	800 000
1959	3 300	80 000	125	950 000

Frå 1953 har det vori årleg husdyrteljing ved årsskiftet og. Desse teljingane femnar 2 prosent av bruk med over 5 dekar jordbruksareal. Ein har og tal for sumarbuskap og vinterbuskap frå sume fullstendige teljingar.

Tabell 20 syner buskapen ved årsskiftet i høve til buskapen om sumaren eller hausten.

Tabell 21 gjev eit oversyn over utrekna dyretal 20. juni og 31. desember dei siste åra.

Tabell 20. Vinterbuskap i prosent av sumarbuskap.

	Hestar	Storfe		Sauer	Geiter	Svin	Vaksne høns
		i alt	Kyr				
31/12 1907	98,9	94,0	..	71,2	75,1	51,3	..
1/1 1918	99,0	94,1	..	72,5	77,5	51,6	..
1/1 1929	97,7	91,3	..	54,6	63,9	52,5	..
31/12 1953	95,9	96,9	98,6	53,4	84,1	81,2	120,4
31/12 1954	97,1	97,0	97,9	54,0	78,2	96,4	121,3
31/12 1955	95,9	91,1	97,0	50,3	72,5	88,3	128,7
31/12 1956	96,9	95,3	98,8	52,5	81,7	83,0	115,5
31/12 1957	96,1	96,7	99,2	53,5	80,8	86,7	110,3
31/12 1958	95,7	95,0	97,4	52,7	78,8	85,3	112,8
31/12 1959	94,4	97,4	98,7	52,0	86,8	93,5	118,9

Tabell 21. Sumar- og vinterbuskap 1955, 1956, 1957, 1958 og 1959.

	1955		1956		1957		1958		1959	
	20. juni	31. des.								
Tusen stk.										
Hestar i alt	150	144	142	138	133	128	126	120	117	110
Storfe:										
Under 1 år	301	227	277	240	285	258	296	260	324	307
Oksar over 1 år..	60	54	55	51	50	48	54	51	46	44
Kviger	152	148	140	137	138	137	144	143	137	135
Kyr	658	638	640	632	630	625	622	606	597	590
I alt storfe	1 171	1 067	1 112	1 060	1 103	1 068	1 116	1 060	1 104	1 076
Sauer og lam	1 922	967	1 826	958	1 821	974	1 810	954	1 806	939
Geiter og kje	116	84	110	90	110	89	106	84	101	88
Svin:										
Under 4 mndr.	258	200	283	218	257	236	229	198	1412	1376
Slaktesvin										
over 4 mndr.	140	144	158	140	142	102	137	103		
Alesvin										
over 4 mndr.	66	66	66	62	60	61	57	60	263	268
I alt svin	464	410	507	420	459	399	423	361	475	444
Vaksne høns	3 482	4 483	3 954	4 569	3 837	4 232	3 477	3 922	3 039	3 614

¹ I alt under 6 mndr. og slaktesvin over 6 mndr.² Alesvin over 6 mndr.

Husdyrprodukta.

Det har vori etterrøknad over husdyrproduksjonen i samband med utvals-teljingane i 1947, 1950 og 1955. I «Jordbruksstatistikk 1955» er det gjevi eit oversyn over resultata for 1954–55. Der finn ein og produksjonstal for dei einskilde fylke. Ein liknande etterrøknad vart gjord i 1960, og den vil verta omtala nærare i «Jordbruksstatistikk 1960».

Tabell 22 syner samla produksjon utan omsyn til korleis han vart nyttta. Når det gjeld kjøt og flesk, vert såleis ein auke i buskapen rekna med i produksjonen. I åra 1949–1959 har det alt i alt vori nedgang i buskapen. Utrekna produksjon («tilvokster») har då vori mindre enn det som er teki ut til slakt. Dette gjeld serleg hestar og kyr.

Tabell 22. Husdyrproduksjonen i tonn. Bygdene i alt.

	Kjøt ¹	Flesk	Kumjølk	Geitmjølk	Egg	Ull (uvaska)
1900	36 500	23 500	885 000	25 800	7 138	2 139
1907	38 698	31 000	1 038 448	26 930	6 756	2 127
1917	44 120	24 000	1 137 040	23 676	9 240	1 981
1929–30	54 388	32 509	1 222 578	31 165	16 333	2 346
1939–40	64 226	37 674	1 522 363	32 132	21 007	2 677
1946–47	49 053	26 589	1 333 851	19 870	9 816	2 618
1949–50	54 066	42 628	1 609 024	21 120	26 665	3 067
1954–55	63 034	49 924	1 547 562	19 741	27 959	3 599

¹ Kjøt av hest, storfe, sau og geit.

For mjølk, egg og ull er produksjonen rekna ut pr. dyr. Desse oppgåvane er gjevne i tabell 23.

Tabell 23. Produksjon i kg pr. dyr.

	Mjølkemengd		Egg pr. høne	Ull pr. sau ¹
	pr. ku	pr. geit		
1925	21 534
1927–28	..	170	6,25	1,53
1939	21 761
1946–47	1 664	179	6,00	1,51
1949–50	2 092	211	7,25	1,78
1954–55	2 314	233	8,06	1,84

¹ Sau og lam, rekna under eitt.

² Oppgåver frå jordstyra.

I samband med totalrekneskapen for jordbruket set Budsjettetnemnda for jordbruket opp mengdene av husdyrprodukt på ein noko annan måte. Produksjonstellingane og oppgåver over omsetnaden av husdyrprodukt er lagde til grunn for utrekningane.

For kjøt og flesk syner tala frå Budsjettetnemnda kva som er teki ut frå bueskapen som slakt. Utrekninga gjeld heile jordbruksnæringa og er rekna ut for driftsåret 1. april–31. mars. Av omsyn til nasjonalrekneskapen er det og gjort utrekning for kalenderåret. Også på andre måtar skil desse utrekningane seg ut frå dei som ligg til grunn for tabell 22. Difor kan ein ikkje utan vidare jamføra oppgåvane.

Tabell 24 syner mengdene av husdyrprodukt etter totalrekneskapen.

Tabell 24. Sal, heimeforbruk og fôr etter totalrekneskapen for jordbruket (nettoproduksjon).

	Kjøt ¹	Flesk	Kumjølk	Geitmjølk	Egg	Ull
	Tusen tonn		Mill. liter		Tusen tonn	
<i>Driftsår.</i>						
1954–55	71,7	46,0	1 501	20,7	26,6	4,1
1955–56	79,8	51,5	1 512	21,4	29,3	4,0
1956–57	71,9	54,0	1 573	22,1	31,0	3,8
1957–58	71,7	51,1	1 598	22,1	29,6	3,8
1958–59	71,2	47,5	1 591	19,5	28,4	3,9
1959–60 ²	72,5	54,2	1 654	20,6	30,3	4,1
					Tusen tonn	
<i>Kalenderår.</i>						
1954	69,7	44,2	1 541	21,3	26,6	4,1
1955	79,0	50,0	1 544	21,9	29,3	4,0
1956	71,9	53,4	1 607	22,8	31,1	3,8
1957	73,0	52,4	1 658	23,1	29,6	3,8
1958	71,9	48,4	1 632	20,1	28,4	3,9
1959	72,8	51,7	1 679	21,2	30,3	4,6

¹ Kjøt av storfe og kalv, sau, geit, hest, fjørfe, tamrein og kaninar.

² Førebels oppgåve.

Tabellane 25 og 26 gjev eit oversyn over meieridrifta. Ein syner elles til den årlege publikasjonen «Meieribruket i Noreg».

I 1959 vart det innvegi ved meieria og kondenseringsfabrikkane i alt 1 235 000 tonn mjølk og fløyte, rekna som heilmjølk. Dette er vel 50 000 tonn eller 4,2 prosent meir enn i 1958. Auken i mjølkemengd har ført til auka produksjon av smør og kvit ost, men det var og større sal av mjølk og fløyte enn året før.

For dei einskilde mjølkesentralar var den innvegne mjølkemengda i 1959 i høve til året før: Østlandets 102 prosent, Telemark 101 prosent, Aust-Agder 100 prosent, Vest-Agder 101 prosent, Vestlandske 105 prosent, Møre og Romsdal 108 prosent, Trøndelag 109 prosent og Nord-Norges 110 prosent. Månadstala syner mengda av mjølk og mjølkeprodukt gjennom året, jamførd med tidlegare år.

Tabell 25. Oversyn over meieridrifta.

Innvegen mjølkemengd Tonn	Produsert i alt i tonn						Netto- vinning i øre pr. kg mjølk
	Smør	Mager ost	Feit ost	Kasein	Geit- og fløyte- mysost	Mager mysost og prim	
1939 792 621	17 589	1 926	8 678	2 598	5 965	1 834	18,49
1949 890 569	10 716	1 759	9 486	3 303	8 621	1 419	46,73
1950 991 411	11 532	1 655	12 473	4 056	10 954	447	47,09
1951 1 006 770	11 206	2 176	13 697	4 824	12 884	532	48,83
1952 997 084	10 246	1 443	16 860	4 348	12 411	412	53,73
1953 1 064 231	12 834	1 047	16 425	4 476	9 763	276	55,31
1954 1 052 175	10 636	1 194	16 837	4 571	11 700	350	58,80
1955 1 060 699	10 517	1 223	16 079	4 681	11 497	398	63,11
1956 1 136 120	12 487	1 201	19 641	5 415	11 954	455	71,52
1957 1 196 717	15 655	1 014	18 502	5 858	11 484	459	71,87
1958 1 184 632	13 422	1 176	21 695	4 877	13 367	663	73,25
1959 1 235 057	14 870	1 387	23 730	5 616	12 698	685	76,89

Tabell 26a. Innvegen mjølkemengd for kvar måned. Tonn.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
1939 56828	55573	66944	67791	79388	78521	70047	63869	60828	58145	53245	55554	
1949 57232	56310	69726	81259	95681	95055	82939	78179	69433	63435	60376	65463	
1950 70888	69027	85259	91597	106125	106628	95188	86924	76746	65136	60186	63750	
1951 71868	70387	82427	97246	105059	109401	103238	89381	74421	68539	60208	63558	
1952 69508	68338	80695	91047	107794	109476	99265	84898	76828	66473	62516	71729	
1953 77769	74020	92079	105624	117287	120050	103618	92970	79458	67343	61574	67094	
1954 71296	70143	91124	102784	114648	119024	105544	92393	81160	67153	65891	71461	
1955 75272	73279	90610	104500	115228	119615	106321	90567	72735	70148	67778	73724	
1956 80527	79912	95225	111781	126203	123937	111283	98046	80604	75239	72668	79695	
1957 86010	83703	100900	123046	137565	131096	122307	104181	86639	74051	70189	76097	
1958 81737	79196	98500	115687	130305	132628	121362	101464	91387	78982	72652	83333	
1959 86998	84347	103174	122995	138772	141751	121358	104714	90331	81766	79546	88012	

Tabell 26b. Produksjon av smør og ost ved meieria i dei
einskilde månader. Tonn.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
Smør.												
1939	1 212	1 175	1 470	1 565	1 794	1 923	1 831	1 431	1 411	1 324	1 220	1 201
1949	708	559	818	1 243	1 595	1 610	1 250	817	699	509	474	446
1950	652	607	903	1 148	1 547	1 710	1 444	1 109	941	586	516	392
1951	650	604	846	1 208	1 374	1 627	1 605	1 068	813	601	429	346
1952	605	526	698	971	1 303	1 623	1 296	881	822	562	493	458
1953	702	652	917	1 615	1 987	2 049	1 548	1 235	916	504	376	340
1954	501	549	834	1 101	1 310	1 672	1 316	998	810	471	435	388
1955	612	577	916	1 271	1 474	1 678	1 364	839	540	423	421	392
1956	619	588	839	1 447	1 819	1 894	1 607	1 144	789	542	579	633
1957	992	966	1 401	1 982	2 347	2 427	2 012	1 269	903	529	459	408
1958	726	636	905	1 628	1 821	2 061	1 734	1 171	1 018	672	558	587
1959	852	804	1 085	1 631	2 151	2 422	1 707	1 162	928	701	703	772
Kvit ost.												
1939	805	703	831	965	1 051	1 057	898	767	852	871	712	643
1949	578	477	758	1 233	1 435	1 513	1 229	1 037	824	652	553	659
1950	864	753	1 165	1 514	1 735	1 924	1 580	1 371	1 244	778	605	645
1951	917	849	1 186	1 674	1 830	2 017	1 981	1 589	1 293	1 106	696	663
1952	953	862	1 204	1 709	2 119	2 370	2 213	1 729	1 653	1 127	970	1 065
1953	1 318	1 221	1 696	1 866	2 017	2 207	1 881	1 687	1 468	824	545	624
1954	846	818	1 410	2 002	2 204	2 429	2 203	1 784	1 589	921	690	752
1955	902	880	1 369	1 956	2 153	2 401	2 033	1 520	1 325	1 077	777	849
1956	1 112	1 064	1 473	2 162	2 582	2 707	2 382	1 951	1 551	1 277	1 111	1 115
1957	1 170	963	1 325	1 962	2 404	2 464	2 269	1 995	1 671	1 125	810	816
1958	1 032	1 075	1 613	2 390	2 715	2 882	2 753	2 074	2 011	1 594	1 201	1 190
1959	1 398	1 393	1 911	2 721	2 971	3 274	2 792	2 278	2 049	1 613	1 336	1 356
Brun ost.												
1939	550	564	711	688	799	808	725	607	554	570	500	483
1949	539	532	821	1 066	1 300	1 285	1 068	900	677	556	555	663
1950	917	897	1 228	1 218	1 362	1 369	983	791	692	598	574	673
1951	946	970	1 188	1 433	1 470	1 508	1 428	1 134	901	804	668	749
1952	1 035	1 022	1 237	1 333	1 467	1 387	1 365	1 058	763	516	671	876
1953	1 065	968	1 140	993	1 026	1 052	877	660	572	523	458	593
1954	765	759	1 228	1 286	1 363	1 400	1 370	1 030	853	645	634	761
1955	876	881	1 061	1 177	1 286	1 392	1 262	973	714	623	617	800
1956	1 072	1 047	1 093	1 256	1 333	1 416	1 261	1 036	818	684	641	511
1957	759	795	989	1 148	1 370	1 328	1 286	1 070	895	715	694	806
1958	886	874	1 172	1 328	1 502	1 519	1 530	1 188	1 049	871	943	1 103
1959	1 178	1 144	1 285	1 609	1 455	1 502	1 292	958	786	588	677	806

Tabell 27. Talet på kontrollerte slakt. Fyrstegongskontroll.

	1956	1957	1958	1959	1956	1957	1958	1959
	Storfe				Hest			
Januar	21 387	21 935	15 028	17 766	892	1 083	651	549
Februar	20 538	15 449	11 975	16 185	793	600	373	371
Mars	19 034	14 997	22 136	15 988	490	509	347	305
April	16 176	15 331	16 165	20 813	424	370	358	437
Mai	16 572	20 339	22 172	21 569	328	370	304	360
Juni	13 382	18 981	20 763	18 658	355	459	432	403
Juli	6 785	9 249	11 829	15 508	265	308	267	327
August	11 003	11 493	18 883	17 150	450	403	380	407
September	19 466	17 112	23 125	23 678	661	560	514	727
Oktober	34 271	32 871	34 865	31 815	1 669	1 398	1 343	1 565
November	17 285	24 179	25 175	25 514	1 215	1 636	1 585	1 794
Desember	29 463	16 222	18 762	18 362	836	764	815	884
Til saman	225 362	218 158	240 878	243 006	8 378	8 460	7 369	8 129
	Svin				Sau			
Januar	36 705	44 323	31 633	27 860	11 498	9 078	9 206	10 620
Februar	47 713	45 222	36 305	37 276	5 899	5 533	4 250	5 109
Mars	54 073	48 438	54 269	46 268	2 733	2 881	3 810	2 249
April	56 928	52 164	46 522	53 706	2 254	2 460	2 875	2 650
Mai	50 917	43 028	39 905	40 363	2 738	3 243	2 552	2 780
Juni	30 236	33 187	32 356	37 060	2 496	2 548	1 969	1 959
Juli	30 899	32 666	32 472	34 619	5 565	6 634	9 211	7 971
August	34 081	28 583	26 122	30 888	36 906	34 680	34 796	37 160
September	28 074	26 023	26 639	29 678	71 338	67 755	69 903	88 101
Oktober	33 315	33 549	29 943	30 976	195 449	207 486	214 302	168 496
November	29 510	35 377	32 058	40 462	53 498	60 987	70 873	71 396
Desember	75 022	61 601	57 733	71 512	18 205	8 307	10 085	12 817
Til saman	507 473	484 161	445 957	480 668	408 579	411 592	433 832	411 308
	Geit				Kalv i alt			
Januar	2 407	2 924	3 783	2 524	19 490	18 484	18 106	15 992
Februar	2 926	3 305	2 719	2 718	20 399	16 938	15 738	15 139
Mars	2 675	3 004	2 527	1 453	25 906	27 253	27 418	20 330
April	1 572	1 643	1 621	2 006	31 844	29 036	29 118	31 090
Mai	436	500	462	738	19 855	18 920	18 093	17 917
Juni	206	258	250	291	12 364	12 461	11 813	11 658
Juli	74	130	157	135	7 459	7 903	7 847	8 396
August	343	662	379	425	5 653	5 498	5 616	5 633
September	939	1 275	1 011	1 209	8 809	7 182	8 401	7 812
Oktober	3 005	3 910	3 198	2 338	16 545	15 593	15 584	12 502
November	1 719	2 738	2 664	2 298	10 699	15 265	14 351	11 450
Desember	1 407	1 055	1 022	950	14 695	12 144	11 900	11 942
Til saman	17 709	21 404	19 793	17 085	193 718	186 677	183 985	169 861

Tabell 27 gjev eit oversyn over talet på slakt som er kontrollert ved den offentlege kjøtkontroll. Tala gjeld fyrstegongskontroll. Frå september 1959 vart det gjort gjeldande ei ny lov om slaktehus, kjøtindustrianlegg og offentleg kjøtkontroll.

Frå og med 1936 har Byrået gjennom jordstyra henta inn oppgåver over talet på purker som er para. Oppgåvene kan i nokon mon syna brigda i fleskeproduksjonen året etter. I 1956 vart inseminasjon teken i bruk i svinealet. Talet på inseminasjoner var 8 500 i 1957, men gjekk ned til 6 000 i 1958 og i 1959.

Tabell 28 syner talet på paringar i høve til same månad året før.

Tabell 28. Svinehaldet. Talet på paringar i dei einskilde månader i høve til same månad året før.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Året
1951	88	92	89	123	137	146	146	124	106	111	101	97	108
1952	101	108	127	110	99	98	93	106	101	97	97	98	101
1953	94	89	84	86	98	99	111	112	131	128	110	100	102
1954	98	113	140	138	131	108	130	145	135	114	103	102	116
1955	121	131	115	110	106	118	126	109	94	87	92	95	106
1956	113	106	103	95	92	93	84	88	87	83	89	104	93
1957	113	110	101	97	110	118	120	111	109	103	101	109	108
1958	93	91	96	97	95	96	97	100	110	111	112	103	100
1959	102	117	116	122	117	115	120	127	129	126	114	104	115

Ein må elles vera merksam på dei store sesongvariasjonane i talet på paringar. Det er flest paringar i desember, dernest i november og januar og i mai-juni. Til vanleg er det låge tal i februar-april og serleg i juli-oktober. Oppgåvene for 1959 byggjer på meldingar om ca. 70 000 paringar, eller 15 prosent meir enn dei tala ein har jamført med for året før. Av dette var det om lag 6 100 inseminasjoner, mot 6 600 i 1958.

Tabell XII bak i boka gjev eit oversyn over resultata frå fjøskontrollen i tida 1905–1959. Der finn ein og oppgåver for dei einskilde fylke i 1959. Om lag 183 000 kyr (årskyr) var under kontroll i 1959, og dette svarar til 30 prosent av talet på kyr i landet. 26 762 buskapar var med i kontrollen i 1959. Mjølkemengda pr. ku er høgre i kontrolllaga enn det som er rekna ut for landet under eitt. Ytinga pr. årsku var i 1959 3 532 kg mjølk med 4,02 prosent feitt. I 1949 var mjølkemengda 2 905 kg.

Tabell XII syner førsamansetjinga og.

Eit oversyn over produksjonen av pelsskinn er gjevi i tabell 29, etter oppgåver frå Norsk Pelsdyravlslag. I samsvar med dyretalet har produksjonen av sòlvrevskinn gått mykje attende, medan produksjonen av minkskinn har auka. Det meste av produksjonen blir utførd, og tabell 30 syner utførsla dei seinare åra.

Tabell 29. Talet på skinn frå pelsdyrgardane.

	Sølvrev	Blårev	Platinarev	Mink
1939–40	370 000	21 000	2 000	16 000
1948–49	107 000	70 000	9 000	55 000
1949–50	80 000	71 000	7 500	58 000
1950–51	70 000	56 000	4 500	55 000
1951–52	88 000	72 000	4 900	85 000
1952–53	83 000	58 000	2 400	145 000
1953–54	46 000	28 000	2 700	181 000
1954–55	20 000	33 000	1 200	231 000
1955–56	18 000	62 000	800	350 000
1956–57	8 000	42 000	450	515 000
1957–58	3 500	27 000	300	515 000
1958–59	2 400	33 000	..	590 000
1959–60	1 600	60 000	..	640 000

Tabell 30. Utførsle av ureidde pelsskinn.

	Sølvrev		Blårev		Platinarev		Mink	
	Talet på skinn	Verde i 1000 kr.	Talet på skinn	Verde i 1000 kr.	Talet på skinn	Verde i 1000 kr.	Talet på skinn	Verde i 1000 kr.
1949–50	109 357	12 857	93 416	8 084	9 175	1 318	63 856	4 906
1950–51	73 352	9 712	54 305	5 195	6 078	977	48 744	6 568
1951–52	103 923	9 682	78 204	5 200	4 232	497	74 257	7 646
1952–53	39 363	3 219	27 744	1 797	958	132	138 303	11 957
1953–54	58 571	4 383	64 033	4 846	1 559	180	175 094	17 912
1954–55	42 697	3 644	24 510	3 652	3 093	298	242 509	29 197
1955–56	12 873	1 065	53 677	4 601	676	81	330 427	38 702
1956–57	11 771	830	64 626	5 077	396	41	501 972	45 907
1957–58	9 065	570	30 574	3 721	338	28	526 751	55 978
1958–59	4 245	318	30 561	6 113	392	26	563 223	67 237
1959–60	1 419	119	51 336	10 320	371	21	627 717	81 021

Driftsmiddel.

Maskinar og reiskapar.

Ein har oppgåver over talet på sume landbruksmaskinar heilt frå 1875, men først i 1939 var det ei meir vidfemnd teljing av maskinar og reiskapar i jordbruket. Utviklinga inntil då var stort sett ein overgang frå handreiskap til meir hestereiskap, medan bruk av motorar som drivkraft knapt nok var byrja. Etter siste verdkriga har mekaniseringa i jordbruket gått sers snøgt. Teljinga i 1959 femnar difor maskinar og utstyr som var sjeldne eller ukjende ved dei tidlegare teljingane. Samstundes var det mindre interesse for mangt som før var ålmrent brukta.

Tabell 31 gjev eit oversyn over tala frå dei seinaste teljingane, og tabell VII bak i boka syner fylkestal for dei viktigaste oppgåvene frå 1959.

Tabell 31. Talet på maskinar og reiskapar.

	1929	1939	1949 ¹		1959 ²	
			For hest	For traktor	For hest	For traktor
			I alt		I alt	
Plogar	172 366	8 786	126 755	43 607
Skålhorver	6 633	4 525	35 112	16 364
Rullehorver
Kultivatorar og fjørhorver	118 113	7 366	89 646	37 076
Andre horver	133 379	1 486
Jordfresarar	341	822		4 272	
Arbeidsvogner og kjerrer	250 765	368 679	400 798		263 509	46 127
Gjødselspreiarar for kunstgjødsel	6 470	9 701		19 016	10 087
» for fast naturgjødsel	4 482	4 998		6 142	4 013
Radsåmaskinar for korn	27 012	30 847	36 518		33 380	5 971
Potetsettemaskinar	1 353		1 171	7 878
Plantemaskinar		129	621
Radreinskingsutstyr		34 386	10 367
Slåmaskinar	90 901	98 881	111 292	1 768	85 705	31 152
Sjølvbindarar	6 789	7 861	11 180		6 691	7 703
Potetoppptakarar	14 015	17 429	27 610		30 033	11 348
Sleperiver	30 274	51 515		70 449	
Rakeriver	51 907	52 174		47 517	
Høvvendarar	11 839	11 691		..	
Sideavleggjande river		999	
Transportriver		24 099	
Skurdtreskjarar		4 678	
Treskjeverk, sjølvreinskande	14 086	21 175			
» andre	24 884	15 924		24 535	
Transportvifter		8 640	
Jordbruksvinjsjar		2 652	
Mjølkemaskinanlegg	1 166	6 357		39 924	
Separatorar	124 643	136 853		..	
Forbrenningsmotorar	4 380	6 605	5 862		5 321	
Beltetraktorar	197		321	
4-hjuls traktorar	9 309		44 962	
2-hjuls traktorar	224		10 503	
Traktorar i alt	889	2 831	9 730		55 786	
Elektromotorar 3 Hk el. mindre	} 17 275	25 790	22 257		55 427	
» over 3 Hk	29 726		52 361	
Lastebilar	3 232	5 154		10 464	
Stasjonære sprøyteanlegg	515		2 015	
Flyttbare motorsprøyter ³	1 082		..	
Køyresprøyter for frukthagar		3 367	
Andre køyresprøyter	4 102		..	
Åkersprøyter		4 008	4 366
Ryggståkesprøyter		2 261	
Vanlege ryggsprøyter		15 946	
Graveskuffemaskinar		1 793	
Andre grøftemaskinar		2 407	
Lesseapparat for traktor	5 588

¹ Bygdene, med Aker og Jeløy.² Bygder og byar.³ For frukttre.

Etter teljingsreglane for 1959 skulle alle maskinar som var i brukande stand vera med, men likevel ikkje slike som ein ikkje rekna med å bruka meir.

Talet har gått attende for hestereiskapar som plog, horv, slåmaskin, radsåmaskin og anna som var ålmənt nyitta i lang tid, medan det har auka for maskinar og reiskapar for traktor. Omframt auken i talet må ein vera merksam på auken i kapasitet.

Samla tal på slåmaskinar var om lag som i 1949, og talet på radsåmaskinar i alt hadde auka berre med 7 prosent, trass i den sterke auken i korndyrkinga. Talet på sjølvbindarar auka og lite, men her kjem 4 700 skurdtreskjurar attåt. Det var berre om lag 110 slike maskinar i 1949.

Talet på traktorar auka frå 9 700 i 1949 til nær 56 000 i 1959. Av desse var det 10 500 2-hjuls traktorar. Det var om lag 6 000 2-hjuls traktorar i dei tre nørdeste vestlandsfylka og Nord-Noreg. Av 4-hjuls traktorar var det 45 000 i 1959, flest på 20–40 Hk., 17 000 hadde dieselmotor og 28 000 forgassarmotor. Traktorane har ikkje berre løyst av hesten som trekraft, men ved hjelp av kraftuttak og hydraulikk og nye typer av arbeidsmaskinar, vert dei nyitta til mange andre slags arbeid enn før.

Talet på mjølkemaskinar har auka frå 6 400 i 1949 til nær 40 000 i 1959, trass i nedgangen i talet på mjølkekryr.

Mykje av maskinutstyret i jordbruksområdet er innført frå utlandet, men mykje kjem og frå norsk industri, som dessutan har utførsle av sume av desse produkta.

Tabell 32 og 33 syner norsk produksjon og innførsla dei seinaste åra.

Tabell 32. Innanlandsk produksjon av maskinar og reiskapar til landbruket. Stk.

	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
Vanlege plogar for hest	578	439	459	635	600	339	305
Vanlege plogar for traktor	3 578	5 136	5 762	5 612	4 861	4 838	7 039
Horver for hest	1 981	1 864	1 988	1 008	1 137	689	792
Traktorhorver	1 871	3 034	4 353	4 201	4 183	3 972	3 317
Hestehakker	532	535	634	396	350	273	192
Radreinskararar for hest	1 030	722	559	395	319	212	180
Radreinskararar for traktor	828	477	473	1 046	1 161	1 109
Naturgjødselspreiarar	455	463	665	835	824	755	685
Kunstgjødselspreiarar	1 649	1 404	1 218	1 273	1 025	806	325
Sleperiver	2 866	2 382	2 334	1 321	1 049	1 048	877
Potetopptakarar for hest	835	717	550	525	271	337	157
Potetopptakarar for traktor	140	530	896	939	1 060	904	972
Potetplogar for hest	1 222	1 038	630	216	262	241	298
Potetsorterarar	371	394	464	452	252	242	249
Hakkemaskinar	137	116	93	28	161	95	95
Treskjeverk	255	262	185	165	109	77	58
Rotrasparar og rottskjeremaskinar	1 294	1 122	1 122	896	955	719	1 179

Tabell 33. Innførsle av landbruksmaskinar. Stk.

	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
Traktorar	15 154	17 457	16 562	15 730	17 532	17 279	29 153
Av desse: med 2 hjul	5 079	861	1 008	1 300	2 003	2 674	2 949
» 3-4 hjul		6 536	5 521	4 400	5 484	4 561	5 815
» belte	75	60	33	30	45	44	389
Gjødselspreiarar	200	434	337	627	659	667
Såmaskinar for hest og traktor	478	684	480	746	472	332
Slåmaskinar for hest		661	472	273	177	88	8
Slåtteutstyr for traktor	2 303	2 180	4 148	3 438	4 665	3 874	5 173
Sjølvbindarar		233	123	245	224	232	137
Skurdtreskjarar	551	728	473	800	592	519
Potetopptakarar	215	268	254	235	175	221
Treskjeverk	207	64	32	17	22	13	8
Motordrivne fruktgresprøyter ..	88	105	126	448	327	820	924
Mjølkemaskinar	2 474	3 105	2 162	2 115	1 380	487	2 779
Separatorar	400	348	303	246	270	256	306

¹ Traktorar for jord- og skogbruk.² Traktorar i alt.*Kunstgjødsel og kraftfør m. v.*

Gjennom oppgåver over omsetnad og lager har ein godt kjennskap til forbruket av kunstgjødsel i landet for ei årrekke. Tabell 34 syner forbruket rekna i tonn grunnstoff (N, P og K).

Tabell 34. Forbruk av kunstgjødsel rekna i tonn grunnstoff.

	Nitrogen (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)
1900	150	654	208
1907	238	2 161	1 320
1917	2 924	2 979	4 216
1929	4 325	4 201	7 611
1939	10 270	6 464	12 305
1949	25 216	14 108	35 056
1955	35 242	15 832	38 757
1956	37 936	16 047	41 091
1957	43 508	17 910	44 440
1958	42 839	17 637	41 572
1959	46 654	18 754	43 550

Dei seinaste åra er fleirsidige kunstgjødselslag med høgt innhald av næringsemne nyitta meir enn før. Rekna som varemengd, var forbruket 428 500 tonn i året 1959. Av dette var 191 500 tonn fullgjødsel.

Jordbruket har elles teki i bruk aukande mengd av andre hjelpemiddel. For 1958-59 er det rekna med eit forbruk på 3 200 tonn konserveringsvæske for silofør, 2 600 tonn natronlut og 2 800 tonn kaustic soda til halm-luting og plantevernmiddel i jord- og hagebruk til ein kostnad av 6,5 mill. kr. (totalrekneskapen 1958-59).

Tabell 35 syner innførsla av kraftfør. Innførsla auka frå 234 000 tonn i 1958 til 287 000 tonn i 1959.

Tabell 35. Innførsle av kraftfør i tonn (heil kveite, rug, bygg og havre til før ikke rekna med).

	Mais	Kli	Eggekviterikt (oljemjøl o.l.)	Andre kraftføremne	Til saman
1901	18 913	415	8 175	172	27 675
1907	49 189	3 816	18 708	4 699	76 412
1917	32 944	—	31 534	65	64 543
1929	81 943	22 711	33 834	41 500	179 988
1939	148 129	59 269	88 287	33 508	329 193
1949	135 111	2 914	30 546	21 742	190 313
1955	89 194	361	82 389	80 029	251 973
1956	58 595	222	99 421	121 809	280 047
1957	44 022	475	49 627	44 260	138 384
1958	48 251	408	98 652	86 248	233 559
1959	76 477	597	105 728	103 967	286 769

I tillegg til dette vart det innført 42 444 tonn fôrkveite i 1959. Omsetnaden av norskprodusert kraftfør gjekk ned frå 345 000 tonn i 1958 til 319 000 tonn i 1959. Av dette var 68 000 tonn kli og 56 000 tonn proteinkraftfør produsert av innførde råemne. Av det norske kraftføret var det elles 34 000 tonn sildmjøl og 155 000 tonn norskavla fôrkorn.

Tabellene 36 og 37 gjev eit oversyn over kraftfôromsetnaden etter oppgåver frå Statens Kornforretning. Omsetnaden auka i 1959–60 til vel 700 000 tonn. Omsetnaden mot tilvising på prisrabatt var 268 000 tonn, om lag som året før, medan omsetnad til full pris (med kraftfôravgift) auka frå 332 000 tonn i 1958–59 til vel 400 000 tonn i 1959–60.

Tabell 36. Kraftfôromsetnaden til grossist (i tonn).

	Kolhydratrik		Eggekviterikt		Til saman
	I alt	Av dette heil kveite, rug, bygg og havre til før	I alt	Av dette sildmjøl	
1939–40	299 219	40 724	173 503	126 874	472 722
1948–49	217 377	36 463	142 744	74 705	360 121
1949–50	328 704	73 796	197 560	79 108	526 264
1950–51	235 854	45 237	112 396	45 483	348 250
1951–52	282 482	73 231	139 446	62 959	421 928
1952–53	289 878	109 280	138 645	51 536	428 523
1953–54	231 637	99 104	164 107	62 829	395 744
1954–55	316 258	108 676	180 312	51 819	496 570
1955–56	472 648	153 212	235 023	49 316	707 671
1956–57	350 539	198 143	168 692	51 726	519 231
1957–58	396 737	224 939	173 438	42 234	570 175
1958–59	419 522	212 721	208 268	31 764	627 790
1959–60	504 311	239 912	197 036	36 408	701 347

¹ Gjeld også fiskemjøl i 1939–40.

Tabell 37. Kraftfôromsetnaden i dei einskilde månader
i 1958 og 1959. Tonn.

	Omsetnad til grossist					Omsetnad frå grossist I alt	
	Eggekviterikt		Kolhydratrik ²		I alt		
	Innført	Norsk ¹	Innført	Norsk ¹			
1958							
Januar	9 073	13 245	23 391	14 165	59 874	55 226	
Februar	7 847	9 372	21 436	14 838	53 493	52 385	
Mars	7 195	12 186	6 438	16 779	42 598	60 522	
April	8 944	12 379	8 248	19 933	49 504	61 552	
Mai	4 932	9 593	16 590	17 273	48 388	58 432	
Juni	7 195	7 824	28 789	19 177	62 985	36 952	
Juli	11 563	3 826	9 535	8 703	33 627	36 705	
August	5 494	3 922	19 343	15 987	44 746	41 902	
September	2 531	5 505	14 691	27 122	49 849	42 863	
Oktober	11 103	7 370	4 680	43 384	66 537	47 408	
November	13 278	6 464	10 158	31 518	61 418	49 302	
Desember	10 001	7 665	4 937	16 395	38 998	51 260	
Året	99 156	99 351	168 236	245 274	612 017	594 509	
1959							
Januar	6 271	9 630	16 245	16 019	48 165	55 834	
Februar	12 926	7 264	35 009	16 039	71 238	54 289	
Mars	12 455	5 534	9 212	13 531	40 732	56 279	
April	9 601	14 179	23 540	19 922	67 242	69 097	
Mai	13 742	7 209	14 542	16 087	51 580	49 772	
Juni	15 316	5 419	13 635	19 288	53 658	41 394	
Juli	2 801	4 110	14 099	8 320	29 330	39 950	
August	2 313	4 519	22 261	17 144	46 237	45 171	
September	908	6 341	19 381	41 414	68 044	45 601	
Oktober	3 269	7 774	9 275	27 427	47 745	53 774	
November	13 248	9 906	13 046	16 651	52 851	57 049	
Desember	13 418	10 454	28 593	15 134	67 599	58 045	
Året	106 268	92 339	218 838	226 976	644 421	626 255	

¹ Gjeld og norsk produksjon av innførde råemne.

² Heil kveite, rug, havre og bygg til fôr er rekna med.

Lønene i jordbruk og skogbruk 1959–60.

Kvart år frå og med driftsåret 1915–16 er det henta inn oppgåver over lønene i jordbruk og skogbruk. Oppgåvene vert innhenta på spørjeskjema, som kvart år i januar vert sende til fire gardbruksarar i kvart herad. For driftsåret 1959–60 har det komi inn ca. 950 oppgåver.

Oppgåvene skal gjelda den arbeidsløn som ålmēnt vert betalt i heradet. Det er altså ikkje individuelle lønsoppgåver. Løna vert oppgjeven som månadsløn og dagløn på arbeidsgjevars kost eller på eigen kost, og spesifisert på menn og kvinner i ymse slags arbeid. Nokre av oppgåvene gjeld dagsforteneste og stykkeløn på akkordarbeid.

I høve til åra før er det for 1959–60 gjort nokre brigde i oppgåveskjemaet. Månadsløn vart før gjeven berre som kontantløn på arbeidsgjevars kost. For 1959–60 har ein og fått oppgåver over full løn på eigen kost, verde av frie naturali medrekna. For dagløn har ein teki bort dei tidlegare oppgåvene over løn i våronn og skurdønn og for murararbeid. Vidare har ein skilt mellom fast og tilfelleleg jordbruksarbeid for menn på dagløn. Det vart og spurt om løn til traktorførar ved leigekøyring. Der det er oppgjevi timeløn, har ein som før rekna om til dagløn etter 8 timars dag.

Løn for grøftearbeid og skogsarbeid vart tidlegare innhenta som dagløn, men tidsløn er lite nytta for slikt arbeid. For 1959–60 skulle ein difor gjeva opp dagsfortenesta, der det var mest vanleg med akkord på slikt arbeid. Det er grunn til å tru at dette og har vori gjort tidlegare.

For skogskøyring med hest er det som før oppgjevi dagsforteneste. Hogstprisane for tømmer og ved er som før oppgjevne som stykkpris. Vanlege arbeids- og lønstilllegg skal vera med i oppgåvene, men ikkje feriegodtgjersle eller ferietillegg.

Brigde i oppgåveskjemaet for 1959–60 har ført til at ein ikkje heilt ut kan jamføra alle lønskategoriane med oppgåvene for tidlegare år. Men sett i høve til lønsutviklinga over ei årrekke, har dette lite å seia.

På grunnlag av dei oppgåvene som kjem inn, reknar ein ut lønene som medeltal. Både fylkes- og rikstala er uvegne medeltal. Dei oppgåvene som kjem inn på denne måten, ymsar mykje. Medeltala dekkjer såleis over store variasjonar.

Tabell XIII bak i boka syner medellønene for landet dei to siste åra jamførde med oppgåvene for 1948–49. Utviklinga frå 1953–54 fram til 1959–60 går fram av tabell 38. Tabell 39 syner fylkestal for sume av lønsoppgåvene.

Tabell 38. Arbeidsløn i jordbruk og skogbruk. Kroner.

Månadsløn på arbeids- gjevars kost	I sumarhalvåret							I vinterhalvåret		
			Dagløn på eigen kost							
			Fast gards- arbeid	Tilfelleleg gardsarbeid				Skogs- arbeid pr. dag	Skogs- køyring (mann og hest) pr. dag	Tøm- merhogst pr. m³ (berkt)
	M.	Kv.		I slåtonna	Elles					
1953–54	349	217	..	26,09	17,82	24,34	16,76	27,77	40,47	12,82
1954–55	374	236	..	27,52	18,93	25,76	18,00	29,11	42,40	13,90
1955–56	398	250	..	28,87	20,14	27,17	18,91	30,78	45,18	15,20
1956–57	434	266	..	31,08	21,21	29,00	20,09	32,78	47,68	16,45
1957–58	453	282	..	32,07	22,68	30,38	21,50	33,97	51,00	16,88
1958–59	472	294	..	33,63	23,57	31,98	22,58	35,51	51,92	17,14
1959–60	499	288	31,41	35,32	24,52	33,70	23,64	37,85	54,97	16,82

I medel for heile landet var kontantløna for gardsarbeidarar på arbeidsgjevars kost sumaren 1959 499 kroner pr. månad, mot 472 kroner året før — ein auke på 5,7 prosent. For fjøsrøktarar var medeltalet ikkje fullt så høgt som året før. Månadsløna var i både tilfelle om lag 200 kroner høgre på eigen kost enn på arbeidsgjevars kost.

Dagløn for slåttearbeit auka med kr. 1,70 pr. dag eller 5–6 prosent, frå kr. 28,60 og kr. 33,60 i 1958 til kr. 30,30 og kr. 35,30 pr. dag i 1959, med og utan kost. For anna tilfelleleg gardsarbeid var dagløna om lag 2 kroner lægre, og for fast gardsarbeid om lag 4 kroner lægre enn medeltalet for slåttearbeit.

For tømmermannsarbeid var medelløna sumaren 1959 kr. 41,80 på eigen kost, ein auke på 6,9 prosent frå året før. Medelløna for traktorførarar var kr. 40,90.

Dagsfortenesta ved grøftearbeid sumaren 1959 var i medel kr. 39,20, eller 11,5 prosent meir enn dagløn for grøfting på eigen kost i 1958, men desse oppgåvene kan ein ikkje jamføra heilt ut.

For skogsarbeid var dagsfortenesta vinteren 1959–60 i medel kr. 37,85, eller 6,6 prosent meir enn dagløn for skogsarbeid vinteren før. For skogskøyring med hest var fortenesta i medel kr. 54,97 eller 5,9 prosent meir enn vinteren før.

Tabell 39. Arbeidsløn 1959–60 jamførd med 1948–49 og 1958–59.

	Menn						Kvinner					
	1948–49			1958–59			1948–49 til 1959–60			1958–59 til 1959–60		
	Kr.	Kr.	Kr.	Brigde i prosent fra	1948–49 til 1959–60	1958–59 til 1959–60	Kr.	Kr.	Kr.	Brigde i prosent fra	1948–49 til 1959–60	1958–59 til 1959–60
Månadsløn i sumarhalvåret. Tenestefolk på arbeidsgjekkars kost.												
Østfold.....	278	514	513	+ 84,5	— 0,2	163	320	309	+ 89,6	— 3,4		
Akershus	270	498	567	+ 110,0	+ 13,9	155	326	322	+ 107,7	— 1,2		
Hedmark	234	503	546	+ 133,3	+ 8,5	141	337	313	+ 122,0	— 7,1		
Oppland	263	564	589	+ 124,0	+ 4,4	159	356	326	+ 105,0	— 8,4		
Buskerud	289	526	546	+ 88,9	+ 3,8	174	329	332	+ 90,8	+ 0,9		
Vestfold	264	515	517	+ 95,8	+ 0,4	153	329	314	+ 105,2	— 4,6		
Telemark	272	511	561	+ 106,3	+ 9,8	172	337	350	+ 103,5	+ 3,9		
Aust-Agder	270	500	526	+ 94,8	+ 5,2	139	325	319	+ 129,5	— 1,8		
Vest-Agder	261	488	525	+ 101,1	+ 7,6	140	295	298	+ 112,9	+ 1,0		
Rogaland	278	507	531	+ 91,0	+ 4,7	171	351	363	+ 112,3	+ 3,4		
Hordaland	238	432	451	+ 89,5	+ 4,4	150	301	297	+ 98,0	— 1,3		
Sogn og Fjord.	254	469	483	+ 90,2	+ 3,0	159	323	332	+ 108,8	+ 2,8		
Møre og Romsd.	214	433	441	+ 106,1	+ 1,8	136	281	283	+ 108,1	+ 0,7		
Sør-Trøndelag .	213	445	471	+ 121,1	+ 5,8	120	272	268	+ 123,3	— 1,5		
Nord-Trøndelag .	219	462	499	+ 127,9	+ 8,0	122	270	269	+ 120,5	— 0,4		
Nordland	218	428	450	+ 106,4	+ 5,1	110	223	220	+ 100,0	— 1,3		
Troms	251	412	451	+ 79,7	+ 9,5	116	207	203	+ 75,0	— 1,9		
Finnmark	187	422	443	+ 136,9	+ 5,0	97	279	250	+ 157,7	— 10,4		
Bygdene i alt...	245	472	499	+ 103,7	+ 5,7	142	294	288	+ 102,8	— 2,0		
Dagløn i slåttonna på eigen kost.												
Østfold.....	19,24	34,17	35,38	+ 83,9	+ 3,5	13,48	26,11	27,36	+ 103,0	+ 4,8		
Akershus	17,25	34,20	35,72	+ 107,1	+ 4,4	13,01	26,10	26,60	+ 104,5	+ 1,9		
Hedmark	16,72	33,23	33,81	+ 102,2	+ 1,7	11,73	25,91	25,86	+ 120,5	— 0,2		
Oppland	16,04	31,90	34,18	+ 113,1	+ 7,1	10,98	24,26	23,93	+ 117,9	— 1,4		
Buskerud	19,30	35,13	37,62	+ 94,9	+ 7,1	12,62	24,20	27,13	+ 115,0	+ 12,1		
Vestfold	18,55	35,67	34,09	+ 83,8	— 4,4	13,41	26,50	26,80	+ 99,9	+ 1,1		
Telemark	19,85	37,32	38,46	+ 93,8	+ 3,1	11,38	25,46	24,00	+ 110,9	— 5,7		
Aust-Agder	18,47	36,26	37,63	+ 103,7	+ 3,8	10,47	21,88	25,09	+ 139,6	+ 14,7		
Vest-Agder	19,83	36,57	39,69	+ 100,2	+ 8,5	11,31	21,97	24,32	+ 115,0	+ 10,7		
Rogaland	19,02	33,53	36,09	+ 89,7	+ 7,6	12,87	24,88	24,19	+ 88,0	— 2,8		
Hordaland	17,76	33,47	34,63	+ 95,0	+ 3,5	11,18	23,26	23,79	+ 112,8	+ 2,3		
Sogn og Fjord.	16,57	31,42	33,30	+ 101,0	+ 6,0	10,97	21,68	22,70	+ 106,9	+ 4,7		
Møre og Romsd.	17,99	31,49	33,33	+ 85,3	+ 5,8	11,66	22,32	23,25	+ 99,4	+ 4,2		
Sør-Trøndelag .	18,61	33,55	35,35	+ 90,0	+ 5,4	13,50	26,25	25,81	+ 91,2	— 1,7		
Nord-Trøndelag .	17,34	31,91	33,35	+ 92,3	+ 4,5	10,88	22,96	24,29	+ 123,3	+ 5,8		
Nordland	18,48	33,75	34,41	+ 86,2	+ 2,0	11,82	21,93	22,73	+ 92,3	+ 3,6		
Troms	20,83	31,47	33,36	+ 60,2	+ 6,0	14,86	24,23	24,24	+ 63,1	—		
Finnmark	21,13	34,50	34,67	+ 64,1	+ 0,5	12,41	25,86	25,50	+ 105,5	— 1,4		
Bygdene i alt...	18,44	33,63	35,32	+ 91,5	+ 5,0	12,01	23,57	24,52	+ 104,2	+ 4,0		

Hogstprisane for tømmer vinteren 1959–60 var kr. 16,82 pr. m³ berkt og kr. 11,40 pr. m³ uberkt tømmer, eller 2–3 prosent lægre enn vinteren før. Hogstprisen for ved var i medel kr. 39,97 pr. favn og kr. 3,32 pr. 1 meters reis, og såleis noko høgre enn året før.

For kvinneleg arbeidshjelp var månadsløna noko lægre i 1959–60 enn året før, men dagløna auka med om lag 5 prosent.

Sett i høve til lønsnivået i 1948–49, er lønene i jordbrukskategorien stort sett auka med 100 prosent, men auken er ikkje den same for dei ulike lønskategorior. Hogstprisane for tømmer og ved er såleis auka med 80–95 prosent sidan 1948–49.

Som for tidlegare år syner lønsoppgåvene store variasjonar, slik at medeltala vert usikre. Dette gjeld serleg fylkestala. Det same gjeld dei lønskategorior der talet på oppgåver er lite.

Lønsavtalen frå 1. mars 1956 mellom Jordbruksarbeidsgiverforening og Norsk Skog- og Landarbeiderforbund gjekk ut i januar 1958, då ny avtale vart gjord gjeldande. Den leiande lønssatsen vart sett til kr. 3,55 pr. time. Frå 15. juli 1958 vart det gjevi eit tillegg på 3,5 prosent i samsvar med regulerering av lønene i andre fag, av di levekostnadsindeksen hadde auka. Timeløna vart då kr. 3,67. Vederlag for skiftande helgedagar er då rekna med. I avtalen av 1956 var det eit slikt vederlag, rekna til 8 øre pr. time, i tillegg til lønssatsen på kr. 3,25 pr. time. Desse tariffssatsane er normallønssatsar. Timelønssatsane skiftar elles etter alderen og kva slags arbeid ein har m. v. For sesongarbeid er det og eit tillegg på kr. 2,00–3,00 pr. dag. Det er ikkje gjevi satsar for månadsløn når det gjeld vanleg gardsarbeid, men ein kan likevel gjera avtale om månadsløn etter satsane for timeløn og 200 timer pr. månad.

For kvinneleg innehjelp er det framleis lønssatsar pr. månad. Den vanlege satsen for innehjelp over 20 år var frå 16. juli 1958 kr. 524,00.

Alle tariffssatsane gjeld no bruttoløn. For kost på garden blir det gjort eit frådrag på kr. 4,50 pr. dag for timelønte og kr. 135,00 pr. månad for månadslønte. Frådraget for losji er kr. 35–50 pr. månad. Arbeidarar med eige hus-hald skal ha høve til å kjøpa det dei treng av brensel og andre produkt frå garden, verdsett etter vanleg pris ved sal frå bruket.

Lønsavtalen gjeld til 15. januar 1960. Den inneholder og føresegner om arbeidstid, ferie og trygdtiltak. Ordinær arbeidstid for vanleg jordbruksarbeid er etter avtalen 48 timer pr. veke. Dette er og i samsvar med ei ny lov om arbeidsvilkår for arbeidarar i jordbrukskategorien, med verknad frå 1. januar 1959. Tabell 40 viser nokre av dei vanlege tariffssatsane. Frå 15. februar 1960 vart satsane auka.

Tabell 40. Nokre tariffssatsar frå lønsavtalane.

	Gardsarbeidar over 21 år med 4 års praksis		Fjørskraktar ved fjøs med 15–19 kyr	Kvinneleg innehjelp over 20 år
	med månadsløn	med timeløn (fast arbeid)		
	Kr. pr. mnd.	Kr. pr. time	Kr. pr. mnd.	Kr. pr. mnd.
Frå 15. januar 1950	337,00	1,80	385,00	1140,00
» 15. okt. 1950	372,00	1,98	425,00	1168,00
» 15. april 1951	406,00	2,15	464,00	1199,50
» 15. okt. 1951	448,00	2,36	510,00	1227,50
» 15. januar 1952	488,00	2,56	554,00	1255,00
» 15. januar 1953	496,00	2,60	563,00	1264,00
» 14. april 1954	536,00	2,80	607,00	1264,00
» 1. mars 1956	3,25	707,00	2470,00
» 15. januar 1958	3,55	750,00	2500,00
» 16. juli 1958	3,67	776,00	2524,00

¹ Med fri kost og losji. ² Kost og losji rekna med.

For gartneri og hagebruk er det noko andre satsar enn for jordbrukskategorien, og dei er jamt over høgre.

Prisar på landbruksprodukt og produksjonsmiddel m. m.

Det ålmenne prisnivået var nokolunde stabilt i 1959. Engrosprisindekser var 110 i 1959, som året før (1952 = 100). Levekostnadsindeksen gjekk opp frå 159 i 1958 til 163 for 1959 (1949 = 100).

I juni 1958 vart det gjort avtale mellom staten og jordbruksorganisasjonane om jordbruksprisar m. v. for tida fram til 30. juni 1961.

Denne jordbruksavtalen la stor vekt på avsetningsspørsmål og marknadsregulering. Midlar frå kraftfondet skulle nyttast til slike føremål, og det vart skipa ei innførleregulering. Avtalen er nærmare omhandla i Jordbruksstatistikk 1958, side 36.

Prisindeksen for jordbruket — i tabell 41 — syner prisendringane for norske jordbruksvarer dei siste åra. Frå 1952 gjeld indeksen kalenderår, og ein nyttar vegne medeltal av prisar frå ymse distrikt i heile landet. Dei einskilde produkt er gjevne vekt etter verdesummane i totalrekneskapen for jordbruket.

Tabell 41. Prisindeks for jordbruket — frå Norges Landbrukskole.
Arsindeks. 1952 = 100.

	1952	1954	1955	1956	1957	1958	1959
I. Jordbruksprodukt i alt	100	106	109	111	114	117	122
A. Planteprodukt	100	100	118	105	104	102	107
1. Korn	100	104	105	105	105	105	105
2. Poteter	100	102	126	108	100	121	122
3. Hagebruksprodukt	100	97	123	105	105	95	101
4. Stråfôr	100	63	87	91	85	81	95
B. Husdyrprodukt	100	107	107	113	117	120	125
1. Mjølk	100	103	106	120	122	124	130
2. Kjøt	100	119	115	114	121	124	129
3. Flesk	100	111	100	96	105	109	113
4. Ull	100	121	118	118	129	132	128
5. Egg	100	85	93	92	94	104	102
II. Produksjonsmiddel og produksjonsstenester	100	103	105	115	121	124	127
A. Uvarige produksjonsmiddel	100	102	104	118	127	129	131
1. Kunstgjødsel og kalk	100	99	103	107	107	108	109
2. Innkjøpt fôr	100	101	101	125	137	140	145
a. Kraftfôr	100	100	101	124	140	142	147
b. Skumamjølk	100	108	108	123	112	127	127
3. Såvarer	100	116	120	126	131	123	124
4. Traktorbrensle	100	100	100	97	109	103	101
5. Ymse	100	102	111	119	128	125	125
6. Produksjonstenester	100	105	105	108	112	119	119
B. Varige produksjonsmiddel	100	106	108	110	113	116	119
1. Bygningar	100	107	108	111	116	120	124
2. Maskinar og reiskapar	100	102	105	109	108	108	107
3. Grøftemateriale	100	111	111	115	117	122	129
III. Arbeidsløn	100	111	118	127	135	142	147

Indekstalet for jordbruksprodukt i alt har auka noko kvart år og var 122 for 1959, mot 117 året før. Auken skriv seg frå både planteprodukt og husdyrprodukt. Tabell 42 syner indekstala månadsvis for hovudgruppene.

Tabell 42. Prisindeks for jordbruksprodukt — fra Norges Landbrukskole.
Månadsindeks. 1952 = 100.

	Jordbruksprodukt i alt			Plante-produkt			Husdyr-produkt			Produksjonsmiddel og produksjons-tjenester		
	1957	1958	1959	1957	1958	1959	1957	1958	1959	1957	1958	1959
Januar	115	119	124	97	116	106	119	120	128	122	124	127
Februar	113	118	124	97	118	108	117	119	128	122	124	127
Mars	113	119	123	98	121	109	117	118	126	123	124	127
April	112	118	121	99	124	112	115	116	123	123	124	127
Mai	112	118	119	99	124	112	115	115	120	123	124	128
Juni	112	118	118	99	128	111	115	116	120	123	124	128
Juli	115	125	123	111	150	122	117	119	123	122	122	126
August	114	121	124	93	114	108	120	123	127	120	123	125
September	116	122	123	93	96	99	121	128	129	121	123	125
Oktober	117	121	123	102	92	99	121	128	129	122	124	126
November	118	122	124	112	95	102	120	128	129	122	125	126
Desember	119	122	125	114	99	104	120	129	130	122	125	126

Grunnprisane for korn var dei same for avlingsåret 1959 som for året før. Satsane for korntrygda var og dei same, med ei grunntrygd og ei tilleggstrygd. Det var og dei same reglane for potettrygda som året før.

Tabell 43 gjev eit oversyn over korn- og potettrygda dei seinaste åra, og tabell 44 syner kjøp og leigemaling av norsk korn, og statens utgifter til norsk korn.

Tabell 43. Korn- og potettrygd 1950–51 til 1957–58 (avlingsåra 1950–1957).

	I alt bruk med trygd	Trygd i 1000 kroner			Prosentvis delt på fylka		Prosentvis delt på korntrygda og potettrygda	
		Korntrygd	Potettrygd	Til saman	Korntrygd	Potettrygd	Korntrygd	Potettrygd
<i>Rekneskapsår :</i>								
1950–51	143 450	22 984	10 460	33 444	—	—	68,7	31,3
1951–52	152 580	25 520	14 963	40 483	—	—	63,0	37,0
1952–53	146 483	23 415	15 639	39 054	—	—	60,0	40,0
1953–54	144 692	25 485	21 447	46 932	—	—	54,3	45,7
1954–55	141 238	25 929	15 930	41 859	—	—	61,9	38,1
1955–56	117 363	23 684	9 871	33 555	—	—	70,6	29,4
1956–57	113 752	17 405	19 575	36 980	—	—	47,1	52,9
1957–58	110 605	16 994	15 131	32 125	100,0	100,0	52,9	47,1
<i>Fylka 1957–58 :</i>								
Østfold	5 708	1 901	552	2 453	11,2	3,6	77,5	22,5
Akershus	6 400	1 933	554	2 487	11,4	3,7	77,7	22,3
Hedmark	10 892	2 094	972	3 066	12,3	6,4	68,3	31,7
Oppland	11 954	2 681	1 583	4 264	15,8	10,5	62,9	37,1
Buskerud	5 880	974	574	1 548	5,7	3,8	62,9	37,1
Vestfold	4 492	1 308	1 632	2 940	7,8	10,8	44,5	55,5
Telemark	4 089	451	584	1 035	2,7	3,9	43,6	56,4
Aust-Agder	2 293	188	261	449	1,1	1,7	41,9	58,1
Vest-Agder	2 669	173	326	499	1,0	2,1	34,7	65,3
Rogaland	6 563	1 599	1 389	2 988	9,4	9,2	53,5	46,5
Hordaland	6 144	85	620	705	0,5	4,1	12,1	87,9
Sogn og Fjordane	5 732	55	925	980	0,3	6,1	5,6	94,4
Møre og Romsdal	8 933	411	997	1 408	2,4	6,6	29,2	70,8
Sør-Trøndelag	8 491	1 437	1 235	2 672	8,4	8,2	53,8	46,2
Nord-Trøndelag	8 530	1 653	2 150	3 803	9,7	14,2	43,5	56,5
Nordland	7 534	49	519	568	0,3	3,4	8,6	91,4
Troms	3 610	2	209	211	—	1,4	1,0	99,0
Finnmark	691	—	49	49	—	0,3	—	100,0

Tabell 44. Kjøp og leigemaling av norsk korn, utgifter til trygd o. a.

	Kjøp av norsk korn	Leigemaling	Statens utgifter til:	
			Trygd	Innkjøp, frakt o. a. for norsk korn
	Tonn	Tonn	Mill. kr.	Mill. kr.
1949–50	45 174	182 056	23,7	1,6
1950–51	52 471	186 163	23,7	2,0
1951–52	65 812	181 204	26,1	3,0
1952–53	80 407	166 986	23,8	3,5
1953–54	128 154	176 112	26,6	5,4
1954–55	146 186	179 201	26,7	6,3
1955–56	121 112	159 128	24,6	5,3
1956–57	257 544	172 787	21,6	14,6
1957–58	199 223	162 368	16,8	10,4
1958–59	205 421	159 636	17,1	10,4

Tabell 45 syner prisar til produsent for sume jordbruksvarer ved levering på hovudmarknad.

Tabell 45. Prisar til produsent.

	Høy ¹			Poteter ²			Egg ³		
	Kr. pr. 100 kg			Kr. pr. 100 kg			Kr. pr. kg		
	1957	1958	1959	1957	1958	1959	1957	1958	1959
Januar	21,00	22,00	23,00	19,00	34,00	29,00	3,07	3,85	4,17
Februar	23,00	22,00	26,00	19,00	35,00	30,00	2,87	4,20	4,13
Mars	26,00	21,00	27,00	19,00	38,00	30,00	3,43	4,73	4,67
April	22,00	21,00	26,00	19,00	38,00	30,00	4,32	5,20	4,70
Mai	22,00	21,00	23,00	19,00	38,00	30,00	4,53	5,20	4,80
Juni	21,00	21,00	23,00	19,00	43,00	31,00	5,17	5,18	4,85
Juli	21,00	21,00	23,00	32,00	82,00	66,00	5,20	5,20	5,48
August	23,00	21,00	26,00	20,00	33,00	37,00	5,20	5,32	5,55
September	24,00	21,00	24,00	22,50	21,00	30,00	5,15	5,07	4,97
Oktober	22,00	20,00	23,00	24,00	20,00	29,00	5,12	4,72	5,00
November	22,00	20,00	24,00	31,00	23,00	31,00	4,42	4,20	4,17
Desember	22,00	21,00	25,00	32,00	25,00	32,00	4,08	4,17	4,03
Året.....	22,42	21,00	24,42	22,96	35,83	33,75	4,38	4,75	4,71
	Okskjøt ⁴			Saukjøt ⁴			Flesk ⁴		
	Kr. pr. kg			Kr. pr. kg			Kr. pr. kg		
	1957	1958	1959	1957	1958	1959	1957	1958	1959
Januar	6,00	6,00	6,10	5,65	5,75	6,62	5,30	5,30	5,50
Februar	6,00	6,00	6,10	5,65	5,75	6,70	5,30	5,30	5,50
Mars	6,00	6,16	6,15	5,65	5,75	6,70	5,30	5,30	5,50
April	6,00	6,05	6,20	5,65	5,75	6,70	5,30	5,30	5,43
Mai	6,00	6,08	6,20	5,65	5,75	6,70	5,30	5,30	5,30
Juni	6,00	6,20	6,26	5,65	5,75	6,70	5,30	5,35	5,36
Juli	6,00	6,50	6,37	5,72	5,85	6,70	5,30	5,60	5,50
August	6,00	6,60	6,35	6,40	6,50	6,69	5,30	5,60	5,55
September	6,00	6,65	6,31	5,89	6,47	6,41	5,30	5,60	5,66
Oktober	6,00	6,44	6,26	5,53	6,06	6,22	5,30	5,60	5,70
November	6,00	6,12	6,45	5,75	6,52	6,40	5,30	5,63	5,84
Desember	6,00	6,10	6,45	5,75	6,60	6,40	5,30	5,64	6,02
Året.....	6,00	6,24	6,27	5,75	6,04	6,53	5,30	5,46	5,57

¹ Pressa høy, Trondheim, fritt opplesst jarmbane. ² Vanlege kvite matpoteter fritt leverte grossist, Oslo, ekskl. emballasje. ³ Netto avrekningspris til produsent, Austlandet. ⁴ Brutto avrekningspris til produsent for slakt i heile skrottar levert Oslo, klasse I, etter notering fra Norges Kjøtt- og Fleskesentral.

Potetprisane var fyrste halvåret av 1959 lægre enn året før, men hausten 1959 var tilførsla på Austlandet knapp og prisane høgre enn hausten 1958. Oslo-prisane låg ei tid over den øvre prisgrensa etter jordbruksavtalen.

Tilførsla av grønsaker var stort sett rikeleg hausten 1959. Prisane for sume varer var om lag som året før, men sume prisar var noko høgre, t. d. gulrotprisen. Det var og god tilgang på frukt og hagebær, og prisane stort sett låge. Berre for pærer var prisane høgre enn året før.

Jamførde med normalprisane og øvre prisgrense etter jordbruksavtalen, var marknadsprisane hausten 1958 og 1959 desse:

Veke nr.	Potet ¹	Hovudkål	Gulrot	Eple	Tomat ²
	42	42	42	42	37
Normalpris, øre pr. kg ...	27	28	48	208	308
Øvre prisgrense ——	30	31	54	233	345
Marknadspris 1958 ——	23	25	30	120	287
» 1959 ——	33	28	45	160	225

¹ Rauda sortar. ² Frå veksthus.

Jordbruksavtalen gav høve til meir sesongvariasjon i prisane på kjøt og flesk enn før, men jordbruksorganisasjonane skal syta for at prisane i gjennomsnitt for året ikkje går over ein fastsett medelpris. For 1958–59 og 1959–60 var noteringsprisane i året jamførde med årsmedelprisane etter avtalen:

		Okse kl. I	Lam kl. I	Gris kl. I	Egg kl. A
Medelpris etter avtalen,	kr. pr. kg ..	6,25	6,70	5,50	5,50
» for året 1958–59	—»— ..	6,272	6,705	5,515	5,489
» » 1959–60	—»— ..	6,388	6,698	5,500	5,500

For okse (kl. I) var prisen ved årsskiftet 1958–59 kr. 6,10 pr. kg., men den auka til kr. 6,45 ved slutten av 1959. Det var stor tilførsle av storfeslakt grunna turkesumaren, og eit lager på ca. 2 000 tonn vart selt til nedsett pris i september 1959.

For svin (kl. I) var prisnoteringa kr. 5,50 i januar 1959. Den gjekk noko ned fyrste halvåret, men auka til om lag 6 kroner ved slutten av året. Fleskeproduksjonen auka i 1959, men det var likevel naudsynt med noko innførsle, ikking 2 000 tonn.

Eggprisane til produsent var fyrste halvåret 1959 stort sett lægre enn året før, men var elles sume tider høgre enn i 1958. Det vart utført 1 400 tonn egg i 1959, mot 1 100 tonn i 1958. For egg vart det og selt ut lagra vare til nedsett pris, men det vart innført egg i sumarmånadene, då det var knapt med norsk vare.

Utsalsprisane for mjølk og kremfløyte vart sette ned frå 1. mars 1959, med 18 og 15 øre pr. liter. Dette vart gjort i samband med auka tilskot frå staten til prisregulering for mjølk og mjølkeprodukt, men det var og ei friviljug nedsetjing av prisane. Midel til dette vart tekne frå kraftfôrfondet. Frå same tid vart prisane for ost ved sal frå meieri til forhandlar sette ned med 99 øre pr. kg, og i samsvar med dette vart det gjevi eit sertilskot for ost ved sal til innlandsk bruk. Smørprisane vart ikkje endra. Tabell 46 og 47 syner prisane for mjølk og mjølkeprodukt.

Tabell 46. Prisar på mjølk og fløyte. Sone I, laust mål. Øre pr. liter.

		Heilmjølk	Skumamjølk	Kremfløyte (35 pct. feitt)
Frå	1. juli 1954 (til vanlege hushald)	53	27	655
»	23. april 1956 →—	64	32	770
»	1. september 1956 →—	56	32	770
»	11. mars 1957 →—	58	32	780
»	3. mai 1957 →—	58	32	790
»	11. juni 1957 →—	58	32	615
»	1. april 1958 →—	68	32	790
»	1. september 1958 →—	87	38	790
»	1. mars 1959 →—	69	38	775
»	2. mai 1960 →—	64	38	775

Tabell 47. Prisar på smør og ost, frå meieri til detaljist. Kr. pr. kg.

	Smør	Heilfeit gaudaost	Halvfeit nøkkelost	Blanda geitmystsost	Mager mysost
Frå	1. juli 1954	7,05	5,20	4,45	5,00
»	23. april 1956	8,05	6,35	5,60	6,20
»	5. juni 1957	8,05	5,00	4,25	4,85
»	12. juli 1957	6,92	5,00	4,25	4,85
»	1. april 1958	8,05	5,00	4,25	4,85
»	1. september 1958	8,05	6,85	6,10	6,70
»	1. mars 1959	8,05	5,86	5,11	5,71

Det var gode vilkår for utførsle av smør og ost i 1959. I alt vart utført 6 400 tonn smør, mot 4 300 i 1958, og 9 700 tonn ost, mot 5 700 tonn året før.

Det meste av tilskota frå staten til mjølkeproduksjonen vert gjevi som eit grunntilskot som er inkludert i grunnprisen frå mjøkesentralane. Grunntilskotet skal i gjennomsnitt for året vera 12,7 øre pr. liter kummjølk og 14,7 øre pr. liter geitmjølk, men skal ha stor sesongvariasjon gjennom året. I tillegg til grunntilskotet vert serskilde tilskot gjevne til distrikt og einskildbruk med vanskelege driftstilhøve, og ei varierande mengd andre tilskot.

Dei prisane som meieria kan betala til leverandørane, vil og retta seg etter driftskostnadene ved meieria. Tabell 48 gjev eit oversyn over det økonomiske resultatet for meieridrifta etter meieristatistikken.

Tabell 48. Bruttovinning og nettovinning av meierimjølka. Øre pr. kg.
(Kondenseringsfabrikkane ikkje med.)

År	Brutto-vinning	Drifts-utgifter	Netto-vinning	Til leverandørane		Rest ¹
				Utbetalt	Andre utreisler	
1953	65,41	10,10	55,31	52,30	1,81	1,20
1954	69,66	10,86	58,80	55,78	1,80	1,22
1955	75,06	11,95	63,11	60,20	1,94	0,97
1956	83,91	12,39	71,52	68,35	2,02	1,15
1957	84,92	13,05	71,87	68,92	2,06	0,89
1958	87,44	14,19	73,25	70,08	2,29	0,88
1959	91,12	14,23	76,89	73,20	2,65	1,04

¹ Til andre føremål og overføringer mellom driftsåra.

Prisane på norsk ull vart sette noko ned hausten 1958, men vart auka att hausten 1959. Tabell 49 syner prisane dei seinaste åra. Det var framleis utførsle av norsk ull. Mengda av utførd råull var 881 tonn i 1959, mot 1 000 tonn i 1958.

Tabell 49. Prisnoteringar for norsk ull. Kr. pr. kg.

	Sams heilårs- og haustull	Klasse A I	Klasse A Ekstra
Mai 1953	5,80	9,00	10,80
Oktober 1953	5,75	9,50	10,50
1. april 1954	6,85	9,75	10,50
10. mai 1954	7,35	10,25	11,00
11. oktober 1954	7,35	9,75	10,50
1. april 1957	8,10	10,80	11,30
30. september 1957	7,50	11,10	11,60
6. oktober 1958	6,00	10,50	11,00
5. oktober 1959	6,00	11,35	11,85

Prisane for pelsskinn var i sesongen 1958–59 stort sett høgre enn året før. Det var framleis liten spurnad etter sølvrevskinn, men for blårev og mink var det god avsetnad ved Oslo-auksjonane. Prisane heldt seg oppe også i sesongen 1959–60. Tabell 50 gjev eit oversyn over medelprisane. Utførla av pelsskinn er nemnd i samband med husdyrprodukta, sjå tabell 30.

Tabell 50. Medelprisar for pelsskinn ved Oslo-auksjonane. Kr. pr. skinn.

	Sølv- rev	Platina- rev	Blå- rev	Mink (I-II)				Pastell				Silverblue			
				Mørk mink		Han- nar		Tis- per		Han- nar		Tis- per		Han- nar	
				Han- nar	Tis- per										
Medel 1955–56.....	86	126	81	126	76	191	119	173	108						
» 1956–57.....	73	113	81	107	55	143	72	158	88						
» 1957–58.....	63	99	129	147	85	153	81	123	78						
» 1958–59.....	70	64	210	181	108	174	95	114	72						
» 1959–60.....	86	110	206	171	102	184	102	141	81						
Mai 1959	64	60	..	164	101	186	107	122	75						
Desember 1959	109	114	..	198	104	199	105	141	81						
Januar 1960	172	105	179	103	139	81						
Mars 1960	91	114	197	161	99	179	94	159	87						
April 1960	75	63	152	121	72	139	77	117	72						

For produksjonsmiddel i jordbruket var det små prisendringar i 1959. I prisindeksen for jordbruket gjekk indekstallet for denne varegruppa opp frå 124 i 1958, til 127 i 1959 (1952 = 100). Auken kjem frå høgre byggje-kostnader og auke i gjennomsnittsprisen for kraftfør. Auken i kjøp av kraftfør med kraftføravgift verkar på desse tala. Tabellane 51 og 52 syner prisane på dei ymse kraftførslag, kunstgjødsel og maskinar.

Tabell 51. Prisar på kunstgjødsel og kraftfør. Kroner pr. 100 kg.

	Kunstgjødsel ¹			Kraftfør ²			Sildmjøl (saltfattig)
	Kalk- salpeter 15,5 pct. N	Super- fosfat Norsk 7,4-7,9 pct. P	Kalium- gjødsel 31,5-34,9 pct. K	Fôr- blanding (ca. 50 pct. protein)	Maisgrøp	Ruggris	
1949	14,45	11,15	15,80	37,59	32,00	22,50	36,28
1950	14,45	11,15	15,80	60,82	43,83	34,78	64,28
1951	16,00	11,30	19,35	71,69	55,80	41,00	77,20
1952	17,35	11,85	20,60	71,81	55,80	41,00	77,20
1953	17,35	11,85	20,60	70,00	55,80	41,00	77,20
1954	17,40	11,85	20,60	70,00	55,80	40,49	77,20
1955	16,90	12,10	20,70	67,50	55,80	36,90	77,20
1956	17,90	13,70	23,10	86,83	71,07	51,50	99,80
1957	18,50	14,60	24,50	94,17	78,91	58,80	111,00
1958	18,60	14,60	24,50	93,00	79,66	59,22	112,70
1959	20,10	13,20	³ 28,80	492,25	79,03	59,63	117,10

¹ Vårtermin. ² Medel for året. ³ 39-43 pct. ⁴ 40 pct.

Tabell 52. Prisar på maskinar og reiskapar. Kroner pr. stk.

	Plog for traktor $2 \times 10''$	Rad- såmaskin 13 l.	Slåmaskin for traktor	Arbeids- kjerre	Høyvogn
				med gummihjul	
1955	1 141	1 360	1 325	920	1 300
1956	1 255	1 496	1 325	920	1 300
1957	1 255	1 630	1 425	920	1 333
1958	1 255	1 744	1 520	920	..
1959	1 255	1 694	1 520	920	..

Tabell 53 gjev eit oversyn over driftsresultata i jordbrukskapet etter dei rekneskapane som Norges Landbruksøkonomiske Institutt arbeider med.

I tabellen er driftsresultata no sett opp slik at verdsetjing av familien sitt arbeid ikkje er teki med i kostnadene. Overskotet skal då nyttast både til kapitalrenter og til betaling for familien sitt arbeid. Lönsemda kan ein elles rekna ut anten som arbeidsforteneste etter frådrag av vanlege rentekrav, eller som kapitalforteneste (forrentning), dersom ein reknar med vanleg arbeidsbetaling for familien. Lönsevna er samla arbeidsforteneste for familien og leige-hjelpa, reknar under eitt.

Frå og med 1954 blir rekneskapsresultata reknar ut for kalenderåret. Dette er i samsvar med rekneskapsterminen for jordbruk som etter skattelova har rekneskaps- eller noteringsplikt. Jordbrukskapitalen blir frå same tid reknar pr. 31. desember (mot før 31. mars), og verdet av hovudbygninga blir no haldt utanom driftsrekneskapen.

Produksjonsinntektene auka i 1959. Det var og auke i produksjonskostnadene, men for 1959 var likevel overskottet noko større enn året før. Lönsevna pr. dekar steig såleis i 1959, men ikkje nok til å gjeva full godtgjersle for familien sitt arbeid. Talet på arbeidstimar gjekk framleis ned, slik at lönsevna reknar pr. time auka til kr. 2,82 i 1959. I 1956 som var eit bra driftsår, var lönsevna kr. 2,93 pr. time.

Tabell 53. Rekneskapsresultat i jordbruket.

År, distrikt og stor- leiksklassar	Talet på bruks-	Inn- marks- areal Dekar pr. bruks-	Kroner pr. dekar								For- rent- ning	
			Jord- bruks- kap- ital	Pro- duksjons- inn- tekter	Kostnader		Over- skot	Av dette		Ar- beids- for- teneste til fam.		
					I alt, utan- om arbeid og renter	Leige- hjelp		Utrekna- rente- krav	Løns- evne			
1949–50	1 024	118,1	503	197,96	78,24	30,87	88,85	15,09	73,76	104,63	14,48	
1950–51	1 023	118,9	529	211,36	84,14	31,73	95,49	15,87	79,62	111,35	16,24	
1951–52	1 000	117,2	571	228,75	98,64	31,89	98,22	17,13	81,09	112,98	9,87	
1952–53	1 000	118,8	606	244,99	110,86	34,26	99,87	18,18	81,69	115,95	7,84	
1953–54	1 002	117,2	660	256,17	117,07	34,55	104,55	19,80	84,75	119,30	11,05	
1954	1 004	119,6	605	262,97	129,93	35,07	97,97	18,15	79,82	114,89	6,69	
1955	1 016	125,0	612	269,70	145,54	34,35	89,81	21,42	68,39	102,74	– 4,03	
1956	1 000	128,0	639	316,16	152,17	38,20	125,79	22,37	103,42	141,62	16,01	
1957	1 001	131,0	658	300,65	169,03	36,99	94,63	26,32	68,31	105,30	– 20,33	
1958	1 030	129,0	665	300,94	175,48	36,40	94,06	26,60	67,46	103,86	– 23,07	
1959	1 015	129,0	681	336,77	188,19	36,32	112,26	27,24	85,02	121,34	– 9,08	
1958												
Flatbygder	402	201	612	273,60	161,31	36,58	75,71	24,48	51,23	87,81	– 9,29	
Skog- bygder ..	177	115	560	237,69	143,75	33,85	60,09	22,40	37,69	71,54	– 30,77	
Dal-øgfjell- bygder ..	72	70	742	322,59	176,27	37,46	108,84	29,68	79,16	116,62	– 48,10	
Agder	57	53	781	348,62	207,51	29,50	111,61	31,24	80,37	109,87	– 52,11	
Jæren og Bokn妖. .	30	109	764	560,95	333,08	49,23	178,64	30,56	148,08	197,31	48,79	
Fjord- og innbygder	107	78	733	367,91	198,43	49,96	119,52	29,32	90,20	140,16	– 32,68	
Kystbygder	78	60	778	412,24	225,67	31,35	155,22	31,12	124,10	155,45	– 6,78	
N.-Noreg .	107	70	741	295,54	159,91	29,44	106,19	29,64	76,55	105,99	– 52,14	
Inntil												
50 dekar ..	233	41	809	377,54	217,30	28,13	132,02	32,36	99,66	127,79	– 65,86	
50,1–100	365	74	695	325,69	188,37	30,65	106,67	27,80	78,87	109,52	– 30,62	
100,1–200	242	138	607	281,37	159,64	43,64	78,09	24,28	53,81	97,45	0,23	
200,1–300	104	247	493	205,28	116,82	42,21	46,25	19,72	26,53	68,79	9,86	
300,1–500	66	376	514	214,15	119,78	51,31	43,06	20,56	22,50	73,81	19,40	
Over 500..	20	619	517	235,01	132,76	70,47	31,78	20,68	11,10	81,57	19,90	
1959												
Fjellbygder	395	199	629	310,13	180,24	37,65	92,24	25,16	67,08	104,73	6,09	
Skog- bygder ..	164	120	557	258,62	149,18	33,91	75,53	22,28	53,25	87,16	– 13,85	
Dal-øgfjell- bygder ..	81	76	736	331,94	182,22	34,84	114,88	29,44	85,44	120,28	– 39,05	
Agder	58	58	756	386,13	216,70	18,33	151,10	30,24	120,86	139,19	– 24,32	
Jæren og Bokn妖. .	27	102	849	686,49	390,90	43,91	251,68	33,96	217,72	261,63	101,02	
Fjord- og innbygder	110	80	759	386,69	201,14	49,68	135,87	30,36	105,51	155,19	– 17,97	
Kystbygder	80	61	795	432,67	229,70	34,26	168,71	31,80	136,91	171,17	– 24,68	
N.-Noreg .	100	70	776	319,39	169,67	31,50	118,22	31,04	87,18	118,68	– 35,44	
Inntil												
50 dekar	208	42	813	421,04	232,31	26,31	162,42	32,52	129,90	156,21	– 49,97	
50,1–100	377	74	717	359,69	201,41	29,68	128,60	28,68	99,92	129,60	– 14,48	
100,1–200	246	137	628	306,39	172,68	43,54	90,17	25,12	65,05	108,59	10,19	
200,1–300	99	248	541	231,48	130,13	45,31	56,04	21,64	34,40	79,71	18,57	
300,1–500	65	380	514	240,63	135,42	54,84	50,37	20,56	29,81	84,65	28,63	
Over 500..	20	599	525	235,32	129,85	71,83	33,64	21,00	12,64	84,47	21,54	

Driftsresultatet ymsar mykje med bruksstorleiken. Stort sett har dei minste brukna etter måten stor inntekt pr. dekar, og stort overskot pr. dekar. Dei har liten lønsevne pr. time, av di arbeidsmengda er stor. Større bruk har mindre inntekt og overskot pr. dekar, men større lønsevne pr. time. Forrentninga aukar og med bruksstorleiken. Desse tilhøva verkar i nokon mon på medeltala for dei ymse distrikt.

Rekneskapsresultata er og rekna ut pr. brukseining. Dersom ein tek med inntekt frå skogbruk og anna yrke, får ein samla arbeidsvederlag og forrentning. Frå dette går gjeldsrenter og kårytingar, og ein får att nettoinntekt for familien. Tabell 54 syner tala for dei siste åra, rekna som uvegne gjennomsnitt for dei undersøkte brukna.

Tabell 54. Nettoinntekt i kroner pr. familie.

	1957	1958	1959
Arbeidsvederlag og forrentning:			
Jordbruket	8 976	9 006	10 707
Skog og anna	5 773	5 582	5 566
I alt	14 749	14 588	16 273
Gjeldsrenter og kåryting	1 437	1 514	1 621
Netto inntekt	13 312	13 074	14 652

I samband med tingingane om jordbruksprisane har Budsjettinemnda for jordbruket gjort utrekningar over samla inntekter og utgifter for heile jordbruksnæringa. Prinsippa for utrekningane er dei same som dei Byrået nyttar når det set opp nasjonalrekneskapen. Totalrekneskapen skal i fyrste rekjkje syna kva verdi som er skapt i driftsåret av den arbeidskraft og kapital som er sette inn i jordbruket. Som kostnader reknar ein med verdet av varer og te-

Tabell 55. Totalrekneskap for jordbruket.¹ Mill. kroner.

	1938–39	1954–55	1955–56	1956–57	1957–58	1958–59	1959–60 ²
Inntekter av planteprodukt	106,0	515,0	555,1	612,1	585,6	589,0	584,4
Inntekter av husdyrprodukt.....	461,3	1 572,2	1 709,4	1 849,6	1 879,2	1 933,5	2 090,7
Andre inntekter	51,5	148,0	158,0	168,9	176,0	185,3	199,8
Lagerbrigde	44,5	48,6	— 49,8	46,3	— 25,2	— 18,2	24,0
I alt inntekter	663,3	2 283,8	2 372,7	2 676,9	2 615,6	2 689,6	2 898,9
Kostnader.....	309,7	912,3	1 054,7	1 109,9	1 187,8	1 268,6	1 377,7
Nettoprodukt	353,6	1 371,5	1 318,0	1 567,0	1 427,8	1 421,0	1 521,2
+ statstilskot	11,4	80,6	92,1	87,5	92,5	106,3	119,3
— renter av eigen og lånt kapital	97,4	182,4	239,2	262,3	317,4	328,1	326,0
Utrekna total arbeidsinntekt ...	267,6	1 269,7	1 170,9	1 392,2	1 202,9	1 199,2	1 314,5
Av inntektene:							
Sal av planteprod. og husdyrprod.	417,9	1 648,1	1 820,0	2 012,6	2 016,1	2 074,9	2 230,0
Heimeforbruk av planteprod. og husdyrprod.	137,9	397,2	410,9	408,7	415,8	411,3	413,1

¹ Pelsdyrnæringa er rekna med. ² Førebels oppgåve.

nester frå andre næringssektorar og slitasje på varige driftsmiddel, som maskinar, reiskapar og driftsbygningar. Den summen som då er att, kallar ein jordbruksrett sitt nettoprodukt. Som tillegg til nettoproduktet reknar ein visse statstilskot. Etter frådrag av kapitalrenta kjem ein fram til vederlaget for all arbeidskraft som er sett inn i jordbruksrett. Hovudresultata ser ein av tabell 55.

Både inntekter og kostnader steig i 1958–59 og 1959–60 (førebels oppgåve). Samla arbeidsinntekt auka og, men kom ikkje på høgd med inntekta for 1956–57, som var eit sers bra driftsår.

Tabell 56 syner den delen av utlåna frå bankar og kreditsamskipnader som fell på næringane jordbruk og skogbruk.

Tabell 56. Kjende utlån til jord- og skogbruk. Mill. kroner.

Långjevarar	1954		1955		1956		1957		1958		1959	
	30. juni	31. des.										
Statsbankar	476	501	511	526	530	541	551	584	593	613	625	648
Forretnings- og sparebankar ..	812	866	898	941	990	980	997	984	1 009	1 021	1 096	1 103
Kreditsamskipnader .	131	135	137	152	149	170	161	176	169	181	184	190
Offentlege fond, trygdelag o. l. .	61	61	63	67	65	67	66	68	69	72	73	74
Sum	1 480	1 563	1 609	1 686	1 734	1 758	1 775	1 812	1 840	1 887	1 978	2 015

Gjelda til private långjevarar og varegjeld til handlarar er ikkje med i desse oppgåvene.

Auknen i utlåna må ein sjå i samband med dei store investeringar i tida etter krigen. Dette gjeld både jord- og skogbruk og andre næringar. Tabell 57 gjev eit oversyn over utviklinga (reviderte tal etter nasjonalrekneskapen).

Tabell 57. Investeringar i jordbruksrett. Mill. kroner.

	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958 ¹
Bruttoinvestering	482	507	553	603	610	658	712
Kapitalslit	317	329	357	387	423	458	493
Nettoinvestering	165	178	196	216	187	200	219
Av dette til:							
Driftsbygningar og grunnforbetringer .	112	136	137	128	124	130	174
Maskinar m. v.	53	42	59	88	63	70	45

¹ Førebels oppgåve.

Bruttoinvesteringa gjeld også kapitalslit (vedlikehald og avskrivning) som er rekna med som årlege kostnader i totalrekneskapen (tabell 55).

Ein stor del av gjelda i jord- og skogbruk er knytt til visse statsbankar og kreditsamskipnader. Tabell 58 syner samla utlån i mill. kroner frå desse institusjonane.

Tabell 58. Utlån frå statsbankar og kredittsamskipnader. Mill. kroner.

	1939	1949	1955		1956		1957		1958		1959	
			30. juni	31. des.								
Hypotekbanken	459,9	373,8	449,5	451,3	453,9	454,9	459,8	461,0	461,7	464,3	466,1	467,6
Småbruk- og Bustadbanken	226,9	153,3	549,6	588,2	607,8	644,8	664,5	702,1	723,9	760,7	784,0	827,4
Arbeiderbruk- og Boligbanken	16,5	4,5	1,3	1,2	1,0	0,9	0,8	0,7	0,5	0,5	0,4	0,3
Lånekassen for jordbrukskredittkassen	30,0	11,0	4,1	3,8	3,6	3,4	3,2	3,0	2,8	2,6	2,4	2,2
Driftskreditkassen for jordbruket	0,8	17,4	50,3	51,6	54,5	55,8	59,0	58,5	60,2	59,6	62,5	63,1
Norges Kreditforening for Land- og Skogbruk	56,6	84,0	124,0	128,9	131,1	135,2	139,0	142,9	146,6	150,7	154,6	157,8
Norges Landhypotekforening for 2. prioritet	—	0,8	1,4	1,5	1,9	2,0	2,0	2,1	2,3	2,8	3,1	3,7
Centralkassen for Bøndernes Driftskreditt	8,4	12,6	11,2	21,9	15,7	32,6	19,0	29,7	19,5	25,6	24,9	27,8

Desse tala gjeld også utlån utanom jord- og skogbrukssektoren, t. d. lån til bustader utan eigentleg jordbruk.

Gjennon statsbankane gjev staten kreditt på eit rimeleg rentenivå. Utanom dette gjev staten og direkte stønad til investeringar i jordbruket ved rentefritak og tilskot. Tabell 59 syner tilskota i budsjettåra frå og med 1949–50.

Tabell 59. Statstilskot til bureising, jorddyrkning m.v. 1000 kroner.

	Bureising	Jord-dyrking m. v.	Søkkings- og vass-forsyningss-arbeid	Vegar til jordbruks-føremål	Potet-kjellarar, gjødsel-oppsamling m. v.	Maskin-stasjonar
1949–50	2 315	9 815	692	588	3 810	3 000
1950–51	2 175	9 032	2 541	773	4 975	2 213
1951–52	2 208	10 369	2 558	984	5 443	1 966
1952–53	4 953	13 822	4 642	1 144	2 192	3 243
1953–54	4 504	23 652	6 458	1 521	1 600	2 701
1954–55	6 323	22 919	6 288	1 701	1 095	2 386
1955–56	6 132	32 259	7 584	2 106	1 255	2 280
1956–57	5 220	47 331	5 781	2 700	1 397	701
1957–58	4 906	43 503	6 960	2 800	751	1 493
1958–59	4 633	46 650	3 899	3 069	3 402	618
1959–60	4 406	62 856	6 281	4 002	3 415	1 153

Etterat reglane for stønad til jorddyrkning vart brigda i 1952, har tilskota til jorddyrkninga auka sterkt. Frå 1. juli 1956 vart det etter sett midel- og inntektsgrense for ordinære jorddyrkningstilskot, men med høgre satsar enn dei som galdt før 1952. Dessutan vart det sett ei arealgrense på 200 dekar for ordinære tilskot til nydyrkning, men for tilskot til grøfting av dyrka jord var det framleis inga arealgrense. Til bruk med inttil 75 dekar dyrka jord blir det gjevi høgre tilskot til jorddyrkning. Frå 1. juli 1957 er det sertilskot også for bruk med 75 til 100 dekar dyrka jord. Elles er det serskilde tilskot til bureising og visse

byggjearbeid på eldre bruk. Hjelpe tiltak av fondet for driftsbygninga vart etter jordbruksavtalen 1956 finansierte gjennom kraftførprisane. Etter avtalen av 1958 skal dette fondet tilførast 20 mill. kroner årleg over statsbudsjettet. Administrasjonen av fondet er lagt til Noregs Småbruk- og Bustadbank.

Etter avtalen av 1958 skal løvyingane til bygging av siloar aukast til 3 mill. kroner årleg, og det skal også vera tilskot til felles potetkokeanlegg og til eit lager- og tørkefond for korn. Elles har det som produksjonsfremjande tiltak framleis vori tilskot m. a. til sikring av frøavlen, utnytting av fjellbeiter og til grasfrø m. v. i fjellbygder og i Nord-Noreg. Korn- og potetrygda er nemnd tidlegare.

Lova for fremjing av omsetnaden av jordbruksvarer har vori gjeldande sidan 1936. Føremålet med lova er gjennom samyrke å fremja omsetnaden av jordbruks- og hagebruksprodukt. Lova gjev høve til å leggja på avgifter ved omsetnaden av slike varer — for inntil eit år om gongen. Produsentane skal svara avgiftene når dei sel, leverer eller får oppgjer for varene. Avgiftssatsane og samla avgift for dei avgiftspliktige varene var i 1959:

Mjølk: 0,25 øre pr. liter	i alt ca.	3,10	mill. kroner
Flesk, kjøt av storfe, kalv og sau: 10 øre pr. kg.	—»—	8,90	» »
Egg: 5 øre pr. kg.	—»—	1,04	» »
Fjørfeslakt: 10 øre pr. kg.	—»—	0,17	» »
Pelsskinn: 3 prosent av salssummen	—»—	1,52	» »
Grønsaker, frukt og bær: 2 prosent av salssummen	—»—	1,72	» »
I alt ca.			16,45 mill. kroner

Avgiftene blir nytta til opplysningsarbeid, marknadsregulering o. a. og dessutan til stønad ved bygging av lagerhus, foredlingsanlegg o. likn. — etter vedtak av Omsetningsrådet. Det skal vera ei samordning mellom desse tiltaka og dei som blir gjorde med stønad frå kraftførfondet.

Tabell 60. Tilskot til prisregulering. Mill. kr.

	Over statsrekneskapen (kap. 1166)						Over Prisdirektoratet sine fond ¹
	Brød-mjøl	Mjølk	Kjøt og flesk	Kraft-før og matfeitt	Kunst-gjødsel	Anna	
1952–53	138	205	5	80	34	13	475
1953–54	120	254	5	69	40	7	495
1954–55	104	266	6	115	40	1	532
1955–56	113	322	20	101	35	1	592
1956–57	120	369	17	51	26	—	583
1957–58	144	450	27	93	26	—	740
1958–59	90	330	5	52	4	—	481
1959–60	94	411	—	52	37	4	598

¹ M. a. til kaffi, sukker og tekstilråvarer.

² Prisreguleringsfondet for tømmer og kubb er ikkje med.

I samband med dei økonomiske oppgjer våren 1956 vart omfanget av stats-tilskota til prisregulering brigda. Mange av tilskota vart då tekne bort eller reduserte. Hausten 1956 og sumaren 1957 vart sume pristilskot auka. Våren 1958 vart tilskota reduserte m. a. for mjølk. Som lekk i tiltaka for å halda levekostnadene nede vart det gjort vedtak om nye pristilskot på mjølk og ost våren 1959.

Tabell 60 gjev eit oversyn over tilskota til prisregulering.

Jordskifte.

I tabell XIX bak i boka er det teki inn nokre oppgåver over Jordskifteverket si verksemد i tida 1859–1958.

I denne tida er det avslutta ca. 33 000 jordskiftesaker med 220 000 bruksnummer. Det arealet som er skifta, svarar til 37 000 km². Av dette er 4 500 km² innmark og 32 500 km² utmark. Dette gjeld areal som jamnast er oppmålt og kartlagt. Noko jord blir skifta utan oppmåling og kart — i 1958 såleis 36 km².

I tida 1859–1958 har det vori i alt 7 284 overjordskiftesaker.

Prisar på faste eigedomar.

1. Omsetnad av fast eigedom.

Byrået sin årlege statistikk over omsetnad av fast eigedom byggjer på tinglysing av heimelsoverføringer. Oppgåvene femner ikkje om ekspropriasjon av grunn til gater og vegar, men gjeld elles all omsetnad av grunn og bygverk. Oppgåvene gjeld både fri og tvungen omsetnad, familiesal og heimelsoverføringer ved arv eller gave. Talet på omsette eigedomar og salssum femner såleis over eigedomar av skiftande slag og verde, like eins som salsverde eller verdsetjing byggjer på skiftande grunnlag.

Tabell XIV syner talet på og salssum for all omsetnad av faste eigedomar i byane og bygdene i åra 1955 til 1959. I dei siste tre åra vart det omsett i alt:

	I byane		I bygdene	
	Eigedomar	Salssum 1 000 kr.	Eigedomar	Salssum 1 000 kr.
1957	6 545	331 850	37 036	514 869
1958	6 579	345 010	35 965	518 015
1959	6 631	380 236	38 459	577 461

For eigedomane i bygdene får ein og oppgåver over matrikkel skylda. Samla skyld ved dei omsette eigedomane har gjennomgåande vori mellom 15 000 og 20 000 skyldmark, eller om lag 3–4 prosent av samla skyld i landet. Det har etter kvart vorti skipa fleire og fleire små eigedomar, og desse vert omsette oftare enn dei større eigedomane. Dette har ført til at medels storleik av omsette eigedomar, mælt i skyldmark, har gått ned frå om lag 1 mark i 1930-åra til 40 øre i 1959. I same tidsrom har prisen pr. skyldmark auka til meir enn det fireoble, frå 8–9 000 kroner i tretti-åra til om lag 37 000 kroner i 1959.

2. Prisar på jordbruks eistedomar.

Serskilt for jordbruks eistedomar vert det utrekna medelprisar pr. skyldmark for eit utval av dei oppgåvene som er nemnde framfor. Utvalet femner berre om vanlege jordbruks eistedomar i fri omsetnad til framande og med minst 24 øre i skyld.

Det er berre ein mindre del av dei omsette eigedomane i bygdene som har minst 24 øre i skyld. I åra 1950 til 1953 hadde såleis meir enn tre fjerdepartar av dei omsette eigedomane mindre enn 24 øre i skyld. Av eigedomane med minst 24 øre i skyld var om lag to tredjepartar familiesal e. l., 2–3 prosent tvungne sal, og av resten som vart omsett fritt, var ein stor del ikkje jordbruk,

eller jordbruk der hus, lægje o. l. tilhøve hadde gjort at prisen vart svært høg eller låg og difor vart haldne utanfor utrekningane.

I 1930-åra var det om lag 3 000 egedomar som var lagde til grunn for utrekningane av verde pr. skyldmark. Sidan 1939 har dette talet gått jamt nedover, og for 1959 vart det nytta oppgåver berre for 1 133 egedomar med ei samla skyld på 1 947 mark. Dette er 3,0 prosent av egedomane og 12,8 prosent av matrikkelskylda for alle omsette egedomar i bygdene utanom Finnmark fylke.

Ved sida av at det etter måten er få egedomar med i utrekningane, hefter det og andre lyte ved materialet. Matrikkelen har ikkje vori revidert sidan 1860-åra. Sidan den tida har verde for mange egedomar vorti mykje brigda, slik at dei etter tilhøva no har svært høg eller låg matrikkelskyld. Vidare vil skilnad i hustilstand, korleis jorda er i hevd, sentral eller avleies lægje osb. føra til at handelsverde utrekna pr. skyldmark skiftar mykje, sjølv for dei egedomane ein reknar som vanlege jordbruk. Dei einskilde sal kan difor verka sterkt på resultatet. Det er og ei ulempe at det ofte vantar turvande opplysningar om egedomane.

Sidan utrekningane av skyldmarksverde tok til i 1852 har det stort sett vori auke, mest grunna nedgang i pengeverde, men og mykje på grunn av auken i omsetnad av dei små egedomar. (Sjå det som er nemnt før og i hovudtabell XV, som syner medelprisen pr. skyldmark i dei einskilde storleiks-klassane.)

Vidare har investeringar i bygningar og grunnforbetringar, framsteg i driftsteknikk og samferdsel ført til verdauke.

Gjeldande prisføresegnere for faste egedomar tek sikte på ei prisregulering i visse distrikt for egedomar med 1–5 husvære og inntil 10 dekar tomt (frå 15. oktober 1954) og for tomteareal m. v. (frå 1. september 1958).

Jord brukseigedomar kjem etter 15. oktober 1954 for det meste utanom dei serlege prisføresegnere for fast egedom, men kjem framleis inn under dei vanlege føresegnene i prislova.

Utrekna medelpris pr. skyldmark for jord brukseigedomar i 1959 var 20 440 kroner, mot 19 794 kroner i 1958. Det er ein auke på 3,3 prosent, mot 10,6 prosent frå 1957 til 1958. Tabell 61 syner skyldmarksverde i relative tal (1938 = 100) og dei årlege brigde i prosent av året før.

Tabell 61. Skyldmarksverde 1914–1959 i relative tal. 1938 = 100.

År	Relative tal	Brigde i pct.	År	Relative tal	Brigde i pct.	År	Relative tal	Brigde i pct.
1914	50	+ 4,4	1930	81	— 7,8	1946	146	— 4,06
1915	53	+ 7,2	1931	75	— 6,7	1947	164	+ 12,30
1916	60	+ 13,6	1932	70	— 7,15	1948	161	— 1,71
1917	90	+ 49,6	1933	71	+ 0,89	1949	184	+ 14,59
1918	128	+ 41,7	1934	76	+ 6,95	1950	189	+ 2,71
1919	137	+ 7,3	1935	83	+ 10,27	1951	189	— 0,10
1920	138	+ 0,8	1936	91	+ 8,88	1952	204	+ 7,85
1921	127	— 8,2	1937	95	+ 4,29	1953	240	+ 17,69
1922	117	— 8,0	1938	100	+ 5,62	1954	248	+ 3,44
1923	113	— 3,2	1939	105	+ 4,66	1955	268	+ 8,04
1924	116	+ 3,1	1940	112	+ 7,23	1956	299	+ 11,54
1925	115	— 1,0	1941	122	+ 8,90	1957	319	+ 6,53
1926	100	— 13,1	1942	132	+ 8,06	1958	352	+ 10,64
1927	92	— 8,5	1943	147	+ 11,15	1959	364	+ 3,26
1928	91	— 0,8	1944	145	— 1,02			
1929	88	— 3,3	1945	152	+ 4,45			

Tabell 62 syner skyldmarksverde i relative tal (1938 = 100) jamført med vareprisnivået etter Byrået sin engrosprisindeks.

Tabell 62. Engrosprisar og skyldmarksverde i relative tal. 1938 = 100.

	Engrosprisindeks	Salssum pr. skyldmark	
		Vanlege jordbruksseigedomar i fri omsetnad	Alle omsette eigedomar i bygdene
		Relative tal	
1938	100	100	100
1949	184	184	163
1950	209	189	168
1951	258	189	170
1952	276	204	199
1953	274	240	234
1954	278	248	233
1955	284	268	270
1956	299	299	335
1957	309	319	360
1958	304	352	390
1959	304	364	402

Tabell 63 syner medels skyldmarksverde i kroner for fylka og riket (unntekti Finnmark) i åra 1938 til 1940 og 1954 til 1959 og for femåret 1955–1959.

Dei oppførde medelprisane er både for dei einskilde fylka og for riket, utrekna ved å dividera salssummen med samla matrikkelskyld for dei eigedomane som er medtekne.

Tabell 63. Medelprisar pr. skyldmark for åra 1938 til 1959 og femåret 1955–1959.

Bygdene fylkesvis	Medelprisar pr. skyldmark									
	1938	1939	1940	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1955– 1959
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Østfold.....	5 889	5 951	6 194	13 039	16 573	17 717	19 594	20 869	21 845	19 277
Akershus	6 199	6 661	6 985	18 622	18 436	23 362	22 287	24 358	26 294	22 599
Hedmark	4 914	5 225	5 761	17 473	17 347	19 962	21 304	25 026	27 008	21 879
Oppland	5 380	5 615	6 164	12 579	14 149	15 337	21 532	21 859	17 874	17 800
Buskerud	6 138	6 251	6 811	16 745	18 131	19 045	25 274	20 175	26 368	21 293
Vestfold	6 114	6 271	6 634	13 965	16 818	18 715	23 023	22 608	22 681	20 083
Telemark	5 615	5 748	5 753	12 878	14 924	15 520	16 706	16 978	15 862	15 901
Aust-Agder	5 890	5 934	6 240	14 213	16 115	17 935	18 004	18 646	23 599	18 298
Vest-Agder	6 288	6 276	6 386	14 119	16 564	16 363	16 652	22 401	20 985	18 222
Rogaland	6 631	7 265	7 553	19 762	19 601	22 648	20 861	25 971	24 036	22 458
Hordaland	5 237	5 215	5 715	12 106	13 588	11 334	14 517	17 561	15 862	14 400
Sogn og Fjordane.	4 621	4 907	5 200	7 770	8 553	9 288	10 040	10 181	11 548	9 731
Møre og Romsdal	4 748	5 105	5 287	11 461	10 200	12 118	11 250	13 249	15 045	11 885
Sør-Trøndelag ..	5 197	5 493	5 831	12 718	10 665	13 701	14 915	14 073	14 960	13 613
Nord-Trøndelag ..	4 938	5 021	5 343	12 432	12 796	12 132	12 539	16 812	17 551	14 206
Nordland	4 603	4 759	5 212	8 345	9 700	10 306	10 860	12 085	14 369	11 355
Troms	5 240	5 197	5 718	13 752	15 511	19 630	17 305	22 197	23 150	18 829
Riket (unntekti Finnmark) ..	5 617	5 879	6 304	13 937	15 057	16 794	17 891	19 794	20 440	17 806

Sett i høve til 1938, var medelprisen i 1955–1959 i alt gått opp med 217 prosent. For dei einskilde fylka var auken i prosenten:

Østfold	227	Rogaland	239
Akershus	265	Hordaland	175
Hedmark	345	Sogn og Fjordane	111
Oppland	231	Møre og Romsdal	150
Buskerud	247	Sør-Trøndelag	162
Vestfold	228	Nord-Trøndelag	188
Telemark	183	Nordland	147
Aust-Agder	211	Troms	259
Vest-Agder	190	Riket (unnateki Finnmark) ..	217

Oppgangen var størst i Hedmark. Deretter kjem Akershus, Troms og Buskerud. Minst var oppgangen i Sogn og Fjordane, Nordland og Møre og Romsdal.

Tabell XV syner skyldmarksverde for eigedomar i ulike storleiksklassar delt etter matrikkskylda. Skyldmarksverdet er størst for dei minste eigedomane og går stort sett ned med aukande bruksstørleik. Prisaukaen har og vori størst for dei minste eigedomane. I høve til 1938 var skyldmarksverdet i 1959 i klasse 1 nesten sjudobla, i klasse 2 snautt femdobla, og for klassane 3 til 6 var skyldmarksverdet om lag 3 gonger så høgt som i 1938.

I tabell 64 er det innteki oppgåver frå skattefutane over talet på alle serskilt skyldsette eigedomar (bruksnummer) og matrikkskylda. Dersom ein gjer det utrekna skyldmarksverde for året 1959 og femåret 1955–1959 gjeldande for samla matrikkskyld i fylka, vil ein få det verde for landeigedomane i alt som er gjevi i tabellen. Etter denne utrekninga kjem samla verde av landeigedomane i heile riket i medeltal for femåret 1955–1959 opp i 8 711 mill kr.

Tabell 64. Landeigedomane, matrikkskyld, skyldmarksverde, og utrekna verde fylkesvis.

Fylke	Serskilt skyldsette lanteigedomar (bruksnummer) ved utgangen av 1958		Skyldmarksverde		Samla verde av lanteigedomar etter gjennomsnittleg skyldmarksverde	
	Tal	Matrikkel- skyld	1955–1959	1959	1955–1959	1959
		Mark	Kroner	Kroner	1000 kr.	1000 kr.
Østfold	40 873	36 892	19 277	21 845	711 167	805 906
Akershus	78 800	39 033	22 599	26 294	882 107	1 026 334
Hedmark	76 541	52 151	21 879	27 008	1 141 012	1 408 494
Oppland	62 571	49 773	17 800	17 874	885 959	889 643
Buskerud	57 341	35 779	21 293	26 368	761 842	943 421
Vestfold	50 259	26 804	20 083	22 681	538 305	607 942
Telemark	40 209	28 883	15 901	15 862	459 269	458 142
Aust-Agder	27 488	17 555	18 298	23 599	321 221	414 280
Vest-Agder	33 195	15 224	18 222	20 985	277 412	319 476
Rogaland	56 897	22 570	22 458	24 036	506 877	542 493
Hordaland	83 977	28 029	14 400	15 862	403 618	444 596
Sogn og Fjordane	30 766	25 521	9 731	11 548	248 345	294 717
Møre og Romsdal	53 363	27 539	11 885	15 045	327 301	414 324
Sør-Trøndelag	47 933	29 522	13 613	14 960	401 883	441 649
Nord-Trøndelag	31 356	29 577	14 206	17 551	420 171	519 106
Nordland	55 536	17 467	11 355	15 369	198 338	250 983
Troms	32 590	6 880	18 829	23 150	} 226 475	278 448
Finnmark	21 061	5 148		
Riket	880 756	494 347	17 806	20 440	8 711 302	10 059 954

Eigedomstilhøve og brukarskifte m. v. i jordbrukssteljinga.

Saman med oppgåvene til den representative jordbrukssteljinga i 1958 vart det innhenta opplysningar om eigedomstilhøve og brukarskifte m. v. for dei bruka som var med i teljinga.

Granskinga gjeld bruk med over 5 dekar jordbruksareal. I alt kom det inn oppgåver for 22 370 bruk. Etter frådrag av oppgåver for 34 bruk utan personleg eigar og 974 bruk som var utan eller hadde ufullstendige svar, er det til dette oversynet bearbeidd oppgåver for 21 362 bruk. Dette svarar til 10 prosent av dei 213 441 bruka med over 5 dekar jordbruksareal i 1949.

Vedlegg 1 i Jordbruksstestikk 1958 syner spørsmåla som var med på teljingsskjemaet.

Nokre spørsmål var sams for alle brukarar. Elles var det serskilde spørsmål for brukarar som eigde bruket og for dei som var leigarar.

Utanom skilje mellom sjølveigde og leigde bruk, er det og skilt mellom bruk overteki etter slektning og bruk overteki etter andre (framande). Her er desse nemnde som «sleksbruk» og «ikkje sleksbruk». Ein veit ikkje kor lenge «sleksbruka» har vori i slekta før siste brukarskifte. Ektepar ser ein her under eitt som eigrarar, slik at det ikkje er rekna som brukarskifte når den eine ektemaken overtek bruket etter den andre, t. d. ved dødsfall.

Både for sleksbruk og ikkje sleksbruk er det skilt mellom bruk som er reist av noverande eigar og andre — vanlege bruk. Desse fyrste gjeld alle nypretta bureisingseininger som enno ikkje har skift eigar, både vanlege bureisingsbruk (reist med statsstønad) og andre nyreiste bruk.

Oppgåvene er elles bearbeidde klassevis etter storleiken av jordbruksarealet og geografisk etter fylke og jordbruksområde.

Eige og leige av jord.

Det føreligg oppgåver over eigedomstilhøva her i landet så langt tilbake i tida som ein har statistikk over eigedomanne. Desse oppgåvene syner at leigeskipnaden har vori mykje meir vanleg før enn no. Det har vori ymse årsaker til denne utviklinga. I eldre tider (15. og 16. hundreåra) hadde Kongen, Kyrkja og einskilde godseigarar store og mange eigedomar som dei måtte bygsla eller forpakta bort. Etter kvart vart mange eigedomar selde, og bygslaren (forpaktaren) vart sjølveigar. I nyare tid har sal og nedlegging av husmannsplassar gjort mest til nedgangen i leigeskipnaden.

Leige av jord har her i landet hovudsakleg hatt to ulike grunnformer: Bygsel (leige på livstid) og pakting (leige på åremål). For dei leigarane som hadde jordbruk som hovud- eller eineyrke, føreligg det oppgåver over fordeling etter desse to leigeformene frå 1890 til 1929. Oversynet viser at begge leigeformene har minka, men at nedgangen har vori sterkest for bygsling. I 1890 var det såleis fleire bygsla enn pakta bruk, men no er det så å seia heilt slutt på bygsling når det gjeld gardsbruk.

I tabell 65 er det gjevi eit oversyn over sjølveigarar og leigarar etter jordbrukssteljingane frå 1917 til 1958 i relative tal.

Eit nærmare oversyn over eigedomstilhøva fram til 1929 er gjevi i Jordbruksstellingen 1929, fjerde hefte, side 83–100. Oppgåvene over bortleigde bruk syner at det har vori sterkt og ubroten nedgang i leigeskipnaden fram til 1917. Oversynet i tabell 65 viser at alt i alt var det nedgang heilt fram til 1939, medan det har vori auke både i 1949 og 1958. I 1939 var det 8,0 prosent bortleigde bruk. Det auka til 8,7 prosent i 1949 og 9,2 prosent i 1958. Oversynet viser vidare at det sidan 1917 har vori ulike utvikling i bortleige for dei einskilde

Tabell 65. Sjølveigarar og leigarar 1917 til 1958 etter talet på bruk med meir enn 5 dekar jordbruksareal. Relative tal.

Jordbruksareal ¹ i dekar	1917		1929		1939		1949		1958	
	Sjølv- eigarar	Leig- arar								
5,1– 20	82,2	17,8	82,3	17,7	88,0	12,0	90,0	10,0	89,6	10,7
20,1– 50	91,0	9,0	92,0	8,0	93,2	6,8	93,2	6,8	92,3	7,7
50,1–100	95,0	5,0	94,9	5,1	95,0	5,0	92,4	7,6	92,2	7,8
Over 100	95,3	4,7	95,1	4,9	93,4	6,6	86,1	13,9	85,5	14,5
I alt	87,5	12,5	89,3	10,7	92,0	8,0	91,3	8,7	90,8	9,2

¹ I 1917 grupperte etter dyrka jord og i 1929 etter innmarksareal.

storleiksklassane. Medan bortleige av bruk i storleiksklassen 5,1–20 dekar har gått jamt nedover til 1949 og for klassen 20,1–50 dekar nedover til 1939, har det for klassen 50,1–100 dekar vori den same prosent bortleigde bruk frå 1917 til 1939 og deretter auking, medan bortleigde eigedomar med over 100 dekar jordbruksareal har auka heilt sidan 1917. For eigedomane i denne storleiksklassen var det 4,7 prosent bortleigde bruk i 1917, 4,9 prosent i 1929, 6,6 prosent i 1939, 13,9 prosent i 1949 og 14,5 prosent i 1958. Det er såleis serleg etter den siste krigen at bortleige av dei store eigedomane har auka sterkt.

I tabell 66 er det gjevi eit oversyn over granska bruk som var med i teljinga i 1958 fordelt etter eigedomstilhøve og storleik. I tabell XVI bak i boka er desse oppgåvane fordelt etter fylke og jordbruksområde.

Tabell 66. Granska bruk i 1958 fordelt etter eigedomstilhøve og storleik.

Landsluter	Bruk i alt	Av desse:					
		Sjølv- eigde	Leigde	Jordbruksareal i dekar			
				5,1– 20	20,1– 50	50,1– 100	over 100
Absolutte tal							
Bygdene i alt	21 362	19 400	1 962	6 413	8 411	4 496	2 042
Av desse: Sjølveigde ..	19 400	—	—	5 747	7 763	4 144	1 746
Leigde	1 962	—	—	666	648	352	296
Austlandet med Telemark	7 983	6 920	1 063	2 151	2 728	1 747	1 357
Agder	1 437	1 286	151	651	653	131	2
Vestlandet	5 697	5 343	354	1 627	2 400	1 450	220
Trøndelag	2 406	2 253	153	567	817	616	406
Nord-Noreg	3 839	3 598	241	1 417	1 813	552	57
Relative tal							
Bygdene i alt	100,0	90,8	9,2	30,0	39,4	21,0	9,6
Av desse: Sjølveigde ..	100,0	—	—	29,6	40,0	21,4	9,0
Leigde	100,0	—	—	34,0	33,0	17,9	15,1
Austlandet med Telemark	100,0	86,7	13,3	26,9	34,2	21,9	17,0
Agder	100,0	89,5	10,5	45,3	45,5	9,1	0,1
Vestlandet	100,0	93,8	6,2	28,6	42,1	25,4	3,9
Trøndelag	100,0	93,6	6,4	23,6	33,9	25,6	16,9
Nord-Noreg	100,0	93,7	6,3	37,0	47,2	14,3	1,5

Oversynet i tabell 66 syner at leige av jordbruk er mykje vanlegare på Austlandet med Telemark og i Agder enn i dei andre landslutene. Austlandet med Telemark har såleis 13,3 prosent leigde bruk og Agder 10,5 prosent, medan dei andre landslutene i gjennomsnitt har mellom 6,2 og 6,4 prosent leigebruk. Ser ein på oppgåvane for dei einskilde jordbruksområda (tabell XVI bak i boka) finn ein at dei områda som ligg sentralt til og dei beste jordbruksbygder har relativt flest leigebruk.

For Austlandet med Telemark skil dei søraustlege slettebygder seg sterkt ut med i alt 19,2 prosent leigebruk, mot 12,4 prosent i silurbygdene inne i landet, 12,6 prosent i mellom- eller skogbygder og berre 7,8 prosent i dal- og fjellbygder. I Agderfylka har kystbygder 11,7 prosent leigebruk, mellom- eller skogbygder 10,9 prosent og dal- og fjellbygder 5,9 prosent.

I dei andre landslutene syner oppgåvane at skiferlandskapa ved Boknfjord og slettelandet på Jæren har 8,5 prosent leigebruk, bygder ved Trondheimsfjorden 7,1 prosent og kystbygder i Nord-Noreg 6,9 prosent, medan dei andre jordbruksområda på Vestlandet, i Trøndelag og Nord-Noreg har mellom 5,3 og 6,6 prosent leigebruk.

I det fylgjande har ein omtala sjølveigde og leigde bruk kvar for seg. Grunnen er dels at ein ikkje har dei same oppgåvane for desse to gruppene, dels at det er så få leigebruk at ei oppdeling i grupper i same omfang som for dei sjølveigde brukna har lite for seg.

Sjølveigde bruk.

Slektsbruk og ikkje slektsbruk.

I tabell 67 er det gjevi eit oversyn over dei sjølveigde brukna fordelt etter slektsbruk og ikkje slektsbruk og etter storleiksklassar. Oversynet viser at for alle sjølveigde bruk under eitt var det 73,0 prosent slektsbruk og 27,0 prosent ikkje slektsbruk. Delte etter storleiksklassar skiftar desse prosentane mykje. For slektsbruk aukar såleis prosenten frå 62,8 i storleiksklassen 5,1–20 dekar til 85,4 for bruk med over 100 dekar, medan prosenten for ikkje slektsbruk fell frå 37,2 i minste bruksklassen til 14,6 for bruk med over 100 dekar.

Tilhøva mellom slektsbruk og ikkje slektsbruk skiftar og mykje frå landslut til landlut. Vestlandet har såleis 82,1 prosent slektsbruk mot 74,4 og 74,8 prosent for Agder og Trøndelag, medan Austlandet med Telemark berre har 68,4 prosent og Nord-Noreg 66,8 prosent slektsbruk. Den låge prosenten for slektsbruk i Nord-Noreg må ein sjå i samanheng med at det i denne landsluten er serskilt mange ikkje slektsbruk som er reist av eigaren.

I tabell XVI har ein fordeling etter slektsbruk og ikkje slektsbruk i dei einskilde fylka og jordbruksområda. Desse oppgåvane syner at det er til dels stor skilnad mellom områda innan same landslut. For Austlandet med Telemark har såleis dei søraustlege slettebygder lægste prosenten for slektsbruk med berre 62,9, som er det minste i landet, medan dal- og fjellbygder i denne landsluten har 76,2 prosent slektsbruk. For Vestlandet finn ein 72,9 prosent slektsbruk i skiferlandskapa ved Boknfjord og slettelandet på Jæren, medan andre ytre bygder har 81,1 prosent og indre bygder 86,1 prosent slektsbruk. Dette siste talet er den høgste prosenten for slektsbruk i heile landet. I dei andre landslutene har ein same tilhøve med lægste prosentane for slektsbruk i dei ytre og høgste prosentane for dei indre områda.

Tabell 67. Sjølveigde bruk 1958 fordelt etter slektsbruk og ikkje slektsbruk og etter storleik.

	Sjølv-eigde bruk i alt	Slektsbruk			Ikkje slektsbruk		
		Vanlege	Reist av eigaren	I alt	Vanlege	Reist av eigaren	I alt
Absolutte tal							
Storleiksklassar:							
5,1– 20 dekar	5 747	3 305	306	3 611	1 321	815	2 136
20,1– 50 "	7 763	5 385	330	5 715	1 334	714	2 048
50,1–100 "	4 144	3 242	105	3 347	633	164	797
Over 100 "	1 746	1 474	17	1 491	247	8	255
Alle bruk	19 400	13 406	758	14 164	3 535	1 701	5 236
Landsluter:							
Austlandet med Telemark	6 920	4 607	126	4 733	1 673	514	2 187
Agder	1 286	933	24	957	287	42	329
Vestlandet	5 343	4 125	261	4 386	597	360	957
Trøndelag	2 253	1 632	53	1 685	385	183	568
Nord-Noreg	3 598	2 109	294	2 403	513	682	1 195
Relative tal							
Storleiksklassar:							
5,1– 20 dekar	100,0	57,5	5,3	62,8	23,0	14,2	37,2
20,1– 50 "	100,0	69,4	4,2	73,6	17,2	9,2	26,4
50,1–100 "	100,0	78,3	2,5	80,8	15,3	3,9	19,2
Over 100 "	100,0	84,4	1,0	85,4	14,1	0,5	14,6
Alle bruk	100,0	69,1	3,9	73,0	18,2	8,8	27,0
Landsluter:							
Austlandet med Telemark	100,0	66,6	1,8	68,4	24,2	7,4	31,6
Agder	100,0	72,5	1,9	74,4	22,3	3,3	25,6
Vestlandet	100,0	77,2	4,9	82,1	11,2	6,7	17,9
Trøndelag	100,0	72,4	2,4	74,8	17,1	8,1	25,2
Nord-Noreg	100,0	58,6	8,2	66,8	14,2	19,0	33,2

Vanlege bruk og bruk reist av eigaren.

Oversynet i tabell 67 syner at bruk reist av eigaren var mykje meir vanleg for ikkje slektsbruk enn for slektsbruk. Av dei 14 164 slektsbruka som var med i granskninga, var såleis berre 758 reist av eigaren, men av dei 5 236 ikkje slektsbruka var 1 701 reist av eigaren. Det vil seia at av slektsbruka var kvart nittande bruk og av ikkje slektsbruka kvart tredje bruk reist av eigaren.

Bruk som var reist av eigaren, har ein flest av i storleiksklassane inntil 50 dekar — både absolutt og relativt. For slektsbruk var såleis 8,5 prosent i klassen 5,1–20 dekar reist av eigaren, i klassen 20,1–50 dekar 5,8 prosent, i klassen 50,1–100 dekar 3,1 prosent og for klassen over 100 dekar berre 1,1 prosent reist av eigaren. For ikkje slektsbruk finn ein at bruk som var reist av eigaren, i dei same klassane svarar til 38,2 prosent, 34,8 prosent, 20,6 prosent og 3,1 prosent.

Ser ein på oppgåvene for dei einskilde landslutene under eitt, syner det seg at for slektsbruka skil Austlandet med Telemark og Agder seg ut ved at berre om lag 2,6 prosent av desse var reist av eigaren. For Trøndelag var

3,1 prosent, på Vestlandet 6,0 prosent og i Nord-Noreg 12,2 prosent av slektsbruken reist av eigaren.

For ikkje slektsbruk skil Agder seg ut frå dei andre landslutene. Her var 12,7 prosent reist av eigaren, medan det for Austlandet med Telemark var 23,5 prosent, i Trøndelag 32,3 prosent, på Vestlandet 37,6 prosent, og i Nord-Noreg var 57,2 prosent av ikkje slektsbruka reist av eigaren.

Granskar ein nærmare oppgåvne i tabell XVI over tilhøve mellom vanlege bruk og bruk reist av eigaren for dei einskilde fylka og jordbruksområda, syner det seg at skilnaden mellom jordbruksområda på Austlandet og i Agder er mykje større enn i andre landsluter, der ein berre i eit par tilfelle har jordbruksområde som skil seg ut frå dei andre områda i same landsluten. På Austlandet med Telemark har særleg dei sør austlege slettebygder, men og silurbygdene inne i landet og kystbygder og mellom- eller skogbygder i Agder, svært få bruk reist av eigaren mot det som er vanleg elles i landet. For mellom- eller skogbygder og dal- og fjellbygder på Austlandet med Telemark finn ein om lag same tilhøve som for Trøndelag, og for dal- og fjellbygder i Agder finn ein noko nær same tilhøve mellom vanlege bruk og bruk reist av eigaren som i jordbruksområda på Vestlandet.

Dei områda ein kan peika på som serlege unnatak, er skiferlandsaka ved Boknfjord og slettelandet på Jæren, som her er rekna saman. I desse områda finn ein at kvart tolvt slektsbruk er reist av eigaren mot kvart syttande-attande bruk i dei andre områda på Vestlandet.

For ikkje slektsbruk er skilnaden likevel mykje større. I skiferlandsaka ved Boknfjord og slettelandet på Jæren var det fire gonger så mange bruk reist av eigaren som vanlege bruk, medan berre kvart tredje-fjerde bruk elles på Vestlandet var reist av eigaren. For jordbruksområda øyer og kystbygder i Nord-Noreg syner oppgåven at annakvart ikkje slektsbruk var reist av eigaren, medan det i fjord- og dalbygder og innalandsbygder i denne landsluten syner seg å vera meir enn dobbelt så mange ikkje slektsbruk reist av eigaren som reist av andre.

Årstal for siste brukarskifte.

Ved brukarskifte føreligg det som regel bindande avtale om når den nye eigaren skal overtaka bruket. Sjølv om det difor i visse hove kan gå ei tid frå den verkelege overtakinga til det formelle og det juridiske vert ordna, kan ein gå ut frå at det er gjevi rett svar på spørsmålet om når bruket vart overtaki.

Spørsmålet om årstal for siste brukarskifte har tidlegare vori granska ved jordbrukssteljingane i 1929 og 1939. Ved teljinga i 1929 var spørsmålet forma slik: «Eigedomen vart overtaken år» Då det i 1929 ikkje var gjevi svar på langt nær alle skjema, vart resultata utarbeidd berre for 113 herad. I Jordbruksstellingen 1929, fjerde hefte, side 63 o. fl. er det teki med eit oversyn over resultata for dei 113 herada.

Ved jordbrukssteljinga i 1939 var spørsmålet om årstal for siste brukarskifte forma slik: «Kor mange år har noverande eigar hatt bruket?» Ved denne teljinga var det med eit spørsmål om kor mange år bruket hadde vori i slekta til eigaren eller ektemaken si eige. Oversyn over resultata frå teljinga i 1939 er teki inn i Jordbruksstellingen 1939, tredje hefte, side 31 o. fl.

Av resultata frå jordbrukssteljingane i 1929 og 1939 skal ein berre nemna at det har vori kortare tid mellom brukarskifte ved dei små eigedomane enn ved dei større, og kortare tid på Austlandet og i Trøndelag enn i dei andre landslutene.

Tabell 68. Sjølveigde bruk 1958 fordelt etter årstal for siste brukarskifte i alt og serskilt for slektsbruk, ikke slektsbruk, storleiksklassar og landsluter.

Bruket overteki	Sjølveigde bruk				Storleiksklassar etter jordbruksarealet i dekar				Landsluter					
	I alt	Slektsbruk		Ikke slektsbruk		5,1–20	20,1–50	50,1–100	Over 100	Aust-landet med Telemark	Agder	Vest-landet	Trøndelag	Nord-Noreg
		Vanlege	Reist av eigaren	Vanlege	Reist av eigaren									
Absolutte tal														
Før 1915	734	392	42	178	122	279	312	113	30	265	81	186	64	138
1915–1919	735	428	57	155	95	258	299	123	55	277	52	185	66	155
1920–1924	1 301	779	89	288	145	422	502	280	97	513	92	336	125	235
1925–1929	1 524	929	91	342	162	433	601	364	126	559	101	440	164	260
1930–1934	1 962	1 210	107	402	243	554	808	427	173	651	142	538	226	405
1935–1939	2 789	1 716	156	498	419	873	1 122	556	238	928	172	762	342	585
1940–1944	1 997	1 554	78	249	116	587	804	418	188	647	119	620	261	350
1945–1949	2 976	2 270	77	539	90	829	1 156	695	296	1 020	181	886	370	519
1950–1954	2 517	2 086	—	431	—	581	1 003	620	313	1 001	156	671	307	382
1955–1959	1 860	1 512	—	348	—	490	738	427	205	714	128	493	244	281
Oppgåve vantar	1 005	530	61	105	309	441	418	121	25	345	62	226	84	288
I alt	19 400	13 406	758	3 535	1 701	5 747	7 763	4 144	1 746	6 920	1 286	5 343	2 253	3 598
Før 1940	9 045	5 454	542	1 863	1 186	2 819	3 644	1 863	719	3 193	640	2 447	987	1 778
Etter 1940	9 350	7 422	155	1 567	206	2 487	3 701	2 160	1 002	3 382	584	2 670	1 182	1 532
Relative tal														
Før 1915	3,8	2,9	5,5	5,0	7,2	4,9	4,0	2,7	1,7	3,8	6,3	3,5	2,9	3,9
1915–1919	3,8	3,2	7,5	4,4	5,6	4,5	3,9	3,0	3,2	4,0	4,0	3,5	2,9	4,3
1920–1924	6,7	5,8	11,7	8,2	8,5	7,4	6,5	6,8	5,6	7,4	7,2	6,3	5,6	6,5
1925–1929	7,8	6,9	12,0	9,7	9,5	7,5	7,7	8,8	7,2	8,1	7,9	8,2	7,3	7,2
1930–1934	10,1	9,0	14,1	11,4	14,3	9,6	10,4	10,3	9,9	9,4	11,0	10,1	10,0	11,3
1935–1939	14,4	12,8	20,6	14,1	24,6	15,2	14,5	13,4	13,6	13,4	13,4	14,3	15,2	16,3
1940–1944	10,3	11,6	10,3	7,0	6,8	10,2	10,4	10,1	10,8	9,4	9,2	11,6	11,6	9,7
1945–1949	15,3	16,9	10,2	15,2	5,3	14,4	14,9	16,7	17,0	14,7	14,1	16,6	16,4	14,4
1950–1954	13,0	15,6	—	12,2	—	10,1	12,9	15,0	17,9	14,5	12,1	12,5	13,6	10,6
1955–1959	9,6	11,3	—	9,8	—	8,5	9,5	10,3	11,7	10,3	10,0	9,2	10,8	7,8
Oppgåve vantar	5,2	4,0	8,1	3,0	18,2	7,7	5,3	2,9	1,4	5,0	4,8	4,2	3,7	8,0
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Før 1940	46,6	40,6	71,4	52,7	69,7	49,1	47,0	45,0	41,2	46,1	49,8	45,8	43,8	49,4
Etter 1940	48,2	55,4	20,5	44,3	12,1	43,2	47,7	52,1	57,4	48,9	45,4	50,0	52,5	42,6

I tabell 68 er det gjevi eit oversyn for dei sjølveigde brukarane fordelte etter årstall for siste brukarskifte i alt og serskilt for slektsbruk, ikkje slektsbruk, storleiksgrupper og landsluter. I tabell XVI bak i boka er desse oppgåvane fordelte etter fylke og jordbruksområde.

Oppgåvane over årstall for siste brukarskifte femnar over tidsrommet frå før første verdskrig og fram til 1958. I denne tida har det vori sterkt skiftande økonomiske tilhøve, og styresmaktene her i landet har sett i verk fleire tiltak som meir eller mindre seinverges har verka på eigedomsmarknaden. Ein kan nemna oppskrivinga av kroneverde i slutten av 20-åra, regulering av prisar og rentefot, forbod mot prisauke på fast eigedom osb.

Under første verdskrig og åra nærrast etter var det stor omsetnad av fast eigedom. Seinare gjekk både omsetnad og prisar attende. Under andre verdskrig stagnerde omsetnaden av fast eigedom. Den auka mykje att like etter frigjeringa, men har i seinare tid gått attende.

I 1920 fastsette Stortinget nye reglar om stønad frå staten til nydyrkning og bureising. I tida framover til andre verdskriga vart det løyvd store summar til bureising, og mange nye bruk vart reiste i dette tidsrommet.

Etter 1940 vart det reist færre nye bruk enn før, og nyreising etter 1949 er ikkje med i granskingsa, av di teljinga byggjer på utval av bruk frå jordbruks-teljinga i 1949.

Oversynet i tabell 68 viser tydelege utslag etter dei skiftande økonomiske tilhøve i det tidsrommet oppgåvane for brukarskifte femnar over. Ein ser likevel at det er den fysiske levealderen som er viktigaste faktoren ved fordeling av jordbruksareal etter eigartid. Oppgåvane syner elles mykje jamnare fordeling for store enn for små bruk. For bruk i storleiksklassen 5,1–20 dekar var 43,2 prosent overteki etter 1940, medan det for bruk med 20,1–50 dekar var 47,7 prosent, 50,1–100 dekar 52,1 prosent og for bruk over 100 dekar 57,4 prosent. For fylka og jordbruksområda med det mest sentrale liggje finn ein og stort sett at relativt fleire bruk var overteki etter 1940 enn i dei andre fylka og områda.

Eit oversyn i tabell 69 med relativtal for omsette sjølveigde bruk i dei ein-skilde femåra, viser tydeleg skilnaden mellom dei ymse eigargrupper.

Tabell 69. Omsette sjølveigde bruk i gjennomsnittlege relativtal pr. år.

Femårsperiode	Alle sjølveigde bruk	Slektsbruk		Ikkje slektsbruk	
		Vanlege	Reist av eigaren	Vanlege	Reist av eigaren
1915–1919	0,76	0,64	1,50	0,88	1,12
1920–1924	1,34	1,16	2,34	1,62	1,70
1925–1929	1,56	1,38	2,40	1,94	1,90
1930–1934	2,02	1,80	2,82	2,28	2,86
1935–1939	2,88	2,56	4,12	2,82	4,92
1940–1944	2,06	2,32	2,06	1,40	1,36
1945–1949	3,06	3,38	2,04	3,04	1,06
1950–1954	2,60	3,12	—	2,44	—
1955–1958	2,75	3,23	—	2,80	—

Tida for siste brukarskifte har stor verknad på dei andre tilhøva som er granska. Oppgåvane for dei brukarane som har teki over bruket dei seinaste åra, skulle i størst mon syna det vanlegaste i tida kring teljingsåret. Di lengre tid sidan siste brukarskifte, di mindre representative vert oppgåvane, til dømes når det gjeld eigaren sin alder ved overtakinga av bruket. Ein må vera merksam på dette når ein nytta medeltala for alle bruk i 1958.

Tabell 70. Sjølveigde bruk 1958 fordelt etter alder på brukaren(eigaren) ved overtakinga i alt og serskilt for slektsbruk, ikke slektsbruk, storleiksklassar og landsluter.

Alder på brukaren ved overtakinga	Sjølveigde bruk				Storleiksklassar etter jordbruksarealet i dekar				Landsluter											
	I alt		Ikkje slektsbruk		5,1–20				20,1–50				50,1–100				Over 100			
	Slektsbruk	Ikkje slektsbruk	Vanlege	Reist av eigaren	Vanlege	Reist av eigaren			Aust-landet med Telemark	Agder	Vest-landet	Trøndelag					Nord-Noreg			
Absolutte tal																				
Inntil 20 år	428	343	16	53	16	119	174	95	40	117	31	137	59	84						
20–24 »	1 783	1 232	108	286	157	468	727	426	162	617	104	538	195	329						
25–29 »	3 955	2 686	197	672	400	1 050	1 557	937	411	1 408	247	1 138	446	716						
30–34 »	4 246	2 938	198	751	359	1 133	1 711	939	463	1 481	256	1 209	512	788						
35–39 »	3 385	2 438	108	605	234	936	1 370	784	295	1 166	200	977	419	623						
40–44 »	2 075	1 490	51	413	121	633	834	424	184	756	134	555	260	370						
45–49 »	1 192	828	27	276	61	436	475	199	82	474	101	287	126	204						
50–54 »	571	414	3	130	24	209	215	104	43	236	54	120	79	82						
55–59 »	262	165	5	83	9	108	100	40	14	115	22	56	27	42						
60 år og meir	208	110	2	84	12	98	74	27	9	87	29	48	19	25						
Oppgåve vantar	1 295	762	43	182	308	557	526	169	43	463	108	278	111	335						
I alt	19 400	13 406	758	3 535	1 701	5 747	7 763	4 144	1 746	6 920	1 286	5 343	2 253	3 598						
Relative tal																				
Inntil 20 år	2,2	2,6	2,1	1,5	0,9	2,1	2,2	2,3	2,3	1,7	2,4	2,6	2,6	2,3						
20–24 »	9,2	9,2	14,2	8,1	9,2	8,1	9,4	10,3	9,3	8,9	8,0	10,1	8,7	9,1						
25–29 »	20,4	20,0	26,0	19,0	23,5	18,3	20,1	22,6	23,5	20,3	19,2	21,3	19,8	19,9						
30–34 »	21,9	21,9	26,1	21,3	21,1	19,7	22,0	22,7	26,5	21,4	19,9	22,6	22,7	21,9						
35–39 »	17,4	18,2	14,2	17,1	13,8	16,3	17,6	18,9	16,9	16,8	15,5	18,3	18,6	17,3						
40–44 »	10,7	11,1	6,7	11,7	7,1	11,0	10,7	10,2	10,5	10,9	10,4	10,4	11,5	10,3						
45–49 »	6,1	6,2	3,6	7,8	3,6	7,6	6,1	4,8	4,7	6,9	7,8	5,4	5,6	5,7						
50–54 »	2,9	3,1	0,4	3,7	1,4	3,6	2,8	2,5	2,5	3,4	4,2	2,2	3,5	2,3						
55–59 »	1,4	1,2	0,7	2,3	0,5	1,9	1,3	1,0	0,8	1,7	1,7	1,0	1,2	1,2						
60 år og meir	1,1	0,8	0,3	2,4	0,7	1,7	1,0	0,7	0,5	1,3	2,5	0,9	0,9	0,7						
Oppgåve vantar	6,7	5,7	5,7	5,1	18,2	9,7	6,8	4,0	2,5	6,7	8,4	5,2	4,9	9,3						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0						

Alder på brukaren då bruket vart overteki.

Det er nemnt før at til vanleg har den fysiske levealderen og dei økonomiske tilhøva mykje å seia ved omsetnaden av eigedomar. Ved sida av dette vil det ved einskilde tilfelle av brukarskifte vera mange andre grunnar som har mykje å seia. Det kan vera personlege grunnar, omsyn til ætta osb. Sume brukarar kan ha hatt eit anna bruk tidlegare. Alt verkar til at oppgåvene over alder ved brukarskifte, femnar over ei lang aldersrekke.

I tabell 70 er det gjevi eit oversyn for sjølveigde bruk over alderen på eigaren ved overtakinga serskilt for slektsbruk, ikkje slektsbruk, storleiksklassar og landsluter. Tabell XVII bak i boka har oppgåver fordelte etter fylke og jordbruksområde.

Oppgåvene i tabell 70 syner at om lag 60 prosent av eigarane var mellom 25 og 40 år ved overtakinga av bruket. 10,7 prosent var mellom 40 og 45 år og 9,2 prosent mellom 20 og 25 år, 2,2 prosent var under 20 år og 1,1 prosent var over 60 år.

Fordelinga etter eigargrupper syner at det var relativt fleire som var under 20 år ved overtaking av slektsbruk enn for ikkje slektsbruk, og for bruk reist av eigaren finn ein høgre prosentar i aldersgruppene 25 til 35 år enn for vanlege bruk.

Grupperinga av eigedomane etter storleiksklassar syner at alderen på brukaren ved overtakinga av eigedom, gjennomgåande var høgre for små enn for større eigedomar. Oppgåvene i tabell 70 syner såleis at prosenten for overtekne bruk auka jamt med aukande storleiksklasse når alderen på brukaren var under 40 år ved overtakinga, medan prosenten gjekk jamt nedover med aukande bruksstorleik når alderen på brukaren ved overtakinga var 40 år og meir. For storleiksklassen 5,1 til 20 dekar var såleis 64,5 prosent av eigedomane overtekne av eigarar som var under 40 år ved overtakinga, mot 71,3 prosent for storleiksklassen 20,1–50 dekar, 76,8 prosent for storleiksklassen 50,1–100 dekar og 78,5 prosent for storleiksklassen over 100 dekar. Når eigaren var 40 år og meir, var prosentane for overtekne bruk 25,8 for storleiksklassen 5,1–20 dekar, 21,9 for storleiksklassen 5,1–20 dekar, 21,9 for storleiksklassen 20,1–50 dekar, 19,2 for storleiksklassen 50,1–100 dekar og 19,0 for eigedomar med over 100 dekar.

Oppgåvene for dei einskilde fylka og jordbruksområda over fordeling av eigedomane etter alder på brukaren ved overtakinga (sjå tabell XVII bak i boka), syner at for Østfold, Akershus, Hedmark og Vestfold var det etter måten svært få eigarar (om lag 1 prosent) som var under 20 år ved overtakinga av bruket, medan det i Aust-Agder, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag og Troms etter måten var mange brukarar (3 prosent og meir) som var under 20 år.

Ein kan elles merka seg som eit gjennomgåande trekk at fylka på Austlandet med Telemark — unntekne Hedmark og Oppland — og i Agder hadde relativt fleire eigedomar overtekne av eigarar i aldersgruppene 45–49 og 50–54 år enn i dei andre fylka i landet.

Oppgåvene over eigarane i 1958 fordelte etter alder ved overtakinga, vil mykje retta seg etter årstalet då eigedomane vart overtekne. Dess fleire år det har gått sidan siste brukarskifte, dess fleire eigarar i dei høgre aldersgrupper har fallt bort, og berre brukarar som overtok i yngre alder sit att som eigarar no.

I tabell 71a er det oppgåver for vanlege slektsbruk som syner samverknaden mellom årstalet for brukarskiftet og alder på eigaren ved overtakinga. Oversynet viser at av noverande eigarar som overtok før 1915, var om lag 80 prosent under 30 år, berre om lag 18 prosent mellom 30 og 45 år, og ingen

Tabell 71. Vanlege slektsbruk fordelt etter årstal for brukarskiftet og alder på eigaren ved overtakinga.

	Vanlege slekts- bruk i alt	Alder på eigaren då bruket vart overteki											Opp- gåve vantar		
		Inntil 20 år	20– 24 år	25– 29 år	30– 34 år	35– 39 år	40– 44 år	45– 49 år	50– 54 år	55– 59 år	60 år og meir				
a. Etter årstal for brukarskiftet															
Bruket overteki															
		Absolutte tal													
Før 1915	392	61	132	117	50	17	2	1	—	—	—	—	12		
1915–19	428	43	102	161	76	28	7	2	—	—	—	—	9		
1920–24	779	29	144	284	189	78	21	10	2	—	—	—	22		
1925–29	929	37	138	273	244	157	48	15	3	—	—	—	14		
1930–34	1 210	45	135	295	312	232	115	35	15	2	1	23			
1935–39	1 716	54	141	366	433	332	230	86	40	9	3	22			
1940–44	1 554	20	126	283	404	294	189	140	50	15	9	24			
1945–49	2 270	23	141	375	469	541	326	200	102	41	22	30			
1950–54	2 086	16	108	323	443	451	317	204	113	48	28	35			
1955–58	1 512	15	65	209	318	308	235	135	89	50	47	41			
Oppgåve vantar	530	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	530		
Bruk i alt	13 406	343	1 232	2 686	2 938	2 438	1 490	828	414	165	110	762			
		Relative tal													
Før 1915	100,0	15,6	33,7	29,8	12,8	4,3	0,5	0,2	—	—	—	—	3,1		
1915–19	100,0	10,1	23,8	37,6	17,8	6,5	1,6	0,5	—	—	—	—	2,1		
1920–24	100,0	3,7	18,5	36,5	24,3	10,0	2,7	1,3	0,2	—	—	—	2,8		
1925–29	100,0	4,0	14,8	29,4	26,3	16,9	5,2	1,6	0,3	—	—	—	1,5		
1930–34	100,0	3,7	11,1	24,4	25,8	19,2	9,5	2,9	1,2	0,2	0,1	1,9			
1935–39	100,0	3,2	8,2	21,3	25,2	19,4	13,4	5,0	2,3	0,5	0,2	1,3			
1940–44	100,0	1,3	8,1	18,2	26,0	18,9	12,2	9,0	3,2	1,0	0,6	1,5			
1945–49	100,0	1,0	6,2	16,5	20,7	23,8	14,4	8,8	4,5	1,8	1,0	1,3			
1950–54	100,0	0,8	5,2	15,5	21,2	21,6	15,2	9,8	5,4	2,3	1,3	1,7			
1955–58	100,0	1,0	4,3	13,8	21,0	20,4	15,6	8,9	5,9	3,3	3,1	2,7			
Oppgåve vantar	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0		
Bruk i alt	100,0	2,6	9,2	20,0	21,9	18,2	11,1	6,2	3,1	1,2	0,8	5,7			
		b. Etter fødselsår til eigaren (gjeld eigarar som var 45–70 år i 1958)													
Eigarar fødde:		Absolutte tal													
Kring 1890	959	—	132	161	189	157	115	86	50	41	28	—			
» 1895	1 490	61	102	284	244	232	230	140	102	48	47	—			
» 1900	1 656	43	144	273	312	332	189	200	113	50	—	—			
» 1905	1 808	29	138	295	433	294	326	204	89	—	—	—			
» 1910	1 935	37	135	366	404	541	317	135	—	—	—	—			
		Relative tal													
Kring 1890	100,0	—	13,7	16,8	19,7	16,4	12,0	9,0	5,2	4,3	2,9	—			
» 1895	100,0	4,1	6,8	19,1	16,4	15,6	15,4	9,4	6,8	3,2	3,2	—			
» 1900	100,0	2,6	8,7	16,5	18,9	20,0	11,4	12,1	6,8	3,0	—	—			
» 1905	100,0	1,6	7,6	16,3	24,0	16,3	18,0	11,3	4,9	—	—	—			
» 1910	100,0	1,9	7,0	18,9	20,9	27,9	16,4	7,0	—	—	—	—			

over 50 år, medan det av eigarar som overtok i åra 1950–58 var om lag 20 prosent under 30 år, 66 prosent mellom 30 og 50 år og 11 prosent over 50 år.

I tabell 71b har ein sett opp fordeling etter alder ved overtakinga for eigarar av same alder (femårsgrupper). Oppgåvane syner ingen klar tendens mot høgre eller lægre alder frå den eine til dei andre aldersgruppene for dei gruppene ein kan samanlikna. For desse gruppene var gjennomsnittsalderen ved overtakinga (vanlege slektsbruk) utrekna til om lag $36\frac{1}{2}$ år. Dette er det same som for alle slektsbruk overtekne etter 1940.

Om gjennomsnittsalder på førre og noverende eigar ved brukarskifte m. v. sjå meir i bolken på side 69 om alder på førre og noverande eigar m. v. ved brukarskiftet.

Brukaren si borgarlege stode, kjønn og giftarmålstilhøve.

I dei fullstendige jordbrukssteljingane i 1939 og 1949 var det med oppgåver over fordeling av brukarane både etter borgarleg stode og kjønn. I oppgåvane over borgarleg stode var brukarane delte i to grupper; gifte for seg, og ugifte og før gifte saman. Ved granskinga i 1958 vart og brukarane delte i to grupper, men no slo ein gifte og før gifte saman, medan dei ugifte brukarane er oppgjevne for seg. Dette er gjort av di ein skal sjå oppgåvane over brukarane saman med andre opplysningar, til dømes om brukaren har born og om nokon av desse skal overtaka eigedomen. Ein kan difor ikkje samanlikna oppgåvane over borgarleg stode i 1939 og 1949 med oppgåvane frå 1958.

Oppgåvane over alle brukarane fordelte etter kjønn ved dei einskilde teljingane var fylgjande, når eigedomar med upersonleg brukar ikkje er med:

År	Menn	Kvinner
1939	90,9 pct.	9,1 pct.
1949	92,7 »	7,3 »
1958	93,0 »	7,0 »

Oversynet viser såleis at det har vorti færre kvinnelege brukarar etter kvart. Teljingsoppgåvane for 1958 er vidare fordelte i sjølveigde og leigde bruk. For dei sjølveigde bruka var det 7,3 prosent kvinnelege brukarar, medan det for dei leigde bruka var 4,4 prosent. Tilsvarande fordeling har ein ikkje ved teljingane i 1939 og 1949.

I tabell 72 er det gjevi eit oversyn over dei sjølveigde bruka fordelte etter brukaren si borgarlege stode, kjønn og giftarmålstilhøve sett serskilt for slektsbruk og bruksstorleik. I tabell XVII har ein desse oppgåvane etter fylke og jordbruksområde.

Det er nemnt før at for dei sjølveigde bruka var det 7,3 prosent kvinnelege brukarar. Oppgåvane syner at det er liten skilnad for dei einskilde eigargruppene i dette høve. Høgste prosenten for kvinnelege brukarar har ein for vanlege ikkje slektsbruk med 8,5 og lægst for bruk reist av eigaren med 6,2 prosent for slektsbruk og 6,4 prosent for ikkje slektsbruk. Fordelte etter storleiken på bruka er skilnaden mykje større. I storleiksklassen 5,1–20 dekar er det såleis 11,0 prosent kvinnelege brukarar, men prosenten fell til 6,9 for storleiksklassen 20,1–50 dekar, 4,5 for klassen 50,1–100 dekar og 3,7 for eigedomar med over 100 dekar.

For alle sjølveigde bruk var 14,2 prosent av eigarane ugifte og 85,8 prosent gifte eller før gifte. Det er ikkje liten skilnad mellom dei einskilde eigargruppene.

Tabell 72. Sjølveigde bruk fordelt etter brukaren (eigaren) si borgarlege stode, kjønn og giftarmålstilhøve.

	Eigaren er:			Giftarmålet før eller etter brukarskiftet							
	Mann	Kvinne	Ugift	Gift eller før gift	Meir enn 9 år før	5–9 år før	2–4 år før	1 år før –1 år etter	2–4 år etter	Meir enn 4 år etter	Oppgåvے vantær
Absolutte tal											
Sjølveigde bruk i alt	17 983	1 417	2 748	16 652	3 420	2 651	2 324	3 757	1 228	1 608	1 664
<i>Slechtsbruk :</i>											
Vanlege	12 447	959	2 304	11 102	2 220	1 731	1 457	2 665	893	1 173	963
Reist av eigaren	711	47	64	694	90	101	122	162	72	93	54
<i>Ikkje slechtsbruk :</i>											
Vanlege	3 233	302	289	3 246	885	552	465	634	157	236	317
Reist av eigaren .	1 592	109	91	1 610	225	267	280	296	106	106	330
<i>Etter storleiks-klassar :</i>											
5,1– 20 dekar	5 116	631	775	4 972	1 156	810	725	948	287	401	645
20,1– 50 »	7 227	536	1 150	6 613	1 332	1 069	914	1 465	498	652	683
50,1–100 »	3 958	186	604	3 540	680	542	482	901	286	391	258
Over 100 »	1 682	64	219	1 527	252	230	203	443	157	164	78
<i>Vanlege slechtsbruk :</i>											
Overteki før 1940	5 060	394	723	4 731	523	578	619	1 360	490	893	268
» etter 1940	7 048	374	1 489	5 933	1 697	1 153	838	1 305	403	280	257
Relative tal											
Sjølveigde bruk i alt	92,7	7,3	14,2	85,8	20,5	15,9	13,9	22,6	7,4	9,7	10,0
<i>Slechtsbruk :</i>											
Vanlege	92,8	7,2	17,2	82,8	20,0	15,6	13,1	24,0	8,0	10,6	8,7
Reist av eigaren	93,8	6,2	8,4	91,6	13,0	14,6	17,5	23,3	10,4	13,4	7,8
<i>Ikkje slechtsbruk :</i>											
Vanlege	91,5	8,5	8,2	91,8	27,3	17,0	14,3	19,5	4,8	7,3	9,8
Reist av eigaren	93,6	6,4	5,3	94,7	14,0	16,6	17,4	18,4	6,6	6,5	20,5
<i>Etter storleiks-klassar :</i>											
5,1– 20 dekar	89,0	11,0	13,5	86,5	23,3	16,3	14,5	19,1	5,7	8,1	13,0
20,1– 50 »	93,1	6,9	14,8	85,2	20,1	16,2	13,8	22,2	7,5	9,9	10,3
50,1–100 »	95,5	4,5	14,6	85,4	19,2	15,3	13,6	25,5	8,1	11,0	7,3
Over 100 »	96,3	3,7	12,6	87,4	16,5	15,1	13,3	29,0	10,3	10,7	5,1
<i>Vanlege slechtsbruk :</i>											
Overteki før 1940	92,8	7,2	13,3	86,7	11,1	12,2	13,1	28,7	10,3	18,9	5,7
» etter 1940	95,0	5,0	20,1	79,9	28,6	19,4	14,1	22,0	6,8	4,7	4,4

pene med omsyn til brukarane si borgarlege stode. For vanlege slechtsbruk var det såleis 17,2 prosent ugifte brukarar og 82,8 prosent gifte eller før gifte, medan det for ikkje slechtsbruk reist av eigaren berre var 5,3 prosent ugifte og 94,3 prosent gifte eller før gifte eigarar. Eigargruppene slechtsbruk reist av eigaren og vanlege ikkje slechtsbruk står i ei mellomstilling med 8,4 og 8,2 prosent ugifte og 91,6 og 91,8 prosent gifte eller før gifte brukarar.

Ser ein på fordeling av borgarleg stode etter storleiken av eigedomane, finn ein at eigedomar med over 100 dekar har høgste prosenten for ugifte eigarar med 12,6 prosent, for dei minste eigedomane med 5,1–20 dekar er det 13,5 prosent ugifte eigarar, medan eigedomane frå 20,1–50 dekar har 14,8 og 50,1–100 dekar har 14,6 prosent ugifte eigarar.

I tabell 73 har ein sett opp relative tal for borgarleg stode for dei kvinnelege eigarane. Samanlikner ein desse oppgåvene med tala i tabell 72, syner det seg for dei sjølveigde brukarar at det i alt er relativt fleire ugifte kvinnelege brukarar enn for alle brukarar utan skilnad etter kjønn, nemleg 20,9 prosent ugifte kvinnelege brukarar, mot 14,2 prosent for alle. For slektsbruk, både vanlege og reist av eigaren, ligg prosenten for ugifte kvinnelege brukarar mykje høgre enn gjennomsnittet for alle bruk. Derimot er prosenten for ugifte brukarar for ikkje slektsbruk noko lægre for kvinner enn for alle brukarar i begge eigargrappene.

Ser ein på prosentane for ugifte kvinnelege brukarar i dei einskilde storleiksklassane, finn ein at i storleiksklassen 5,1–20 dekar er prosenten for ugifte kvinnelege brukarar nære på dobbelt så stor som for alle brukarar, nemleg 25,1 mot 13,5. For dei andre storleiksklassane er skilnaden mindre, men for desse er prosentane for kvinnelege brukarar og høgst, unntakein storleiksklassen 50,1–100 dekar, der prosentane så å seia er like store.

Tabell 73. Borgarleg stode for kvinnelege brukarar (eigarar) med sjølveigde bruk 1958.

Relative tal.

Borgarleg stode	Alle bruk	Slektsbruk		Ikkje slektsbruk		Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar			
		Vanlege	Reist av eigaren	Vanlege	Reist av eigaren	5,1– 20	20,1– 50	50,1– 100	Over 100
Ugifte	20,9	27,4	14,9	7,0	4,6	25,1	18,3	14,0	18,8
Gifte eller før gifte.....	79,1	72,6	85,1	93,0	95,4	74,9	81,7	86,0	81,2

Oppgåvene over samanhengen mellom giftarmål og brukarskifte syner at 22,6 prosent (mellan fjerdeparten og femteparten) av sjølveigarane gifta seg samstundes (i tida 1 år før–1 år etter) med brukarskiftet, medan femteparten (20,5 prosent) var gift over 9 år tidlegare, nærare 30 prosent var gift 2–9 år før brukarskiftet og 17 prosent vart gifte 2 år etter brukarskiftet eller meir. For 10 prosent vantar det oppgåve over dette.

Oppgåvene for dei einskilde eigargrappene syner noko høgre prosent for giftarmål samstundes med brukarskiftet for slektsbruk — om lag 24 prosent — mot om lag 19 prosent for ikkje slektsbruk. Fordelinga etter eigedomssstorleik syner vidare at av eigarar av eigedomar i klassen 5,1–20 dekar, gifta 19 prosent seg samstundes med overtakinga, og at denne prosenten steig jamt med aukande eigedomssstorleik, til 29 for eigedomar med over 100 dekar. Oversynet viser vidare at av eigarane av dei små eigedomane vart etter måten fleire gifte meir enn 2 år før, og færre meir enn 2 år etter eigarskiftet, enn av eigarane av dei større eigedomane.

Alder på førre og neverande eigar m. v. ved brukarskifte.

I tabell 74 er sett opp medeltal for førre og neverande eigar etter året dei var fødde, alder ved brukarskiftet og året eigedom vart overtaken. For neverande eigar har ein oppgåver over kor mange år han har hatt eigedom, alder i 1958, kor mange år før (—) og etter (+) brukarskiftet han var gift, og alder ved giftarmålet. Til slutt er det teki med ei oppgåve over aldersskilnad mellom førre og neverande eigar ved brukarskiftet.

Tabell 74. Alder på førre og noverande eigar m. v. ved brukarskiftet.
Utrekna medeltal i år.

	Førre eigar		Noverande eigar						Aldersskilnad mellan førre og noverande eigar ved eigar-skifte	
	Fødd år	Alder ved brukarskiftet	Fødd år	Alder ved brukarskiftet	Overtok eigedomen	Har hatt eige- domen i år	Alder i 1958	Gift før (—) el. etter (+) brukarskifte		
Sjølveigde bruk i alt . . .	1 872	67	1 905	34,1	1 939	19	53,1	— 3,5	30,6	33
<i>Sleksbruk :</i>										
Vanlege	1 873	68	1 907	34,0	1 941	17	51,0	— 3,2	30,8	34
Reist av eigaren . . .	1 867	65	1 901	31,2	1 932	26	57,2	— 2,0	29,2	34
<i>Ikkje sleksbruk :</i>										
Vanlege	1 878	60	1 902	35,5	1 938	20	55,5	— 4,7	30,8	24
Reist av eigaren . . .	—	—	1 899	32,4	1 931	27	59,4	— 3,4	29,0	—
<i>Etter storleiksklassar :</i>										
5,1–20 dekar	1 871	67	1 903	35,1	1 938	20	55,1	— 4,2	30,9	32
20,1–50 ”	1 872	67	1 905	34,0	1 939	19	53,0	— 3,4	31,6	33
50,1–100 ”	1 873	67	1 907	33,2	1 940	18	51,2	— 3,0	30,2	34
Over 100 ”	1 875	66	1 908	33,1	1 941	17	50,1	— 2,5	30,6	33
<i>Vanlege sleksbruk overteki :</i>										
Før 1915	1 848	64	1 887	25,2	1 912	46	71,2	+ 0,8	26,0	39
1915–19	1 852	65	1 890	26,9	1 917	41	67,9	+ 0,5	27,4	38
1920–24	1 856	66	1 893	28,8	1 922	36	64,8	— 0,4	28,4	37
1925–29	1 860	67	1 897	30,2	1 927	31	61,2	— 0,7	29,5	37
1930–34	1 865	67	1 900	31,8	1 932	26	57,8	— 1,3	30,5	35
1935–39	1 869	68	1 904	33,4	1 937	21	54,4	— 2,0	31,4	35
1940–44	1 873	69	1 907	34,7	1 942	16	50,7	— 3,2	31,5	34
1945–49	1 878	69	1 911	36,1	1 947	11	47,1	— 4,5	31,6	33
1950–54	1 883	69	1 915	36,9	1 952	6	42,9	— 5,5	31,4	32
1955–58	1 886	70	1 918	37,9	1 956	2	39,9	— 6,8	31,1	32
I alt før 1940	1 862	67	1 898	30,8	1 929	29	59,8	— 0,9	29,9	36
” ” etter 1940	1 880	69	1 913	36,4	1 949	9	45,4	— 4,9	31,5	33

I gjennomsnitt for alle sjølveigde bruk viser oversynet at ved brukarskiftet var førre eigar 67 år, noverande eigar 34 år, og aldersskilnaden mellom dei var såleis 33 år. Noverande eigar har i gjennomsnitt hatt eigedomen i 19 år, og var i gjennomsnitt 53 år i 1958. Det største avvik fra gjennomsnittet finn ein for vanlege ikkje sleksbruk. Ved desse var alderen for førre eigar noko lægre enn vanleg — berre 60 år — og alderen på noverande eigar litt høgre enn gjennomsnittet — 35,5 år —, og aldersskilnaden mellom førre og noverande eigar ved brukarskiftet var såleis berre 24 år. Ved gruppering etter eigargruppene syner det seg at noverande eigarar av bruk reist av eigaren, har hatt eigedomen i 26 til 27 år mot berre 19 år for alle sjølveigde bruk. Årsaka til dette ligg mellom anna i det som er nemnt i innleiinga, at på grunn av utvalet for granskinga har ein ikkje med bruk som er reist av eigaren etter 1949.

Fordeling av oppgåvane etter storleiksklassar syner at alderen på noverande eigar ved brukarskiftet var høgst for dei små eigedomane, 5,1–20 dekar med 53,1 år, og lægst for eigedomar over 100 dekar med 33,1 år.

Alderan på noverande eigar ved giftarmålet er utrekna til 30,6 år i gjennomsnitt. For eigarar av vanlege bruk var den 30,8, medan den for eigarar

av bruk reist av eigaren, var om lag 29 år. Medeltalet for desse oppgåvane ligg nær gjennomsnittet for heile folkemengda i landet. Etter folketeljingane var alderen ved giftarmål om lag 30 år for menn og 26–27 år for kvinner. Alderen ved giftarmål har skifta noko frå tid til anna. Den var lægst i 1916–20, med 29 år for menn og 26 år for kvinner, og høgst i 1946–50, då den var 30,5 og 27 år.

Samanhengen mellom giftarmål og brukarskifte er nemnd før. I tabell 74 har ein rekna ut skilnaden i år mellom desse to hendingane. I gjennomsnitt for alle sjølveigde bruk syner oppgåvane at noverande eigar vart gift $3\frac{1}{2}$ år før brukarskiftet. Eigaren av slektsbruk gifta seg noko nærmare tida for brukarskiftet enn eigarar av ikkje slektsbruk, og eigarane av små egedomar gifta seg lengre tid før brukarskiftet enn eigarar av dei store egedomane. For storleiksklassen 5,1–20 dekar var giftarmålet inngått i gjennomsnitt 4,2 år før brukarskiftet, medan det for egedomar over 100 dekar var 2,5 år før brukarskiftet.

I tabell 75 er det gjevi oppgåver over fordelinga av dei sjølveigde bruk etter alderen på førre eigar ved brukarskiftet serskilt for eigargrupper og storleiksklassar. I tabell XVIII bak i boka har ein oppgåvane fordelte etter fylke og jordbruksområde. Ved nærmere granskning av dette spørsmålet må ein vera merksam på at det vantar svar på svært mange oppgåver, og at dette skiftar mykje for dei einskilde grupperingane. For alle sjølveigde bruk vantar det såleis svar på spørsmålet om alderen på førre eigar for 23,9 prosent av oppgåvane, og prosenten skiftar mellom 12,4 for vanlege slektsbruk og bruk over 100 dekar og 37,4 for vanlege ikkje slektsbruk og 32,8 for bruk i storleiksklassen 5,1–20 dekar. Ein har då sett heilt bort frå gruppa ikkje slektsbruk reist av eigaren. For denne gruppa er dei fleste brukta overtekne frå upersonlege eigarar som stat og kommune. Jfr. og tabell 76.

For alle sjølveigde bruk under eitt viser oversynet, at for 7,1 prosent av brukta var førre eigar under 50 år, for 10,4 prosent 50–59 år, for 27,4 prosent 60–69 år, for 24,9 prosent 70–79 år og for 6,3 prosent 80 år og meir ved brukarskiftet. Oppdeling etter eigargrupper syner at for vanlege slektsbruk var førre eigar gjennomgåande noko eldre ved brukarskiftet enn for slektsbruk reist av eigaren, og for vanlege ikkje slektsbruk. Ved brukarskiftet på vanlege slektsbruk var alderen på førre eigar under 60 år på 15,0 prosent av brukta, mellom 60 og 79 år på 64,8 prosent og 80 år og meir på 7,8 prosent, medan dei motsvarande prosentane for slektsbruk reist av eigaren var 21,6, 51,6 og 3,8, og for vanlege ikkje slektsbruk 31,2, 27,7 og 3,7. Tek ein omsyn til at oppgåver utan svar skiftar for dei einskilde eigargruppene, og reknar ut prosentane berre for dei som har gjevi svar, finn ein at skilnaden mellom gruppene aukar sterkt for aldrar under 60 år, og jamnar seg ut for aldrar på 60 år og meir.

Grupperinga etter storleiksklassar syner at egedomane fordelte etter alder på førre eigar ved brukarskiftet var meir spreidde over aldersskalaen for dei små enn for dei større egedomane. Dette syner seg ved at aldersgruppene under 50 og over 80 år har fallande prosenttal med aukande egedomsstorleik, medan det for aldersgruppene frå 50 til 79 år er stigande prosenttal med aukande storlek på egedomane.

For aldrar under 50 år var det såleis 8,3 prosent i storleiksklassen 5,1–20 dekar, med jamt fall til 5,1 prosent for egedomar over 100 dekar, og for aldrar på 80 år og meir var prosentane for dei same storleiksklassane 7,3 og 5,6. I aldersgruppene mellom 60 og 79 år var det i alt 42,8 prosent for bruk frå 5,1–20 dekar, med jamn auke til 72,3 prosent for bruk med over 100 dekar.

Tabell 75. Sjølveigde bruk fordelte etter alderen på førre eigar ved brukarskiftet.

	Alder på førre eigar ved brukarskiftet						Sjølv-eigde bruk i alt
	Under 50 år	50–59 år	60–69 år	70–79 år	80 år og meir	Oppgåve vantar	
Absolutte tal							
Sjølveigde bruk i alt ...	1 381	2 022	5 306	4 840	1 219	4 632	19 400
<i>Slektsbruk :</i>							
Vanlege	601	1 410	4 443	4 236	1 050	1 666	13 406
Reist av eigaren	56	108	246	145	29	174	758
<i>Ikkje slektsbruk :</i>							
Vanlege	652	450	560	422	129	1 322	3 535
Reist av eigaren	72	54	57	37	11	1 470	1 701
<i>Etter storleiksklassar :</i>							
5,1– 20 dekar	477	504	1 165	1 292	424	1 885	5 747
20,1– 50 »	553	771	2 087	1 991	473	1 888	7 763
50,1–100 »	262	492	1 427	1 097	224	642	4 144
Over 100 »	89	255	627	460	98	217	1 746
<i>Vanlege slektsbruk :</i>							
Overteki før 1940	303	698	1 875	1 594	330	654	5 454
» etter 1940	291	700	2 521	2 590	701	619	7 422
Relative tal							
Sjølveigde bruk i alt ...	7,1	10,4	27,4	24,9	6,3	23,9	100,0
<i>Slektsbruk :</i>							
Vanlege	4,5	10,5	33,2	31,6	7,8	12,4	100,0
Reist av eigaren	7,4	14,2	32,5	19,1	3,8	23,0	100,0
<i>Ikkje slektsbruk :</i>							
Vanlege	18,5	12,7	15,8	11,9	3,7	37,4	100,0
Reist av eigaren	4,2	3,2	3,4	2,2	0,6	86,4	100,0
<i>Etter storleiksklassar :</i>							
5,1– 20 dekar	8,3	8,8	20,3	22,5	7,3	32,8	100,0
20,1– 50 »	7,1	9,9	26,9	25,7	6,1	24,3	100,0
50,1–100 »	6,3	11,9	34,4	26,5	5,4	15,5	100,0
Over 100 »	5,1	14,6	35,9	26,4	5,6	12,4	100,0
<i>Vanlege slektsbruk :</i>							
Overteki før 1940	5,6	12,8	34,4	29,2	6,0	12,0	100,0
» etter 1940	3,9	9,4	34,0	34,9	9,5	8,3	100,0

Førre eigar sitt kjønn og slektskap mellom førre og noverande eigar.

I tabell 76 er det gjevi eit oversyn over dei sjølveigde bruk fordelte etter førre eigar sitt kjønn og slektskap med noverande eigar. I tabell XVIII bak i boka har ein oppgåvane fordelte etter fylke og jordbruksområde.

Oversynet i tabell 76 viser at ved brukarskiftet var det av dei førre eigarane 75,8 prosent menn, 13,2 prosent kvinner, medan det for 11,0 prosent vanta oppgåver eller førre eigar var upersonleg (stat, kommune o. l.). Dette siste var ofte tilfelle for ikkje slektsbruk reist av eigaren.

Ved brukarskiftet på vanlege slektsbruk var førre eigar kvinne ved 15,0 prosent av bruken, mot 12,4 prosent ved vanlege ikkje slektsbruk, og 8,7 prosent ved slektsbruk reist av eigaren. Oppgåvane syner vidare at av dei førre eigarar var det 14,2 prosent kvinner ved brukarskiftet av eigedomar i storleiksklassen

Tabell 76. Sjølveigde bruk fordelt etter førre eigar sitt kjønn og slektskap mellom førre og noverande eigar.

	Førre eigar var:			I alt	Førre eigar var:		
	Mann	Kvinne	Ikkje personleg eller oppgåve vantar		Ikkje slekt	Slekt	
						Foreldre eller svigerforeldre	Anna slekt eller oppgåve vantar
Absolutte tal							
Sjølveigde bruk i alt ..	14 700	2 563	2 137	19 400	5 236	11 923	2 241
<i>Slektsbruk :</i>							
Vanlege	11 140	2 016	250	13 406	—	11 307	2 099
Reist av eigaren	659	66	33	758	—	616	142
<i>Ikkje slektsbruk :</i>							
Vanlege	2 584	440	511	3 535	3 535	—	—
Reist av eigaren	317	41	1 343	1 701	1 701	—	—
<i>Etter storleiksklassar :</i>							
5,1– 20 dekar	3 986	819	942	5 747	2 136	2 919	692
20,1– 50 »	5 855	1 037	871	7 763	2 048	4 792	923
50,1–100 »	3 409	477	258	4 144	797	2 898	449
Over 100 »	1 450	230	66	1 746	255	1 314	177
<i>Vanlege slektsbruk :</i>							
Overteki for 1940	4 697	715	42	5 454	—	4 703	751
» etter 1940	6 111	1 265	46	7 422	—	6 303	1 119
Relative tal							
Sjølveigde bruk i alt ..	75,8	13,2	11,0	100,0	27,0	61,5	11,5
<i>Slektsbruk :</i>							
Vanlege	83,1	15,0	1,9	100,0	—	84,3	15,7
Reist av eigaren	86,9	8,7	4,4	100,0	—	81,3	18,7
<i>Ikkje slektsbruk :</i>							
Vanlege	73,1	12,4	14,5	100,0	100,0	—	—
Reist av eigaren	18,6	2,4	79,0	100,0	100,0	—	—
<i>Etter storleiksklassar :</i>							
5,1– 20 dekar	69,4	14,2	16,4	100,0	37,2	50,8	12,0
20,1– 50 »	75,4	13,4	11,2	100,0	26,4	61,7	11,9
50,1–100 »	82,3	11,5	6,2	100,0	19,2	70,0	10,8
Over 100 »	83,0	13,2	3,8	100,0	14,6	75,3	10,1
<i>Vanlege slektsbruk :</i>							
Overteki for 1940 ...	86,1	13,1	0,8	100,0	—	86,2	13,8
» etter 1940	82,3	17,1	0,6	100,0	—	84,9	15,1

5,1–20 dekar, mot 13,4, 11,5 og 13,2 prosent for storleiksklassane 20,1–50, 50,1–100 og over 100 dekar.

Oppgåvene i tabell 72 syner at det var 7,3 prosent kvinnelege eigarar ved teljinga i 1958. Ved samanlikning med denne oppgåva må ein væra merksam på at oppgåvene over brukarskiftet gjeld tilhøva gjennom ei lang årekke, medan oppgåvene for noverande eigar gjeld tilhøva då teljinga vart halden. Det er difor heilt rimeleg at prosenten for kvinneleg eigar før brukarskiftet er mykje høgre enn prosenten for kvinneleg eigar på teljingsdagen.

Oppgåvene over slektskap mellom førre og noverande eigar syner at 61,5 prosent av bruken var overtekte etter foreldre eller svigerforeldre. For vanlege slektsbruk var denne prosenten 84,3, medan 15,7 prosent var overtekte etter anna slekt eller vanta oppgåve over slektskap.

Fordelinga av oppgåvene over slektskap mellom førre og neverande eigar etter storleiksklassar gjeld alle sjølveigde bruk.

Denne fordelinga syner at for eigedomar med 5,1–20 dekar var 50,8 prosent av bruken overtekne etter foreldre og svigerforeldre, og 37,2 prosent fra ikkje slekt. For bruk med over 100 dekar auka den fyrstnemnde prosenten til 75,3, medan prosenten for ikkje slekt gjekk ned til 14,6. For alle storleiksklassar var mellom 10 og 12 prosent av bruken overtekne etter annan slekting eller vanta oppgåve over slektskap.

Kår.

I tabell 77 har ein oppgåver over bruk som det var svara kår på, kor mange bruk der kår framleis var gjeldande då teljinga i 1958 vart halden og kor lenge kåret hadde vara der det no var slutt. Tabell XVIII bak i boka har desse oppgåvene fordelte på fylke og jordbruksområde.

Tabell 77. Eigedomar med kår og kor lenge det har vara.

Sjølveigde bruk i alt	Bruk der eigaren har svara kår				Der kåret er slutt, har det vara:		
	I alt	Eigaren svarar kår no			1–9 år	10 år og meir	Oppgåve vantar
		Ja	Nei	Oppgåve vantar			
Absolutte tal							
Sjølveigde bruk i alt ...	19 400	7 722	3 907	3 766	49	1 410	2 191
<i>Slektsbruk :</i>							
Vanlege	13 406	7 073	3 653	3 376	44	1 248	1 981
Reist av eigaren	758	158	47	109	2	22	82
<i>Ikkje slektsbruk :</i>							
Vanlege	3 535	459	196	262	1	134	117
Reist av eigaren	1 701	32	11	19	2	6	11
<i>Etter storleiksklassar :</i>							
5,1– 20 dekar	5 747	1 215	523	680	12	277	358
20,1– 50 »	7 763	3 061	1 430	1 611	20	620	923
50,1–100 »	4 144	2 365	1 295	1 060	10	377	645
Over 100 »	1 746	1 081	659	415	7	136	265
<i>Vanlege slektsbruk :</i>							
Overteki før 1940 ...	5 454	2 831	532	2 278	21	580	1 611
» etter 1940	7 422	4 155	3 092	1 042	11	651	353
Relative tal							
Sjølveigde bruk i alt ...	100,0	39,8	20,1	19,4	0,3	37,4	58,2
<i>Slektsbruk :</i>							
Vanlege	100,0	52,8	27,2	25,2	0,4	37,0	58,7
Reist av eigaren	100,0	20,8	6,2	14,4	0,2	20,2	75,2
<i>Ikkje slektsbruk :</i>							
Vanlege	100,0	13,0	5,5	7,4	0,1	51,1	44,7
Reist av eigaren	100,0	1,9	0,7	1,1	0,1	31,6	57,9
<i>Etter storleiksklassar :</i>							
5,1– 20 dekar	100,0	21,1	9,1	11,8	0,2	40,7	52,7
20,1– 50 »	100,0	39,4	18,4	20,8	0,2	38,5	57,3
50,1–100 »	100,0	57,1	31,3	25,6	0,2	35,6	60,8
Over 100 »	100,0	61,9	37,7	23,8	0,4	32,8	63,9
<i>Vanlege slektsbruk :</i>							
Overteki før 1940 ...	100,0	51,9	9,8	41,8	0,3	25,5	70,7
» etter 1940	100,0	55,8	41,7	14,0	0,1	62,7	33,7

Oversynet i tabell 77 viser at det vart svara kår på 39,8 prosent av bruka. På litt over halvparten av desse — 20,1 prosent — vart det framleis svara kår då teljinga vart halden (1958), medan kåret var slutt på 19,4 prosent. For 0,3 prosent vantar det svar på om kåret framleis vara eller om det var slutt.

Oppgåvene for fylke og jordbruksområde syner at bruk med kår skifta mykje i dei einskilde landslutene. Kår var såleis mest vanleg i Hordaland og Sogn og Fjordane fylke, der 61,2 og 59,1 prosent av noverande eigarar har svara kår. I dei andre fylka på Vestlandet og i Trøndelag og i Oppland låg prosentane for bruk som har svara kår, mellom 45,6 og 53,1. I fylka elles på Austlandet og i Telemark, Nordland og Troms var prosenten mellom 22,8 og 36,1, medan den i Aust-Agder var 17,4, Vest-Agder 20,0 og i Finnmark berre 10,6.

Fordeling etter eigargrupper syner at kår var mest nytta på vanlege slektsbruk. Av desse bruka var det 52,8 prosent med kår, medan det på slektsbruk reist av eigaren var 20,8 prosent, på vanlege ikkje slektsbruk 13,0 prosent, og på ikkje slektsbruk reist av eigaren berre 1,9 prosent med kår.

Grupperinga av bruka etter storleiksklassar syner at kår er vanlegare di større bruka er. I klassen 5,1–20 dekar var det såleis kår på 21,1 prosent av bruka, i klassen 20,1–50 dekar 39,4 prosent, i klassen 50,1–100 dekar 57,1 prosent og i klassen over 100 dekar 61,9 prosent bruk med kår.

Om det framleis kviler kår på bruket eller om det har teki slutt, heng i fyrste rekke saman med kor lang tid det har gått sidan eigarskiftet. For vanlege slektsbruk overtekne før 1940 syner oppgåvene at det vart svara kår på 51,9 prosent av bruka. Av desse var det 9,8 prosent som det framleis vart svara kår på, medan kåret var slutt på 49,8 prosent. På vanlege slektsbruk overtekne etter 1940 vart det svara kår på 55,8 prosent av bruka, og av desse vart det framleis svara på 41,7 prosent, medan det var slutt ved 14,0 prosent.

Oppgåvene over kor mange år kåret hadde vara der det no var slutt, syner at for 37,4 prosent av bruka vara kåret frå 1 til 9 år, og for 58,2 prosent 10 år og meir, medan det vanta svar for 4,4 prosent. Klassevis oppgåver over tidlengda av kår som var slutt, syner at det var relativt fleire kår som vara 1 til 9 år, og færre med 10 år og meir, ved dei små enn ved dei store bruka. I storleiksklassen 5,1–20 dekar var det såleis 40,7 prosent av bruka der kåret vara 1 til 9 år, og denne prosentrekka gjekk jamt nedover til 32,8 prosent for bruk med over 100 dekar. Prosenten av kår som vara 10 år og meir var 52,7 for bruk med 5,1–20 dekar, og den auka jamt til 63,9 for bruk med over 100 dekar.

Noverande eigar sin plass i syskenflokken.

Den tidlegare omtale av teljingsmaterialet syner at 69,1 prosent av oppgåvene, eller 13 406 egedomar, var vanlege slektsbruk. Etter oversynet i tabell 76 var 11 307 eller 84,3 prosent av desse bruka overtekne etter foreldre eller svigerforeldre, medan 2 099 bruk eller 15,7 prosent var overtekne etter annan slektning eller vanta oppgåve. Det vidare oversynet i denne bolken gjeld berre dei 11 307 bruka som var overtekne etter foreldre eller svigerforeldre. Oversynet i tabell 78 syner at av egedomar som var overtekne etter foreldre eller svigerforeldre, var 86,3 prosent overtekne av son på bruket og 13,7 prosent av dotter på bruket. Fordeling av egedomane etter storleik syner at med aukande egedomsstorleik vart relativt fleire egedomar overtekne av son enn av dotter. I storleiksklassen 5,1–20 dekar var såleis 80,4 prosent av bruka overtekne av son, og dette auka til 91,4 prosent for bruk over 100 dekar. For egedomar overtekne av dotter var dei tilsvarende prosentane 19,6 og 8,6.

Tabell 78. Vanlege slektsbruk overtekne etter foreldre eller svigerforeldre, fordelt etter noverande eigar sin plass i syskenflokken.

Bruk overteki etter foreldre eller sviger- foreldre	Noverande eigar eller ektefelle var:										
	Son på bruket					Dotter på bruket					
	Einaste barn	Eldste son	Ikkje eldste son	Oppgåve vantar	I alt	Einaste barn	Eldste dotter utan bror	Anna dotter	Oppgåve vantar	I alt	
Absolutte tal											
Bruk i alt	11 307	423	5 491	3 420	432	9 766	201	211	942	187	1 541
Etter storleiksklassar :											
5,1– 20 dekar	2 670	116	1 013	890	129	2 148	63	76	318	65	522
20,1– 50 »	4 532	165	2 137	1 433	187	3 922	72	64	403	71	610
50,1–100 »	2 804	102	1 534	788	83	2 507	54	44	165	34	297
Over 100 »	1 301	40	807	309	33	1 189	12	27	56	17	112
Overteki før 1940 ...	4 690	183	2 154	1 504	183	4 024	69	106	413	78	666
» etter 1940	6 222	226	3 202	1 816	178	5 422	122	101	490	87	800
Relative tal											
Bruk i alt	100,0	3,7	48,6	30,2	3,8	86,3	1,8	1,9	8,3	1,7	13,7
Etter storleiksklassar :											
5,1– 20 dekar	100,0	4,3	38,0	33,3	4,8	80,4	2,4	2,8	11,9	2,5	19,6
20,1– 50 »	100,0	3,6	47,2	31,6	4,1	86,5	1,6	1,4	8,9	1,6	13,5
50,1–100 »	100,0	3,6	54,7	28,1	3,0	89,4	1,9	1,6	5,9	1,2	10,6
Over 100 »	100,0	3,1	62,0	23,8	2,5	91,4	0,9	2,1	4,3	1,3	8,6
Overteki før 1940 ...	100,0	3,9	45,9	32,1	3,9	85,8	1,5	2,3	8,8	1,6	14,2
» etter 1940 .	100,0	3,6	51,5	29,2	2,9	87,2	1,9	1,6	7,9	1,4	12,8

Grupperinga etter noverande eigar sin plass i syskenflokken syner at 5,5 prosent av brukena var overtekne av einaste barn. Av desse var 3,7 prosent son og 1,8 prosent dotter. Elles var 48,6 prosent overtekne av eldste son og 1,9 prosent av eldste dotter utan bror, 30,2 prosent av annan son og 8,3 prosent av anna dotter, medan det vanta oppgåver over syskentilhøve for 5,5 prosent.

Oversynet viser såleis at berre noko over halvparten — 56,0 prosent — av brukena var overtekne av einaste barn eller den som hadde åsetesretten. Denne fyrsteretten til å overtaka bruket vart nytta meir for dei store enn for dei små brukena. For bruk i storleiksklassen 5,1–20 dekar vart såleis 47,5 prosent overtekne av einaste barn og eldste son eller dotter utan bror, medan tilsvarende prosent for bruk med over 100 dekar var 68,1.

Komande eigar.

I eit oversyn over eigedomstilhøve og brukarskifte i jordbruken, er det naturleg å gjera seg opp ei meinings om korleis det vil bli i framtida. På skjemaet vart det difor og sett opp spørsmål om eigaren har born, og om det blir rekna med at barn eller annan slektning i si tid skal overtaka bruket. Etter oppgåvene over tida for siste eigarskifte og noverande eigar sin alder, vil neste brukarskifte i mange tilfelle koma ganske snart. Spørsmålet om kven som då skal overtaka bruket, vil difor ofte vera sers aktuelt. I mange tilfelle vil dei gjevne svara vera uttrykk for framtidsvoner og må tolkast etter det.

Tabell 79. Bruk der eigaren har born, og bruk der eigaren reknar med at barn eller annan slektning skal overtaka bruket.

Sjølv-eigde bruk i alt	Eigaren er:		Eigaren reknar med at bruket blir overtak av:				
	Ikkje gift	Gift eller før gift	Slektningar		Oppgåve vantar		
		Med born i 1958	Utan born i 1958 eller oppgåve vantar	Barn	Annan slekt- ning eller oppgåve vantar		
Absolatte tal							
Sjølveigde bruk i alt ...	19 400	2 748	15 024	1 628	12 268	2 073	1 958
<i>Sleksbruk :</i>							1 301
Vanlege	13 406	2 304	10 101	1 001	8 463	1 601	1 219
Reist av eigaren	758	64	646	48	531	71	57
<i>Ikkje sleksbruk :</i>							2 123
Vanlege	3 535	289	2 848	398	2 126	283	514
Reist av eigaren	1 701	91	1 429	181	1 148	118	168
<i>Etter storleiksklassar :</i>							612
5,1– 20 dekar	5 747	775	4 400	572	3 355	530	843
20,1– 50 »	7 763	1 150	5 956	657	4 832	794	830
50,1–100 »	4 144	604	3 255	285	2 827	509	225
Over 100 »	1 746	219	1 413	114	1 254	240	60
<i>Vanlege sleksbruk :</i>							583
Overtaki før 1940 ...	5 454	723	4 335	396	3 688	588	539
» etter 1940	7 422	1 489	5 405	528	4 492	962	624
Relative tal							
Sjølveigde bruk i alt ...	100,0	14,2	77,4	8,4	63,2	10,7	10,1
<i>Sleksbruk :</i>							16,0
Vanlege	100,0	17,2	75,3	7,5	63,1	11,9	9,1
Reist av eigaren	100,0	8,4	85,3	6,3	70,1	9,4	7,5
<i>Ikkje sleksbruk :</i>							15,9
Vanlege	100,0	8,2	80,5	11,3	60,1	8,0	14,5
Reist av eigaren	100,0	5,3	84,1	10,6	67,5	6,9	9,9
<i>Etter storleiksklassar :</i>							17,4
5,1– 20 dekar	100,0	13,5	76,5	10,0	58,4	9,2	14,7
20,1– 50 »	100,0	14,8	76,7	8,5	62,2	10,2	10,7
50,1–100 »	100,0	14,6	78,5	6,9	68,2	12,3	5,4
Over 100 »	100,0	12,6	80,9	6,5	71,8	13,8	3,4
<i>Vanlege sleksbruk :</i>							14,1
Overtaki før 1940 ...	100,0	13,3	79,4	7,3	67,6	10,8	9,9
» etter 1940	100,0	20,1	72,8	7,1	60,5	13,0	8,4
							11,7
							18,1

Tabell 79 gjev eit oversyn over svara på dei nemnde spørsmåla fordelte på eigargrupper og storleiksklassar. Tabell XVIII bak i boka har oppgåver for fylke og jordbruksområde.

Oversynet i tabell 79 viser at det i 1958 var born på 15 024 bruk eller 77,4 prosent av alle sjølveide bruk. Av bruk der eigaren var gift eller før gift, var det 1 628 eller 8,4 prosent utan born i 1958, eller oppgåve vanta, medan det var 2 748 bruk eller 14,2 prosent med ugift eigar. For vanlege sleksbruk var det relativt færre bruk med born og fleire bruk med ugifte eigarar enn i dei andre eigargruppene. Grupperte etter storleiksklassar syner oppgåvene at ved eigedomar med 5,1–20 dekar var det born på 76,5 prosent av bruken og 10,0 prosent utan born eller oppgåve vanta. Prosenten for bruk med born

auka jamt med aukande eigedomstorleik til 80,9 for bruk over 100 dekar, medan det for bruk utan born eller med vantande oppgåve, gjekk jamt ned til 6,5 for bruk over 100 dekar.

Oppgåvene i tabell 79 syner vidare at av dei 15 024 bruk med born i 1958, rekna eigaren med at 12 268 eller 81,7 prosent blir overtekne av son eller dotter. Denne prosenten er noko høgre for vanlege slektsbruk — om lag 84 — enn for dei andre eigargruppene, og lægst for vanlege ikkje slektsbruk — om lag 75. I tabell 79 er dei tilsvarande prosentane utrekna av alle sjølveigde bruk og ligg difor lægre, av di ein og reknar med bruk utan born og med ugifte eigalar. Prosenten for bruk der eigaren reknar med at bruket blir overteki av barn, blir då 63,2. Den skiftar elles mellom 60 og 70 etter dei skilde eigargruppene.

Utanom bruk ein reknar med at barn skal overtaka, er det og oppgjevi at 2 073 bruk eller 10,7 prosent av alle sjølveigde bruk blir overtekne av annan slektning (eller det var ikkje gjort nærrare greie for slektskapet). I alt var det rekna med at 73,9 prosent av alle sjølveigde bruk skulle bli overtekne av barn eller annan slektning. For vanlege slektsbruk er prosenten 75,1.

Fordeling etter storleiksklassar syner at brukarane reknar med at relativt fleire av dei store enn av dei små brukta blir overtekne av barn og annan slektning. For eigedomar med 5,1–20 dekar er det såleis rekna med at 67,6 prosent av brukta blir overtekne, medan prosenten stig jamt til 85,6 for bruk med over 100 dekar.

Oppgåvene med fordeling på fylke og jordbruksområde syner store variasjonar. Dei høgste tala har ein i Oppland fylke, på Vestlandet og i Trøndelag og Finnmark, der mellom 76,8 og 80,7 prosent av eigalarane reknar med at slektning skal overtaka bruket. Lægst er prosenten i Vestfold med 61,1 og og Vest-Agder med 62,8. Elles er prosenten låg i Nordland og Buskerud, der den er 65,6 og 68,4. Oppgåvene for jordbruksområda syner at prosenten for

Tabell 80. Vanlege slektsbruk i 1958 og bruk som noverande eigar reknar med at slektning skal overta.

	Sjølveigde bruk i alt	Vanlege slektsbruk i 1958	Noverande eigar reknar med at slektning skal overtaka	Prosent av sjølveigde bruk i 1958	
				Vanlege slektsbruk i 1958	Noverande eigar reknar med at slektning skal overtaka
Sjølveigde bruk i alt	19 400	13 406	14 341	69,1	73,9
<i>Slektsbruk :</i>					
Vanlege.....	13 406	13 406	10 064	100,0	75,1
Reist av eigarén	758	—	602	—	79,4
<i>Ikkje slektsbruk :</i>					
Vanlege.....	3 535	—	2 409	—	68,1
Reist av eigarén	1 701	—	1 266	—	74,4
<i>Etter storleiksklassar :</i>					
5,1– 20 dekar	5 747	3 305	3 885	57,5	67,6
20,1– 50 »	7 763	5 385	5 626	69,4	72,5
50,1–100 »	4 144	3 242	3 336	78,3	80,5
Over 100 »	1 746	1 474	1 494	84,4	85,6
<i>Vanlege slektsbruk :</i>					
Overteki for 1940	5 454	5 454	4 276	100,0	78,4
» etter 1940	7 422	7 422	5 454	100,0	73,5

Tabell 81. Vanlege slektsbruk i 1958 og bruk som neverande eigar reknar med at slektning skal overtaka. Prosent av alle sjølveigde bruk.

Landsluter og jordbruksområde	Prosent av sjølveigde bruk i 1958	
	Vanlege slektsbruk i 1958	Neverande eigar rekner med at slektning skal overtaka
Heile landet	69,1	73,9
A. Austlandet med Telemark	66,6	74,0
I. Dei sørøstlege slettebygder	62,6	70,5
II. Silurbygder inne i landet	64,9	71,1
III. Mellom- eller skogbygder	65,6	77,8
IV. Dal- og fjellbygder	73,0	74,6
B. Agder	72,5	67,0
V. Kystbygder	70,2	61,2
VI. Mellom- eller skogbygder	76,3	73,0
VII. Dal- og fjellbygder	70,3	68,4
C. Vestlandet	77,2	77,9
VIII. Skiferlandskapa ved Boknafjord	66,8	80,9
IX. Slettelandet på Jæren		
X. Andre ytre bygder	76,4	78,5
XI. Indre bygder	81,3	76,2
D. Trøndelag	72,4	76,7
XII. Kystbygder	68,4	72,3
XIII. Ytre fjordbygder		
XIV. Bygder ved Trondheimsfjorden	72,3	81,4
XV. Dal- og fjellbygder	76,0	75,5
XVI. Andre indre bygder		
E. Nord-Noreg	58,6	68,6
XVII. Øyer	58,2	63,0
XVIII. Kystbygder	59,9	63,9
XIX. Fjord- og dalbygder	58,1	76,5
XX. Innlandsbygder		

barn og annan slektning som eigaren reknar med skal overtaka bruket, er lågstd i kystbygder og dal- og fjellbygder i Agder og øyer og kystbygder i Nord-Noreg, medan den er høgst i bygder ved Trondheimsfjorden og skiferlandskapa ved Boknafjord og slettelandet på Jæren.

I tabell 80 har ein stilt saman oppgåvene over vanlege slektsbruk i 1958 og bruk som neverande eigar reknar med at slektning skal overta. I tabell 81 har ein relativtal for jordbruksområda over dei same oppgåvene.

Oversynet i tabell 80 viser at medan vanlege slektsbruk i 1958 var 69,1 prosent av alle sjølveigde bruk, var prosenten for dei bruka som eigaren vonar skal bli overtekne av slektning 73,9. Den naturlege avgang i slektsbruk som ein kan rekna med, av di neverande eigar ikkje har barn eller annan slektning til å overtaka bruket etter seg, skulle såleis verta fullt ut oppvegen av tilgang av nye slektsbruk frå dei andre eigargruppene.

Av desse oppgåvene kan ein likevel ikkje utan vidare slutta seg til kor mykje talet på slektsbruk vil auka. Dei oppgåvene som er utrekna frå teljingsgrunnlaget, er såleis ikkje tidfest slik som oppgåvene over slektsbruk i 1958. Ein må difor rekna med uvissa i svara frå neverande eigar om kven han reknar med skal overtaka bruket etter seg, og ein må rekna med uvissa med omsyn til skifte i jordbruksområdet sin struktur og økonomiske tilhøve.

Talet på slektsbruk i 1958 og kva noverande eigar reknar med for framtida, skiftar mykje både etter dei einskilde landsluter og jordbruksområde. Som nemnt før, viser oversynet i tabell 80 at vanlege slektsbruk i 1958 var 69,1 prosent av alle sjølveigde bruk, og at noverande eigar reknar med at 73,9 prosent av bruken ville bli overtekne av slektning. Oversynet i tabell 81 viser tilsvarende auke for alle landsluter unnteken Agder, der vanlege slektsbruk i 1958 var 72,5 prosent av alle sjølveigde bruk, medan noverande eigar reknar med at berre 67,0 prosent vil bli overtekne av slektning. Største auken har ein i Nord-Noreg frå 58,6 til 68,6 prosent, og for Austlandet med Telemark frå 66,6 til 74,0 og minst for Vestlandet frå 77,2 til 77,9.

Dei utrekna prosentala i tabell 81 syner nedgang for vanlege slektsbruk for alle jordbruksområde i Agder, indre bygder på Vestlandet og dal- og fjellbygder og andre indre bygder i Trøndelag, medan det er auka for dei andre jordbruksområda. Nedgangen er størst for kystbygder i Agder, frå 70,2 til 61,2. For jordbruksområda finn ein størst auke i fjord- og dalbygder i Nord-Noreg, frå 58,1 til 76,5, skiferlandskapa ved Boknfjord og slettelandet på Jæren, frå 66,8 til 80,9, mellom- eller skogbygder på Austlandet med Telemark, frå 65,6 til 77,8, og bygder ved Trondheimsfjorden, frå 72,3 til 81,4.

Granskar ein fylkestala i tabell XVI over vanlege slektsbruk, og i tabell XVIII over dei som noverande eigar reknar med skal overtaka bruken, finn ein nedgang for Buskerud, Aust-Agder, Vest-Agder, Hordaland og Møre og Romsdal. Nedgangen er størst for Vest-Agder, frå 70,5 til 62,8 prosent.

Leigebruk

I bolken om eige og leige av jord var det nemnt at teljinga i 1958 hadde oppgåver over 1 962 leigebruk, eller 9,2 prosent av alle bruk med over 5 dekar jordbruksareal. For Austlandet med Telemark var det 13,3 prosent leigebruk og for Agder 10,5 prosent, medan det i dei andre landsluttene var frå 6,2 til 6,4 prosent.

Tabell 82 har eit oversyn over leigebruka fordelt etter landsluter og storleiksklassar. Oversynet viser at Austlandet med Telemark har 54,2 prosent av leigebruka, Vestlandet 18,0, Nord-Noreg 12,3, Trøndelag 7,8 og Agder 7,7 prosent. Fordelinga av leigebruka etter storleik viser elles at Agder og Nord-Noreg og i nokon grad Vestlandet har relativt fleire leigebruk i klassane 5,1–20 dekar og 20,1–50 dekar enn Austlandet med Telemark og Trøndelag. Desse landsluttene har i staden relativt mange leigebruk med meir enn 50 dekar, og serleg gjeld dette for bruk med meir enn 100 dekar jordbruksareal. Av desse har såleis Austlandet med Telemark 82,8 prosent og Trøndelag 10,8 prosent, medan dei andre landsluttene til saman berre har 6,4 prosent leigebruk av denne storleiken.

Den relative fordeling av leigebruka etter storleiksklassar syner stor skilnad frå landslut til landslut. Dette heng nøyne saman med skilnaden i bruksstruktur. Oppgåvene i tabell 82 syner at i Agder var 90,0 prosent av leigebruka i storleiksklassane 5,1–20 og 20,1–50 dekar. I Nord-Noreg var 83,0 prosent og på Vestlandet 75,5 prosent i dei same klassane, mot 61,5 prosent i Trøndelag og 58,1 prosent for Austlandet med Telemark.

Samanliknar ein oppgåvane over alle bruk og leigebruk fordelte på storleiksklassar, finn ein relativt fleire leigebruk i storleiksklassane 5,1–20 dekar og over 100 dekar enn i klassane 20,1–50 og 50,1–100 dekar. Einaste unnatak frå dette har ein for Vestlandet, der det er relativt mindre av bortleigde bruk enn elles i landet.

Tabell 82. Leigebruk 1958 fordelt etter landsluter og storleiksklassar.

Landsluter	Brukstal	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar			
		5,1-20	20,1-50	50,1-100	Over 100
Absolutte tal					
Leigebruk i alt.....	1 962	666	648	352	296
Austlandet med Telemark	1 063	320	297	201	245
Agder	151	75	61	14	1
Vestlandet	354	132	135	76	11
Trøndelag	153	51	43	27	32
Nord-Noreg	241	88	112	34	7
Relative tal etter landsluter.					
Leigebruk i alt.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Austlandet med Telemark	54,2	48,0	45,8	57,1	82,8
Agder	7,7	11,2	9,4	4,0	0,3
Vestlandet	18,0	19,8	20,8	21,6	3,7
Trøndelag	7,8	7,8	6,7	7,7	10,8
Nord-Noreg	12,3	13,2	17,3	9,6	2,4
Relative tal etter storleiksklassar					
Leigebruk i alt.....	100,0	33,9	33,0	17,9	15,2
Austlandet med Telemark	100,0	30,2	27,9	18,9	23,0
Agder	100,0	49,6	40,4	9,3	0,7
Vestlandet	100,0	37,3	38,2	21,4	3,1
Trøndelag	100,0	33,4	28,1	17,6	20,9
Nord-Noreg	100,0	36,5	46,5	14,1	2,9

Årstal då brukaren overtok drifta av leigebruket og kor langt tidsrom noverande leigeavtale var gjord gjeldande for.

Oversynet i tabell 83 viser fordeling etter årstalet då brukaren overtok drifta av bruket og etter landsluter. Oppgåvane syner at nokre få leigebruk har hatt same brukar sidan før 1915, men for storparten av bruka — i alt 68,7 prosent — var drifta overtaken etter 1/1-1950. For om lag 21 prosent av bruka var drifta overtaken i tida frå 1930 til 1949, og for om lag 6 prosent før 1930.

Fordelinga etter landluter viser at på Austlandet med Telemark og i Agder var drifta overtaken etter 1950 på om lag 72 prosent av bruka. På Vestlandet og i Trøndelag var tilsvarande prosent 67-68, medan den for Nord-Noreg berre var om lag 55.

Oversyn over tidsrommet noverande leigeavtale var gjord gjeldande for er gjevi i tabell 84. I tabellen har ein fordelt oppgåvane etter om eigaren er slekting eller ikkje slekting av brukaren.

Oppgåvane syner at det ikkje føreligg nokon avtale om leidgetida for ein svært høg prosent av leigebruka. Der eigaren er slekting var det såleis ingen avtale for 44,1 prosent, og der eigaren ikkje var slekting for 21,1 prosent av leigebruka. Prosenten utan avtale om leidgetida syner liten skilnad mellom små og store bruk der eigaren er slekting. Den går såleis ned berre frå 45,6 prosent på bruk med 5,1-20 dekar til 38,5 for bruk med over 100 dekar jordbruks-

Tabell 83. Årstal då brukaren overtok drifta av bruket.

Årstal bruket vart overtaki	Brukstal	Fordelte etter landsluter				
		Aust-landet med Telemark	Agder	Vest-landet	Trøndelag	Nord-Noreg
Absolutte tal						
Leigebruk i alt	1 962	1 063	151	354	153	241
Før 1915	27	17	—	5	1	4
1915–1919	17	13	—	—	1	3
1920–1924	34	20	2	6	3	3
1925–1929	35	21	4	4	1	5
1930–1934	46	21	2	12	2	9
1935–1939	66	28	3	16	7	12
1940–1944	81	33	9	18	9	12
1945–1949	225	106	17	45	21	36
1950–1954	525	304	43	87	37	54
1955–1958	824	462	67	149	67	79
Oppgåve vantar	82	38	4	12	4	24
Relative tal						
Leigebruk i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Før 1915	1,4	1,6	—	1,4	0,6	1,6
1915–1919	0,9	1,2	—	—	0,6	1,2
1920–1924	1,7	1,9	1,3	1,7	2,0	1,2
1925–1929	1,8	2,0	2,7	1,1	0,7	2,1
1930–1934	2,4	2,0	1,3	3,4	1,3	3,8
1935–1939	3,4	2,6	2,0	4,5	4,6	5,0
1940–1944	4,1	3,1	6,0	5,1	5,9	5,0
1945–1949	11,4	10,0	11,3	12,7	13,7	14,9
1950–1954	26,7	28,6	28,5	24,6	24,2	22,4
1955–1958	42,0	43,4	44,3	42,1	43,8	32,8
Oppgåve vantar	4,2	3,6	2,6	3,4	2,6	10,0

areal. Men for bruk der eigaren ikkje er slekting, går prosenten for bruk utan avtale ned frå 32,1 prosent for eigedomar med 5,1–20 dekar til 5,4 prosent for eigedomar med over 100 dekar.

Når tidsrommet for noverande leigeavtale var oppgjevi, var 1 år det mest vanlege. For bruk der eigaren er slekting galdt dette for 19,2 prosent av leigebruk, og der eigaren ikkje er slekting for 34,7 prosent.

Der eigaren er slekting vanta det oppgåve over tidsrommet for leigeavtale for 21,3 prosent av leigebruka, og der eigaren ikkje er slekting for 12,1 prosent.

Oppgåvene syner elles at leigeavtale for eit tidsrom på 2 til 5 år var relativt mykje vanlegare for dei store enn for dei små bruka. Der eigaren av bruket er slekting var såleis leigeavtale på 2–3 år gjord gjeldande for 2,8 prosent av bruk med 5,1–20 dekar, og for 6,9 prosent for bruk med over 100 dekar. Avtale for eit tidsrom på 4–5 år var gjord gjeldande for 4,6 prosent av bruk med 5,1–20 dekar, og for 16,9 prosent av bruk med over 100 dekar.

Der eigaren av bruket ikkje er slekting, var leigeavtale på 2–3 år gjord gjeldande for 3,6 prosent av bruk med 5,1–20 dekar, og aukande til 25,3 prosent for bruk med over 100 dekar. Med leigeavtale på 4–5 år var prosentane i same fylgd 7,3 og 27,7.

Tabell 84. Tidsromet noverande leigeavtale var gjord gjeldande for.
Leigebruken fordelt etter avtaletid og storleiksklassar.

Tidsrom for leigeavtala	Absolutte tal					Relative tal				
	Bruks- tal	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar				Leige- bruk i alt	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar			
		5,1– 20	20,1– 50	50,1– 100	Over 100		5,1– 20	20,1– 50	50,1– 100	Over 100
Eigaren er slektning										
Leigebruk i alt ...		797	217	278	172	130	100,0	100,0	100,0	100,0
Ikkje avtale	352	99	130	73	50	44,1	45,6	46,8	42,5	38,5
1 år	153	43	46	37	27	19,2	19,8	16,5	21,5	20,8
2-3 »	38	6	14	9	9	4,8	2,8	5,0	5,3	6,9
4-5 »	62	10	16	14	22	7,8	4,6	5,8	8,1	16,9
6 » og meir ...	22	7	8	3	4	2,8	3,2	2,9	1,7	3,1
Oppgåve vantar ..	170	52	64	36	18	21,3	24,0	23,0	20,9	13,8
Eigaren er ikke slektning										
Leigebruk i alt ...	1 165	449	370	180	166	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ikkje avtale	246	144	73	20	9	21,1	32,1	19,7	11,1	5,4
1 år	405	157	144	57	47	34,7	35,0	38,9	31,6	28,3
2-3 »	135	16	40	37	42	11,6	3,6	10,8	20,6	25,3
4-5 »	166	33	47	40	46	14,3	7,3	12,7	22,2	27,7
6 » og meir ...	72	24	27	12	9	6,2	5,3	7,3	6,7	5,4
Oppgåve vantar ..	141	75	39	14	13	12,1	16,7	10,6	7,8	7,9

Når tidsrommet for leigeavtale var på 6 år og meir, er det liten skilnad i prosentane for dei einskilde storleiksklassane.

Framanfor har ein nemnt at for leigebruk der eigaren er slektning til brukaren, er det relativt fleire som ikkje har avtale om tidsrommet for leigetid og som oppgåve vantar for, enn der eigaren ikkje er slektning. Årsaka til dette ligg sjølvsgått i slektskapen mellom eigar og brukar. Der det er born eller annan nær slektning (som kanskje seinare skal verta eigar), finn partane det ofte uturvande med leigeavtale. Det at det ikkje føreligg avtale, kan også vera årsak til at det ikkje er svara på dette spørsmålet.

Bortleige før noverande brukar overtok drifta.

I tabell 85 er det gjevi eit oversyn over kor mange av leigebruken som var bortleigde før noverande brukar overtok drifta. Oppgåvene er fordelt etter eigedomsstorleik og om eigaren er slektning eller ikkje slektning til brukaren. Oversynet viser tydeleg skilnad mellom desse to gruppene. For bruk der eigaren er slektning, syner oppgåvene at 15,9 prosent var bortleigde tidlegare. 78,7 prosent var ikkje bortleigde før, og for 5,4 prosent vantar oppgåve. Av bruk der eigaren ikkje er slektning var 55,7 prosent bortleigde tidlegare, 40,2 var ikkje bortleigde før, og for 4,1 prosent vantar oppgåve.

Oppgåvene over tidlegare bortleigde bruk der eigaren er slektning, syner at det var relativt fleire av dei små og dei store brukar enn av dei mellomstore brukar som var bortleigde før noverande brukar overtok drifta. For bruk med 5,1–20 dekar var såleis 20,7 prosent, og for bruk med over 100 dekar 18,4 prosent bortleigde tidlegare, medan det for bruk med 20,1–50 og 50,1–100 dekar berre var 11,8 og 14,5 prosent som var bortleigde tidlegare.

Tabell 85. Bortleige av leigebruka i 1958 før noverande brukar overtok drifta.

Bruks-tal	Absolutte tal				Relative tal				
	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar				Leige-bruk i alt	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar			
	5,1– 20	20,1– 50	50,1– 100	Over 100		5,1– 20	20,1– 50	50,1– 100	Over 100
Eigaren er slektning									
Leigebruk i alt . . .	797	217	278	172	130	100,0	100,0	100,0	100,0
Tidlegare bortleigd	127	45	33	25	24	15,9	20,7	11,8	14,5
Ikkje bortleigd . . .	627	156	225	141	105	78,7	71,9	81,0	82,0
Oppgåve vantar . . .	43	16	20	6	1	5,4	7,4	7,2	3,5
Eigaren er ikkje slektning									
Leigebruk i alt . . .	1 165	449	370	180	166	100,0	100,0	100,0	100,0
Tidlegare bortleigd	649	242	197	110	100	55,7	53,9	53,2	61,1
Ikkje bortleigd . . .	468	185	159	64	60	40,2	41,2	43,0	35,6
Oppgåve vantar . . .	48	22	14	6	6	4,1	4,9	3,8	3,3
									3,6

For bruk der eigaren ikkje er slektning, syner oppgåvene at av bruk med 5,1–20 og 20,1–50 dekar var 53–54 prosent bortleigde tidlegare, mot 61 prosent av bruk med 50,1–100 og over 100 dekar.

Oppgåvene over bruk der eigaren er slektning, syner at av slike bruk på 5,1–20 dekar var 71,9 prosent ikkje bortleigde tidlegare, mot 81–82 prosent av bruk med meir enn 20 dekar jordbruksareal. For bruk der eigaren ikkje er slektning, syner oppgåvene at i storleiksklassane 5,1–20 dekar og 20,1–50 dekar var 41–43 prosent ikkje bortleigde tidlegare, mot om lag 36 prosent av bruk med meir enn 50 dekar jordbruksareal.

Dei relativt høge prosenttala for bruk ikkje bortleigde tidlegare, og der eigaren er slektning, må ein sjå i samanheng med at det er svært mange bruk utan avtale om leigetida eller utan oppgåve over dette.

For bruk der eigaren ikkje er slektning, må ein sjå tala som syner at meir enn halvparten av bruken var bortleigde tidlegare, i samanheng med at om lag fjerdeparten av desse bruken har upersonleg eigar og difor som regel er forpakta bort. (Sjå meir om dette seinare.)

Eigarane av leigebruka.

I tabell 86 er det nærmere opplysningar om eigarane av leigebruka. Det er skilt mellom bruk der eigaren er slektning til leigaren og der han ikkje er slektning.

Oversynet viser at for bruk der eigaren er slektning, er det 70,3 prosent menn og 26,1 prosent kvinner som eigarar. For 3,6 prosent vanta det oppgåver. For bruk der eigaren ikkje er slektning, er det 57,1 prosent menn og 18,2 prosent kvinner som eigarar. Det var 24,7 prosent med upersonleg eigar eller utan oppgåve. Reknar ein med at oppgåve vanta for relativt like mange bruk i begge grupper, kjem ein til at om lag 20 prosent av dei bruken der eigaren ikkje er slektning, hadde upersonleg eigar.

Oppgåvene for dei sjølveigde bruken synte at det var 7,3 prosent kvinnelege brukarar (og eigararar). Det er såleis relativt langt fleire kvinnelege eigararar av bortleigde enn av sjølveigde bruk. Men av kvinnelege brukarar på leigebruka var det berre 4,5 prosent.

Tabell 86. Eigarane fordelte etter kjønn og borgarleg stode.

Bruks-tal	Absolutte tal				Relative tal			
	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar				Leige-bruk i alt	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar		
	5,1–20	20,1–50	50,1–100	Over 100		5,1–20	20,1–50	50,1–100
Eigaren er slektning								
Leigebruk i alt . . .	797	217	278	172	130	100,0	100,0	100,0
Menn i alt	560	131	199	134	96	70,3	60,4	71,6
Av desse:								
Ugifte	84	25	37	15	7	10,5	11,5	13,3
Giftte	403	90	130	102	81	50,6	41,5	46,8
Før gifte	73	16	32	17	8	9,2	7,4	11,5
Kvinner i alt	208	77	69	32	30	26,1	35,5	24,8
Av desse:								
Ugifte	22	8	9	3	2	2,8	3,7	3,2
Giftte og før giftte	186	69	60	29	28	23,3	31,8	21,6
Oppgåve vantar . . .	29	9	10	6	4	3,6	4,1	3,6
Eigaren er ikke slektning								
Leigebruk i alt . . .	1 165	449	370	180	166	100,0	100,0	100,0
Menn i alt	665	243	216	107	99	57,1	54,1	58,4
Av desse:								
Ugifte	123	28	44	30	21	10,5	6,2	11,9
Giftte	498	196	153	75	74	42,8	43,7	41,3
Før gifte	44	19	19	2	4	3,8	4,2	5,2
Kvinner i alt	212	89	66	29	28	18,2	19,8	17,8
Av desse:								
Ugifte	44	21	12	4	7	3,8	4,7	3,2
Giftte og før giftte	168	68	54	25	21	14,4	15,1	14,6
Upersonleg eigar og oppgåve vantar	288	117	88	44	39	24,7	26,1	23,8
								24,5
								23,5

Fordelte etter storleiksklassar finn ein for eigarane av leigebruka nokolunde same høve for menn og kvinner som nemnt for sjølevide bruk, nemleg aukande prosenttal for menn og fallande prosenttal for kvinner med aukande egedomsstorleik. For menn er det såleis 60,4 prosent eigarar i storleiksklassen 5,1–20 dekar, aukande til 77,9 prosent i klassen 50,1–100 dekar, men med nedgang til 73,9 prosent for eigedomar med over 100 dekar. For kvinner er det 35,5 prosent eigarar i klassen 5,1–20 dekar og jamn nedgang til 18,6 prosent for klassen 50,1–100 dekar, og så auke til 23,0 prosent for eigedomar med over 100 dekar.

Ved leigebruk der eigaren er slektning, var det 70,3 prosent mannlege eigarar, delte på 10,5 prosent ugifte, 50,6 prosent gifte og 9,2 prosent før gifte. Av dei kvinnelege eigarar var 2,8 prosent ugifte og 23,3 prosent gifte og før gifte. Med aukande egedomsstorleik går prosenten for ugifte menn jamt nedover, medan den for gifte menn går jamt oppover. For før gifte menn er tilhøva ujamt skiftande. Grupperinga av kvinnelege eigarar i ugifte, gifte og før gifte etter storleiksklassar syner same variasjon som er nemnd for kvinner i alt.

Tabell 87. Alder på eigarane av leigebruksa og kor mange av dei som bur på bruket.

Bruks-tal	Absolute tal				Relative tal				
	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar				Leige-bruk i alt	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar			
	5,1–20	20,1–50	50,1–100	Over 100		5,1–20	20,1–50	50,1–100	Over 100
Eigaren er slekting									
Leigebruk i alt . . .	797	217	278	172	130	100,0	100,0	100,0	100,0
Eigaren sin alder :									
Under 50 år	119	43	49	19	8	14,9	19,8	17,6	11,1
50–59 »	114	36	34	21	23	14,3	16,6	12,2	12,2
60–69 »	208	40	64	55	49	26,1	18,4	23,0	32,0
70–79 »	183	41	57	49	36	23,0	18,9	20,5	27,7
80 år og meir	81	21	41	14	5	10,2	9,7	14,8	8,1
Oppgåve vantar	92	36	33	14	9	11,5	16,6	11,9	8,1
									6,9
Eigaren bur på bruket	511	102	176	124	109	64,1	47,0	63,3	72,1
Eigaren bur ikkje på bruket	228	94	81	39	14	28,6	43,3	29,1	22,7
Oppgåve vantar	58	21	21	9	7	7,3	9,7	7,6	5,2
									10,8
									5,4
Eigaren er ikkje slekting									
Leigebruk i alt . . .	1 165	449	370	180	166	100,0	100,0	100,0	100,0
Eigaren sin alder :									
Under 50 år	227	80	79	33	35	19,5	17,8	21,3	18,3
50–59 »	163	69	49	22	23	14,0	15,4	13,2	12,2
60–69 »	204	75	70	32	27	17,5	16,7	18,9	17,8
70–79 »	114	45	32	21	16	9,8	10,0	8,7	11,7
80 år og meir	31	16	6	4	5	2,7	3,6	1,6	2,2
Oppgåve vantar	426	164	134	68	60	36,5	36,5	36,3	37,8
									36,1
Eigeren bur på bruket	382	121	107	73	81	32,8	27,0	29,0	40,6
Eigaren bur ikkje på bruket	611	247	225	76	63	52,4	55,0	60,7	42,2
Oppgåve vantar	172	81	38	31	22	14,8	18,0	10,3	17,2
									13,3

Ved leigebruk der eigaren ikkje er slekting, var det i alt 57,1 prosent mannlege eigarar delte på 10,5 prosent ugifte, 42,8 prosent gifte og 3,8 prosent før gifte. For menn i alt var det svakt aukande prosentar frå 54,1 i klassen 5,1–20 dekar til 59,7 prosent for klassen med over 100 dekar. For ugifte menn auka prosenten frå 6,2 i klassen 5,1–20 dekar til 16,7 i klassen 50,1–100 dekar og gjekk ned til 12,7 for klassen over 100 dekar, medan det for gifte menn var nokolunde same prosent i alle storleiksklassar.

Ved leigebruk der eigaren ikkje er slekting, var det 18,2 prosent kvinnelege eigarar, delte på 3,8 prosent ugifte og 14,4 prosent gifte eller før gifte. Fordelte etter storleiksklassar viser oversynet litt høgre prosent for klassen 5,1–20 dekar og litt lægre prosent for klassen med over 100 dekar, og stort sett med jamn nedgang.

I tabell 87 er det gjevi oversyn over alder på eigarane av leigebruksa og kor mange av dei som bur på bruket. Oppgåvane er fordelte etter eigedomstorleik

og om eigaren er slektning eller ikkje slektning til leigaren. I grupperinga etter alder er det nytta klassane under 50 år, 50–59, 60–69, 70–79 og 80 år og meir.

Ved bruk der eigaren er slektning til leigaren, var om lag halvparten av eigarane mellom 60 og 79 år. Elles var 14,9 prosent under 50 år, 14,3 prosent 50–59 år og 10,2 prosent var 80 år og meir, medan oppgåve over alderen vanta for 11,5 prosent. Prosenten for eigarar under 50 år går ned frå 19,8 i klassen 5,1–20 dekar til 6,2 i klassen over 100 dekar, medan den for aldersgruppa 60–69 auka for dei same storleiksklassane frå 18,4 til 37,7 og for aldersgruppa 70–79 år frå 18,9 til 27,7.

Ved leigebruk der eigaren ikkje er slektning av leigaren var 19,5 prosent av eigarane under 50 år, 14,0 prosent 50–59 år, 17,5 prosent 60–69 år, 9,8 prosent 70–79 år og 2,7 prosent 80 år og meir, medan det for 36,5 prosent var upersonleg eigar eller vanta oppgåve.

Det høge prosenttalet — 36,5 — uten oppgåve over alder til eigaren heng fyrst og fremst saman med at ein her har alle leigebruk med upersonleg eigar. Vidare verkar det inn at meir enn halvparten av eigarane som ikkje er i slekt med leigaren, bur utanom bruket og i mange høve så langt borte at det er vanskeleg å få opplysningar frå han. Difor vantar det ofte svar på spørsmålet om alder på eigaren.

På bruk der eigaren er slektning til leigaren viser oversynet i tabell 87 at 64,1 prosent av eigarane bur på bruket og at 28,6 prosent ikkje bur på bruket. Ved bruk der eigaren ikkje er slektning, bur 32,8 prosent av eigarane på bruket, medan 52,4 prosent ikkje bur på bruket.

For begge dei nemnde gruppene viser oversynet at med aukande eige-domsstorleik aukar og prosenten av dei eigarane som bur på bruket. Der eigaren er slektning aukar såleis prosenten frå 47,0 i klassen 5,1–20 dekar til 83,8 for klassen over 100 dekar, og for bruk der eigaren ikkje er slektning auka prosenten for dei same storleiksklassane frå 27,0 til 48,8.

Opplysningar om leigarane.

I tabell 88 er det gjevi oversyn over leigarane fordelte etter kjønn og borgarleg stode og etter landsluter. Oversynet viser at 95,5 prosent av leigarane var menn og 4,5 prosent kvinner. I Nord-Noreg og på Vestlandet var prosenten for menn noko lægre (93,4 og 93,8) og prosenten for kvinner noko høgre (6,6 og 6,2). Trøndelag har høgste prosenten for menn med 98,7 og berre 1,3 prosent for kvinner som leigarar.

Dei mannlege leigarane (95,5 prosent av alle) var delte på 15,2 prosent ugifte, 78,0 prosent gifte og 2,3 prosent før gifte. Dei kvinnelege leigarane (i alt 4,5 prosent) var delte på 1,6 prosent ugifte og 2,9 prosent gifte eller før gifte.

Vestlandet og Nord-Noreg som har dei lægste prosentane for mannlege leigarar, har dei høgste prosentar for ugifte menn med 19,8 og 18,7, og dei lægste prosentar for gifte menn med 72,0 og 71,4. Som nemnt framfor var det og relativt flest kvinnelege leigarar i desse landsluttene. Det same gjeld anten det er ugifte eller gifte og før gifte kvinner. Trøndelag som har den høgste prosenten for menn, har den lægste prosenten for ugifte menn med 10,4 og høgste prosenten for gifte menn med 85,0.

Teljingsmaterialet gjev diverre ikkje opplysningar på dette område til nærmare klårleggjing av årsakshøva for skilnaden mellom landsluttene.

Tabell 88. Leigarane fordelte etter kjønn og borgarleg stode.

	Brukstal	Fordelte etter landsluter				
		Aust-landet med Telemark	Agder	Vest-landet	Trøndelag	Nord-Noreg
Absolutte tal						
Leigebruk i alt	1 962	1 063	151	354	153	241
Menn i alt	1 875	1 021	146	332	151	225
Av desse: Ugifte	298	147	20	70	16	45
Giftte	1 531	850	124	255	130	172
Før gifte	46	24	2	7	5	8
Kvinner i alt	87	42	5	22	2	16
Av desse: Ugifte	31	15	2	9	—	5
Giftte og før gifte	56	27	3	13	2	11
Relative tal						
Leigebruk i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Menn i alt	95,5	96,1	96,7	93,8	98,7	93,4
Av desse: Ugifte	15,2	13,8	13,3	19,8	10,4	18,7
Giftte	78,0	80,0	82,1	72,0	85,0	71,4
Før gifte	2,3	2,3	1,3	2,0	3,3	3,3
Kvinner i alt	4,5	3,9	3,3	6,2	1,3	6,6
Av desse: Ugifte	1,6	1,4	1,3	2,5	—	2,1
Giftte og før gifte	2,9	2,5	2,0	3,7	1,3	4,5

I tabell 89 er det gjevi oversyn over leigaren sitt giftarmål sett i høve til tida for overtakinga av bruket og fordelt etter landsluter. Godt og vel tredje-parten — 34,5 prosent — av dei gifte leigarane gifta seg meir enn 9 år før overtakinga av bruket. 16,7 prosent vart gifte 5–9 år og 12,7 prosent 2–4 år før overtakinga, medan 16,8 prosent gifta seg omkring overtakingstida. Berre om lag 6 prosent gifta seg 2 år eller meir etter overtakinga av bruket. Fordelinga etter landsluter viser at i Trøndelag og på Vestlandet er det serleg høge prosenttal for dei som gifta seg meir enn 9 år før overtakinga av bruket. Trøndelag har såleis 45,2 og Vestlandet 40,4 prosent i denne gruppa, mot berre 29,8 prosent i Nord-Noreg og 31,7 prosent for Austlandet med Telemark. Slår ein saman tala for dei to gruppene med giftarmål meir enn 9 år og 5–9 år før overtakinga, finn ein at Agder og Trøndelag ligg høgst med 61–62 prosent, Vestlandet litt lægre med 55 prosent, medan Austlandet med Telemark og Nord-Noreg har om lag 47 prosent. Dei to sistnemnde landsluttene har dei høgste prosenttala for giftarmål omkring tida for overtaking av bruket, nemleg 18–19 prosent, mot berre 10–11 prosent i Agder og Trøndelag.

Oppgåvane syner ikkje om noverande leigarar tidlegare har leidt eit anna bruk. Ein veit heller ikkje om det er serskilde årsakshøve for skilnaden mellom landsluttene som er nemnde framfor.

Tabell 89. Leigaren sitt giftarmål sett i høve til tida for overtakinga av bruket.

	Brukstal	Fordelte etter landsluter				
		Aust-landet med Telemark	Agder	Vest-landet	Trøndelag	Nord-Noreg
		Absolutte tal				
Leigebruk i alt	1 962	1 063	151	354	153	241
Av desse med:						
Gift og før gifte leigarar	1 633	901	129	275	137	191
Ugifte leigarar	329	162	22	79	16	50
Giftarmål før eller etter overtaking av bruket	1 633	901	129	275	137	191
Meir enn 9 år før	563	285	48	111	62	57
5–9 år før	272	145	32	41	22	32
2–4 »	208	120	14	38	17	19
1 år før til 1 år etter	275	168	14	44	14	35
2–4 år etter	52	31	3	8	6	4
5 år og meir etter	48	22	5	11	3	7
Oppgåve vantar	215	130	13	22	13	37
		Relative tal				
Leigebruk i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Av desse med:						
Gift og før gifte leigarar	83,2	84,8	85,4	77,7	89,5	79,3
Ugifte leigarar	16,8	15,2	14,6	22,3	10,5	20,7
Giftarmål før eller etter overtaking av bruket	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Meir enn 9 år før	34,5	31,7	37,2	40,4	45,2	29,8
5–9 år før	16,7	16,1	24,8	14,9	16,1	16,7
2–4 »	12,7	13,3	10,9	13,8	12,4	10,0
1 år før til 1 år etter	16,8	18,7	10,9	16,0	10,2	18,3
2–4 år etter	3,2	3,4	2,3	2,9	4,4	2,1
5 år og meir etter	2,9	2,4	3,8	4,0	2,2	3,7
Oppgåve vantar	13,2	14,4	10,1	8,0	9,5	19,4

I tabell 90 har ein oversyn over leigaren sin alder ved overtaking av bruket. Oppgåvane viser at om lag 60 prosent av leigarane var 25–44 år ved overtaking av bruket, med høgste prosenttal — 16,0 — for aldersgruppa 25–29 år og litt nedgang til 12,4 prosent for aldersgruppa 40–44 år. Av leigarane under 25 år var det snautt 7 prosent, frå 45 til 59 år noko over 18 prosent, på 60 år og meir 4,7 prosent. Fordelinga etter landsluter syner at Austlandet med Telemark har relativt noko fleire leigarar i aldrane 25–29 og 30–34 år enn dei andre landsluttene. Agder og Trøndelag har relativt flest i aldrane 35–39 og 40–45 år. Leigarar i aldrane 45–49 år ved overtaking av bruket er det relativt flest av i Trøndelag og Nord-Noreg. Av leigarar på 60 år og meir har Agder relativt flest av Nord-Noreg færrest.

Samanliknar ein leigaren sin alder med sjølveigararen sin alder (sjå tabell 70, side 64), syner det seg at sjølveigarane gjennomgåande tek over bruket ved lægre alder enn leigarane. For alle aldersgrupper under 40 år er det såleis høgre prosenttal for sjølveigararar enn for leigarar. Av sjølveigarane er 71,1

Tabell 90. Leigaren sin alder ved overtaking av bruket.

	Brukstal	Fordelte etter landsluter				
		Aust-landet med Telemark	Agder	Vest-landet	Trøndelag	Nord-Noreg
Absolutte tal						
Leigebruk i alt	1 962	1 063	151	354	153	241
<i>Alder ved overtaking :</i>						
Under 20 år	22	9	—	7	2	4
20-24 »	112	64	9	24	8	7
25-29 »	314	192	22	47	22	31
30-34 »	297	172	16	54	17	38
35-39 »	296	154	28	47	29	38
40-44 »	244	133	21	43	23	24
45-49 »	148	69	11	26	17	25
50-54 »	124	62	10	23	10	19
55-59 »	85	52	6	11	5	11
60 år og meir	92	50	12	15	9	6
Oppgåve vantar	228	106	16	57	11	38
Relative tal						
Leigebruk i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Alder ved overtaking :</i>						
Under 20 år	1,1	0,8	—	2,0	1,3	1,6
20-24 »	5,7	6,0	6,0	6,8	5,2	2,9
25-29 »	16,0	18,1	14,6	13,3	14,4	12,9
30-34 »	15,1	16,2	10,6	15,3	11,1	15,8
35-39 »	15,1	14,5	18,5	13,3	19,0	15,8
40-44 »	12,4	12,5	13,9	12,1	15,0	9,9
45-49 »	7,6	6,5	7,3	7,3	11,1	10,4
50-54 »	6,3	5,8	6,6	6,5	6,5	7,9
55-59 »	4,4	4,9	4,0	3,1	3,3	4,6
60 år og meir	4,7	4,7	7,9	4,2	5,9	2,5
Oppgåve vantar	11,6	10,0	10,6	16,1	7,2	15,7

prosent under 40 år og 22,2 prosent 40 år og meir. For leigarar er dei tilsvarende prosenttal 53,0 og 35,4. (Oppgåve vantar for 6,7 prosent av sjølv-eigarane og 11,6 prosent av leigarane).

I tabell 91 er det oversyn som viser kor mange brukarar det er som reknar med å kjøpa leigebruket eller overtaka anna bruk etter slekting. Ved bruk der eigaren er slekting reknar 59,5 prosent av leigarane med å kjøpa leigebruket. Det er lægste prosent for bruk på 5,1-20 dekar med 42,8 prosent, med jamn auke til 71,5 prosent for bruk med over 100 dekar. Ved bruk der eigaren ikkje er slekting, er det berre 10,7 prosent som reknar med å kjøpa leigebruket.

Leigarar som skal overtaka anna bruk etter slekting, svarar berre til 2,9 prosent ved bruk der eigaren er slekting mot 7,1 prosent der eigaren ikkje er slekting. For den siste gruppa er det tydeleg auke med eigedomstørleiken, frå 3,8 prosent for bruk på 5,1-20 dekar til 12,7 prosent for bruk over 100 dekar, medan det for den førre gruppa skil lite mellom dei einskilde storleiksklassar.

Tabell 91. Om brukaren reknar med å kjøpa leigebruket eller å overtaka anna bruk etter slekning.

	Absolutte tal					Relative tal				
	Bruks-tal	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar				Leige-bruk i alt	Storleiksklassar etter jordbruksareal i dekar			
		5,1– 20	20,1– 50	50,1– 100	Over 100		5,1– 20	20,1– 50	50,1– 100	Over 100
Eigaren er slekning										
Leigebruk i alt ...	797	217	278	172	130	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vonar å kjøpa leigebruket	474	93	167	121	93	59,5	42,8	60,0	70,3	71,5
<i>Skal overtaka anna bruk etter slekning :</i>										
Ja	23	6	8	4	5	2,9	2,8	2,9	2,3	3,8
Nei	201	82	70	28	21	25,2	37,8	25,2	16,3	16,2
Oppgåve vantar	99	36	33	19	11	12,4	16,6	11,9	11,1	8,5
Eigaren er ikke slekning										
Leigebruk i alt ...	1 165	449	370	180	166	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vonar å kjøpa leigebruket	125	63	41	13	8	10,7	14,0	11,1	7,2	4,8
<i>Skal overtaka anna bruk etter slekning :</i>										
Ja	82	17	27	17	21	7,1	3,8	7,3	9,5	12,7
Nei	726	269	242	112	103	62,3	59,9	65,4	62,2	62,0
Oppgåve vantar	232	100	60	38	34	19,9	22,3	16,2	21,1	20,5

Ved bruk der leigaren er slekning, svarar 25,2 prosent av leigarane nei på spørsmålet om overtaking av anna bruk etter slekning. For bruk med 5,1–20 dekar var det 37,8 prosent som svara nei, og prosenttalet fall til 16,2 for bruk med over 100 dekar. Der eigaren ikke er slekning, svara 62,3 prosent av leigarane at dei ikke skulle overtaka anna bruk, og talet for dei einskilde storleiks-klassane skilde seg lite ut fra gjennomsnittet for alle bruk.

Oppgåve vanta fra 12,4 prosent der eigaren er slekning og fra 19,9 prosent der eigaren ikke er slekning.

Tabell I. Landarealet etter bruken. Km².

Fylka	Fulldyrka jord	Natureng og over- flatedyrka jord	Produktiv skog	Anna mark		Samla landareal
				Under skoggrensa	Over skoggrensa	
I alt	8 393,34	1 908,32	70 257,55	75 821,93	152 367,50	308 748,64
Østfold	753,31	38,55	1 980,91	1 115,29	—	3 888,06
Akershus og Oslo	814,71	66,78	2 977,59	1 165,10	—	5 024,18
Hedmark	886,91	148,70	12 578,83	4 896,02	7 781,08	26 291,54
Oppland	716,16	185,76	6 301,81	4 496,88	12 558,83	24 259,44
Buskerud	449,20	77,71	4 957,19	2 474,01	5 888,47	13 846,58
Vestfold	454,92	25,77	1 206,64	574,45	—	2 261,78
Telemark	276,88	59,14	4 309,33	4 418,02	5 203,63	14 267,00
Aust-Agder	143,31	17,79	3 028,52	2 473,21	2 966,50	8 629,33
Vest-Agder	187,75	36,66	1 747,21	2 311,69	2 544,74	6 828,05
Rogaland	448,06	185,75	614,22	5 027,80	2 281,45	8 557,28
Hordaland og Bergen	342,06	213,27	1 571,05	5 957,71	6 840,63	14 924,72
Sogn og Fjordane	278,32	205,63	1 736,90	6 383,36	9 237,38	17 841,59
Møre og Romsdal	434,29	174,69	1 869,77	6 041,45	6 160,46	14 680,66
Sør-Trøndelag	628,00	82,14	3 945,28	5 327,47	7 980,13	17 963,02
Nord-Trøndelag	668,87	53,29	5 965,54	4 932,65	9 496,71	21 117,06
Nordland	523,65	194,38	4 809,08	5 627,46	2 5131,89	36 286,46
Troms	303,54	98,45	3 500,22	5 715,69	15 915,82	25 533,72
Finnmark	83,40	43,86	7 157,46	6 883,67	32 379,78	46 548,17

Tabell II. Bruka etter jordbruksarealet. Jordbrukssteljinga 20. juni 1959.

Fylka	Kl. 1 og 2		Kl. 3	Kl. 4	Kl. 5 og 6	Kl. 7 og 8	Kl. 9	Kl. 10	Kl. 11	Kl. 12	I alt med jord- bruks- arealet
	Inntil 5 dekar										
	Bygg- dene	Byane	5,1–10 dekar	10,1–20 dekar	20,1–50 dekar	50,1–100 dekar	100,1–200 dekar	200,1–500 dekar	500,1–1000 dekar	Over 1000 dekar	
I alt	180 181	54 262	19 414	40 889	75 527	42 126	15 074	4 870	372	43	432 758
Av desse i byane ...		54 262	246	279	369	175	99	44	7	1	55 482
Østfold	17 785	5 818	461	652	1 456	1 665	1 795	973	50	5	30 660
Akershus og Oslo ..	26 393	21 187	871	1 165	1 883	1 634	1 680	1 046	96	11	55 966
Hedmark	12 391	1 677	1 648	3 638	6 338	3 434	1 267	710	125	14	31 242
Oppland	12 169	1 619	1 263	2 524	5 653	3 437	1 535	589	36	1	28 826
Buskerud	12 772	3 702	913	1 691	2 998	2 166	1 030	241	15	—	25 528
Vestfold	16 282	5 237	426	592	1 210	1 687	1 339	286	11	4	27 074
Telemark	11 076	5 979	775	1 567	3 504	1 668	333	38	4	—	24 944
Aust-Agder	5 649	1 598	845	1 549	2 223	619	43	4	—	—	12 530
Vest-Agder	5 645	1 606	822	1 960	3 554	832	66	9	—	—	14 494
Rogaland	11 357	655	899	1 596	4 224	3 724	1 051	117	2	3	23 628
Hordaland og Bergen	11 640	942	1 781	3 473	6 328	3 187	298	14	1	—	27 664
Sogn og Fjordane ..	3 565	196	903	2 053	4 703	3 277	367	18	—	—	15 082
Møre og Romsdal ..	9 753	502	1 496	3 227	6 799	3 339	541	28	1	1	25 687
Sør-Trøndelag	9 936	1 402	989	2 036	4 043	3 414	1 404	263	10	2	23 499
Nord-Trøndelag	6 467	1 034	794	1 683	3 312	2 553	1 684	496	19	—	18 042
Nordland	5 382	1 104	2 466	6 300	9 139	3 308	473	31	2	2	28 207
Troms	1 321	2	1 258	3 628	6 238	1 733	143	6	—	—	14 329
Finnmark	598	2	804	1 555	1 922	449	25	1	—	—	5 356

**Tabell III. Talet på frukttre og bærbuskar. 1000 stk.
Jordbrukssteljinga 20. juni 1959.**

Fylka	Eple	Pære	Plomme	Kirsebær	Frukttre i alt	Rips	Stikkelsbær	Solbær	Bærbuskar i alt
I alt	3 181,3	457,4	1 046,8	386,4	5 071,9	1 826,1	1 169,4	2 185,8	5 181,3
Østfold	246,1	34,2	68,3	25,6	374,2	115,1	69,7	121,0	305,8
Akershus og Oslo	399,0	32,6	118,9	54,4	604,9	231,2	159,8	259,7	650,7
Hedmark	226,3	2,0	18,3	14,7	261,3	123,9	68,0	148,6	340,5
Oppland	158,9	3,2	17,9	23,4	203,4	146,4	86,6	138,3	371,3
Buskerud	412,8	31,5	108,8	32,3	585,4	85,7	49,0	129,1	263,8
Vestfold	275,4	48,9	81,9	45,8	452,0	78,3	46,1	134,5	258,9
Telemark	277,8	26,9	62,4	26,1	393,2	81,9	44,1	102,6	228,6
Aust-Agder	114,9	14,7	40,8	18,7	189,1	55,6	23,0	62,6	141,2
Vest-Agder	123,3	17,6	56,3	29,7	226,9	72,6	40,1	65,9	178,6
Rogaland	164,6	48,4	162,9	23,0	398,9	144,9	120,9	237,4	503,2
Hordaland og Bergen	286,7	96,7	159,8	52,4	595,6	159,4	123,9	215,8	499,1
Sogn og Fjordane	268,7	72,2	60,3	10,5	411,7	87,6	64,1	126,4	278,1
Møre og Romsdal	131,4	27,0	69,1	11,7	239,2	136,5	108,4	165,8	410,7
Sør-Trøndelag	38,1	0,7	8,1	6,7	53,6	111,2	74,6	117,0	302,8
Nord-Trøndelag	54,6	0,7	12,7	10,7	78,7	94,0	66,9	124,6	285,5
Nordland	2,6	0,1	0,3	0,7	3,7	95,1	23,8	35,4	154,3
Troms	0,1	—	—	—	0,1	6,4	0,4	1,1	7,9
Finnmark	—	—	—	—	—	0,3	—	—	0,3

Tabell IV. Areal og plantedyrking under glas.¹ Jordbrukssteljinga 20. juni 1959.

Fylka	Talet på bruk	Areal under glas i alt. Dekar	Av dette. Dekar			Kulturar under glas				Potteplantar. 1000 stk.
			Veksthus med varmeanlegg	Veksthus utan varmeanlegg	Vekstbenkar m. varmeanlegg	Vekstbenkar u. varmeanlegg	Tomatar. Dekar	Agurkar. Dekar	Andre grønnsaker. Dekar	
I alt	3 289	2008,93	1228,07	221,51	120,67	438,68	684,82	163,14	205,44	515,16
Østfold	200	169,71	113,04	11,95	15,99	28,73	45,60	11,04	10,56	56,27
Akershus og Oslo	368	382,86	242,75	12,96	32,39	94,76	43,72	19,13	37,80	173,62
Hedmark	112	67,71	37,61	6,51	4,49	19,10	21,11	4,30	7,97	16,29
Oppland	108	62,38	27,85	4,81	7,25	22,47	16,21	1,86	8,21	15,55
Buskerud	220	176,09	67,53	19,91	21,15	67,50	49,84	16,57	31,93	17,42
Vestfold	196	156,57	93,54	12,30	10,16	40,57	44,31	17,40	25,20	52,22
Telemark	93	50,65	30,47	3,73	4,88	11,57	10,41	2,41	1,89	14,55
Aust-Agder	85	47,76	32,03	5,36	2,88	7,49	16,97	5,21	2,25	14,67
Vest-Agder	76	36,33	22,70	3,94	2,07	7,62	13,15	2,96	4,86	9,53
Rogaland	1 016	514,16	337,71	102,59	3,93	69,93	311,53	62,42	50,72	49,87
Hordaland og Bergen	333	133,84	86,38	18,52	4,52	24,42	44,59	11,14	9,32	38,67
Sogn og Fjordane	56	19,93	14,00	1,82	1,39	2,72	10,35	0,67	1,33	4,20
Møre og Romsdal	158	53,84	34,02	9,01	1,29	9,52	19,26	2,54	2,66	15,27
Sør-Trøndelag	92	65,73	46,76	3,63	2,62	12,72	18,25	2,52	7,14	26,92
Nord-Trøndelag	101	38,83	20,21	3,27	3,78	11,57	14,18	1,56	2,17	3,85
Nordland	48	19,30	12,75	0,68	1,02	4,85	4,47	1,17	1,06	3,09
Troms	24	11,51	7,89	0,39	0,46	2,77	0,67	0,24	0,37	3,05
Finnmark	3	1,73	0,83	0,13	0,40	0,37	0,20	—	—	0,12

¹ Oppgåvene gjeld bruk med meir enn 50 m² under glas.

Tabell V. Arealet i dekar.

	Østfold	Akershus og Oslo	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold	Telemark
Kveite	15 045	13 146	21 522	5 780	5 983	8 699	4 974
Rug	3 621	763	817	429	493	4 139	76
Bygg	202 276	161 955	214 705	193 921	102 325	131 853	35 244
Havre	115 299	169 753	127 742	32 923	55 422	54 605	13 079
Blandkorn	3 695	3 412	1 286	8 370	1 748	1 039	67
Erter	222	93	303	165	70	268	433
Korn og erter i alt	340 158	349 122	366 375	241 588	166 041	200 603	53 873
Grønfôr	990	1 324	16 944	16 110	5 208	816	2 479
Poteter	35 383	39 646	67 710	60 312	21 224	36 063	17 841
Fôrnepe	571	855	4 107	1 860	380	477	258
Kårlot	12 737	10 646	9 680	5 508	5 233	9 114	3 259
Fôrbete	569	273	120	103	671	1 339	530
Fôrmergkål	1 539	3 321	3 259	1 415	661	1 216	400
Grønsaker	7 458	5 030	3 566	2 895	6 028	6 310	2 308
Jordbær	469	595	746	222	1 164	1 080	298
Bringebær	220	947	204	177	616	274	223
Andre vokstrar på åker og i hage	25 704	56 002	19 005	17 350	27 905	27 355	20 454
Brakk	12 762	14 055	15 372	6 392	10 560	9 088	6 308
I alt åker og hage	438 560	481 816	507 088	353 932	245 691	293 735	108 231
Eng til slått:							
Fulldyrka	231 745	246 095	340 848	340 442	176 368	116 649	145 125
Natureng og overflatedyrka	5 173	12 073	35 994	69 628	39 088	5 413	25 299
Kulturbeite:							
Fulldyrka	79 241	82 435	34 504	19 665	24 581	41 301	20 417
Natureng og overflatedyrka	29 204	48 340	90 501	98 529	30 793	16 742	29 745
Eng som ligg unytta:							
Fulldyrka	3 763	4 363	4 470	2 120	2 560	3 237	3 111
Natureng og overflatedyrka	4 177	6 369	22 207	17 605	7 830	3 611	4 095
Jordbruksareal i alt	791 863	881 491	1035 612	901 921	526 911	480 688	336 023
Av dette:							
Fulldyrka	753 309	814 709	886 910	716 159	449 200	454 922	276 884
Skikka for drift med 4-hjuls traktor	683 374	664 303	889 082	670 566	389 868	403 623	223 197
Produktiv skog	1389 324	1633 827	4879 568	3667 231	3141 586	800 263	2997 149
Anna mark	460 474	264 813	1503 267	1124 515	1778 937	174 363	3711 070
Samla areal til bruка	2641 661	2780 131	7418 447	5693 667	5447 434	1455 314	7044 242
Av dette skikka til oppdyrkning:							
Til fulldyrking	22 105	61 910	196 794	164 054	43 566	22 194	37 321
Berre til overflatedyrking	3 067	5 383	21 399	24 303	7 358	2 684	8 964

Jordbrukssteljinga 20. juni 1959.

Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland og Bergen	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	I alt
702	392	1 262	16	19	434	2 607	11 864	110	—	—	92 555
47	162	198	16	3	15	21	26	3	1	—	10 830
8 052	6 921	38 598	2 499	1 668	23 734	101 203	177 681	6 436	232	2	1 409 305
3 162	2 900	30 856	341	413	4 083	15 141	19 916	1 405	—	2	647 042
6	17	47	9	35	97	308	118	8	—	—	20 262
98	—	10	2	2	1	14	5	—	—	—	1 686
12 067	10 392	70 971	2 883	2 140	28 364	119 294	209 610	7 962	233	4	2 181 680
1 930	3 332	6 017	3 710	3 798	10 462	7 940	4 889	15 307	8 602	4 252	114 110
11 361	10 817	47 185	22 409	19 594	30 152	30 956	55 135	30 120	14 964	1 607	552 479
193	306	4 147	695	935	4 125	6 509	9 203	593	130	38	35 382
1 261	1 000	10 327	1 605	1 733	3 137	1 519	4 345	338	67	2	81 511
1 084	1 190	7 642	132	37	18	22	65	3	4	—	13 802
124	574	5 452	835	738	456	510	529	73	11	—	21 113
2 666	1 261	6 212	1 434	800	1 927	1 344	3 251	1 294	639	60	54 483
417	250	302	318	73	423	1 414	750	133	54	—	8 708
145	139	172	319	282	288	92	246	40	9	—	4 393
8 523	8 724	20 448	29 832	17 698	14 672	9 799	8 328	3 805	473	13	316 090
1 834	1 053	1 202	990	531	2 744	1 521	2 719	3 836	2 131	1 924	95 022
41 605	39 038	180 077	65 162	48 359	96 768	180 920	299 070	63 504	27 317	7 900	3 478 773
87 113	129 666	216 912	253 157	221 762	313 711	397 337	306 477	439 218	267 885	72 516	4 303 026
6 577	11 814	14 929	106 750	110 187	63 342	22 453	10 370	121 433	65 272	37 702	763 497
10 858	15 928	49 328	21 005	7 551	21 649	47 367	61 008	16 256	5 808	1 884	560 786
9 396	22 569	166 529	97 748	86 843	93 654	50 641	39 945	59 052	27 618	3 270	1 001 119
3 736	3 120	1 744	2 739	647	2 163	2 374	2 313	4 668	2 527	1 096	50 751
1 813	2 273	4 291	8 771	8 600	17 696	9 050	2 974	13 892	5 564	2 891	143 709
161 098	224 408	633 810	555 332	483 949	608 983	710 142	722 157	718 023	401 991	127 259	10 301 661
143 312	187 752	448 061	342 063	278 319	434 291	627 998	668 868	523 646	303 537	83 396	8 393 336
108 684	143 424	452 964	231 498	208 341	418 041	520 080	611 797	523 989	314 835	98 026	7 555 692
1393 338	1541 056	428 863	1113 600	1261 322	1397 316	2589 480	2933 275	2377 548	2021 974	32 316	36 599 036
2525 525	2111 446	2239 925	1506 796	1019 772	1838 092	2512 178	2540 455	2493 306	1385 660	136 145	29 326 739
5079 961	3876 910	3302 598	3175 728	2765 043	3844 391	5811 800	6195 887	5588 877	3809 625	295 720	76 227 436
22 812	53 961	182 733	131 906	125 802	298 553	201 225	256 686	541 864	366 888	111 126	2 841 500
3 353	23 076	133 336	97 416	63 419	77 500	36 521	56 402	97 318	65 486	15 665	742 650

Tabell VI. Talet på husdyr.

	Østfold	Akershus og Oslo	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold	Telemark
Hestar i alt	6 735	7 462	9 908	11 319	6 004	4 112	4 628
Under 1 år (føl)	130	160	144	369	99	81	65
1 og 2 år	243	258	269	547	151	109	74
3 » 4 år	243	261	261	589	186	106	127
5 — 16 år	3 832	4 403	6 365	6 746	3 652	2 430	2 860
17 år og meir	2 287	2 380	2 869	3 068	1 916	1 386	1 502
Storfe i alt	56 738	58 809	81 764	99 344	39 923	33 863	28 032
Spekalvar	1 317	1 182	1 281	879	570	890	523
Kalvar 1 mnd.-1 år	12 603	13 064	22 347	27 719	10 845	9 225	6 631
Oksar { 1-2 år	2 726	2 256	1 684	2 947	1 214	2 213	752
over 2 år	519	325	164	180	121	176	83
Kviger (ikkje hatt kalv)	8 595	9 451	11 603	12 359	5 120	5 197	3 441
Kyr (hatt kalv)	30 978	32 531	44 685	55 260	22 053	16 162	16 602
Sauer i alt	1 277	8 692	85 598	108 971	54 257	3 290	36 767
Under 1 år (lam)	627	4 351	44 678	58 157	29 451	1 686	19 434
Over 1 år	650	4 341	40 920	50 814	24 806	1 604	17 333
Geiter i alt	10	70	9 036	17 429	2 190	11	2 576
Under 1 år (kje)	5	14	1 867	2 442	356	3	455
Over 1 år	5	56	7 169	14 987	1 834	8	2 121
Svin i alt	39 022	52 171	60 561	53 952	18 018	27 623	16 443
Under 6 mndr.	30 882	42 608	50 551	42 352	15 280	23 244	13 791
Over { slaktesvin	1 122	2 190	3 460	2 047	1 059	1 298	1 115
6 { alsrånar	209	230	190	322	76	125	57
mndr. { alspurker	6 809	7 143	6 360	9 231	1 603	2 956	1 480
Kaninar over 6 mndr.	3 212	2 084	1 790	2 082	908	1 221	759
Vaksne høns	335 877	280 452	234 121	153 626	139 366	190 580	121 794
Kjuklingar	267 270	215 582	157 715	101 735	117 849	175 103	84 277
Bikuber	4 913	6 272	2 869	1 924	3 197	2 975	5 707
Sølv- og platinarev	61	297	189	299	224	134	71
Blårev	737	7 644	6 030	12 388	5 635	4 134	2 915
Mink i alt	68 954	48 722	144 750	74 279	33 083	47 808	41 364
Under 1 år (ungar)	51 944	36 468	110 336	57 015	25 455	36 731	31 385
Over 1 år (vaksne)	17 010	12 254	34 414	17 264	7 628	11 077	9 979

Jordbrukssteljinga 20. juni 1959.

Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland og Bergen	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	I alt
2 608	3 063	9 701	7 439	7 289	7 117	9 684	7 076	7 221	4 491	958	116 815
26	21	424	174	567	255	235	128	61	13	5	2 957
34	102	413	196	523	303	326	129	73	25	9	3 784
63	82	364	230	480	399	377	158	123	39	11	4 099
1 658	1 789	5 206	4 267	4 079	3 978	5 791	4 236	4 454	2 850	649	69 245
827	1 069	3 294	2 572	1 640	2 182	2 955	2 425	2 510	1 564	284	36 730
15 002	29 147	121 737	67 990	70 745	87 159	89 263	80 262	86 585	46 099	12 020	1 104 482
402	1 046	1 322	847	629	1 669	2 354	2 711	1 812	825	312	20 571
3 392	6 345	31 945	16 768	21 591	24 765	27 460	23 707	28 186	12 976	3 628	303 197
541	867	8 049	2 116	2 224	2 761	3 959	4 803	2 826	834	246	43 018
57	97	269	169	122	230	205	248	252	67	46	3 330
1 753	3 926	15 323	7 678	7 298	9 983	10 622	10 343	8 720	4 228	1 250	136 890
8 857	16 866	64 829	40 412	38 881	47 751	44 663	38 450	44 789	27 169	6 538	597 476
29 955	39 360	313 419	222 111	212 895	147 879	117 622	72 990	185 052	125 251	40 650	1 806 036
15 624	21 304	163 589	113 520	104 874	77 089	62 289	38 317	100 124	68 512	21 601	945 227
14 331	18 056	149 830	108 591	108 021	70 790	55 333	34 673	84 928	56 739	19 049	860 809
68	120	3 139	7 148	19 914	10 886	2 344	4 689	7 247	13 484	533	100 894
10	52	807	2 622	6 347	3 531	696	830	1 823	3 066	236	25 162
58	68	2 332	4 526	13 567	7 355	1 648	3 859	5 424	10 418	297	75 732
8 767	7 526	89 216	19 046	14 205	12 897	18 564	30 138	4 672	1 129	313	474 263
7 631	6 490	75 207	15 718	11 980	10 911	15 609	24 837	4 080	926	225	392 322
252	175	1 843	885	716	514	998	1 352	80	98	49	19 253
67	75	568	145	96	76	116	233	51	9	8	2 653
817	786	11 598	2 298	1 413	1 396	1 841	3 716	461	96	31	60 035
422	361	1 043	688	89	269	378	416	127	18	—	15 867
65 103	99 566	609 464	173 333	66 937	121 171	109 328	160 119	118 377	47 474	12 476	3 039 164
37 854	69 279	530 021	125 760	41 766	78 955	65 867	102 864	56 581	35 055	9 080	2 272 613
7 743	5 380	1 866	409	171	380	232	310	2	—	—	44 350
126	10	423	82	127	183	237	73	44	21	—	2 601
1 938	1 139	708	326	16 211	6 449	2 852	877	703	724	1	71 411
5 708	5 021	88 895	12 139	27 781	80 190	32 825	16 781	34 742	30 817	3 535	797 394
3 821	3 616	66 297	9 106	21 092	60 523	24 007	12 572	26 234	23 158	2 632	602 392
1 887	1 405	22 598	3 033	6 689	19 667	8 818	4 209	8 508	7 659	903	195 002

Tabell VII. Maskinar og reiskapar.

	Østfold	Akershus og Oslo	Hedmark	Oppland	Buskerud
Plogar for hest	4 786	5 907	10 985	14 706	6 745
» traktor	3 999	3 796	4 489	4 327	2 624
Skål- og rullehorver { for hest	1 742	2 450	2 773	852	2 804
» traktor	1 426	2 132	1 633	813	1 205
Kultivatorar og fjørhorver { for hest	3 441	3 950	8 696	9 678	4 959
» traktor	4 273	3 788	4 183	4 115	2 595
Jordfresarar	317	535	170	141	452
Gjødselspreiarar { for kunstgjødsel	2 970	2 928	3 406	2 029	1 592
» fast naturgjødsel	1 589	420	579	152	671
Radsåmaskinar for korn	4 849	4 935	5 323	6 036	3 200
Potetsettemaskinar	803	843	883	801	447
Plantemaskinar	89	123	66	70	135
Radreinskinsutstyr	3 394	3 493	3 315	2 842	2 510
Åkersprøyter { for hest	83	70	91	76	57
» traktor	690	634	519	309	377
Slåmaskinar { » hest	4 522	4 698	7 379	7 787	4 455
» traktor	1 467	1 533	2 135	2 283	1 510
Sjølvbindarar { » hest	1 337	1 505	542	858	638
» traktor	1 234	1 122	1 156	869	396
Potetopptakarar { » hest	2 779	2 658	2 282	3 142	1 968
» traktor	1 077	960	1 337	993	561
Transportriver	1 973	2 077	2 025	2 341	1 107
Skurdtreskjurar	907	738	799	383	425
Stasjonære sproyteanlegg	14	80	21	26	75
Køyresprøyter for frukthagar	115	227	114	105	461
Ryggtåkesprøyter	163	195	183	100	249
Vanlege ryggssprøyter	767	1 324	671	713	789
Jordbruksvinsjar	35	20	46	371	200
Mjølkemaskinanlegg	2 554	2 582	3 618	3 664	1 738
Beltetraktorar	6	16	33	33	26
4-hjuls traktorar { i alt	4 491	4 148	4 675	4 306	2 893
20 Hk. og mindre	293	285	311	314	283
20–40 Hk.	3 838	3 545	3 898	3 719	2 403
40 Hk. og meir	360	318	466	273	207
2-hjuls traktorar	199	322	337	442	416
Lastebilar	1 160	1 361	765	708	946
Elektromotorar	7 885	6 841	9 752	10 378	7 805

Jordbrukssteljinga 20. juni 1959.

Vestfold	Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland og Bergen	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	I alt
3 108	5 498	3 463	4 083	9 065	9 476	8 358	10 375	9 944	6 391	8 505	4 941	419	126 755
2 809	1 465	587	751	3 080	1 552	1 037	2 809	2 683	3 882	2 185	1 210	322	43 607
2 098	2 298	2 538	2 124	1 070	2 611	1 540	1 644	2 113	1 056	3 763	1 458	178	35 112
1 472	440	271	364	1 149	518	345	1 017	970	772	1 072	554	211	16 364
2 365	4 431	2 621	3 448	6 534	5 339	5 150	5 949	7 196	5 107	6 016	4 404	362	89 646
2 956	1 481	381	374	2 167	658	504	1 837	1 872	3 774	1 149	816	153	37 076
306	280	352	232	232	361	123	184	147	191	171	36	41	4 271
2 104	728	269	325	3 722	736	491	1 421	2 379	3 030	599	316	58	29 103
493	335	62	137	786	472	634	1 073	849	924	591	352	35	10 154
3 177	1 580	511	263	2 112	292	292	894	2 520	3 110	230	23	4	39 351
753	343	130	118	944	180	189	720	467	979	318	116	15	9 049
94	26	7	4	48	15	3	19	20	18	12	1	—	750
3 406	1 772	1 100	1 099	6 415	2 073	1 372	2 690	3 084	3 867	1 855	424	42	44 753
76	75	69	94	1 953	270	171	517	154	163	61	26	2	4 008
539	196	45	37	351	36	34	156	120	256	44	20	3	4 366
2 922	3 563	2 300	3 257	6 248	5 689	4 891	5 735	7 168	5 144	6 012	3 332	603	85 705
1 200	1 187	483	641	1 871	2 943	2 276	3 062	2 188	2 387	2 354	1 329	303	31 152
471	100	13	14	135	4	5	39	465	549	16	—	—	6 691
592	135	17	17	427	6	4	52	511	1 118	46	1	—	7 703
1 976	1 751	414	244	2 851	1 144	921	1 256	2 628	2 618	1 081	284	36	30 033
1 249	409	125	118	986	357	245	624	452	1 251	422	161	21	11 348
1 267	732	168	238	2 537	697	631	2 322	1 593	2 719	1 066	491	115	24 099
597	115	23	11	49	2	3	61	102	458	5	—	—	4 678
30	16	7	18	103	778	763	68	5	11	—	—	—	2 015
297	390	97	81	274	435	529	204	13	25	—	—	—	3 367
155	95	121	110	208	141	169	164	66	84	36	22	—	2 261
718	545	484	597	2 805	1 429	1 100	1 924	641	827	405	187	20	15 946
47	127	20	39	174	414	334	565	107	93	45	11	4	2 652
1 926	1 248	626	1 155	4 713	2 084	1 710	2 808	3 445	3 729	1 260	886	178	39 924
9	14	11	5	10	14	2	18	19	29	29	34	13	321
3 058	1 727	581	620	2 773	1 180	829	3 099	2 794	4 179	2 074	1 201	334	44 962
304	168	105	117	426	354	221	605	377	375	409	293	41	5 281
2 555	1 442	438	470	2 262	786	574	2 374	2 314	3 642	1 539	851	272	36 922
199	117	38	33	85	40	34	120	103	162	126	57	21	2 759
229	483	365	401	484	1 783	1 382	1 020	441	394	1 167	525	113	10 503
940	300	202	200	1 252	414	195	372	527	432	364	224	102	10 464
6 683	4 909	2 631	3 149	12 963	5 383	4 536	5 761	6 065	9 958	2 100	860	129	107 788

Tabell VIII. Åkerarealene

	Østfold	Akers-hus	Hed-mark	Opp-land	Buske-rud	Vest-fold	Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder
Kveite									
1949	61 738	61 365	45 593	22 117	29 693	45 457	16 201	4 298	2 808
1950	67 183	63 730	42 434	23 528	32 984	45 385	16 133	3 902	2 209
1951	56 132	46 867	25 916	11 203	26 005	40 628	14 991	2 972	1 616
1952	42 048	34 662	22 661	14 226	24 328	32 169	13 418	2 680	1 241
1953	36 593	29 023	18 117	7 435	23 017	32 194	14 220	2 419	936
1954	42 886	32 061	27 708	13 652	23 468	32 148	14 094	2 014	1 010
1955	35 445	24 394	26 206	16 412	21 466	29 969	14 606	1 513	938
1956	50 291	29 428	30 817	16 172	23 800	26 613	17 334	1 667	700
1957	26 096	19 505	22 904	10 595	14 325	22 197	14 939	1 132	428
1958	12 875	10 118	16 695	7 569	6 535	10 827	6 245	610	257
1959 ¹	15 045	13 146	21 522	5 780	5 983	8 699	4 974	702	392
Rug									
1949	2 855	986	730	892	931	2 527	285	142	49
1950	3 791	833	427	1 064	695	3 358	571	227	65
1951	872	880	229	405	622	2 134	549	153	55
1952	1 228	563	243	267	486	1 446	456	231	72
1953	1 812	722	101	353	690	1 825	399	130	37
1954	1 666	549	758	152	256	2 334	955	117	29
1955	1 329	—	1 559	296	458	2 077	445	118	—
1956	2 669	914	1 074	307	502	2 523	650	122	—
1957	1 677	700	455	264	103	2 054	245	75	42
1958	1 474	419	470	229	65	1 823	—	30	4
1959 ¹	3 621	763	817	429	493	4 139	76	47	162
Bygg									
1949	5 626	27 620	47 501	86 387	13 582	5 471	3 211	1 052	948
1950	3 535	20 828	60 383	93 013	13 143	5 252	3 700	1 107	1 046
1951	10 127	34 497	95 525	116 709	21 541	20 029	5 648	2 514	2 465
1952	24 197	44 579	124 358	127 507	28 563	29 516	6 444	2 733	3 008
1953	43 298	64 824	182 451	145 562	36 291	40 064	7 527	3 262	3 715
1954	68 058	91 229	192 189	152 732	47 252	60 006	12 767	4 301	3 753
1955	84 593	105 619	185 824	155 237	55 944	81 414	19 613	4 419	4 289
1956	96 717	118 186	198 554	161 198	64 243	94 659	18 052	4 184	3 941
1957	145 353	162 240	251 898	195 753	86 477	118 317	25 762	10 756	5 800
1958	194 350	175 857	243 395	189 360	101 716	141 088	34 300	11 528	6 062
1959 ¹	202 276	161 955	214 705	193 921	102 325	131 853	35 244	8 052	6 921
Havre									
1949	139 351	141 601	126 588	53 602	61 390	65 386	20 000	10 008	11 853
1950	142 319	154 770	127 930	55 355	64 005	68 943	22 132	9 778	11 154
1951	153 007	160 859	125 069	41 756	62 065	68 721	19 960	8 967	7 823
1952	166 942	182 807	116 461	44 758	64 705	73 167	19 020	8 507	8 285
1953	160 254	178 559	89 371	41 756	61 206	74 540	19 420	7 686	6 934
1954	156 631	178 559	85 067	37 253	57 768	70 944	16 740	6 355	5 678
1955	156 909	184 506	82 535	35 217	58 934	68 851	16 080	5 354	3 947
1956	145 900	178 559	81 902	33 984	55 374	66 824	18 480	5 714	5 263
1957	127 785	160 151	73 041	31 304	54 085	62 640	17 620	6 085	4 694
1958	108 415	149 531	85 320	27 391	55 374	54 728	15 940	4 914	2 868
1959 ¹	115 299	169 753	127 742	32 923	55 422	54 605	13 079	3 162	2 900

¹ Bygder og byar.

1949–1959. Dekar.

Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	I alt
1 773	320	235	1 661	4 611	10 332	73	—	—	308 275
1 140	345	143	1 431	4 787	10 741	72	—	—	316 147
1 167	292	130	1 022	4 943	8 753	29	—	—	242 666
784	181	92	900	5 014	10 885	31	—	—	205 320
608	175	88	729	2 168	5 176	22	—	—	172 920
2 319	322	40	608	2 507	6 009	45	—	—	200 891
955	259	—	585	2 656	6 724	22	—	—	182 150
1 142	100	—	627	2 676	6 049	21	—	—	207 437
1 415	89	—	66	2 020	4 920	31	—	—	140 662
1 075	101	—	83	1 680	5 137	—	—	—	79 807
1 262	16	19	434	2 607	11 864	110	—	—	92 555
296	6	3	10	52	66	68	—	—	9 898
339	—	2	10	47	50	77	—	—	11 556
399	—	2	—	—	55	31	—	—	6 386
179	18	2	—	—	40	10	—	—	5 241
32	35	—	—	—	28	4	—	—	6 168
51	—	—	—	—	—	23	—	—	6 890
204	—	—	—	—	—	6	—	—	6 492
135	—	—	—	—	240	12	—	—	9 148
59	—	—	—	—	—	—	—	—	5 674
9	—	—	—	—	200	—	—	—	4 723
198	16	3	15	21	26	3	1	—	10 830
22 391	2 535	4 246	17 736	65 752	89 246	5 565	694	—	399 563
23 900	2 330	4 298	19 132	66 508	93 869	4 931	957	—	417 932
31 101	2 373	3 567	20 503	69 368	104 061	5 654	864	—	546 546
32 534	1 853	2 955	19 918	73 774	113 035	4 842	463	—	640 279
37 662	2 340	2 127	19 740	85 017	133 066	5 359	370	—	812 675
39 543	1 965	1 949	19 687	89 751	140 652	6 428	444	—	932 706
44 088	1 962	1 469	20 237	91 527	150 290	4 986	100	—	1 011 611
42 968	2 327	1 601	22 808	92 645	158 233	5 955	92	—	1 086 363
47 447	2 421	1 613	24 139	96 458	172 423	5 593	120	—	1 352 570
46 394	1 962	1 253	23 784	98 102	178 046	4 652	140	—	1 451 989
38 598	2 499	1 668	23 734	101 203	177 681	6 436	232	2	1 409 305
32 500	3 807	3 412	9 420	28 789	48 755	2 000	35	2	758 499
31 164	3 408	2 949	8 378	28 982	45 206	1 944	32	—	778 449
26 910	2 539	1 795	8 535	34 576	48 999	2 580	—	—	774 161
25 610	1 900	1 805	7 150	34 115	43 880	2 444	8	1	801 565
23 075	1 416	1 221	5 011	22 974	28 278	1 600	24	—	723 325
24 668	872	1 194	5 897	23 089	32 763	1 508	—	—	704 986
24 180	632	836	2 986	16 439	23 744	1 394	—	—	682 544
27 690	617	771	3 090	16 007	22 281	822	—	—	663 278
28 665	594	628	2 459	15 661	18 966	870	8	—	605 256
27 138	346	341	2 383	12 350	17 552	852	—	—	565 443
30 856	341	413	4 083	15 141	19 916	1 405	—	2	647 042

Tabell VIII (framh.). Åker-

	Østfold	Akers-hus	Hed-mark	Opp-land	Buske-rud	Vest-fold	Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder
Korn og ertær i alt									
1949	211 423	236 377	225 834	187 621	110 521	120 023	39 805	15 652	15 672
1950	218 821	244 280	236 673	197 265	115 717	124 619	42 664	15 225	14 511
1951	222 452	248 632	252 906	192 033	114 858	133 437	41 313	14 700	11 989
1952	236 625	266 741	267 435	206 288	121 916	137 687	39 434	14 301	12 616
1953	244 611	277 164	292 245	210 125	124 597	149 734	41 578	13 690	11 637
1954	272 366	305 789	307 282	217 008	130 945	166 301	44 985	13 011	10 481
1955	281 890	318 798	302 545	218 946	138 542	183 932	51 040	11 620	9 184
1956	298 327	331 240	316 187	222 616	145 897	192 496	54 689	11 980	9 914
1957	304 172	346 053	351 388	245 641	156 599	206 565	58 746	18 340	10 967
1958	319 965	338 468	347 364	232 488	165 322	209 618	56 568	17 281	9 191
1959 ¹	340 158	349 122	366 375	241 588	166 041	200 603	53 873	12 067	10 392
Poteter									
1949	43 511	50 240	72 179	60 724	26 420	39 182	21 297	13 110	13 385
1950	45 164	51 220	68 945	58 362	27 831	38 998	21 840	13 149	14 161
1951	43 250	49 135	67 126	58 781	26 367	38 633	21 851	13 398	13 974
1952	41 205	47 125	66 766	59 145	24 386	39 104	21 084	13 530	13 626
1953	40 117	46 874	58 970	58 416	24 518	37 811	20 956	13 700	13 398
1954	36 984	42 604	56 733	58 416	23 540	35 616	20 253	12 861	13 318
1955	38 333	42 754	63 662	62 424	23 593	35 930	20 168	12 455	13 238
1956	40 117	43 508	69 220	65 825	24 491	38 633	20 466	13 163	13 010
1957	35 461	40 493	61 424	60 299	22 378	35 185	18 741	11 891	12 113
1958	34 722	37 680	60 703	60 663	21 215	34 950	17 762	11 747	11 524
1959 ¹	35 383	39 645	67 710	60 312	21 224	36 063	17 841	11 361	10 817
Rotvokstrar									
1949	18 370	15 291	19 321	9 023	7 415	13 420	4 979	2 040	1 844
1950	20 208	16 247	19 630	8 812	8 368	14 589	5 959	2 596	2 275
1951	20 003	15 690	18 468	6 663	8 183	13 779	6 197	2 617	2 472
1952	19 836	15 920	18 250	6 842	7 740	13 745	5 608	2 607	2 858
1953	20 686	17 568	19 987	9 133	8 471	14 531	6 118	2 716	2 503
1954	19 431	14 739	19 073	7 178	7 357	12 708	5 613	2 686	2 953
1955	15 939	13 291	17 773	7 374	7 246	11 898	4 936	2 840	2 543
1956	16 374	14 353	16 799	7 048	6 784	12 246	4 651	2 719	2 956
1957	14 511	14 104	16 583	7 162	6 419	11 877	4 720	3 216	2 746
1958	17 253	14 835	17 191	8 214	6 162	12 077	4 414	3 008	2 903
1959 ¹	15 416	15 096	17 166	8 886	6 945	12 146	4 447	2 662	3 070
Grønsaker									
1949	5 815	5 430	2 910	2 391	3 975	4 574	2 182	1 982	1 136
1950	6 699	5 589	3 639	2 899	4 316	4 641	2 504	1 928	1 532
1951	6 333	6 380	2 930	3 986	4 873	4 396	2 422	2 087	1 626
1952	8 240	6 565	3 146	3 943	5 656	5 850	3 116	2 273	2 329
1953	9 118	6 483	2 951	3 543	7 354	6 600	4 545	2 398	1 885
1954	6 617	4 746	1 839	2 790	6 058	5 214	3 541	1 820	1 481
1955	7 705	6 027	2 226	3 156	6 507	6 170	5 136	2 601	2 271
1956	7 949	6 978	2 852	3 673	6 716	6 870	5 455	3 011	1 797
1957	7 903	5 740	2 377	2 695	7 688	6 875	4 189	2 717	1 348
1958	7 810	4 616	2 642	2 695	7 827	6 289	3 218	2 662	1 168
1959 ¹	7 458	5 030	3 566	2 895	6 028	6 310	2 308	2 666	1 261

¹ Bygder og byar.

arealet 1949–1959. Dekar.

Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	I alt
57 116	6 690	7 915	28 888	99 409	148 674	7 734	733	2	1 520 089
56 779	6 149	7 406	28 997	100 529	150 033	7 036	989	—	1 567 693
59 904	5 236	5 499	30 100	109 231	162 151	8 324	864	—	1 613 629
59 239	4 062	4 882	28 032	113 495	168 117	7 368	471	1	1 688 710
61 415	3 988	3 464	25 531	110 479	166 688	7 021	394	—	1 744 361
66 581	3 185	3 183	26 272	115 677	179 460	8 064	444	—	1 871 034
69 427	2 853	2 314	23 888	111 042	180 889	6 480	100	—	1 913 490
71 935	3 044	2 372	26 525	111 443	186 873	6 870	92	—	1 992 500
77 586	3 104	2 265	26 698	114 473	196 381	6 554	128	—	2 125 660
74 616	2 409	1 594	26 250	112 332	200 987	5 504	140	—	2 120 097
70 971	2 883	2 140	28 364	119 294	209 610	7 962	233	4	2 181 680
47 516	26 552	19 685	29 802	27 951	43 484	30 197	15 580	1 595	582 410
49 288	27 078	19 896	30 681	28 996	45 636	30 901	15 991	1 468	589 605
48 419	26 711	20 236	32 067	29 936	46 223	31 163	16 484	1 412	585 166
47 041	27 163	20 512	31 888	29 572	47 615	31 375	16 873	1 463	579 473
47 611	25 516	19 842	30 934	28 957	45 354	30 801	16 406	1 302	561 483
47 706	25 437	19 705	29 385	28 985	46 137	30 439	15 845	1 378	545 342
47 326	24 720	19 803	30 487	29 684	49 833	30 016	15 222	1 507	561 155
48 799	24 348	20 197	30 368	29 991	51 572	30 590	15 736	1 421	581 455
47 611	23 950	20 295	30 666	30 690	53 311	30 257	15 829	1 370	551 964
45 663	22 383	19 705	28 819	29 377	51 572	28 899	15 455	1 579	534 418
47 185	22 408	19 594	30 152	30 956	55 135	30 121	14 964	1 607	552 478
21 521	2 110	2 131	5 508	10 182	19 083	1 904	208	29	154 379
24 108	2 550	2 599	6 029	10 601	19 702	1 568	219	20	166 080
26 638	2 566	2 716	7 118	10 932	19 874	1 637	224	20	165 797
27 105	2 827	3 221	7 286	9 919	19 295	1 505	204	15	164 783
28 346	3 007	3 296	7 492	9 192	18 801	1 265	146	10	173 268
29 418	3 438	3 680	8 225	9 706	18 852	1 318	101	10	166 486
26 526	3 547	3 683	8 106	9 850	18 851	1 135	90	10	155 638
28 745	3 562	4 000	7 744	9 320	17 447	1 054	131	10	155 943
29 111	3 522	3 920	7 699	8 853	16 361	1 013	222	—	152 039
29 919	3 361	3 734	8 171	9 019	16 851	1 207	184	—	158 503
27 568	3 268	3 443	7 736	8 560	14 142	1 006	212	40	151 809
4 210	1 246	587	1 046	1 247	2 624	1 109	491	57	43 012
4 857	1 429	641	1 333	1 337	2 621	1 094	447	66	47 572
5 902	1 700	647	2 092	1 521	3 637	1 317	602	75	52 526
8 062	1 773	810	2 527	2 009	3 731	1 583	584	131	62 328
7 982	1 677	975	2 564	1 713	2 753	1 192	602	132	64 467
4 522	1 677	799	2 063	1 314	2 007	1 417	584	143	48 632
6 130	1 828	664	2 237	1 256	3 810	1 369	733	22	59 848
6 743	2 318	686	2 542	1 697	3 579	1 525	801	144	65 336
6 462	1 564	703	1 475	1 384	3 193	1 137	1 062	53	58 565
7 064	1 405	723	2 036	1 094	2 850	1 080	621	110	55 910
6 212	1 434	800	1 927	1 344	3 251	1 294	639	60	54 483

Tabell VIII (framh.). Åker-

	Østfold	Akers-hus	Hed-mark	Opp-land	Buske-rud	Vest-fold	Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder
Andre vokstrar på åker og i hage									
1949	26 419	51 425	46 636	36 017	28 995	23 832	16 684	9 354	10 326
1950	21 277	42 663	38 003	29 383	26 820	21 970	15 361	9 433	9 235
1951	23 227	44 108	36 363	29 888	30 134	22 889	16 603	10 016	9 380
1952	20 227	40 841	35 093	28 667	29 842	21 121	15 271	10 349	9 432
1953	23 897	41 656	34 536	25 276	31 537	21 319	16 956	9 569	8 333
1954	28 166	45 665	41 820	26 525	33 959	24 235	16 582	9 597	8 649
1955	34 186	47 904	47 408	29 985	35 942	25 837	17 426	10 180	10 073
1956	27 113	43 328	44 551	28 619	36 801	25 578	20 666	10 398	9 484
1957	29 864	42 289	41 824	31 041	33 390	22 152	19 752	11 834	10 067
1958	30 750	52 010	52 210	39 494	36 999	26 388	23 780	10 523	7 867
1959 ¹	40 145	72 923	52 271	40 251	45 453	38 613	29 762	12 849	13 498
Åker og hage i alt									
1949	305 538	358 763	366 880	295 776	177 326	201 031	84 947	42 138	42 363
1950	312 169	359 999	366 890	296 721	183 052	204 817	88 328	42 331	41 714
1951	315 265	363 945	377 793	291 351	184 415	213 134	88 386	42 818	39 441
1952	326 133	377 192	390 690	304 885	189 540	217 507	84 513	43 060	40 861
1953	338 429	389 745	408 689	306 493	196 477	229 995	90 153	42 073	37 756
1954	363 564	413 543	426 747	311 917	201 859	244 074	90 974	39 975	36 882
1955	378 053	428 774	433 614	321 885	211 830	263 767	98 706	39 696	37 309
1956	389 880	439 407	449 609	327 781	220 689	275 823	105 927	41 271	37 161
1957	391 911	448 679	473 596	346 838	226 474	282 654	106 148	47 998	37 241
1958	410 500	447 609	480 110	343 554	237 525	289 322	105 742	45 221	32 653
1959 ¹	438 560	481 816	507 088	353 932	245 691	293 735	108 231	41 605	39 038

¹ Bygder og byar.

arealet 1949–1959. Dekar.

Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	I alt
18 190	27 351	16 778	19 915	16 504	14 546	22 456	11 830	3 865	401 123
17 249	25 880	16 664	17 442	13 312	11 108	16 317	10 776	3 915	346 808
18 897	30 141	18 333	19 091	11 087	11 730	18 263	11 740	3 505	365 395
20 557	30 351	20 424	20 397	13 754	10 693	20 041	12 098	2 736	361 894
21 137	33 035	20 231	20 595	12 748	11 235	17 833	10 725	2 981	363 599
20 273	33 754	20 587	20 264	12 459	9 464	16 719	9 920	3 367	382 005
19 892	33 394	20 813	19 875	15 652	11 249	14 681	9 773	2 366	406 636
21 429	31 793	21 452	17 756	16 451	11 636	16 990	9 321	1 808	395 174
21 132	32 626	19 311	20 377	19 057	11 831	17 726	10 665	2 444	397 382
19 644	32 852	18 807	20 964	16 783	13 974	18 928	9 637	2 752	434 362
28 140	35 169	22 382	28 589	20 766	16 932	23 121	11 269	6 188	538 321
148 553	63 949	47 096	85 159	155 293	228 411	63 400	28 842	5 548	2 701 013
152 281	63 086	47 206	84 482	154 775	229 100	56 916	28 422	5 469	2 717 758
159 760	66 354	47 431	90 468	162 707	243 615	60 704	29 914	5 012	2 782 513
162 004	66 176	49 849	90 130	168 749	249 451	61 872	30 230	4 346	2 857 188
166 491	67 223	47 808	87 116	163 089	244 831	58 112	28 273	4 425	2 907 178
168 500	67 491	47 954	86 209	168 141	255 920	57 957	26 894	4 898	3 013 499
169 301	66 342	47 277	84 593	167 484	264 632	53 681	25 918	3 905	3 096 767
177 651	65 065	48 707	84 935	168 902	271 107	57 029	26 081	3 383	3 190 408
181 902	64 766	46 494	86 915	174 457	281 077	56 687	27 906	3 867	3 285 610
176 906	62 410	44 563	86 240	168 605	286 234	55 618	26 037	4 441	3 303 290
180 077	65 162	48 359	96 768	180 920	299 070	63 504	27 317	7 900	3 478 773

Tabell IX. Talet på

	Østfold	Akers-hus	Hed-mark	Opp-land	Buske-rud	Vest-fold	Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder
Hestar i alt									
1949	13 640	14 420	17 513	18 168	10 613	9 360	8 091	3 890	4 534
1950	13 048	14 014	16 706	17 417	10 075	8 926	7 703	3 712	4 442
1951	12 644	13 461	16 042	16 706	9 615	8 166	7 096	3 678	4 297
1952	12 060	12 676	15 355	15 627	9 207	7 700	7 113	3 562	4 298
1953	11 225	11 808	14 652	14 842	8 861	7 423	6 594	3 389	4 129
1954	10 263	10 973	13 909	14 285	8 461	6 439	6 185	3 292	3 825
1955	9 352	10 315	13 283	13 585	8 170	5 890	6 017	3 212	3 755
1956	8 489	9 431	11 949	13 159	7 520	5 503	5 588	2 935	3 689
1957	7 947	8 852	11 371	12 538	7 018	4 994	5 242	2 741	3 431
1958	7 827	7 953	10 957	11 961	6 472	4 653	4 891	2 715	3 376
1959 ¹	6 735	7 461	9 908	11 319	6 004	4 112	4 628	2 608	3 063
Storfe i alt									
1949	71 681	78 790	109 601	116 309	59 112	44 611	39 058	19 651	33 772
1950	73 971	79 236	109 200	115 270	58 232	45 518	39 128	19 784	34 778
1951	72 941	77 354	106 981	113 178	58 428	46 569	37 894	19 550	34 374
1952	69 854	73 409	97 841	102 204	52 657	42 733	35 339	17 380	31 491
1953	69 154	73 056	96 588	102 452	50 376	42 538	34 305	16 715	31 520
1954	70 746	73 204	99 032	107 395	51 375	43 729	36 475	17 160	32 708
1955	67 276	70 288	96 343	107 339	50 352	40 767	35 140	17 877	31 278
1956	59 017	65 318	90 237	100 203	44 944	36 972	32 204	16 004	29 755
1957	59 476	63 882	85 105	100 635	41 444	35 761	30 435	14 968	29 188
1958	60 504	62 055	84 729	101 211	39 737	34 938	30 585	15 718	30 593
1959 ¹	56 738	58 809	81 764	99 344	39 923	33 863	28 032	15 002	29 147
Kyr i alt									
1949	44 475	49 414	68 736	76 066	36 952	26 392	26 058	13 429	21 935
1950	45 098	48 727	66 557	74 826	35 951	27 205	25 665	13 134	22 067
1951	45 587	47 882	64 268	72 795	35 806	26 629	25 302	12 946	21 957
1952	43 497	45 659	59 800	66 177	32 370	24 597	23 504	12 006	20 992
1953	41 895	45 214	57 395	64 656	31 003	23 964	22 071	11 442	20 312
1954	40 383	42 545	55 607	63 515	30 042	22 724	21 654	10 985	19 742
1955	37 048	39 383	52 927	61 690	28 453	20 850	20 977	10 877	19 281
1956	33 623	37 555	51 415	59 179	26 014	19 266	19 752	10 515	18 667
1957	33 312	36 369	47 978	59 255	23 982	18 263	19 101	9 964	17 965
1958	33 178	35 380	46 878	56 973	22 208	17 656	18 371	10 193	18 031
1959 ¹	30 978	32 531	44 685	55 260	22 053	16 162	16 602	8 857	16 866
Kviger i alt									
1949	10 647	11 183	13 668	12 703	7 065	6 061	4 640	2 254	4 204
1950	12 066	12 154	14 630	13 140	7 685	5 681	5 368	2 703	4 519
1951	10 977	12 413	15 377	13 160	7 517	6 794	5 401	2 741	4 696
1952	9 902	11 429	13 518	12 436	6 797	6 200	4 287	2 200	4 065
1953	9 518	10 758	12 506	11 191	5 829	5 746	4 362	2 083	3 712
1954	10 328	11 038	12 711	12 195	5 857	5 988	5 285	2 290	4 254
1955	10 360	11 955	14 051	12 779	6 592	6 037	5 563	2 703	4 683
1956	9 572	11 474	13 231	11 903	5 913	5 661	4 478	2 141	3 973
1957	9 029	10 635	12 930	12 424	5 595	5 146	4 222	1 873	3 863
1958	9 955	10 669	13 477	12 855	5 419	5 261	4 088	1 814	4 166
1959 ¹	8 596	9 451	11 603	12 359	5 120	5 197	3 441	1 753	3 926

¹ Bygder og byar.

husdyr 1949–1959.

Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	I alt
15 514	11 014	10 712	12 806	14 805	12 651	11 732	7 208	1 595	198 266
14 661	10 792	10 309	12 044	14 448	12 164	11 452	7 047	1 554	190 514
14 243	10 572	10 088	11 685	14 032	11 778	11 243	6 888	1 594	183 828
13 694	10 110	9 234	11 060	13 509	11 242	10 593	6 703	1 613	175 356
13 177	9 951	9 341	10 542	13 090	10 657	10 263	6 414	1 390	167 748
12 669	9 695	8 919	10 056	12 542	9 921	9 918	6 108	1 216	158 676
11 891	9 209	8 433	9 318	11 859	9 314	9 426	6 095	1 218	150 342
11 485	8 903	8 200	9 080	11 357	9 027	9 025	5 658	1 249	142 247
10 986	8 367	7 355	8 697	10 673	8 190	8 313	5 224	1 076	133 015
10 307	7 955	7 342	8 212	10 075	7 493	7 774	4 887	932	125 782
9 701	7 439	7 289	7 117	9 684	7 076	7 221	4 491	958	116 814
93 348	74 545	72 545	83 870	86 044	74 627	98 331	53 525	14 713	1 224 133
98 352	75 160	73 162	83 188	88 549	76 414	98 936	53 244	14 478	1 236 600
101 557	72 638	72 162	85 430	88 862	75 987	98 444	53 292	14 891	1 230 532
97 755	69 157	68 988	82 425	84 982	72 975	90 313	48 543	13 784	1 151 830
103 724	71 121	70 615	81 321	85 739	72 604	87 510	47 739	12 958	1 150 035
109 664	72 839	74 375	84 806	88 554	75 295	86 164	44 690	12 683	1 180 894
110 321	70 062	73 151	85 041	91 975	76 957	89 189	45 767	12 157	1 171 280
109 858	69 080	70 962	81 129	88 515	76 753	84 878	44 511	11 472	1 111 812
114 140	68 883	70 609	81 475	87 674	76 589	86 155	44 986	11 813	1 103 218
118 793	70 210	73 787	84 089	88 949	76 911	85 724	45 369	12 309	1 116 211
121 737	67 990	70 745	87 159	89 263	80 262	86 585	46 099	12 020	1 104 482
63 789	51 569	45 025	55 633	50 363	43 327	56 066	32 438	7 584	769 251
64 765	51 038	44 876	54 799	50 801	43 578	55 976	33 077	8 128	766 268
66 341	48 991	43 134	54 409	50 816	42 937	54 160	32 698	7 933	754 591
63 725	46 412	41 063	52 406	48 651	41 421	50 796	30 719	7 652	711 447
65 320	46 103	40 973	51 294	48 147	40 467	49 226	29 811	7 243	696 536
64 682	46 206	41 243	51 238	47 694	39 384	46 871	27 864	6 947	679 326
63 917	44 452	40 477	50 014	48 197	39 298	46 367	27 280	6 666	658 154
64 236	43 782	40 477	48 846	47 240	39 471	45 357	27 767	6 477	639 639
66 022	42 493	40 207	48 623	46 687	39 471	45 694	27 378	7 053	629 817
66 277	42 957	40 703	48 178	45 931	38 561	45 694	27 994	7 015	622 178
64 829	40 412	38 881	47 751	44 663	38 450	44 789	27 169	6 538	597 476
11 005	8 687	7 831	9 413	9 770	9 579	8 674	5 190	1 701	144 275
12 988	8 976	7 371	9 684	9 653	10 086	8 501	4 050	1 139	150 394
12 898	8 644	7 800	10 044	9 804	10 039	9 394	4 495	1 335	153 529
12 711	8 496	7 486	9 865	9 106	9 397	7 711	4 033	1 143	140 782
12 315	8 131	7 079	9 517	9 273	9 435	7 789	3 965	1 155	134 364
14 307	8 756	8 317	9 620	9 565	9 665	7 199	3 327	1 099	141 801
14 780	8 340	8 379	10 674	10 698	9 972	9 186	4 183	1 004	151 939
14 626	7 497	7 032	9 601	9 604	10 355	8 622	3 846	1 065	140 594
13 756	7 801	7 627	9 441	9 584	10 154	9 151	3 908	1 126	138 265
15 550	8 279	7 878	10 034	10 278	10 163	8 917	3 955	1 393	144 151
15 323	7 678	7 298	9 983	10 622	10 343	8 720	4 228	1 250	136 891

Tabell IX (framh.). Talet

	Østfold	Akers-hus	Hed-mark	Opp-land	Buske-rud	Vest-fold	Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder
Sauer i alt									
1949	4 462	14 343	110 875	114 666	39 636	4 346	34 933	24 020	38 946
1950	3 907	14 099	114 444	119 071	41 551	4 509	35 853	23 576	42 165
1951	4 330	15 075	122 268	131 627	46 953	4 757	39 548	24 713	46 614
1952	3 578	14 207	128 975	139 309	53 874	4 316	42 068	26 643	46 004
1953	3 117	14 482	118 268	139 566	53 056	3 863	38 087	26 519	45 759
1954	2 283	12 355	113 659	139 517	53 843	3 037	38 049	25 844	42 039
1955	1 705	9 179	104 065	130 634	55 165	2 590	39 357	26 806	40 967
1956	1 404	7 773	90 708	111 018	51 653	2 914	33 113	25 393	40 014
1957	2 091	8 088	85 340	107 953	52 602	2 347	33 720	24 747	40 550
1958	1 076	8 082	85 204	109 190	50 838	2 065	32 886	26 490	41 132
1959 ¹	1 277	8 692	85 598	108 971	54 257	3 290	36 767	29 955	39 360
Geiter i alt									
1949	27	169	13 239	25 074	3 966	58	3 381	432	356
1950	27	136	11 512	24 722	3 408	41	2 961	254	213
1951	27	96	9 435	24 020	2 870	—	2 270	205	164
1952	43	91	9 573	24 347	2 873	—	2 034	168	172
1953	11	—	10 016	26 151	3 412	—	2 206	—	116
1954	—	—	10 364	26 777	5 253	—	2 609	41	210
1955	—	—	9 829	23 094	4 092	—	2 562	—	38
1956	—	—	9 876	22 625	4 484	—	2 128	17	27
1957	—	—	9 609	21 431	5 709	—	2 404	—	17
1958	—	—	10 460	20 503	5 758	—	2 532	20	47
1959 ¹	10	70	9 036	17 429	2 190	11	2 576	68	120
Svin i alt									
1949	33 226	53 113	56 944	50 490	23 707	22 930	20 878	9 366	5 542
1950	34 926	57 267	51 851	56 250	21 819	23 469	20 343	6 854	4 705
1951	30 183	54 861	55 925	47 712	20 242	22 343	18 083	6 603	3 084
1952	36 158	58 154	51 723	60 266	19 938	20 263	18 109	6 823	5 128
1953	33 854	47 972	48 034	49 307	18 679	20 379	18 280	6 858	4 643
1954	32 983	49 714	56 483	51 333	22 820	21 329	19 404	6 787	5 221
1955	35 239	52 572	59 235	60 119	27 084	23 628	19 285	7 956	6 802
1956	36 941	54 263	56 779	67 713	26 922	25 220	18 970	8 808	8 354
1957	41 851	51 010	49 082	55 816	20 143	26 074	19 256	8 825	6 367
1958	34 653	40 922	47 899	50 511	19 753	24 350	19 061	7 907	5 039
1959 ¹	39 022	52 171	60 561	53 952	18 018	27 623	16 443	8 767	7 526
Vaksne høns i alt									
1949	347 409	295 146	254 924	210 198	160 814	249 800	166 127	106 331	139 208
1950	363 598	296 622	264 586	207 423	158 756	265 937	176 942	107 607	168 859
1951	325 870	253 826	222 294	177 617	139 747	234 562	149 016	85 384	135 867
1952	320 659	275 666	215 666	171 732	136 049	223 321	137 055	76 877	117 770
1953	352 273	302 525	213 626	171 819	140 551	245 304	149 514	79 110	130 159
1954	354 705	301 344	225 863	185 815	156 954	256 545	159 482	83 364	123 199
1955	343 240	327 612	222 294	160 801	156 954	245 803	182 075	87 404	117 213
1956	424 186	377 492	252 375	185 815	192 655	264 039	200 681	85 277	133 083
1957	417 238	368 637	231 471	180 140	201 500	277 028	178 919	90 169	135 449
1958	385 624	368 047	213 881	167 318	174 805	233 313	148 185	79 004	126 958
1959 ¹	335 877	280 452	234 121	153 626	139 366	190 580	121 794	65 103	99 566

¹ Bygder og byar.

på husdyr 1949–1959.

Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	I alt
269 527	213 020	191 979	156 593	119 582	88 807	177 256	103 958	28 674	1 735 623
285 489	219 831	198 857	160 621	126 345	93 684	187 018	109 774	30 954	1 811 748
304 404	214 088	210 280	169 629	132 194	103 510	201 572	120 950	36 436	1 928 948
317 308	226 987	212 820	171 995	136 792	105 455	201 130	119 847	35 418	1 986 726
332 796	226 320	217 100	169 401	131 923	98 652	198 916	129 936	37 523	1 985 284
314 884	228 251	227 579	175 676	131 799	98 095	189 969	116 294	38 843	1 952 016
306 569	221 392	222 192	170 450	130 152	91 396	200 249	129 199	39 830	1 921 897
312 984	220 146	211 794	154 048	123 197	84 726	188 719	125 785	40 519	1 825 908
317 149	223 626	210 760	152 888	118 650	78 711	194 225	127 125	40 293	1 820 865
330 153	226 736	214 153	143 648	114 184	76 216	187 134	122 286	38 071	1 809 544
313 419	222 111	212 895	147 879	117 622	72 990	185 052	125 251	40 650	1 806 036
5 306	14 072	29 006	9 770	9 401	7 765	10 810	11 417	2 345	146 594
3 685	13 365	26 714	8 570	6 508	5 270	9 358	11 037	2 264	130 045
3 471	12 223	24 248	9 875	5 212	5 016	7 302	10 303	2 091	118 828
2 920	12 036	24 778	9 688	4 631	4 493	7 061	9 391	1 118	115 417
2 848	11 884	26 267	10 390	3 616	4 133	6 466	10 309	1 267	119 092
2 989	12 156	27 243	10 080	2 858	5 521	6 544	8 515	1 533	122 693
2 776	11 667	26 178	9 973	2 467	5 147	7 531	9 399	804	115 557
2 773	8 803	25 052	9 764	2 208	4 226	7 336	10 801	258	110 378
2 869	6 438	24 900	9 650	2 317	4 449	8 044	11 723	358	109 918
2 960	5 270	24 268	9 709	2 088	4 138	6 761	11 375	125	106 014
3 139	7 148	19 914	10 886	2 344	4 689	7 247	13 484	533	100 894
42 856	18 900	14 567	14 604	22 216	21 420	5 603	1 467	1 011	418 840
47 070	19 179	13 874	12 693	23 336	21 827	4 633	1 049	1 011	422 156
45 872	13 567	11 904	12 167	19 368	19 128	3 208	1 017	853	386 120
57 887	14 032	13 279	11 457	18 766	21 077	3 879	1 073	423	418 435
49 500	14 442	12 998	10 503	17 588	22 064	2 748	983	203	379 035
54 361	15 176	13 230	10 461	18 115	23 820	3 359	1 055	153	405 804
69 789	17 353	15 389	12 419	21 484	29 506	4 283	1 419	442	464 004
91 358	20 367	19 014	16 475	20 746	28 106	4 254	1 778	529	506 597
85 707	17 113	16 353	12 373	16 740	25 930	4 675	1 842	113	459 270
82 330	17 406	14 799	11 480	16 303	25 661	3 216	1 047	695	423 032
89 216	19 046	14 205	13 697	18 564	30 138	4 672	1 129	313	475 063
811 751	199 884	68 178	152 054	168 024	206 168	131 017	34 739	9 134	3 710 906
902 829	211 217	70 142	153 362	165 638	223 940	129 091	33 238	12 209	3 911 996
732 199	188 491	57 406	123 468	144 333	197 921	116 212	28 868	7 408	3 320 489
687 553	184 093	49 429	112 520	135 427	203 488	109 137	29 285	11 318	3 197 045
754 117	200 484	47 861	115 409	132 235	195 653	108 613	34 600	10 897	3 384 750
816 622	236 663	56 042	124 988	128 034	208 436	105 469	29 876	9 079	3 562 480
754 928	238 661	44 725	121 947	126 858	200 189	101 538	35 573	14 286	3 482 101
814 998	257 850	59 519	146 884	135 091	229 465	126 038	50 094	18 670	3 954 212
743 564	247 257	66 064	149 317	133 411	217 301	122 239	64 371	13 400	3 837 475
668 071	241 860	64 769	123 924	118 961	179 366	108 482	54 054	19 994	3 476 616
609 464	173 333	66 937	121 171	109 328	160 119	118 377	47 474	12 476	3 039 164

Tabell X. Avlinga i jordbruket 1959.

Fylka	Avl pr. dekar Kg	Samla avling Tonn	Pct. av medelsår	Kvalitet (5-1)	Avl pr. dekar Kg	Samla avling Tonn	Pct. av medelsår	Kvalitet (5-1)
Høy frå eng på fulldyrka jord					Høy frå natureng og overfl.dyrka eng			
Østfold	418,4	96 956,3	80,3	4,8	167,8	868,1	70,0	4,7
Akershus	360,8	88 792,9	69,7	5,0	184,1	2 222,4	60,6	4,4
Hedmark	466,8	159 116,2	81,9	4,4	211,6	7 617,8	76,5	4,5
Oppland	475,2	161 782,4	79,1	4,8	294,7	20 522,5	86,7	4,8
Buskerud	406,4	71 677,8	72,6	4,8	221,4	8 653,1	69,7	4,8
Vestfold	388,6	45 329,8	71,2	4,7	210,0	1 136,7	70,0	5,0
Telemark	393,4	57 091,8	75,0	4,6	208,2	5 266,5	66,0	4,5
Aust-Agder	440,7	38 392,8	80,2	4,4	242,5	1 594,6	78,5	4,5
Vest-Agder	478,1	61 999,1	86,5	4,6	320,8	3 789,4	87,9	4,7
Rogaland	801,5	173 850,7	104,7	4,7	434,4	6 484,7	104,6	4,5
Hordaland	684,0	173 151,6	107,2	4,4	434,5	46 377,6	103,7	4,4
Sogn og Fjordane ..	707,1	156 799,0	102,8	4,4	475,2	52 355,6	102,7	4,4
Møre og Romsdal ..	768,1	240 973,3	107,8	4,4	371,9	23 554,0	102,4	4,3
Sør-Trøndelag	664,6	264 078,2	109,6	4,4	334,9	7 519,5	100,9	4,3
Nord-Trøndelag	707,4	216 812,9	114,3	4,6	335,7	3 480,9	102,8	4,2
Nordland	602,5	264 617,1	111,7	3,5	387,7	47 077,6	107,9	3,1
Troms	614,2	164 534,3	114,0	3,0	452,3	29 524,3	110,9	3,0
Finnmark	494,7	35 873,9	107,0	3,3	342,6	12 916,1	103,0	2,9
I alt	574,4	2 471 830,1	96,8	4,3	368,0	280 961,4	98,4	4,0
Høy i alt					Poteter			
Østfold	412,9	97 824,4	80,2		1 257,5	44 492,0	55,1	4,1
Akershus	352,5	91 015,3	69,5		1 488,3	59 004,3	69,9	4,4
Hedmark	442,5	166 734,0	81,6		1 504,9	101 893,9	65,2	4,2
Oppland	444,6	182 304,9	79,9		1 740,9	104 998,3	71,8	4,3
Buskerud	372,8	80 330,9	72,3		1 536,0	32 599,3	66,6	4,3
Vestfold	380,7	46 466,5	71,2		1 445,0	52 112,5	61,8	4,2
Telemark	365,9	62 358,3	74,1		1 823,4	32 531,0	79,4	4,1
Aust-Agder	426,8	39 987,4	80,1		2 080,3	23 631,9	90,8	4,3
Vest-Agder	465,0	65 788,5	86,6		2 244,7	24 279,2	99,3	4,4
Rogaland	777,8	180 335,4	104,7		2 703,2	127 549,7	102,0	3,4
Hordaland	610,0	219 529,2	106,4		2 140,7	47 971,8	95,9	3,7
Sogn og Fjordane ..	630,1	209 154,6	102,8		2 285,8	44 788,3	98,6	4,2
Møre og Romsdal ..	701,6	264 527,3	107,3		2 283,2	68 843,3	97,0	3,7
Sør-Trøndelag	647,0	271 597,7	109,4		2 617,4	81 027,6	106,5	4,0
Nord-Trøndelag	695,3	220 293,8	114,1		2 731,9	150 625,6	107,5	4,0
Nordland	556,0	311 694,7	111,1		1 583,6	47 699,2	78,7	3,5
Troms	582,5	194 058,6	113,5		1 575,6	23 577,8	78,2	3,7
Finnmark	442,7	48 790,0	105,9		1 875,2	3 015,4	94,6	3,6
I alt	543,3	2 752 791,5	97,0		1 937,9	1 070 641,1	82,7	4,0

Tabell X (framh.). Avlinga i jordbruket 1959.

Fylka	Avl pr. dekar Kg	Samla avling Tonn	Pct. av medelsår	Kvalitet (5-1)	Avl pr. dekar Kg	Samla avling Tonn	Pct. av medelsår	Kvalitet (5-1)
Fôrnepe					Kålrot			
Østfold	3 522,1	2 011,1	65,5	4,3	3 278,4	41 756,8	65,5	4,2
Akershus	3 636,9	3 113,2	75,0	4,7	3 574,3	38 052,5	70,4	4,4
Hedmark	3 780,8	15 527,8	72,4	3,8	4 048,7	39 191,2	74,9	4,2
Oppland	4 181,2	7 777,1	78,8	4,2	3 567,2	19 648,0	67,5	4,1
Buskerud	3 436,5	1 309,3	67,1	4,4	3 781,4	19 792,1	74,4	4,3
Vestfold	3 033,3	1 446,9	56,7	3,7	3 926,7	35 787,9	72,8	4,0
Telemark	4 270,0	1 097,4	76,6	4,0	4 026,8	13 127,5	83,3	4,1
Aust-Agder	4 750,3	916,8	88,9	4,2	4 855,2	6 117,6	93,5	4,0
Vest-Agder	4 673,9	1 430,2	97,8	4,1	4 487,3	4 487,3	94,2	4,0
Rogaland	5 464,4	22 660,8	100,8	3,1	5 338,8	55 128,3	99,0	3,4
Hordaland	4 886,2	3 395,9	99,8	4,1	4 177,3	6 708,8	97,8	3,9
Sogn og Fjordane ..	5 293,7	4 949,6	98,1	4,0	4 354,5	7 546,3	95,2	4,2
Møre og Romsdal ..	4 703,4	19 401,6	98,5	4,0	3 651,6	11 455,2	95,5	3,8
Sør-Trøndelag	5 276,5	34 344,9	103,6	4,1	3 981,0	6 047,1	101,6	3,8
Nord-Trøndelag	5 074,4	46 699,3	101,3	4,3	4 325,8	18 795,7	103,1	4,2
Nordland	3 465,9	2 055,3	87,1	3,8	2 503,8	846,3	79,7	3,1
Troms	3 000,0	390,0	80,0	—	2 903,0	194,5	86,5	3,9
Finnmark	2 600,0	98,8	80,0	—	2 000,0	4,0	85,0	—
I alt	4 765,7	168 626,0	93,8	4,0	3 983,3	324 687,1	79,2	4,2
Fôrbete					Fôrmergkål			
Østfold	3 126,2	1 778,8	62,1	4,0	3 817,6	5 875,3	67,3	4,0
Akershus	3 483,5	951,0	73,0	4,5	3 672,0	12 194,6	72,2	4,7
Hedmark	3 600,0	432,0	75,0	4,0	3 656,3	11 919,6	64,0	4,2
Oppland	3 600,0	370,8	75,0	4,0	4 134,2	5 849,9	72,3	4,6
Buskerud	4 515,1	3 025,1	89,9	4,0	3 779,7	2 494,6	76,0	4,7
Vestfold	3 441,7	4 608,4	68,8	4,3	3 754,5	4 565,5	67,9	4,1
Telemark	3 578,3	1 892,9	87,0	4,5	4 365,0	1 746,0	82,6	4,0
Aust-Agder	5 489,9	5 951,0	101,5	4,6	5 651,2	706,4	95,5	4,8
Vest-Agder	5 078,2	6 043,0	98,1	4,7	5 683,1	3 262,1	99,3	4,8
Rogaland	6 598,7	50 403,2	110,4	4,5	6 797,6	37 060,6	109,0	4,5
Hordaland	5 493,2	725,1	104,0	4,4	5 897,5	4 924,4	106,7	4,3
Sogn og Fjordane ..	4 600,0	170,2	100,0	—	6 221,7	4 591,6	101,4	4,8
Møre og Romsdal ..	4 500,0	81,0	100,0	—	4 952,1	2 253,2	98,0	4,6
Sør-Trøndelag	4 000,0	88,0	100,0	—	5 475,6	2 787,1	102,0	4,6
Nord-Trøndelag	4 000,0	256,0	100,0	—	5 169,8	2 734,8	104,4	4,8
Nordland	3 000,0	9,0	100,0	—	4 000,0	292,0	90,0	—
Troms	3 000,0	12,0	100,0	—	4 000,0	44,0	90,0	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	5 565,4	76 797,5	100,4	4,4	4 893,0	103 301,7	86,3	4,5

Tabell X (framh.). Avlinga i jordbruket 1959.

Fylka	Avl pr. dekar Kg	Samla avling Tonn	Pct. av medelsår	Kvalitet (5-1)	Avl pr. dekar Kg	Samla avling Tonn	Pct. av medelsår	Kvalitet (5-1)
Kveite					Rug			
Østfold	182,1	2 740,0	69,1	4,5	239,0	865,5	88,1	4,7
Akershus	186,8	2 455,1	71,3	4,6	149,5	114,2	63,0	4,0
Hedmark	221,1	4 759,4	79,3	4,7	200,0	163,4	80,0	4,0
Oppland	250,2	1 445,7	88,6	5,0	209,6	89,9	80,0	4,3
Buskerud	191,6	1 146,5	78,2	4,6	240,6	118,6	96,1	5,0
Vestfold	172,9	1 504,1	69,4	4,5	196,7	814,3	75,0	4,7
Telemark	188,0	934,9	78,2	4,3	250,0	19,0	100,0	—
Aust-Agder	170,9	120,0	72,9	4,6	295,7	13,9	98,6	—
Vest-Agder	179,1	70,2	85,5	4,5	196,9	31,9	89,1	—
Rogaland	347,2	438,2	105,6	4,4	326,7	64,7	100,0	—
Hordaland	270,0	4,3	100,0	—	260,0	3,9	100,0	—
Sogn og Fjordane ..	270,0	4,9	100,0	—	260,0	0,8	100,0	—
Møre og Romsdal ..	277,2	120,3	100,0	3,4	260,0	3,9	100,0	—
Sør-Trøndelag	259,0	675,2	101,1	3,1	250,0	5,3	100,0	—
Nord-Trøndelag	289,3	3 431,7	103,6	3,3	238,5	6,2	96,9	—
Nordland	125,0	13,8	60,0	—	180,0	0,6	80,0	—
Troms	—	—	—	—	180,0	0,2	80,0	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	214,6	19 864,3	80,5	4,4	213,8	2 316,3	81,4	4,6
Bygg					Havre			
Østfold	167,5	33 875,8	60,1	4,5	137,1	15 803,2	53,9	4,2
Akershus	146,4	23 709,3	57,9	4,5	140,6	23 871,3	56,4	4,3
Hedmark	223,9	48 066,5	80,4	4,7	205,4	26 232,7	81,7	4,4
Oppland	218,2	42 306,5	81,3	4,6	196,8	6 480,9	73,7	4,2
Buskerud	185,4	18 975,0	68,6	4,5	170,6	9 456,5	68,7	4,4
Vestfold	210,0	27 688,9	68,8	4,7	180,2	9 839,8	62,7	4,3
Telemark	216,0	7 613,5	79,2	4,4	193,1	2 525,1	76,2	4,2
Aust-Agder	219,1	1 764,4	79,2	4,2	210,3	665,1	76,7	4,4
Vest-Agder	220,0	1 522,6	84,9	4,3	199,8	579,1	80,8	4,2
Rogaland	360,3	13 907,2	105,9	4,6	355,2	10 960,6	107,7	4,6
Hordaland	270,5	676,3	102,0	4,7	256,7	87,8	100,8	4,4
Sogn og Fjordane ..	272,2	454,1	105,4	4,3	264,4	109,2	97,3	4,2
Møre og Romsdal ..	252,4	5 991,1	100,1	3,7	250,3	1 022,1	96,9	3,5
Sør-Trøndelag	263,1	26 624,5	103,3	3,5	264,1	3 998,9	100,1	3,3
Nord-Trøndelag	281,8	50 075,9	108,4	3,7	280,5	5 586,1	103,2	3,6
Nordland	167,4	1 077,1	72,8	2,6	170,8	240,0	78,1	2,8
Troms	120,0	27,8	60,0	3,0	—	—	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	216,0	304 356,5	79,2	4,3	181,5	117 458,4	69,9	4,3

Tabell X (framh.). Avlinga i jordbruket 1959.

Fylka	Avl pr. dekar Kg	Samla avlning Tonn	Pct. av medelsår	Kvalitet (5-1)	Avl pr. dekar Kg	Samla avlning Tonn	Pct. av medelsår	Kvalitet (5-1)
Rotvokstrar i alt					Grønfør			
Østfold	3 336	51 422,0	65,6		172,8	171,1	34,5	5,0
Akershus	3 598	54 311,3	71,1		210,4	278,6	46,7	4,5
Hedmark	3 907	67 070,6	72,2		441,5	7 480,2	72,8	4,4
Oppland	3 786	33 645,8	70,7		484,3	7 802,5	81,7	4,8
Buskerud	3 833	26 621,1	75,6		398,4	2 075,0	72,0	4,3
Vestfold	3 821	46 408,7	71,3		400,0	326,4	70,0	4,5
Telemark	4 017	17 863,8	83,2		321,5	796,9	71,5	4,4
Aust-Agder	5 143	13 691,8	96,6		391,7	755,9	73,4	4,4
Vest-Agder	4 959	15 222,6	97,1		420,6	1 401,5	91,4	4,6
Rogaland	5 994	165 252,9	104,7		629,0	3 783,9	95,8	4,5
Hordaland	4 822	15 754,2	101,1		561,6	2 083,4	100,7	4,4
Sogn og Fjordane ..	5 012	17 257,7	97,7		565,8	2 148,5	94,5	4,4
Møre og Romsdal ..	4 290	33 191,0	97,4		554,9	5 805,8	98,1	4,2
Sør-Trøndelag	5 055	43 267,1	103,2		534,5	4 244,3	100,2	3,9
Nord-Trøndelag	4 843	68 485,8	101,9		522,0	2 552,3	101,6	4,2
Nordland	3 180	3 202,6	85,2		499,9	7 651,9	92,6	2,9
Troms	3 021	640,5	82,8		558,5	4 802,2	99,8	2,8
Finnmark	2 570	102,8	80,2		607,5	2 583,1	106,2	3,1
I alt	4 436	673 412,3	85,7		497,3	56 743,5	88,1	4,0
Korn og erter i alt					Halm			
Østfold	158,3	53 837,9	58,8		121,2	41 230,9	40,4	4,5
Akershus	145,0	50 627,4	57,6		119,7	41 774,2	43,6	4,6
Hedmark	217,3	79 596,1	80,8		189,0	69 226,5	67,7	4,5
Oppland	215,2	51 991,0	80,0		194,9	47 086,8	66,1	4,3
Buskerud	180,8	30 028,3	69,1		185,0	30 712,9	61,7	4,6
Vestfold	199,8	40 087,7	67,3		129,1	25 897,8	51,5	4,6
Telemark	207,9	11 200,1	78,5		177,8	9 577,7	67,6	4,3
Aust-Agder	214,9	2 586,1	78,4		226,9	2 738,2	70,0	3,7
Vest-Agder	212,4	2 206,9	83,8		223,7	2 325,2	74,0	4,3
Rogaland	357,7	25 390,0	106,6		368,7	26 168,8	98,7	4,7
Hordaland	268,8	775,2	101,8		337,0	971,7	95,7	4,7
Sogn og Fjordane ..	270,6	578,9	103,6		315,6	675,4	96,7	4,0
Møre og Romsdal ..	252,5	7 161,7	99,6		323,4	9 171,5	97,2	3,6
Sør-Trøndelag	263,1	31 389,7	102,8		313,8	37 437,8	100,5	3,3
Nord-Trøndelag	282,1	59 134,6	107,6		291,4	61 086,9	99,5	3,5
Nordland	167,4	1 332,9	73,5		254,3	2 024,8	89,4	2,2
Troms	121,8	29,0	60,8		350,0	83,1	100,0	—
Finnmark	—	—	—		—	—	—	—
I alt	205,3	447 953,5	76,5		187,1	408 190,2	64,7	4,2

Tabell XI. Avlinga i hagebruket 1959.

Fylka	Samla avl i 1959 Tonn	Prosent av medelsår							
Eple									
		Sumar- ¹		Vinter-		Pærer		Plomer	
Østfold	757	60	2 196	60	377	50	820	75	
Akershus	2 627	105	4 931	90	717	100	2 188	115	
Hedmark	1 313	100	2 891	90	22	50	264	90	
Oppland	967	90	2 104	100	64	90	343	120	
Buskerud	1 435	100	6 140	90	277	40	2 088	120	
Vestfold	1 040	110	4 334	95	753	70	1 572	120	
Telemark	763	90	4 473	95	474	80	998	100	
Aust-Agder	332	100	1 965	100	162	50	849	130	
Vest-Agder	411	90	1 808	90	232	60	1 171	130	
Rogaland	952	110	2 790	115	692	65	3 387	130	
Hordaland	1 333	125	6 301	135	2 128	100	3 324	130	
Sogn og Fjordane	686	110	6 651	140	1 907	120	1 350	140	
Møre og Romsdal	954	130	2 463	130	713	120	1 438	130	
Sør-Trøndelag	586	140	480	140	15	100	156	120	
Nord-Trøndelag	340	90	643	90	16	100	223	110	
Nordland	21	50	4	40	2	100	6	100	
Troms	1	50	—	40	—	100	—	100	
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—	
I alt	14 518	102	50 174	102	8 551	85	20 177	121	
Kirsebær									
		Rips		Stikkelsbær		Solbær			
Østfold	307	100	587	85	251	90	254	70	
Akershus	653	100	1 388	100	639	100	701	90	
Hedmark	176	100	744	100	272	100	401	90	
Oppland	309	110	966	110	381	110	436	105	
Buskerud	427	110	514	100	206	105	465	120	
Vestfold	549	100	470	100	184	100	403	100	
Telemark	281	90	491	100	176	100	277	90	
Aust-Agder	247	110	334	100	101	110	207	110	
Vest-Agder	392	110	392	90	209	130	148	75	
Rogaland	277	100	869	100	484	100	534	75	
Hordaland	660	105	1 052	110	521	105	680	105	
Sogn og Fjordane	138	110	525	100	236	92	330	87	
Møre og Romsdal	154	110	983	120	563	130	498	100	
Sør-Trøndelag	88	110	801	120	418	140	456	130	
Nord-Trøndelag	39	30	564	100	295	110	374	100	
Nordland	4	50	628	110	95	100	117	110	
Troms	—	50	35	90	1	85	2	90	
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	90	
I alt	4 701	101	11 343	104	5 032	108	6 283	96	

¹ Hausteple, som før 1959 vart rekna med under «sumar- og hausteple», er frå 1959 rekna som tidlege vintereple.

Tabell XI (framh.). Avlinga i hagebruket 1959.

Fylka	Samla avl i 1959 Tonn	Prosent av medelsår	Samla avl i 1959 Tonn	Prosent av medelsår	Samla avl i 1959 Tonn	Prosent av medelsår	Samla avl i 1959 Tonn	Prosent av medelsår
	Jordbær		Bringebær		Kål		Gulrot	
Østfold	223	95	69	70	5 712	83	4 215	90
Akershus	238	80	384	90	6 721	80	1 932	100
Hedmark	336	90	74	80	3 517	90	1 199	90
Oppland	100	90	63	80	3 869	80	632	90
Buskerud	466	80	277	100	10 280	80	1 021	85
Vestfold	647	120	86	70	6 002	85	2 814	85
Telemark	149	100	80	80	1 742	90	1 078	85
Aust-Agder	271	130	72	110	2 251	110	1 023	110
Vest-Agder	162	130	56	90	1 544	110	1 002	110
Rogaland	181	120	70	90	6 282	110	12 384	125
Hordaland	175	110	158	110	1 721	110	1 298	110
Sogn og Fjordane	38	105	133	105	759	105	719	115
Møre og Romsdal	275	130	169	130	1 878	110	2 522	120
Sør-Trøndelag	777	110	37	90	1 246	120	1 238	120
Nord-Trøndelag	375	100	99	90	4 326	110	3 103	110
Nordland	47	70	13	70	933	100	1 129	90
Troms	23	85	3	75	440	85	555	90
Finnmark	—	—	—	—	43	50	28	65
I alt	4 483	103	1 843	93	59 266	90	37 892	106
	Andre grønsaker på friland ¹		Grønsaker i alt på friland ¹		Agurkar under glas		Tomatar under glas	
Østfold	2 216	91,9	12 143	86,6	166	100	547	100
Akershus	892	96,2	9 545	84,8	316	110	551	105
Hedmark	691	98,5	5 407	91,0	58	90	228	90
Oppland	202	77,5	4 703	81,1	25	90	175	90
Buskerud	1 573	107,5	12 874	83,0	273	110	688	115
Vestfold	2 771	94,4	11 587	87,1	287	110	585	110
Telemark	445	94,2	3 265	88,8	36	100	125	100
Aust-Agder	1 353	115,2	4 627	111,5	86	110	224	110
Vest-Agder	229	109,5	2 775	110,0	64	145	142	90
Rogaland	837	103,2	19 503	118,7	936	100	4 112	110
Hordaland	204	101,2	3 223	109,4	176	105	562	105
Sogn og Fjordane	35	102,3	1 513	109,5	10	100	126	101
Møre og Romsdal	52	113,4	4 452	115,5	42	110	231	100
Sør-Trøndelag	95	101,4	2 579	119,2	38	100	219	100
Nord-Trøndelag	210	103,9	7 639	109,8	23	100	170	100
Nordland	100	94,6	2 162	94,3	12	70	48	90
Troms	53	107,8	1 048	88,5	3	70	7	90
Finnmark	15	75,4	86	57,8	—	—	2	90
I alt	11 973	98,8	109 131	96,1	2 551	104	8 742	106

¹ Hovudkulturar.

Tabell XII. Oppgåver frå fjøskontroll-laga 1905–1959.¹

	Talet på		Yting		Prosent av ymse fôrslag				
	bukapar	kyr	Kg mjølk pr. årsku	Pct. feitt i mjølka	Tørt stråfôr	Saftig fôr	Beite	Hjelpe- fôr	Kraft- fôr
1959									
Østfold	949	10 753	3 903	4,05	26,8	15,6	32,2	0,6	24,8
Akershus	1 149	13 852	3 983	4,16	26,7	15,8	31,5	2,0	24,0
Hedmark	3 007	20 759	4 006	4,22	28,4	17,0	27,7	1,4	25,5
Oppland	2 259	18 332	3 543	4,12	30,5	13,2	28,3	0,5	27,5
Buskerud	1 049	6 482	3 668	4,05	30,4	14,3	29,9	0,7	24,7
Vestfold	817	6 144	4 014	4,04	24,4	16,7	33,6	0,3	25,0
Telemark	573	3 055	3 537	4,14	29,7	12,9	33,7	0,3	23,4
Aust-Agder	328	1 394	3 514	4,35	27,2	12,0	38,1	0,5	22,2
Vest-Agder	377	2 005	3 443	4,34	27,3	11,9	40,2	0,4	20,2
Rogaland	1 976	20 990	3 664	4,36	17,2	16,3	44,9	0,8	20,8
Hordaland	1 846	10 415	3 236	4,23	15,5	26,4	38,2	0,5	19,4
Sogn og Fjordane	1 524	8 228	2 868	4,22	23,9	24,2	33,4	0,3	18,2
Møre og Romsdal	3 147	15 995	2 976	4,24	27,4	16,9	38,6	—	17,1
Sør-Trøndelag	2 619	16 088	3 348	4,29	32,8	8,6	35,0	0,9	22,7
Nord-Trøndelag	3 314	19 568	3 514	4,25	30,6	9,7	39,8	0,1	19,8
Nordland	1 255	5 898	2 768	4,11	38,1	8,3	36,5	—	17,1
Troms	396	1 902	2 983	4,01	38,8	9,6	32,1	0,2	19,3
Finnmark	177	687	2 928	4,13	39,5	4,6	28,5	0,1	27,3
Riket 1905	—	29 600	1 982	—	37,9	12,2	21,6	—	28,3
» 1910	—	36 200	1 955	—	46,5	14,4	19,7	—	19,4
» 1915	—	41 188	1 988	—	44,9	13,2	21,9	—	20,0
» 1920	1 739	21 593	2 079	3,71	37,8	14,6	24,8	—	22,8
» 1925	5 210	57 854	2 140	3,67	40,2	11,0	24,9	—	23,7
» 1930	7 156	77 010	2 449	3,81	35,8	18,8	24,2	—	21,2
» 1931	7 807	83 111	2 396	3,81	40,4	13,1	23,5	—	23,0
» 1932	8 374	90 400	2 537	3,78	36,4	13,8	25,9	—	23,9
» 1933	8 742	95 931	2 536	3,81	38,7	14,9	27,3	—	19,1
» 1934	8 811	97 684	2 480	3,85	34,5	15,1	29,5	—	20,9
» 1935	9 629	104 786	2 426	3,83	37,8	14,8	27,5	—	19,9
» 1936	10 694	113 789	2 607	3,84	36,6	12,9	28,9	—	21,6
» 1937	12 563	131 037	2 618	3,86	34,8	13,4	30,6	—	21,2
» 1938	14 328	149 515	2 622	3,88	37,2	12,4	29,8	—	20,6
» 1939	16 437	168 637	2 596	3,87	37,1	12,0	30,4	—	20,5
» 1940	13 686	147 570	2 469	3,89	38,9	11,6	32,5	—	17,0
» 1941	11 985	130 332	2 336	3,91	35,2	16,1	33,8	5,5	9,4
» 1942	9 067	101 989	2 113	3,95	34,1	16,6	34,3	9,8	5,2
» 1943	7 292	82 049	2 137	3,94	35,0	13,0	35,7	11,5	4,8
» 1944	7 717	83 578	2 096	3,93	37,3	12,8	35,1	10,4	4,4
» 1945	8 435	85 320	2 068	3,90	38,0	13,0	38,5	7,7	2,8
» 1946	11 739	111 802	2 476	3,99	36,2	11,6	36,6	1,7	13,9
» 1947	14 840	131 719	2 564	3,95	35,5	11,7	35,4	0,6	16,8
» 1948	16 571	139 724	2 764	3,94	32,4	11,2	37,5	0,7	18,2
» 1949	23 407	181 316	2 905	4,01	31,2	14,8	34,3	0,6	19,1
» 1950	31 610	227 165	2 932	4,05	32,4	12,8	35,9	0,5	18,4
» 1951	32 626	230 700	2 903	4,06	34,0	15,3	34,1	0,4	16,2
» 1952	30 427	211 784	2 982	4,07	30,3	14,1	36,9	0,3	18,4
» 1953	29 048	203 378	3 122	4,13	30,8	14,8	35,1	0,5	18,8
» 1954	28 609	200 538	3 072	4,11	29,8	16,6	34,2	0,5	18,9
» 1955	28 119	195 474	3 124	4,13	30,5	15,3	31,4	0,7	22,1
» 1956	27 488	187 274	3 274	4,17	28,7	12,6	34,2	0,7	23,8
» 1957	26 945	185 714	3 404	4,21	29,3	15,5	33,1	0,6	21,5
» 1958	26 948	185 641	3 367	4,20	29,2	14,8	31,7	0,7	23,6
» 1959	26 762	182 547	3 532	4,21	27,1	14,7	35,0	0,7	22,5

¹ Mjølkevegingslag er ikkje med.

**Tabell XIII. Lønene i jordbruk og skogbruk 1959–60 jamførde med
1958–59 og 1948–49.**

	Sumar					Vinter				
	1948	1958	1959	Brigde i pct. frå:		1948 49	1958 59	1959 60	Brigde i pct. frå:	
				1948	1958				1948–49	1958–59
<i>Menn.</i>	Kr.	Kr.	Kr.			Kr.	Kr.	Kr.		
I. På arbeidsgjekkars kost										
Månadsløn:										
Gardsarbeidar	245	472	499	+ 103,7	+	5,7	201	420	463	+ 130,3
Fjøsrøktar	284	570	554	+ 95,1	—	2,8	277	564	546	+ 97,1
II. På eigen kost										
Månadsløn:										
Gardsarbeidar	697	655
Fjøsrøktar	749	745
III. På arbeidsgjekkars kost										
Dagløn:										
Slåttearbeid	15,07	28,59	30,32	+ 101,2	+	6,1
Anna tilfelleleg gards- arbeid ¹	13,24	26,40	28,13	+ 112,5	+	6,6	12,21	24,46	26,49	+ 117,0
Fast gardsarbeid	25,84	24,37
Tømmermannsarbeid ..	18,02	33,47	36,79	+ 104,2	+	9,9	17,13	32,55	35,75	+ 108,7
IV. På eigen kost										
Dagløn:										
Slåttearbeid	18,44	33,63	35,32	+ 91,5	+	5,0
Anna tilfelleleg gards- arbeid ¹	16,79	31,98	33,70	+ 100,7	+	5,4	15,69	30,15	32,28	+ 105,7
Fast gardsarbeid	31,41	30,21	..
Tømmermannsarbeid ..	21,67	39,11	41,81	+ 92,9	+	6,9	20,81	38,41	41,13	+ 97,6
Traktorførar (leige- kjøring)	40,91	40,64
Dagsforteneste:										
Grøftearbeid ²	19,23	35,19	39,24	+ 104,1	+	11,5	17,77	32,73	37,96	+ 113,6
Skogsarbeid ²	19,56	36,24	39,35	+ 101,2	+	8,6	19,10	35,51	37,85	+ 98,2
Skogskjøring, mann og hest	30,02	51,43	55,84	+ 86,0	+	8,6	29,44	51,92	54,97	+ 86,7
V. Hogstpriser:										
Pr. m ³ tømmer, berkt ..	8,67	16,98	16,87	+ 94,6	—	0,6	8,62	17,14	16,82	+ 95,1
» » überkt	6,26	11,57	11,25	+ 79,7	—	2,8	6,23	11,74	11,40	+ 83,0
» famn ved	22,48	38,36	40,14	+ 78,6	+	4,6	22,48	38,69	39,97	+ 77,8
» 1 meters reis, ved ..	1,80	3,28	3,35	+ 86,1	+	2,1	1,80	3,30	3,32	+ 84,4
<i>Kvinner.</i>										
I. På arbeidsgjekkars kost										
Månadsløn:										
Tenestgjente	142	294	288	+ 102,8	—	2,0	123	268	263	+ 113,8
Budeie	174	370	349	+ 100,6	—	5,7	165	362	334	+ 102,4
III. På arbeidsgjekkars kost										
Dagløn:										
Slåttearbeid	9,59	19,34	20,23	+ 110,9	+	4,6
Anna tilfelleleg gards- arbeid	8,57	17,74	18,93	+ 110,9	+	6,7	8,01	16,65	17,67	+ 120,6
IV. På eigen kost										
Dagløn:										
Slåttearbeid	12,01	23,57	24,52	+ 104,2	+	4,0
Anna tilfelleleg gards- arbeid	11,14	22,58	23,64	+ 112,2	+	4,7	10,46	21,38	22,63	+ 116,3

Løn på arbeidsgjekkars kost gjeld berre kontantløna. Løn på eigen kost gjeld full løn (verde av frie naturalier rekna med).

¹ Før 1959–60 er det ikkje skilt mellom dagløn i fast og i tilfelleleg arbeid.

² Før 1959–60 er grøftearbeid og skogsarbeid gjevi opp som dagløn.

Tabell XIV. Sal av faste eigedomar.

	Talet på eigedomar					Salssum				
	1955	1956	1957	1958	1959	1955	1956	1957	1958	1959
a) Byane.						1000 kr.				
Østfold	401	459	490	398	440	12 226	16 541	16 355	17 510	21 504
Akershus	19	38	27	33	25	629	1 463	658	1 513	769
Oslo	1 619	1 600	1 465	1 440	1 286	122 788	144 514	128 450	148 280	138 106
Hedmark	121	127	162	166	181	3 811	4 128	4 833	5 005	5 490
Oppland	80	81	95	113	136	3 207	4 666	5 018	3 650	6 329
Buskerud	491	489	335	352	313	9 027	13 832	10 740	14 265	11 482
Vestfold	459	435	410	414	432	14 208	17 202	12 626	14 564	15 879
Telemark	438	450	402	334	411	15 874	9 157	9 334	8 446	10 646
Aust-Agder	292	293	212	278	283	6 674	5 357	6 353	6 278	6 767
Vest-Agder	326	354	342	342	362	10 477	13 587	13 620	17 036	28 898
Rogaland	950	899	836	993	963	29 375	40 127	30 375	28 809	29 974
Hordaland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	523	601	595	505	527	26 099	39 951	42 263	25 942	49 100
Sogn og Fjordane	24	11	15	9	8	501	257	519	56	217
Møre og Romsdal	345	478	384	398	363	7 070	12 471	9 357	11 764	11 027
Sør-Trøndelag	327	328	264	346	348	13 465	19 021	18 092	16 651	15 617
Nord-Trøndelag	62	65	42	48	61	2 069	2 541	1 982	4 115	2 686
Nordland	264	325	286	245	290	8 704	16 558	12 597	15 920	15 335
Troms	90	125	80	94	113	2 589	3 957	5 680	3 407	7 513
Finnmark	89	105	103	71	89	1 543	1 941	2 998	1 799	2 897
Byar i alt	6 920	7 263	6 545	6 579	6 631	290 336	367 271	331 850	345 010	380 236
b) Bygdene.										
Østfold	1 967	1 942	1 953	1 899	2 003	28 655	36 410	38 423	39 856	40 586
Akershus	3 534	3 531	3 452	3 530	3 894	74 039	80 492	92 414	89 840	108 833
Hedmark	2 458	2 352	2 415	2 398	2 508	30 954	38 795	36 307	38 256	44 568
Oppland	2 493	2 269	2 318	2 336	2 455	27 874	28 349	30 978	33 938	35 960
Buskerud	2 228	2 311	2 140	2 236	2 271	32 672	30 513	30 161	36 931	38 025
Vestfold	2 416	2 625	2 367	2 213	2 716	37 195	41 953	43 071	45 160	54 619
Telemark	1 432	1 605	1 402	1 461	1 530	16 653	22 866	17 827	19 922	20 998
Aust-Agder	1 312	1 299	1 228	1 171	1 283	12 697	13 994	16 539	16 422	15 653
Vest-Agder	1 555	1 368	1 286	1 287	1 450	19 315	17 549	18 277	20 511	24 789
Rogaland	2 726	3 060	3 024	2 706	2 763	28 373	39 819	37 462	34 506	38 174
Hordaland	3 843	4 189	4 085	4 047	4 197	29 219	52 403	46 012	42 817	47 487
Sogn og Fjordane	1 186	1 081	1 122	1 005	969	8 332	10 536	10 007	10 825	11 237
More og Romsdal	2 377	2 435	2 467	2 184	2 256	14 898	17 877	24 209	17 758	17 399
Sør-Trøndelag	2 189	2 224	2 121	2 112	2 243	21 517	25 410	25 914	24 987	25 266
Nord-Trøndelag	1 218	1 226	1 329	1 102	1 222	12 371	13 105	17 650	13 112	19 439
Nordland	2 569	2 336	2 167	2 169	2 569	13 125	16 314	14 432	15 690	16 238
Troms	1 588	1 445	1 264	1 392	1 488	7 843	9 189	10 494	10 128	12 376
Finnmark	689	657	896	717	642	3 667	4 068	4 692	7 356	5 814
Bygder i alt	37 780	37 955	37 036	35 965	38 459	419 399	499 642	514 869	518 015	577 461

Tabell XV. Medelprisar pr. skyldmark for jordbruksseigedomar av ulik storleik.

År Fylke	Klasse 1 0,24– 0,50 skyld- mark	Klasse 2 0,51– 1,00 skyld- mark	Klasse 3 1,01– 3,00 skyld- mark	Klasse 4 3,01– 5,00 skyld- mark	Klasse 5 5,01– 10,00 skyld- mark	Klasse 6 10,01– 20,00 skyld- mark	Klasse 7 20,01 skyld- mark og meir	Alle klassar av jord- bruk
Riket (utan Finnmark)	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner
1938	7 913	6 612	5 898	5 023	4 896	4 728	3 610	5 617
1939	8 561	7 017	5 985	5 689	5 034	4 534	4 131	5 879
1940	8 930	7 658	6 295	6 313	5 752	5 228	5 464	6 304
1945	11 040	9 583	8 349	7 372	6 317	7 162	..	8 524
1946	13 717	10 304	8 205	7 110	6 506	5 768	..	8 178
1947	15 485	10 899	9 666	8 042	7 141	6 682	..	9 184
1948	15 587	11 581	9 355	7 566	7 298	6 395	..	9 027
1949	17 631	14 309	10 432	7 952	8 076	5 562	..	10 344
1950	18 673	14 886	10 442	9 238	8 142	7 434	..	10 625
1951	20 956	15 340	10 466	8 284	8 053	7 327	..	10 615
1952	21 149	15 582	11 166	9 311	8 063	7 639	..	11 448
1953	25 979	18 299	12 910	9 912	10 349	9 676	..	13 473
1954	30 670	19 091	13 773	11 015	10 289	10 334	..	13 937
1955	31 661	21 813	15 179	11 796	10 561	8 417	..	15 057
1956	34 715	26 365	16 103	12 256	12 565	12 847	..	16 794
1957	37 904	25 605	16 834	13 126	15 447	13 936	..	17 891
1958	44 130	32 353	18 314	15 534	14 042	13 365	..	19 794
	54 073	32 991	19 281	14 684	14 680	13 268	..	20 440
1958								
Østfold.....	66 704	49 350	22 439	21 344	12 154	13 395	..	20 869
Akershus	67 483	60 045	29 285	21 954	16 343	24 358
Hedmark	52 757	32 734	21 651	27 424	26 056	25 026
Oppland	42 343	35 684	21 201	9 216	14 622	21 859
Buskerud	77 287	33 588	23 881	17 270	14 422	14 009	..	20 175
Vestfold	56 335	44 495	23 037	18 329	11 950	22 608
Telemark	43 559	28 263	17 003	5 498	6 876	16 978
Aust-Agder	50 262	42 316	17 820	15 846	10 627	18 646
Vest-Agder	59 939	27 917	16 176	13 947	22 401
Rogaland	67 661	42 954	27 148	14 791	11 916	25 971
Hordaland	46 313	26 975	13 529	11 964	17 561
Sogn og Fjordane.....	24 121	23 515	10 499	6 733	10 181
Møre og Romsdal	32 219	17 439	10 323	4 362	13 249
Sør-Trøndelag	25 448	26 351	14 883	13 920	12 175	14 073
Nord-Trøndelag	36 132	26 662	16 813	15 306	11 440	16 812
Nordland	27 454	14 672	7 154	5 911	12 085
Troms	27 478	21 148	17 192	22 197
1959								
Østfold.....	76 144	42 026	24 977	21 212	16 512	21 845
Akershus	74 346	50 943	32 091	20 260	22 777	26 294
Hedmark	59 370	41 563	24 480	24 385	27 008
Oppland	51 404	33 036	18 630	13 980	11 919	11 530	..	17 874
Buskerud	69 327	30 536	27 327	17 437	17 094	26 368
Vestfold	85 925	41 280	22 280	18 849	19 257	14 769	..	22 681
Telemark	43 208	28 300	16 095	8 832	12 345	15 862
Aust-Agder	65 237	28 840	17 064	20 190	23 599
Vest-Agder	71 903	35 099	17 330	16 310	20 985
Rogaland	69 915	40 952	26 970	12 193	24 036
Hordaland	57 681	30 933	12 539	10 616	15 862
Sogn og Fjordane.....	58 537	22 386	11 317	5 386	11 548
Møre og Romsdal	36 270	27 113	10 715	15 045
Sør-Trøndelag	40 610	26 298	14 909	10 942	12 434	14 960
Nord-Trøndelag	58 267	30 102	16 380	14 237	12 166	17 551
Nordland	34 668	14 952	8 657	9 710	14 369
Troms	28 258	24 311	18 894	23 150

Tabell XVI. Bruk i alt etter eigedomstilhøve og jordbruksareal.

Nr.	Fylke og jordbruksområde	Bruk i alt	Av desse:					
			Sjølv- eigde	Leigde	Jordbruksareal i dekar			
					5,1– 20	20,1– 50	50,1– 100	
	Bygdene i alt	100,0	90,8	9,2	30,0	39,4	21,0	9,6
<i>Bygdene fylkesvis :</i>								
01	Østfold	100,0	76,6	23,4	17,1	22,7	24,6	35,6
02	Akershus	100,0	80,8	19,2	26,3	23,7	19,8	30,2
04	Hedmark	100,0	89,9	10,1	33,1	37,5	18,8	10,6
05	Oppland	100,0	90,9	9,1	24,5	38,4	22,6	14,5
06	Buskerud	100,0	91,1	8,9	28,7	35,2	23,7	12,4
07	Vestfold	100,0	81,4	18,6	20,6	25,3	29,4	24,7
08	Telemark	100,0	85,9	14,1	29,2	46,0	20,0	4,8
09	Aust-Agder	100,0	89,9	10,1	46,6	43,7	9,5	0,2
10	Vest-Agder	100,0	89,2	10,8	44,5	46,5	8,9	0,1
11	Rogaland	100,0	91,8	8,2	21,3	39,5	30,6	8,6
12	Hordaland	100,0	94,0	6,0	35,5	41,2	21,5	1,8
14	Sogn og Fjordane	100,0	93,9	6,1	26,2	41,7	29,5	2,6
15	Møre og Romsdal	100,0	95,0	5,0	29,2	45,3	22,4	3,1
16	Sør-Trøndelag	100,0	93,7	6,3	24,1	33,2	28,3	14,4
17	Nord-Trøndelag	100,0	93,5	6,5	22,9	34,8	22,6	19,7
18	Nordland	100,0	92,6	7,4	37,9	44,9	15,4	1,8
19	Troms	100,0	95,5	4,5	34,3	51,3	13,3	1,1
20	Finnmark	100,0	94,2	5,8	40,9	47,4	11,7	—
<i>Jordbruksområda</i>								
A.	<i>Austlandet med Telemark :</i>							
	I. Dei sør austlege slettebygder	100,0	80,8	19,2	22,5	22,9	23,3	31,3
	II. Silurbygdene inne i landet	100,0	87,6	12,4	31,6	28,8	17,9	21,7
	III. Mellom- eller skogbygder	100,0	87,4	12,6	31,2	38,4	20,8	9,6
	IV. Dal- og fjellbygder	100,0	92,2	7,8	23,3	45,6	24,3	6,8
B.	I alt	100,0	86,7	13,3	26,9	34,2	21,9	17,0
	<i>Agder :</i>							
	V. Kystbygder	100,0	88,3	11,7	57,1	35,9	6,8	0,2
	VI. Mellom- eller skogbygder	100,0	89,1	10,9	37,5	51,6	10,7	0,2
C.	VII. Dal- og fjellbygder	100,0	94,1	5,9	30,2	58,1	11,7	—
	I alt	100,0	89,5	10,5	45,3	45,5	9,1	0,1
	<i>Vestlandet :</i>							
D.	VIII. Skiferlandskapa ved Boknfjord }	100,0	91,5	8,5	14,9	33,1	36,0	16,0
	IX. Slettelandet på Jæren }	100,0	93,9	6,1	33,7	45,4	19,5	1,4
	X. Andre ytre bygder	100,0	94,3	5,7	24,3	39,4	31,9	4,4
	I alt	100,0	93,8	6,2	28,6	42,1	25,4	3,9
	<i>Trøndelag :</i>							
E.	XII. Kystbygder }	100,0	93,4	6,6	31,4	41,0	22,4	5,2
	XIII. Ytre fjordbygder }	100,0	92,9	7,1	21,6	29,4	24,0	25,0
	XIV. Bygder ved Trondheimsfjorden	100,0	94,7	5,3	19,0	33,0	30,1	17,9
	I alt	100,0	93,6	6,4	23,6	33,9	25,6	16,9
<i>Nord-Noreg :</i>								
XVII.	Øyer	100,0	94,1	5,9	45,3	44,5	9,2	1,0
	Kystbygder	100,0	93,1	6,9	38,5	46,4	13,4	1,7
	Fjord- og dalbygder }	100,0	93,8	6,2	28,9	50,0	19,4	1,7
XVIII.	I alt	100,0	93,7	6,3	36,9	47,2	14,4	1,5

Sjølveigde bruk, slektsbruk og ikke slektsbruk, etter overtakingsår. Relativtal.

I alt	Sjølveigde bruk													Nr.			
	Slektsbruk		Ikke slektsbruk		Bruket vart overtaki												
	Vanlege	Reist av eigaren	Vanlege	Reist av eigaren	Før 1915	1915–1919	1920–1924	1925–1929	1930–1934	1935–1939	1940–1944	1945–1949	1950–1954	1955–1958	Oppgåvے vantard		
100,0	69,1	3,9	18,2	8,8	3,8	3,8	6,7	7,8	10,1	14,4	10,3	15,3	13,0	9,6	5,2		
100,0	69,8	0,2	29,0	1,0	3,3	3,7	5,9	6,8	7,1	13,3	10,5	15,9	18,7	11,7	3,1	01	
100,0	63,5	0,5	31,4	4,6	3,3	3,8	7,0	7,0	9,7	13,1	8,9	15,1	17,8	11,1	3,2	02	
100,0	62,2	1,0	22,5	14,3	3,8	4,3	7,2	8,0	9,6	12,9	10,2	13,0	13,2	9,3	8,5	04	
100,0	71,0	3,3	18,6	7,1	4,0	3,4	7,9	9,8	9,6	15,7	9,2	15,4	13,6	8,6	2,8	05	
100,0	71,0	2,7	21,7	4,6	4,4	4,2	7,8	8,2	10,1	12,4	11,0	15,1	12,6	10,4	3,8	06	
100,0	59,2	0,2	38,3	2,3	2,7	4,6	6,4	7,2	8,8	12,0	7,4	18,2	14,5	15,4	2,8	07	
100,0	69,5	4,0	20,1	6,4	4,6	4,2	8,7	7,6	9,7	12,9	6,8	13,4	14,7	10,4	7,0	08	
100,0	75,9	2,1	16,6	5,4	3,5	3,7	8,3	8,5	13,9	16,8	8,7	15,8	10,2	7,5	3,1	09	
100,0	70,5	1,7	25,8	2,0	8,0	4,2	6,5	7,5	9,3	11,3	9,6	13,1	13,3	11,4	5,8	10	
100,0	69,6	6,5	18,9	5,0	3,4	3,7	6,2	10,2	9,6	15,7	9,4	16,9	12,6	8,9	3,4	11	
100,0	81,9	3,6	10,8	3,7	4,6	3,3	6,2	6,2	10,7	13,7	12,7	16,8	12,5	9,2	4,1	12	
100,0	79,1	6,2	10,0	4,7	2,7	3,8	6,0	8,8	9,9	13,5	11,2	17,0	12,9	9,8	4,4	14	
100,0	77,0	3,9	11,8	7,3	3,0	3,1	6,7	8,4	10,0	14,3	12,5	15,8	12,3	9,1	4,8	15	
100,0	72,9	2,2	17,3	7,6	3,8	3,6	5,4	7,6	9,2	14,4	11,3	15,8	13,0	11,0	4,9	16	
100,0	72,0	2,7	16,7	8,6	1,8	2,2	5,8	6,9	11,0	16,1	11,9	17,1	14,3	10,6	2,3	17	
100,0	60,9	6,8	15,8	16,5	3,8	4,2	6,4	7,5	10,9	16,4	10,5	14,7	10,8	8,2	6,6	18	
100,0	57,3	11,1	12,8	18,8	3,5	4,5	6,5	6,9	11,8	16,4	9,2	15,3	11,3	7,2	7,4	19	
100,0	47,1	5,1	9,1	38,7	5,1	4,4	7,3	6,6	10,9	14,6	6,6	8,8	6,2	8,0	21,5	20	
															A.		
100,0	62,6	0,3	33,9	3,2	3,3	4,1	6,8	6,9	9,0	12,3	9,1	15,6	17,2	12,8	2,9		
100,0	64,9	1,5	28,7	4,9	4,0	4,2	7,6	8,4	10,5	12,5	10,5	14,8	15,6	9,0	2,9		
100,0	65,6	2,1	20,6	11,7	4,4	3,9	7,2	7,9	9,2	13,6	8,8	14,6	13,6	8,9	7,9		
100,0	73,0	3,2	15,7	8,1	3,4	4,0	8,2	9,2	9,3	14,9	9,6	14,1	12,1	10,4	4,8		
100,0	66,6	1,8	24,2	7,4	3,8	4,0	7,4	8,1	9,4	13,4	9,4	14,7	14,5	10,3	5,0		
															B.		
100,0	70,2	0,7	27,7	1,4	6,0	3,5	8,4	7,8	13,6	11,4	8,1	13,3	12,9	10,9	4,1		
100,0	76,3	1,4	18,3	4,0	6,2	4,8	5,4	8,9	8,9	13,9	10,1	14,5	12,5	9,0	5,8		
100,0	70,3	6,2	16,8	6,7	7,2	3,8	7,7	5,7	9,1	17,7	10,5	15,3	9,1	9,6	4,3		
100,0	72,5	1,9	22,3	3,3	6,3	4,0	7,2	7,9	11,0	13,4	9,2	14,1	12,1	10,0	4,8		
															C.		
100,0	66,8	6,1	5,7	21,4	2,2	2,8	6,5	9,6	11,4	17,3	6,9	16,9	14,9	8,8	2,7		
100,0	76,4	4,7	13,1	5,8	3,9	3,8	6,4	8,4	9,7	13,4	12,6	16,1	12,1	8,6	5,0		
100,0	81,3	4,8	9,6	4,3	3,2	3,2	6,1	7,6	10,3	14,7	11,3	17,2	12,6	10,4	3,4		
100,0	77,2	4,9	11,2	6,7	3,5	3,5	6,3	8,2	10,1	14,3	11,6	16,6	12,5	9,2	4,2		
															D.		
100,0	68,4	2,1	19,3	10,2	3,2	3,7	5,3	8,3	10,8	14,8	11,6	16,3	10,8	10,6	4,6		
100,0	72,3	2,4	17,3	8,0	2,3	2,5	6,6	6,7	11,2	15,2	11,3	15,8	14,7	11,7	2,0		
100,0	76,0	2,5	15,0	6,5	3,1	2,7	4,7	7,1	8,1	15,5	11,9	17,2	14,9	10,0	4,8		
															E.		
100,0	72,4	2,4	17,1	8,1	2,9	2,9	5,6	7,3	10,0	15,2	11,6	16,4	13,6	10,8	3,7		
100,0	58,2	6,2	17,1	18,5	3,1	4,3	6,4	7,5	11,0	17,0	9,1	16,1	10,7	7,8	7,0		
100,0	59,9	6,8	17,6	15,7	4,7	4,7	6,7	7,6	10,7	15,4	9,7	15,2	11,3	7,6	6,4		
100,0	58,1	10,8	9,6	21,5	3,9	4,0	6,5	5,1	11,8	16,2	10,3	12,5	8,0	9,9	11,8		
100,0	58,6	8,2	14,2	19,0	3,9	4,3	6,5	7,2	11,3	16,3	9,7	14,4	10,6	7,8	8,0		

Tabell XVII. Sjølveigde bruk etter brukaren (eigaren) si borgarlege stode,

Nr.	Fylke og jordbruksområde	Bruk i alt	Brukaren er		Borgarleg stode		Giftarmålet	
			Mann	Kvinne	Ugift	Gift eller før gift	Meir enn 9 år før	5–9 år før
	Bygdene i alt	100,0	92,7	7,3	14,2	85,8	20,5	15,9
	Bygdene fylkesvis :							
01	Østfold	100,0	94,2	5,8	12,6	87,4	26,5	19,2
02	Akershus	100,0	94,1	5,9	12,3	87,7	27,6	18,8
04	Hedmark	100,0	91,7	8,3	14,0	86,0	20,7	14,8
05	Oppland	100,0	94,6	5,4	15,4	84,6	18,2	14,2
06	Buskerud	100,0	92,7	7,3	17,0	83,0	22,0	12,5
07	Vestfold	100,0	92,0	8,0	16,1	83,9	23,2	14,9
08	Telemark	100,0	90,7	9,3	19,3	80,7	26,5	15,7
09	Aust-Agder	100,0	91,9	8,1	16,0	84,0	22,2	17,0
10	Vest-Agder	100,0	87,9	12,1	19,9	80,1	20,5	11,8
11	Rogaland	100,0	94,3	5,7	13,8	86,2	19,0	12,0
12	Hordaland	100,0	93,0	7,0	15,6	84,4	17,5	14,4
14	Sogn og Fjordane	100,0	93,6	6,4	16,5	83,5	15,6	15,1
15	Møre og Romsdal	100,0	93,5	6,5	13,4	86,6	19,2	16,2
16	Sør-Trøndelag	100,0	92,3	7,7	14,8	85,2	23,4	19,1
17	Nord-Trøndelag	100,0	94,4	5,6	10,7	89,3	18,1	16,9
18	Nordland	100,0	92,3	7,7	10,0	90,0	21,9	19,7
19	Troms	100,0	92,3	7,7	11,9	88,1	18,5	17,6
20	Finnmark	100,0	87,6	12,4	10,6	89,4	15,9	10,2
	Jordbruksområda							
A.	Austlandet med Telemark :							
	I. Dei søraustlege slettebygder	100,0	93,4	6,6	13,1	86,9	25,3	17,6
	II. Silurbygdene inne i landet	100,0	92,7	7,3	12,7	87,3	21,7	14,0
	III. Mellom- eller skogbygder	100,0	91,1	8,9	14,7	85,3	24,9	15,7
	IV. Dal- og fjellbygder	100,0	94,5	5,5	19,4	80,6	16,6	13,3
	I alt	100,0	92,8	7,2	15,1	84,9	22,5	15,3
B.	Agder :							
	V. Kystbygder	100,0	86,9	13,1	17,9	82,1	24,2	15,7
	VI. Mellom- eller skogbygder	100,0	91,5	8,5	17,3	82,7	17,5	14,3
	VII. Dal- og fjellbygder	100,0	91,4	8,6	22,5	77,5	21,6	6,8
	I alt	100,0	89,4	10,6	18,4	81,6	21,2	13,8
C.	Vestlandet :							
	VIII. Skiferlandskapa ved Boknfjord }	100,0	95,9	4,1	12,6	87,4	18,0	13,2
	IX. Slettelandet på Jæren }	100,0	93,3	6,7	12,4	87,6	19,3	15,5
	X. Andre ytre bygder	100,0	93,3	6,7	19,1	80,9	15,6	13,3
	I alt	100,0	93,5	6,5	14,7	85,3	17,9	14,6
D.	Trøndelag :							
	XII. Kystbygder }	100,0	92,6	7,4	11,2	88,8	22,6	17,5
	XIII. Ytre fjordbygder }	100,0	93,9	6,1	11,4	88,6	19,4	19,1
	XIV. Bygder ved Trondheimsfjorden	100,0	93,2	6,8	15,9	84,1	20,9	17,4
	I alt	100,0	93,3	6,7	12,9	87,1	20,8	18,1
E.	Nord-Noreg :							
	XVII. Øyer	100,0	92,8	7,2	8,1	91,9	22,1	20,5
	XVIII. Kystbygder	100,0	92,6	7,4	9,9	90,1	19,2	19,3
	XIX. Fjord- og dalbygder }	100,0	90,7	9,3	13,4	86,6	19,6	15,5
	XX. Innlandsbygder }	100,0	91,9	8,1	10,7	89,3	20,3	18,2
	I alt	100,0	91,9	8,1	10,7	89,3	20,3	18,2

giftarmålstilhøve og alder ved overtakinga. Relativtal.

før eller etter brukarskiftet					Alder på brukaren då bruket vart overteki											Nr.
2-4 år før	1 år før - 1 år etter	2-4 år etter	Meir enn 4 år etter	Oppgåvے vantatar	Inn til 20 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60 år og meir	Oppgåvے vantatar	
13,9	22,6	7,4	9,7	10,0	2,2	9,2	20,4	21,9	17,4	10,7	6,1	2,9	1,4	1,1	6,7	
12,7	19,2	4,8	10,6	7,0	1,1	7,3	15,4	19,5	19,2	14,1	10,3	4,5	1,8	0,9	5,9	01
11,1	21,4	6,2	7,3	7,6	1,0	9,0	18,5	18,4	19,4	14,4	7,1	4,4	2,0	1,7	4,1	02
13,7	22,4	7,5	9,4	11,5	1,2	8,6	21,7	20,6	16,7	10,0	6,0	2,8	1,5	1,4	9,5	04
13,0	26,7	8,0	11,1	8,8	2,7	10,3	24,7	23,7	15,4	8,6	5,4	2,4	1,0	1,0	4,8	05
14,4	21,3	9,3	9,7	10,8	1,6	8,3	20,4	23,0	16,6	11,5	7,0	3,1	1,9	0,8	5,8	06
10,7	27,4	8,8	8,2	6,8	1,1	9,2	17,5	26,3	15,7	9,6	7,4	5,1	1,9	1,8	4,4	07
10,8	17,1	6,4	12,0	11,5	2,7	8,7	16,6	18,0	16,7	11,9	8,1	3,9	2,5	1,3	9,6	08
14,6	19,7	6,7	9,9	9,9	3,1	7,1	20,5	20,1	15,6	11,6	8,9	3,7	1,9	1,9	5,6	09
10,7	21,7	9,3	10,6	15,4	2,0	8,7	18,4	19,8	15,5	9,7	7,2	4,5	1,6	2,5	10,1	10
12,3	26,5	10,9	11,4	7,9	1,9	12,1	24,6	22,4	16,0	9,3	6,4	1,8	0,6	0,6	4,3	11
15,4	25,2	7,0	11,2	9,3	2,4	10,6	21,5	21,6	19,5	9,9	4,7	2,3	0,9	0,9	5,7	12
14,8	25,3	8,3	13,6	7,3	3,4	9,5	18,9	23,9	16,8	12,2	5,7	2,9	0,9	1,0	4,8	14
16,0	23,9	7,8	9,5	7,4	2,6	8,5	20,4	22,9	19,9	10,3	5,0	2,0	1,6	1,1	5,7	15
13,9	18,9	5,7	7,5	11,5	3,3	7,3	18,1	20,8	19,7	12,7	5,5	4,0	1,1	1,1	6,4	16
17,7	25,5	6,9	8,1	6,8	1,9	10,2	21,7	24,9	17,4	10,2	5,7	2,9	1,3	0,6	3,2	17
14,8	18,0	5,8	8,1	11,7	1,9	8,7	19,4	22,9	17,8	10,5	6,5	2,5	1,1	0,7	8,0	18
15,7	21,6	6,9	9,8	9,9	3,0	10,0	21,7	21,2	17,5	10,1	5,1	1,9	1,1	0,7	7,7	19
7,3	23,3	6,1	7,8	29,4	2,9	9,1	15,3	17,9	12,4	9,1	2,2	2,2	1,5	1,1	26,3	20
															A.	
11,9	22,6	6,7	7,2	8,7	0,9	8,8	17,3	22,3	17,6	12,8	8,0	4,5	1,7	1,5	4,6	
14,0	26,4	8,6	8,7	6,6	1,9	8,5	22,4	24,7	16,3	11,3	6,8	1,9	1,3	1,2	3,7	
12,9	19,2	6,8	9,2	11,3	1,5	8,7	18,9	18,9	17,0	10,9	7,3	3,6	2,2	1,4	9,6	
12,5	24,5	8,5	13,1	11,5	2,6	9,6	24,0	21,5	16,2	8,9	5,1	2,9	1,2	0,9	7,1	
12,7	22,6	7,5	9,5	9,9	1,7	8,9	20,3	21,4	16,8	10,9	6,9	3,4	1,7	1,3	6,7	
															B.	
12,6	20,4	6,3	8,8	12,0	2,2	7,8	17,8	19,3	17,9	10,0	8,4	5,2	1,9	3,3	6,2	
11,7	21,4	9,5	10,5	15,1	1,8	7,1	20,7	20,9	13,7	10,9	6,8	3,8	1,0	1,2	12,1	
12,4	21,6	11,1	14,2	12,3	4,3	11,5	19,6	19,2	13,4	10,5	8,6	2,4	2,9	1,9	5,7	
12,2	21,0	8,3	10,3	13,2	2,4	8,0	19,2	19,9	15,5	10,4	7,8	4,2	1,7	2,5	8,4	
															C.	
11,9	28,7	10,6	10,6	7,0	1,8	10,4	24,5	24,4	17,3	9,0	6,7	1,4	0,4	0,4	3,7	
15,0	24,2	7,6	10,1	8,3	2,6	9,7	20,5	22,2	18,6	10,6	5,5	2,3	1,2	1,0	5,8	
15,2	25,7	9,1	13,3	7,7	2,7	10,6	21,6	22,8	18,3	10,4	4,8	2,4	1,0	0,8	4,6	
14,8	25,1	8,4	11,2	8,0	2,6	10,1	21,3	22,6	18,3	10,4	5,4	2,2	1,0	0,9	5,2	
															D.	
13,0	22,1	5,4	7,1	12,3	2,9	9,2	18,2	20,5	17,5	12,5	6,9	4,3	1,9	0,9	5,2	
15,9	24,3	7,6	8,6	5,1	2,5	7,4	22,7	23,9	18,0	11,2	6,0	3,1	1,2	1,2	2,8	
18,0	19,7	5,6	7,3	11,1	2,5	9,5	18,0	23,3	20,0	11,1	4,1	3,3	0,8	0,4	7,0	
															E.	
15,8	22,1	6,3	7,7	9,2	2,6	8,7	19,8	22,7	18,6	11,5	5,6	3,5	1,2	0,9	4,9	
15,0	15,9	6,1	7,4	13,0	2,2	7,7	20,7	21,7	18,6	10,5	6,0	2,8	1,0	0,6	8,2	
14,8	21,0	6,2	10,4	9,1	1,7	10,4	19,4	21,6	18,5	11,1	5,6	1,5	0,9	0,7	8,6	
14,1	21,9	6,3	8,4	14,2	2,9	9,5	19,5	22,2	15,4	9,6	5,4	2,4	1,5	0,8	10,8	
14,6	19,6	6,2	8,7	12,4	2,3	9,1	19,9	21,9	17,3	10,3	5,7	2,3	1,2	0,7	9,3	

Tabell XVIII. Sjølveigde bruk etter førre eigars slektskapstilhøve, alder

Nr.	Fylke og jordbruksområde	Bruk i alt	Førre eigar var							
			Mann	Kvinne	Ikkje personleg eller oppgåve vantar	I hove til noverande eigar				
						Ikkje slektn.	Foreldre svigerforeldre	Annan slektn. eller oppgåve vantar		
	Bygdene i alt	100,0	75,8	13,2	11,0	27,0	61,5	11,5		
<i>Bygdene fylkesvis:</i>										
01	Østfold	100,0	75,4	17,8	6,8	30,0	59,3	10,7		
02	Akershus	100,0	74,7	15,1	10,2	36,0	54,9	9,1		
04	Hedmark	100,0	67,2	12,6	20,2	37,0	51,2	11,8		
05	Oppland	100,0	78,8	12,6	8,6	25,8	60,8	13,4		
06	Buskerud	100,0	77,1	15,3	7,6	26,3	60,1	13,6		
07	Vestfold	100,0	77,7	15,9	6,4	40,6	50,7	8,7		
08	Telemark	100,0	74,3	15,7	10,0	26,5	59,2	14,3		
09	Aust-Agder	100,0	79,7	13,3	7,0	22,0	66,6	11,4		
10	Vest-Agder	100,0	73,9	20,4	5,7	27,7	55,6	16,7		
11	Rogaland	100,0	81,1	11,9	7,0	23,9	65,4	10,7		
12	Hordaland	100,0	84,8	10,8	4,4	14,5	73,8	11,7		
14	Sogn og Fjordane	100,0	81,5	13,6	4,9	14,6	71,4	14,0		
15	Møre og Romsdal	100,0	80,9	11,1	8,0	19,1	67,8	13,1		
16	Sør-Trøndelag	100,0	75,9	13,8	10,3	24,9	63,9	11,2		
17	Nord-Trøndelag	100,0	76,4	12,8	10,8	25,3	65,2	9,5		
18	Nordland	100,0	71,4	11,6	17,0	32,3	58,5	9,2		
19	Troms	100,0	69,9	12,5	17,6	31,6	60,5	7,9		
20	Finnmark	100,0	46,4	8,7	44,9	47,8	39,1	13,1		
<i>Jordbruksområda</i>										
A.	<i>Austlandet med Telemark :</i>									
	I. Dei sør austlege slettebygder		100,0	75,6	15,8	8,6	37,2	53,6		
	II. Silurbygdene inne i landet		100,0	77,6	13,1	9,3	33,7	55,0		
	III. Mellom- eller skogbygder		100,0	70,2	14,3	15,5	32,3	55,8		
	IV. Dal- og fjellbygder		100,0	75,5	13,5	11,0	23,8	60,7		
B.	I alt		100,0	74,2	14,3	11,5	31,6	56,3		
	<i>Agder :</i>									
	V. Kystbygder		100,0	73,8	21,0	5,2	29,1	56,6		
	VI. Mellom- eller skogbygder		100,0	78,7	15,7	5,6	22,3	63,4		
	VII. Dal- og fjellbygder		100,0	76,1	13,4	10,5	23,5	59,3		
C.	I alt		100,0	76,1	17,7	6,2	25,6	59,6		
	<i>Vestlandet :</i>									
	VIII. Skiferlandskapa ved Boknfjord }		100,0	82,5	10,0	7,5	27,1	65,0		
	IX. Slettelandet på Jæren }		100,0	81,8	11,7	6,5	18,9	68,8		
	X. Andre ytre bygder		100,0	82,7	12,2	5,1	13,9	72,7		
D.	I alt		100,0	82,2	11,7	6,1	17,9	69,8		
	<i>Trøndelag :</i>									
	XII. Kystbygder }		100,0	76,4	12,6	11,0	29,1	62,4		
	XIII. Ytre fjordbygder }		100,0	75,3	14,1	10,6	25,3	65,0		
	XIV. Bygder ved Trondheimsfjorden		100,0	76,9	13,0	10,1	21,5	65,7		
E.	I alt		100,0	76,2	13,3	10,5	25,1	64,5		
	<i>Nord-Noreg :</i>									
	XVII. Øyer		100,0	68,9	11,0	20,1	35,7	55,8		
	XVIII. Kystbygder		100,0	70,8	14,8	14,4	33,3	57,3		
	XIX. Fjord- og dalbygder }		100,0	67,9	10,1	22,0	31,1	59,6		
XX. Innlandsbygder }			100,0	69,0	11,7	19,3	33,2	57,7		
I alt			100,0	69,0	11,7	19,3	33,2	57,7		
								9,1		

og kår. Om barn eller annan slektning skal taka over bruket. Relativtal.

Førre eigar sin alder då noverande eigar tok over bruket							Bruk der eigaren har svara kår			Noverande eigar har barn			Barn ell. annan slektn. skal taka over bruket			Nr.	
Under 50 år	50–59 år	60–69 år	70–79 år	80 år meir og	Opp- gåve- vant- tar	Har svara kår	Eigaren svarar kår no			Ja	Nei	Opp- gåve- vantar	Ja	Nei	Opp- gåve- vantar		
							Ja	Nei	Opp- gåve- vantar								
7,1	10,4	27,4	24,9	6,3	23,9	39,8	20,1	19,4	0,3	77,4	19,6	3,0	73,9	10,1	16,0		
7,0	9,2	22,3	24,6	10,5	26,4	25,5	13,8	11,7	—	76,1	20,8	3,1	75,2	10,7	14,1	01	
9,2	9,6	23,6	22,9	6,1	28,6	32,7	17,1	15,4	0,1	77,2	18,7	4,1	75,7	8,9	15,4	02	
8,2	9,4	23,5	21,0	6,5	31,4	32,8	16,2	16,5	0,2	77,2	20,4	2,4	75,4	8,5	16,1	04	
8,8	13,3	29,1	20,9	5,8	22,1	48,9	26,4	22,2	0,3	76,9	20,4	2,7	78,5	7,1	14,4	05	
6,4	12,6	29,2	23,4	6,6	21,8	36,1	17,6	18,2	0,3	74,5	22,7	2,8	68,4	10,9	20,7	06	
10,1	14,5	28,1	23,0	7,0	17,3	22,8	12,3	10,4	0,2	72,1	24,0	3,9	61,1	16,8	22,1	07	
7,0	8,7	24,3	26,1	7,4	26,5	28,8	13,0	15,4	0,4	73,4	22,2	4,4	75,0	7,0	18,0	08	
6,2	7,7	24,1	28,0	6,4	27,6	17,4	9,5	7,9	—	73,2	22,0	4,8	73,9	12,4	13,7	09	
8,3	10,3	20,8	25,4	12,3	22,9	20,0	7,6	12,4	—	69,4	25,4	5,2	62,8	14,8	22,4	10	
8,2	12,2	29,3	25,5	6,2	18,6	45,6	23,4	21,9	0,3	78,0	19,6	2,4	78,2	6,5	15,3	11	
7,0	12,3	36,1	26,4	5,1	13,1	61,2	31,2	29,6	0,3	77,9	19,0	3,1	77,6	7,9	14,5	12	
5,7	11,0	35,1	27,4	6,3	14,5	59,1	32,0	27,0	0,1	76,4	22,8	0,8	79,8	6,0	14,2	14	
4,8	9,3	29,9	29,6	4,9	21,5	53,1	26,1	26,9	0,2	78,3	19,1	2,6	76,8	8,3	14,9	15	
7,6	10,1	27,5	28,3	6,6	19,9	48,4	26,7	21,1	0,7	77,6	20,0	2,4	75,6	9,2	15,2	16	
7,6	12,6	30,0	24,0	4,7	21,1	51,9	29,5	21,9	0,6	81,3	15,7	3,0	78,0	7,9	14,1	17	
6,4	8,1	23,6	24,7	6,4	30,8	31,4	13,4	17,8	0,2	81,9	14,8	3,3	65,7	16,6	17,7	18	
5,4	8,8	26,1	27,4	4,3	28,0	25,7	11,4	14,1	0,2	80,7	16,5	2,8	71,0	14,2	14,8	19	
3,3	4,7	12,4	11,7	3,7	64,2	10,6	4,0	6,2	0,4	79,6	16,0	4,4	80,7	10,9	8,4	20	
																A.	
8,9	11,1	24,4	23,0	6,9	25,7	26,7	14,5	12,1	0,1	76,4	19,7	3,9	70,5	12,2	17,3		
9,4	11,4	27,8	21,9	6,0	23,5	37,8	20,0	17,4	0,4	77,2	19,2	3,6	71,1	10,1	18,8		
6,9	10,5	23,2	22,7	7,5	29,2	31,8	15,8	15,8	0,2	76,9	20,7	2,4	77,8	7,0	15,2		
8,2	11,4	29,2	22,3	6,1	22,8	45,1	22,3	22,5	0,2	73,1	24,0	2,9	74,6	8,5	16,9		
8,2	11,0	25,8	22,6	6,7	25,7	34,8	17,8	16,8	0,2	75,8	21,1	3,1	74,0	9,3	16,7	B.	
9,1	9,5	19,8	25,9	11,6	24,1	13,8	5,5	8,3	—	69,3	24,5	6,2	61,2	16,9	21,9		
6,0	9,3	23,7	29,6	9,5	21,9	22,3	8,7	13,7	—	73,7	23,1	3,2	73,0	11,7	15,3		
6,7	9,1	23,9	20,1	7,7	32,5	25,8	15,3	10,5	—	68,4	25,4	6,2	68,4	11,0	20,6		
7,5	9,3	22,0	26,4	10,1	24,7	19,1	8,3	10,7	—	70,8	24,1	5,1	67,0	13,9	19,1	C.	
9,4	13,4	29,1	25,9	4,7	17,5	45,6	25,3	19,8	0,4	80,2	17,3	2,5	80,9	5,3	13,8		
6,3	11,7	31,9	27,1	5,2	17,8	54,1	26,4	27,5	0,2	80,8	16,7	2,5	78,5	8,0	13,5		
5,5	9,6	34,7	28,2	6,2	15,8	59,0	31,8	27,0	0,2	72,2	25,9	1,9	76,2	6,8	17,0		
6,3	11,1	32,6	27,4	5,5	17,1	55,0	28,2	26,6	0,2	77,7	20,0	2,3	77,9	7,3	14,8	D.	
6,5	10,6	29,4	22,5	6,3	24,7	43,5	23,4	19,7	0,3	78,1	17,9	4,0	72,3	12,3	15,4		
7,2	11,1	29,6	27,6	5,3	19,2	53,3	29,4	23,4	0,5	82,3	15,9	1,8	81,4	6,2	12,4		
9,0	12,0	27,0	28,0	5,7	18,3	52,2	30,4	20,7	1,0	77,1	20,3	2,6	75,5	7,9	16,6		
7,6	11,3	28,7	26,3	5,7	20,4	50,1	28,0	21,4	0,6	79,3	18,0	2,7	76,7	8,6	14,7	E.	
6,7	7,0	24,8	24,4	5,3	31,8	26,7	11,6	14,9	0,2	83,3	12,8	3,9	63,0	18,5	18,5		
6,8	9,3	24,7	24,4	6,3	28,5	31,5	13,3	18,0	0,2	82,2	15,1	2,7	63,9	18,1	18,0		
4,5	8,2	21,9	25,0	5,0	35,4	26,3	11,4	14,6	0,3	79,1	17,8	3,1	76,5	10,9	12,6		
5,8	8,1	23,6	24,7	5,5	32,3	27,8	12,0	15,6	0,2	81,3	15,5	3,2	68,6	15,4	16,0		

Tabell XIX. Jordskifte 1859–1958.

	Slutta jordskifte m. v.						Grensesaker utanom kart. Areal etter skjøn	Slutta over- jord- skifte	Saker til førening			
	Talet på saker	Talet på bruks- num- mer	Skifta areal (i regelen oppmålt og kartlagt)			Dekar	Km		I alt	Jord- skifte m. v.	Over- jord- skifte	
			Innmark	Utnark	I alt							
Fylka 1958.			Dekar	Dekar	Dekar	Dekar	Km					
Østfold	5	16	—	—	—	—	5,3	—	59	59	—	
Akershus og Oslo	2	14	1 661	1 121	2 782	—	2,8	—	95	94	1	
Hedmark	72	415	1 378	14 859	16 237	37	121,5	—	63	60	3	
Oppland	31	219	1 216	9 272	10 488	2 511	37,1	2	276	268	8	
Buskerud	47	359	1 286	22 440	23 726	6	70,8	3	308	303	5	
Vestfold	47	198	—	858	858	—	21,5	—	76	74	2	
Telemark	46	285	533	9 802	10 335	—	103,5	—	205	201	4	
Aust-Agder	33	176	612	25 387	25 999	25	81,3	—	118	115	3	
Vest-Agder	21	142	116	4 349	4 465	—	52,2	3	102	102	—	
Rogaland	40	210	256	9 389	9 645	12	6,7	6	94	91	3	
Hordaland	81	596	1 073	55 413	56 486	208	26,1	16	320	307	13	
Sogn og Fjordane	83	685	1 652	58 850	60 502	—	37,9	15	462	455	7	
Møre og Romsdal	94	712	1 585	49 639	51 224	51	39,9	21	407	394	13	
Sør-Trøndelag ..	43	348	1 905	31 847	33 752	—	86,4	5	311	310	1	
Nord-Trøndelag ..	26	172	1 199	10 975	12 174	18	114,0	2	118	118	—	
Nordland	99	723	2 986	129 139	132 125	32 951	54,7	8	410	407	3	
Troms	23	268	98	10 161	10 259	—	128,0	—	105	104	1	
Finnmark	11	43	—	—	—	—	8,1	—	16	16	—	
Riket 1859–1864	967	6 453	275	1 108	1 383	145	
» 1865–1869	1 279	8 028	338	1 149	1 487	299	
» 1870–1874	1 055	5 641	239	1 257	1 496	258	
» 1875–1879	1 313	7 545	312	1 345	1 657	355	
» 1880–1884	1 290	7 717	329	1 199	1 528	372	
» 1885–1889	1 489	9 662	321	1 693	2 014	371	
» 1890–1894	1 554	9 827	321	1 541	1 862	446	
» 1895–1899	1 649	9 859	316	1 364	1 680	465	
» 1900–1904	1 614	10 555	287	1 478	1 765	457	
» 1905–1909	1 538	10 107	257	1 395	1 652	536	
» 1910–1914	1 593	10 342	240	1 661	1 901	497	
» 1915–1919	1 376	8 784	179	1 633	1 812	438	
» 1920–1924	1 269	9 002	181	1 803	1 984	400	
» 1925–1929	1 263	9 053	171	2 333	2 504	381	
» 1930–1934	1 187	8 501	153	2 233	2 386	282	
» 1935–1939	1 987	14 023	122	2 090	2 212	263	
» 1940–1944	2 133	13 703	104	1 583	1 687	312	
» 1945–1949	2 460	16 350	142	2 017	2 159	335	
» 1950–1954	3 082	23 103	168	1 874	2 042	346	
» 1955	649	4 523	20	345	365	93	
» 1956	730	5 462	20	368	388	73	
» 1957	765	5 780	21	587	608	79	
» 1958	804	5 581	18	443	461	35 819	997,8	81	3 545	3 478	67	
Riket 1859–1958	33 046	219 601	4 534	32 500	37 034	7 284	

Noregs offisielle statistikk, rekke A

Norway's Official Statistics, series A

Rekkje A

Stensilert 1961

- Nr. 22 Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel pr. 30. april 1960 *Monthly earnings in wholesale and retail trade*
- 23 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart i november 1960 *Wage statistics for seamen on ships in scheduled coastal water transport*
- 24 Nasjonalregnskap 1938 og 1946–1958 *National accounts*
- 25 Undervisningsstatistikk. Kommune- og skoletabeller 1958–59 *Statistics on education*
- 26 Lønnstelling 1960 for arbeidere i industri og bergverk I *Wage census for workers in manufacturing and mining I*
- 27 Lønnstelling 1960 for arbeidere i industri og bergverk II *Wage census for workers in manufacturing and mining II*
- 28 Lønnstelling 1960 for arbeidere i industri og bergverk III *Wage census for workers in manufacturing and mining III*
- 29 Lønnsstatistikk for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet 3. kvartal 1960 *Wage statistics for workers in public construction activity*
- 30 Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1960 *Population in rural districts and towns*

For mer informasjon om de ulike rapportene i denne rekken, se oversiktene over de enkelte rapportene.

Statistisk Sentralbyrå gjev dessutan ut skriftserien Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serien gjev ein ut resultata av etterørknader som ikkje er av reitn statistisk karakter, m. a. historiske og analytiske studiar, utførde ved Byråets forskningsavdeling. *The Central Bureau of Statistics also publishes the series «Samfunnsøkonomiske studier» (SØS). This series contains reports on investigations of not merely statistical character, such as historical and analytical studies, carried out at the Research Department of the Central Bureau of Statistics.*

Stuttare utgreiingar vert gjevne i serien «Artikler». *Shorter reports in the series «Artikler».*

Statistisk Sentralbyrå gjev ut desse periodiske hefta: *The Central Bureau of Statistics publishes the following periodical bulletins:*

Statistisk månedshefte *Monthly bulletin of statistics.*

Månedssstatistikk over utenrikshandelen *Monthly bulletin of external trade.*

Statistisk ukehefte *Weekly bulletin of statistics.*

Ein kan teikna abonnement i Statistisk Sentralbyrå. For Statistisk månedshefte er prisen pr. år kr. 15,00, pr. nr. kr. 1,50. Prisen pr. år for Månedssstatistikk over utenrikshandelen er kr. 18,00, pr. nr. kr. 2,00. For Statistisk ukehefte er prisen pr. år kr. 20,00, pr. nr. kr. 0,50. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Publikasjonen kjem ut i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandilarar.
Pris kr. 4,50.

Aktietrykkeriet i Trondhjem